

Raftul
Denisei

„O MARE CARTE DESPRE ȘANSA DE
SUPRAVIEȚUIRE A FIINȚEI UMANE.”

—SVENSKA DAGBLADET—

MAJA LUNDE

BESTSELLER INTERNAȚIONAL

ISTORIA ALBINELOR

HUMANITAS
fiction

BIBLIOTECA
ALEPH

„UN ROMAN VIZIONAR.”

—LE FIGARO—

Anglia, 1852

William, naturalist și comerciant de semințe, chinuit de o suferință ce nu are încă un nume, se luptă din răspu-teri cu ceea ce el crede a fi melancolie, gânduri sumbre, tristețe. Când ratarea amenință să îl copleșească, reușește să construiască un nou tip de stup, unul care, speră el, îi va aduce faimă și onoare și îl va ridica în ochii copiilor săi.

SUA, 2007

George, care face parte dintr-o veche familie de apicultori, supraviețuiește cu greu concurenței metodelor industriale. Cea mai mare dorință a lui este să-și lase moștenire meșteșugul și afacerea fiului său, Tom, care însă e mult mai interesat de studii și vrea să devină scriitor. Deși schimbările climatice sunt evidente și albinele lui ajung să fie afectate de Colony Collapse Disorder, George refuză să se lase învins și crede că, dacă ar reuși să stâr-nească entuziasmul lui Tom, salvarea ar putea veni de la el.

China, 2008

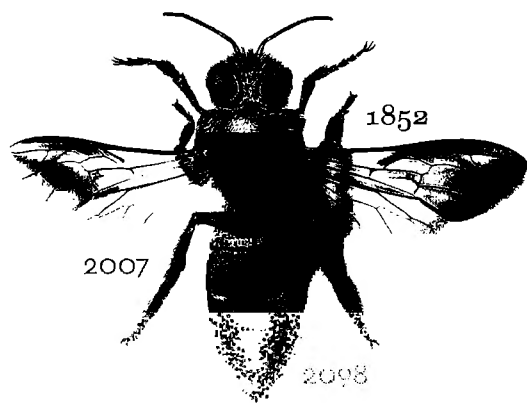
Albinele au dispărut, lumea e cuprinsă de haos; Europa și America sunt bântuite de foamete, dar China reușește să-și hrănească populația. Tao, o tânără mamă, lucrează zi-lumină în livezi, făcând polenizare manuală. Copiii sunt școlarizați până la opt ani, apoi sunt trimiși la muncă pe câmpuri. Tao nu vrea o astfel de viață pentru fiul ei și crede că educația îi poate schimba soarta. Dar când acestuia i se întâmplă un accident neobișnuit și autoritățile îl despart de părinți, Tao hotărăște să afle cu orice preț de ce i-a fost luat.

Această traducere este publicată
cu sprijinul financiar al NORLA.

MAJA LUNDE

ISTORIA ALBINELOR

Traducere din norvegiană de
SANDA TOMESCU BACIU

HUMANITAS
fiction

Redactor: Gabriela Trăsculescu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Marieva Ionescu
DTP: Dragoș Dumitrescu, Veronica Dinu

Tipărit la Paper Print – Brăila

MAJA LUNDE
BIENES HISTORIE

Copyright © 2015, H. Aschehoug & Co. (W. Nygaard) AS
Published in agreement with Oslo Literary Agency.
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2019, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LUNDE, MAJA
Istoria albinelor / Maja Lunde; trad. din norvegiană
de Sanda Tomescu Baciuc. – București: Humanitas Fiction, 2019
ISBN 978-606-779-481-6
I. Tomescu Baciuc, Sanda (trad.)
821.113.3

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 021/311 23 30

Pentru Jesper, Jens și Linus

tao

Districtul 242, Shirong, Sichuan, 2098

Asemenea unor păsări mult prea mari, ne balansam pe câte o creangă fiecare, cu o cutie de plastic într-o mână și cu un pământuf din pene în cealaltă.

M-am cățarat încet mai sus, cu cea mai mare precauție. Nu eram îndemânată, nu eram asemenea multor altor femei din echipă, eram adesea prea repezită în mișcări, îmi lipseau motricitatea și delicatețea, absolut necesare. Nu, nu eram făcută pentru așa ceva, dar totuși trebuia să fiu prezentă aici, câte douăsprezece ore în fiecare zi.

Pomii dănuiau de o veșnicie. Crengile fragile, asemenea sticlei subțiri, scârțâiau sub greutatea noastră. M-am răsucit cu grijă, căci nu trebuia să rănesc copacul. Mi-am pus piciorul drept pe creanga următoare, trăgând ușor stângul după el. În cele din urmă, mi-am găsit o poziție de lucru sigură, incomodă, dar stabilă. De aici, ajungeam la florile cele mai de sus.

Recipientul mic de plastic era plin de aurul turnat, măsurat și împărțit cu precizie, în cantități fixe, fiecareia dintre noi, la începutul zilei de lucru. Imponderabilă, încercam să transfer cantități invizibile din recipient spre pomi. Fiecare floare trebuia polenizată cu micuța pensulă din pene de găină, de la găini crescute tocmai în acest scop. Orice alte pene artificiale din fibră de sticlă nu s-au dovedit a fi nici pe departe la fel de eficiente. S-au făcut, iar și iar, nenumărate testări, că doar aveam destul timp la dispoziție în districtul meu, unde tradiția

era păstrată de peste o sută de ani. Albinele dispăruseră deja în anii 1980, dinainte de Colaps, fiind ucise de stropirea pomilor. După câțiva ani, când s-a renunțat la stropit, albinele au revenit, însă polenizarea artificială era deja pe rol, iar rezultatele erau net superioare, în ciuda faptului că activitatea necesita extrem de mulți oameni și multe mâini. Și-apoi, când a venit Colapsul, districtul meu a avut cel mai mult de câștigat, în contextul concurenței. S-a dovedit a fi în avantajul nostru să fim noi țara care a poluat cel mai mult. Am fost pionierii poluării și, prin urmare, am fost și primii la polenizarea manuală. Am fost salvați de un paradox.

M-am întins cât de mult am putut, fără să ajung însă la floarea cea mai de sus. Era cât pe ce să renunț, dar știam c-aș fi fost penalizată, așa c-am mai încercat o dată. Ni se scădea salariul dacă foloseam mult prea repede polenul din cutie. Sau dacă foloseam prea puțin. Rezultatul muncii era invizibil. Când, la sfârșitul zilei, ne dădeam jos din pomi, nu era nimic altceva care să dovedească strădania zilei în afară de cruciulițele desenate cu creta pe trunchiurile pomilor, de preferat patruzeci de cruciulițe în fiecare zi. Abia odată cu venirea toamnei, când copacii erau încărcăți de fructe, devenea limpede unde se muncise bine. Dar, până atunci, nimeni nu mai ținea minte cine și ce pomi polenizase.

Azi fusesem repartizată pe parcela 748. Din câte? Nu știam. Noi eram una dintre sutele de echipe. În uniforme de lucru bej, ne confundam cu pomii. Și noi eram la fel de înțesate ca florile. Niciodată singure, mereu laolaltă aici sus, în pomi, sau mergând de-a lungul fâgașului lăsat de roți, ce ducea de la o parcelă la alta. Abia între pereții apartamentelor noastre mici puteam fi noi înșine, timp de câteva ore scurte. Pentru că, altfel, întreaga noastră viață se derula afară.

Era liniște deplină. Nu aveam voie să vorbim în timp ce lucram. Singurele sunete proveneau de la mișcările noastre în pomi, câte o ușoară voce dreașă, câte un căscat când și când, foșnetul hainelor noastre de lucru atingând trunchiurile pomilor. Și, uneori, acel sunet pe care am învățat noi, toate, să-l

detestăm – cel al unei crengi care trosnește, sau, în cel mai rău caz, se rupe. O creangă ruptă însemna fructe mai puține, dar mai ales încă un motiv să ni se scadă din salariu.

În afară de aceste sunete se auzea doar vântul care trecea printre crenguțe biciuind florile, lunecând prin iarba de pe pământ.

Vântul sufla din sud, dinspre pădure. Era un vânt întunecat și sălbatic pentru pomii fructiferi înfloriți și albi, care nu înfrunziseră încă. În câteva săptămâni însă, pădurea avea să se transforme într-un zid verde viguros. N-am fost niciodată în pădure, nu aveam nimic de lucru acolo. Însă acum circula zvonul că și pădurea urma să fie tăiată, iar terenul, replantat cu pomi fructiferi.

O muscă veni zumzăind dintr-acolo. Era o privescătoare rară. Trecuseră multe zile de când nu mai văzusem o pasăre. Și ele se împuținaseră. Văneau puținele insecte care mai rămăseseră și care flămânzeau, ca de altfel tot restul lumii.

Dintr-odată, un sunet tăios întrerupse tăcerea. Fluierul din baraca șefilor, semnalul celei de a doua și ultime pauze. Atunci, am simțit brusc cât de tare mi se uscaseră limbii.

Eu și tovarășele mele de muncă, asemenea unei mase compacte, ne-am prelins din pomi, coborând pe pământ. Celelalte femei se și puseseră pe sporovăit, o pălăvrăgeală cacofonică declanșată de îndată ce le era permis, ca la o apăsare de buton.

Tăceam, preocupată să mă dau jos din pom încet, fără să rup vreo creangă. Am reușit. Noroc chior. Eram neîndemânatică și neajutorată, și petrecusem deja destul timp acolo, afară, ca să-mi dau seama că niciodată nu voi fi suficient de bună pentru acest soi de muncă.

Jos, pe pământ, lângă pom, era o ploscă de metal zgâriată, cu apă potabilă. Am înșfăcat-o și am băut repede. Apa era stătută, avea gust de aluminiu, ceea ce m-a împiedicat să beau după pofta inimii.

Doi tineri îmbrăcați în alb, din echipa de la bucătărie, împărțeau rapid cutiile de unică folosință cu cea de-a doua masă a zilei. M-am așezat de una singură, rezemată de trunchiul

pomului, și am deschis-o pe a mea. Azi, orezul era amestecat cu boabe de porumb. Am luat o înghițitură. Ca de obicei, cam sărat, cu arome artificiale de chili și soia. Nu mai pusesem carne în gură de multă vreme. Hrana pentru animale necesita mult prea mult teren arabil. Și mare parte din hrana tradițională a animalelor presupunea polenizarea plantelor. Iar animalele nu meritau munca noastră manuală atât de minuțioasă.

Cutia de tablă se goli înainte de a mă fi săturat. M-am ridicat și am pus-o în coșul în care se adunau cutiile. Apoi am început să tropăi pe loc. Picioarele îmi erau obosite, dar și anchilozate de la atâta nemișcare în poziții imposibile acolo sus, în pomi. Aveam furnicăături în picioare; nu suportam să nu mă mișc, dar n-aveam încotro. Atunci am aruncat o privire pe furis împrejur. Nimeni din conducere nu era atent. M-am lungit repede pe jos, chiar și numai ca să-mi întind coloana care mă durea.

Am închis ochii pentru o clipă. Am încercat să fac abstracție de vocile celorlalte femei din echipă. Eram mai degrabă atentă la felul în care sporovăiala creștea sau slăbea în intensitate. Oare de unde această nevoie stringentă de a vorbi toate deodată? Celelalte colege de echipă începuseră să lucreze aici încă de pe vremea când erau niște fete. Ceasuri în șir de pălăvrăgeală fără nici un subiect anume și fără nici o profunzime. Poate doar cu excepția momentelor când se vorbea despre o persoană care nu era de față.

Eu una preferam discuțiile între patru ochi. Sau preferam propria companie. La muncă, cel mai adesea, cea din urmă variantă. Iar acasă îl aveam pe Kuan, soțul meu. Deși pe noi nu ne legau discuțiile lungi. El comunica doar despre acum și aici, concret, la subiect, fără să aspire la cunoaștere, la mai mult. Dar pe umărul lui îmi găseam liniștea. Și îl aveam pe Wei-Wen, micuțul nostru de trei ani. Despre el puteam vorbi oricât.

De îndată ce aproape că ațipisem în zumzetul de voci, acesta s-a oprit brusc. A amuțit cu totul.

M-am ridicat în capul oaselor. Colegele de echipă stăteau cu fețele întoarse spre drum.

Grupul se îndrepta spre noi, coborând de-a lungul urmelor lăsate de roți. Nu aveau mai mult de opt ani, îi recunoșteam pe mai mulți dintre ei de la școala lui Wei-Wen. Purtau cu toții salopete sintetice bej, identice cu ale noastre, și veneau cât de repede îi țineau picioarele lor scurte. Doi îndrumători îi conduceau. Unul mergea în față, și altul, în spate. Amândoi, cu voci răsunătoare, îi corectau neîncetat pe copii. Dar nu se răsteau, indicațiile erau rostite cu căldură și compasiune. Pentru că, deși copiii nu pricepeau pe deplin ce avea să li se întâmple, adulții o știau mult prea bine.

Copiii se țineau de mână doi câte doi, în perechi inegale, cei înalți făceau pereche cu cei scunzi, având grijă de aceștia. Pășeau dezlânat, dezorganizat, dar se țineau strâns de mână, ca și cum palmele lor ar fi fost date cu lipici. Poate că fuseseră avertizați să nu cumva să-și dea drumul la mâini.

Privirile lor erau ațintite asupra noastră, asupra pomilor. Curioși, unii dintre ei mijeau ochii, înclinându-și capul într-o parte. Ca și cum ar fi venit aici pentru prima oară, deși toți erau din partea locului și nu mai văzuseră altă natură în afară de nesfârșitele șiruri de pomi fructiferi, pe fundalul pădurii stufoase dinspre sud. O fetiță scundă mă privi îndelung, cu ochi mari și apropiați. Clipi de câteva ori, apoi se smiorcăi zgomotos. Ținea de mână un băiat slab care căsca zdravăn și lipsit de jenă, fără să-și pună mâna liberă la gură și fără să-și dea seama că întreaga față i se contractase într-un hău. Dar nu căsca de plictiseală, era prea fraged pentru asta, căsca pentru că era subalimentat și se simțea obosit.

O altă față, deșirată, trăgea după ea un băiețel care respira greu pe nas, cu gura deschisă, știrb. Fata își întorcea fața spre soare, cu ochii mijiiți și strâmbând din nas, menținându-și capul în aceeași poziție, ca și cum ar fi vrut să prindă culoare sau, poate, să-și sporească puterile.

Alți și alți copii veneau în fiecare primăvară. Dar fuseseră, într-adevăr, mereu la fel de mici? Sau, mai nou, erau chiar și mai micuți?

Ba nu, aveau opt ani, așa cum era regula. Își încheiaseră școlarizarea. Ce mai școală era și asta, la care se învățau doar câteva cifre și ideograme, iar în afară de asta, nimic altceva decât o formă organizată de înregimentare, ca să-i pregătească pentru viața de aici, din livezi. Exercițiul de a sta în liniște mai multă vreme. „Stați cumiști și liniștiți. Cumiști, cumiști, așa.“ Exerciții de îndemânare. Făceau covoare cu noduri încă de la trei ani. Degetele lor micuțe se pricepeau de minune să execute tipare complicate. Și, în egală măsură, erau potrivite pentru munca de aici, de-afară.

Copiii trecură pe lângă noi, își îndreptară capetele înainte privind spre pomii din față. Plecară mai departe în direcția unei alte parcele. Băiatul fără dinți se împiedică pentru o clipă, dar slăbănoaga îl ținea bine, așa că izbuti să nu cadă.

Copiii dispărură puțin mai departe, pe drum, afundându-se printre pomi.

— Unde-i duc? întrebă o femeie din echipa mea.

— Cu siguranță la 49 sau 50, zise o alta. N-a început nimeni încă acolo.

Am simțit un gol în stomac. Unde se duceau, la ce parcelă anume, nu avea nici o importanță. *Ce anume* aveau să facă...

Dinspre baracă se auzi fluierul. Ne-am urcat din nou în pomi; mă mișcam lent, dar, cu toate astea, inima îmi bătea cu putere. Pentru că nu erau copii mai mici. Wei-Wen... Peste cinci ani avea să împlinească opt ani. Peste doar cinci ani avea să-i vină și lui rândul. Mâinile lor harnice erau mult mai de preț aici decât oriunde altundeva. Degetele lor micuțe fuseseră deja antrenate pentru acest tip de muncă.

Copii de opt ani, aici, în câmp, zi de zi, cu trupurile lor mici încremenite în pomi. Nici nu mai aveau copilărie, așa cum avuseserăm eu și cei de vârsta mea, care merseserăm la școală până la cincisprezece ani.

O ne-viață.

Îmi tremurau mâinile când am ridicat cutia de plastic cu neprețuitul praf. Trebuia să muncim cu toții, ca să facem rost de mâncare, așa ni se spunea, să cultivăm ceea ce urma să și

mâncăm. Cu toții trebuia să contribuim, chiar și copiii. Căci cine avea nevoie de educație atunci când rezervele de grâu scădeau vertiginos, când rațiile se împuținau cu fiecare zi ce trecea, când seara trebuia să te culci flămând?

M-am răsucit ca să ajung la florile din spatele meu, dar, de data aceasta, mișcările au fost prea abrupte. M-am lovit de o creangă pe care nu o observasem, mi-am pierdut echilibrul, lăsându-mă greu de cealaltă parte.

Și am fost gata. Trosnetul pe care ajunseseam să-l urâm, sunetul unei crengi care se rupea.

Supraveghetoarea se îndreaptă rapid spre mine. Privi sus în pom, evaluează pagubele, fără să spună nimic. Scrise ceva în grabă într-un carnetel înainte să-și continue drumul.

Creanga nu era nici lungă și nici solidă, dar știam prea bine că prima pe această lună avea să dispară. Banii care ar fi trebuit să ajungă în cutia de tablă din dulapul de bucătărie, în care economiseam fiecare yuan ce ne prisosea.

Mi-am tras răsuflarea. Nu mă puteam gândi la asta. Nu puteam decât să continui. Să ridic mâna, să înmoi pământul în polen, să mă mișc cu grijă înspre flori, să le mângâi ca și cum aș fi fost o albină.

Nu m-am mai uitat la ceas. Știam că oricum nu ajuta la nimic. Cu fiecare floare peste care lăsam să treacă pământul, mă apropiam tot mai mult de căderea serii și de acele scurte momente pe care le petreceam zilnic cu copilul meu. Acele scurte momente erau tot ceea ce ne aparținea, și probabil că în acele clipe aș fi putut schimba ceva: să plantez o sămânță care să-i dea acea șansă pe care eu niciodată n-am avut-o.

William

Maryville, Hertfordshire, Anglia, 1852

În jurul meu, totul era galben, galben fără de sfârșit, deasupra mea, sub mine, orbindu-mă. Dar culoarea era adevărată, nu doar o închipuire a mea, era chiar tapetul de brocart pe care soția mea, Thilda, îl pusese pe pereți când ne-am mutat aici, cu câțiva ani în urmă. O duceam bine pe-atunci. Mica mea afacere cu semințe de pe strada principală din Maryville era înfloritoare. Eram în continuare entuziasmat și încă mai credeam că aveam să reușesc să combin afacerile cu ceea ce avea, cu adevărat, însemnătate pentru mine: studiul științelor naturii. Dar trecuse mult timp de-atunci, până să devenim părinții unui număr incredibil de mare de fete, și cu mult mai multă vreme de la discuția finală cu profesorul Rahm.

De-aș fi știut măcar ce chinuri avea să-mi provoace tapetul galben nu m-aș mai fi învoit asupra lui. Culoarea galbenă nu se mulțumea să rămână doar pe tapet, atunci când închideam ochii sau atunci când îi țineam deschiși, o știam că se afla acolo, la fel de blestemată. Mă urmărea în somn și nu îmi dădea niciodată pace, ca și cum ar fi fost boala însăși. Suferința mea nu avea vreun diagnostic anume, dar se găsea sub tot felul de denumiri: gânduri sumbre, tristețe, melancolie. Deși nimeni din preajma mea nu îndrăznea să folosească vreunul dintre aceste cuvinte. Medicul nostru de casă se făcea că nu pricepe. Folosea mereu termeni medicali: discrazie, dezechilibru metabolic, exces de bilă. La început, când am căzut la pat, doctorul

a încercat să-mi ia sânge, apoi mi-a dat laxative care m-au transformat într-un nou-născut neajutorat, dar acum, fără îndoială, își pierduse curajul s-o mai facă. Renunțase, desigur, la orice formă de tratament, clătînând doar din cap când Thilda aducea din nou vorba de asta, protestele ei fiind întâmpinate cu sușoteli energice. Mai distingeam câte un cuvânt pe ici, pe colo, „prea slăbit, n-ar face față, nici o ameliorare“. În ultima vreme își rărise vizitele, poate pentru că acum eram imobilizat la pat, fiind mai tot timpul legat de acesta.

Era după-amiază, simțeam casa animată, zarva fetelor din camerele de la parter urca până la mine, trecând prin podea și pereți. Distingeam glasul Dorotheei, adolescenta de doisprezece ani, cu picioarele pe pământ, care citea din Biblie, staccato și predicatorial în același timp, dar cuvintele ei se opreau undeva pe drum, ca și cum cuvintele Domnului nu se mai sinchiseau să ajungă până la mine. Vocea micuței Georgiana, ascuțită și subțire, iar apoi a Thildei, care o potolea. De îndată ce lectura Dorotheei încetă, celelalte continuară: Martha, Olivia, Elizabeth, Caroline. Care a cui voce era? Nu eram capabil să le deosebesc una de cealaltă.

Una dintre ele râse, un hohot care răsună ca un ecou în mine, râsetul lui Rahm, râsetul care a pus definitiv capăt discuției noastre, ca o lovitură de curea pe spinare.

Apoi, Edmund spuse ceva. Vocea lui devenise mai gravă, era în formare, nemaiaivând nimic copilăresc în ea. Cel mai mare dintre copii, el, singurul meu fiu, avea șaisprezece ani. Am prins vocea lui, dorind din toată inima să-i pot distinge cuvintele, să-l am aici, lângă mine; poate că el ar fi reușit să mă încurajeze, să-mi dea putere să mă ridic, să mă scol din pat. Dar el nu mă vizita niciodată, iar eu nu înțelegeam de ce.

De la bucătărie se auzea zdrăngănit de oale. Poate că sunetele preparării mâncării îmi treziră stomacul, care se făcu nod, și m-am ghemuit în poziție fetală.

Am aruncat o privire în jur. O bucată neatinsă de pâine și o felie uscată de șuncă afumată pe o farfurie, lângă o carafă de

apă, pe jumătate goală. Oare când mâncasem ultima oară?
Când băusem?

M-am ridicat pe jumătate și am apucat carafa, am lăsat lichidul să se prelingă pe gât în jos și să-mi spele gustul de decrepitudine din gură. Am simțit gustul de ranced al șuncii sărate pe limbă, iar pâinea neagră era indigestă. Însă, slavă Domnului, stomacul mi se liniști. Dar orice făceam, tot nu-mi găseam o poziție confortabilă în pat, spatele meu era o mare escară, iar pielea de pe coapse se subțiasse de atâta stat la pat.

O tulburare în picioare, furnicături.

Deodată, casa se cufundă în tăcere. Plecaseră cu toții?

Nu puteam desluși altceva decât sunetul pe care îl făceau cărbunii încinși din sobă.

Dar, dintr-odată, se auzi un cântec. Voci clare din grădină.

Hark the herald angels sing

*Glory to the newborn King.*¹

Eram în preajma Crăciunului?

În ultimii ani, corurile din zonă începuseră să cânte pe la uși în perioada Adventului, nu pentru bani sau daruri, ci de dragul spiritului Crăciunului, doar pentru a-și bucura semenii. Fusesse o vreme când mi se păreau frumoase aceste mici reprezentări ce puteau aprinde în mine o lumină despre care acum nu mai eram sigur că exista. Mi se părea atât de nesfârșit de mult de-atunci.

Vocile radioase se rostogoleau înspre mine precum torenții după topirea zăpezii.

Peace on earth and mercy child

*God and sinners reconciled.*²

1. Colindă de Crăciun scrisă în 1739 și preluată mai târziu de compozitorul și dirijorul german Felix Mendelssohn Bartholdy (1809–1847): „Ascultă! Mesagerii îngerilor cântă: / Glorie Regelui nou-născut!”, în engl., în orig. (N. red.)

2. „Pace pe pământ și copil milostiv / Dumnezeu și oamenii s-au împăcat.”, în engl., în orig. (N. red.)

Mi-am așezat picioarele pe podeaua pe care o simțeam tare sub tălpi. Eram dintr-odată pruncul, un nou-născut, ale cărui picioare nu fuseseră încă obișnuite să calce pe ceva dur, ci doar să danseze pe vârfurile degetelor. Astfel îmi amintesc de picioarele lui Edmund, cu căputa înaltă, la fel de ușor arcuită deasupra și dedesubt. Îi puteam ține tălpile în palme, doar ca să le privesc și să le simt pe ele, dar și pe el cu totul, așa cum faci cu primul născut. Mă gândeam c-ar fi trebuit să fiu altceva pentru el, jurându-mi că „voi fi altceva pentru tine“, cu totul și cu totul altceva decât a fost tatăl meu pentru mine. Așa stăteam eu cu el până ce Thilda mi-l smulgea din brațe, pe motiv că trebuia să-i dea sân sau să-l schimbe.

Picioarele mele de nou-născut se îndreptară spre fereastră. Fiecare pas era dureros. De la fereastră, grădina mi se așternu în față, iar acolo erau ele.

Toate șapte, pentru că nu era un cor străin din sat, erau propriile mele fice.

Cele patru mai înalte stăteau în spate, celelalte trei mai scunde, pe rândul din față, în ținută de iarnă, îmbrăcate cu paltoane de lână mult prea strâmte și scurte, sau mult prea largi, cu petice cusute unele peste altele, încercând să ascundă uzura materialului în spatele unor panglici ieftine și al unor buzunare aplicate în cele mai stranii locuri cu putință. Bonetele lor maronii, albastru închis sau negre, din care ieșea părul blond pe margini, le încadrau chipurile prelungi și palide din cauza iernii. Cântecul se prefăcea în aburi înaintea lor.

Cât de subțiri deveniseră toate!

O cărare lăsa să se vadă pe unde merseseră, urme de pași prin zăpada adâncă. Trebuie să se fi scufundat printr-o zăpadă până la genunchi și, cu siguranță, să se fi udat la picioare. Simțeam parcă umezeala ciorapilor de lână pe pielea goală și gerul care răzbătea dinspre pământ prin tălpile subțiri – nici una dintre ele nemaivând o altă pereche de cizme.

M-am apropiat de fereastră, așteptând să mai văd și pe altcineva în grădină, un public pentru cor, pe Thilda sau poate

pe unii dintre vecinii noștri, dar grădina era pustie. Fetele mele nu cântau pentru cineva de afară. Îmi cântau mie.

Light and life to all he brings

*Rising with healing in his wings.*¹

Privirile tuturor erau îndreptate spre fereastra mea, dar încă nu mă descoperiseră. Stăteam în umbră, iar soarele bătea în fereastră, probabil că vedeau doar cerul și copacii oglindindu-se în geam.

Born to raise the sons of earth

*Born to give them second birth.*²

Am făcut un pas mai aproape de fereastră.

Charlotte, de paisprezece ani, cea mai mare dintre ele, stătea cel mai în față. Cânta cu tot corpul. Pieptul ei se ridica și cobora în ritmul muzicii. Probabil că fusese ideea ei. Mereu a cântat, a traversat copilăria fredonând, adâncită în teme sau spălând vase, melodioasă de parcă tonurile abia perceptibile făceau parte din mișcările ei.

Ea a fost cea care m-a observat prima. Fața i se luminează. Îi dădu un ghiont Dorotheei, fetița de doisprezece ani, iar ea îi făcu rapid semn cu capul Oliviei, cu un an mai mică, iar Olivia, la rândul ei, își îndreptă ochii larg deschiși spre sora sa geamănă, Elisabeth. Gemenele nu semănau deloc fizic, doar psihic, ambele blânde și maleabile, și proaste cât cuprinde – nu pricepeau numerele nici dac-ar fi fost să li le planteze în cap. Semne de neliniște se stârniră imediat în șirul din fața lor. Cele mici mă descoperiră și ele. Martha, de nouă ani, o ciupi de braț pe Caroline, de șapte, iar Caroline, care se văicărea mereu deoarece, de fapt, și-ar fi dorit să rămână mică, se împinse în micuța Georgiana, care dorea tot timpul să fie mai mare decât era. Nu-și manifestară bucuria, pentru că nu-și permiteau acest lucru, nu încă, cel puțin. Doar o imperceptibilă inconsecvență a cântecului trădă faptul că îmi

1. „Luminează și viața tuturor aduce / Și se-nalță cu puterea tămăduitoare în aripi.”, în engl., în orig. (N. red.)

2. „S-a născut să-i crească pe fiii pământului / S-a născut să le dea naștere a doua oară.”, în engl., în orig. (N. red.)

observaseră prezența, doar atât, dar și un zâmbet discret, în măsura în care buzele lor în formă de „o” îl puteau schița.

Un geamăt ca de copil îmi stătea în piept. Nu cântau rău, chiar deloc. Chipurile lor prelungi străluceau, iar ochii le scânteiau. Pusese rădăcină la cale pentru mine, doar pentru mine, iar acum fetele mele credeau că izbândiseră – că reușiseră să mă scoată din pat. Când cântecul avea să se sfârșească, urmau să dea frâu liber veseliei, fugind spre casă, cu picioarele lor ușoare prin zăpada proaspătă și strălucind de bucurie, ca să-mi povestească despre miracolul pe care-l săvârșiseră. „L-am înșănătoșit cu cântecul nostru”, s-ar fi bucurat ele. „L-am făcut bine cu cântecul nostru.”

Un șuvoi de voci entuziaste de fetițe și-ar fi găsit ecou pe coridoare, lovindu-se de pereți și apoi întorcându-se la ele: „Va reveni curând. Se va întoarce iarăși la noi. I l-am arătat pe Dumnezeu, pe Isus – cel nou-născut. *Hark, the herald angels sing, glory to the newborn King.* Ce idee strălucitoare, da, cu adevărat strălucitoare, să-i cântăm amintindu-i despre frumusețe, despre mesajul Crăciunului, despre tot ce el a uitat pe patul suferinței pe care o numim boală, dar care știm cu toții că este cu totul altceva, chiar dacă mama ne interzice să vorbim despre asta. Tata, săracul de el, nu se simte bine, e palid ca o stafie, am văzut prea bine atunci când trecea pe furiș pe lângă ușa întredeschisă ca să privim înăuntru, da, ca o stafie, doar piele și os, și o barbă pe care a lăsat-o să crească, asemenea lui Isus pe cruce. Este de nerecunoscut. Dar curând va reveni printre noi, curând va putea lucra și vom avea din nou unt pe pâine și paltoane noi de iarnă. E un adevărat dar de Crăciun. *Christ is born in Bethlehem!*”

Ce minciună mai era și asta. Eu nu le puteam oferi acest dar. Nu eram demn de bucuria lor. Patul mă trăgea și mai tare, îmi tremurau gâmbel, iar picioarele mele noi nu mai reușeau să mă susțină. Stomacul mi se făcu iarăși ghem, mi-am încheștat fălcile, parcă în încercarea de a zdrobi ceea ce se ridica din mine. Afară, cântecul amuți. Nici un fel de miracol azi.

1. „Hristos s-a născut în Bethleem.”, în engl., în orig. (N. red.)

GEORGE

Autumn Hill, Ohio, SUA, 2007

L-am luat pe Tom de la autogara din Autumn. Nu mai fusese acasă din vara anului trecut. Nu știam din ce motiv, n-am întrebat. Poate pentru că n-aș fi suportat răspunsul.

Drumul cu mașina a durat o jumătate de oră până sus la fermă. Nu ne-am spus nimic deosebit. Mâna lui – palidă, subțire și liniștită – se odihnea în poală în timp ce conduceam spre casă. La picioare avea *bag*-ul său. Se murdărise. De când cumpărasem pick-upul, podeaua nu mai fusese curățată. Țărâna de acum un an, sau din urmă cu încă un an, se transforma iarna în nisip. Iar zăpada ce se topea de pe cizmele lui Tom se prelingea pe jos, transformându-se apoi în noroi.

Bag-ul era nou-nouț. Materialul se ținea încă țeapăn. Cu siguranță îl cumpărase din oraș. Și era greu. M-am poticnit când l-am ridicat de jos în stația de autobuz. Tom a vrut să-l salte el, dar am fost mai iute. Nu dădea impresia că s-ar fi antrenat prea mult de când nu ne mai văzuserăm. Probabil că, pe lângă haine, mai luase și alte lucruri. Că doar avea să petreacă o săptămână de vacanță acasă. Chiar dacă cea mai mare parte a celor de trebuință stăteau deja agățate într-un cui în antreu. Salopeta, cizmele, căciula cu urechi. Sigur luase o grămadă de cărți cu el. Chiar credea că avea timp de ele?

Când am ajuns, deja mă aștepta. Ori autobuzul sosise prea devreme, ori întârzasem eu. Probabil pentru c-a trebuit să îndepărtez zăpada din curte înainte să plec.

— Nu e chiar așa de punctual, George. Oricum, merge mai tot timpul cu capul în nori, spuse Emma, care stătea și se uita la mine, tremurând, cu brațele strânse la piept.

Nu i-am răspuns. Am continuat să curăț zăpada. Omătul nou și ușor se adună laolaltă asemenea unui acordeon. Am transpirat imediat pe spate.

Ea continuă să mă privească.

— De parcă l-ai primi pe Bush în vizită!

— Cineva trebuie să curețe zăpada! Doar n-o faci tu.

Mi-am ridicat privirea din zăpadă. Aveam punctulețe albe în fața ochilor.

Ea îmi aruncă zâmbetul acela al ei asimetric. A trebuit să mă hlizesc înapoi. Ne știam de la școală, și mi se pare că n-a trecut nici o zi din viața noastră fără să ne zâmbim exact în același fel.

Dar avea dreptate. Exageram cu datul la lopată. Zăpada nu avea să se depună, fuseseră câteva zile calde, soarele era puternic și peste tot omătul se topea. Ninsoarea din urmă a fost o ultimă răbufnire a iernii și pe jos avea să se topească în câteva zile. Dar am exagerat și mai mult când am spălat closetele azi. Ca să fiu mai precis, în spatele lor, ceva ce nu fac zilnic. Voiam doar ca totul să fie în regulă, acum când, în sfârșit, venea acasă. Ca el să vadă curtea proaspăt curățată de zăpadă și toaleta curată, să nu observe că zugrăveala stă să cadă pe peretele sudic, acolo unde soarele pârjolește, sau că burlanul fusese desprins, la o rafală de vânt de astă-toamnă.

Când a plecat de acasă vara trecută era bronzat, și puternic, și plin de zel. Atunci, în sfârșit, m-a strâns și el mult timp la piept și i-am simțit brațele musculoase. Unii părinți spun despre copiii lor că la fiecare revedere îi văd mai dezvoltati, că tresar surprinși de fiecare dată când își întâlnesc odraslele după o lungă absență. Dar, în acea zi, n-a fost deloc cazul lui Tom. Acum se chircise. Avea nasul roșu, pomeții albi, umerii înguști. Și nicidecum nu-i servea la ceva să tremure de frig, adunându-și umerii. Arăta ca o pară scorjită. Încetă să mai tremure, ce-i drept, în timp ce ne îndreptam cu mașina spre fermă, dar ședea tot ca o cârpă pe locul de lângă mine.

— Cum e mâncarea? am întrebat.
— Mâncarea? Unde, la colegiu?
— Ba nu. Pe Marte.
— Poftim?
— Sigur că la colegiu. Ai mai fost în alte părți în ultima vreme?

Își cufundă din nou capul între umeri.
— Vreau să spun doar că... ai un aer de subnutrit, am spus.
— Subnutrit?! Tată, știi măcar ce-nseamnă cuvântul?
— Ultima dată când am verificat, eu am fost cel care a plătit taxa de școlarizare, așa că nu e cazul să răspunzi în felul ăsta.

Se făcu liniște.

Mult timp.

— Dar îți merge bine atunci, am spus în cele din urmă.
— Da, îmi merge bine.
— Deci merită toți banii. Am încercat să râd, dar am observat cu coada ochiului că el nu râdea. De ce nu râdea? Ar fi putut încerca să ia parte la glumă ca să putem spăla prin râs cuvintele grele și să purtăm o conversație agreabilă tot restul drumului: Dacă mâncarea oricum e plătită, ai putea să și mănânci ceva mai mult, am încercat din nou.

— Da, se mulțumi el să răspundă.

Simțeam cum îmi sare țandăra. Tot ce voiam era să-l văd zâmbind; în schimb, ședea acolo, cufundat în propria seriozitate. N-ar fi trebuit să spun nimic. Să-mi fi ținut gura. Să închei discuția. Dar nu m-am putut abține.

— Abia aștepți să pleci, nu-i așa?

Să se fi supărat acum? Făceam ce făceam și-ajungeam tot acolo?

Nu. El doar oftă.

— Tată!

— Da. Glumeam și eu. Din nou.

Mi-am înghițit restul cuvintelor. Știam prea bine că aveam să spun o groază de chestii pe care le-aș fi regretat apoi, dacă aș fi continuat acum. Nu trebuia să începă așa, nu acum, când, în sfârșit, venise acasă.

— Vreau să spun doar, am zis, încercând să-mi domolesc vocea... că păraai mult mai fericit atunci când ai plecat ultima dată.

— Sunt fericit. OK?

— OK.

Gata cu asta. Era fericit. Foarte fericit. Țopăia de fericire. Abia aștepta să ne reîntâlnească, să revadă ferma. De săptămâni în șir nu se mai gândea la nimic altceva. Cu certitudine.

Mi-am dres vocea, chiar dacă nu mă deranja nimic în gât. Tom ședea doar, cu mâinile alea liniștite ale lui. Am înghițit un nod care mi se pusese în gât. Oare ce sperasem? Că aceste câteva luni departe unul de celălalt aveau să ne apropie?

Emma îl strânse îndelung în brațe pe Tom. Ca pe vremuri, ea evident că-l putea strânge și cocoloși în continuare, fără ca lui să-i pese.

Nu aruncă nici o privire spre curtea proaspăt curățată de zăpadă. Emma avea dreptate aici. Dar nici zugrăvelii scorojite de pe fațadă nu-i acordă atenție, ceea ce-mi convenea...

Dar, de fapt, nu, pentru că-aș fi vrut să le acorde atenție amândurora. Să fi făcut un efort, dacă tot s-a întors acasă. Să se implice.

Emma ne servi porții mari de ruladă cu carne și mămăligă, a cărei culoare galbenă o făcea să arate strălucitoare în contrast cu farfuriile verzi, iar din sosul cu smântână ieșeau aburi. Nu i se putea reproșa nimic mâncării, însă Tom măncă doar o jumătate de porție, fără să se atingă de carne. Părea că nu-l tentează nimic. Nu prea ieșea el la aer, sigur asta era problema, și trebuia s-o remediem acum.

Emma punea întrebări și făcea săpături. Despre școală. Profesori. Materii. Prieteni. Fetișcane... Nu primi cine știe ce răspunsuri la ultimul punct. Dar discuția dintre ei decurgea normal oricum, ca de obicei. Deși ea era cea care întreba mai mult decât îi răspundea el. Mereu a fost așa, niciodată nu se poticneau în cuvinte. Pălăvrăgeau și erau apropiați fără să pară că fac vreun efort. De la sine înțelese, doar era mama lui.

Ei îi cădea bine toată chestia asta, era îmbujorată și cu privirea ațintită asupra lui Tom tot timpul, nu putea să-și mai ia mâinile de pe el, după luni de zile de dor.

Am rămas tăcut cea mai mare parte a timpului, încercând să zâmbesc sau să râd atunci când și ei râdeau. După ce discuția noastră din mașină eșuase, nu mai îndrăzneam să risc. Trebuia, mai degrabă, să găsesc un prilej să lansez o discuție ca de la tată la fiu. Nu mă îndoiam că prilejul avea să se ivească până la urmă, căci avea să zăbovească la noi o săptămână.

Nu-mi rămăsese decât să savurez mâncarea, așa c-am golit farfuria, ștergând tot sosul din farfurie cu o bucățică de pâine. Eram singurul care știa să aprecieze mâncarea bună în casa asta. Am lăsat tacâmurile alături și m-am ridicat de la masă.

Tom vru să se ridice și el, deși farfuria lui era încă pe jumătate plină.

— Mulțumesc pentru masă, spuse.

— Trebuie să mănânci ce ți-a pregătit maică-ta, i-am zis.

Am încercat să par împăciuitor, dar, cu siguranță, vocea a sunat foarte aspră.

— A mâncat deja destul, interveni Emma.

— A stat ore-n șir la bucătărie ca să facă de mâncare.

Sigur că exagerasem. Tom se așează din nou. Ridică furculița.

— E o simplă ruladă cu carne, George, spuse Emma, și nici nu mi-a luat *chiar așa* de mult timp.

Am vrut să protestez. Muncise din greu, fără îndoială, și era așa de voioasă să-l știe pe Tom din nou acasă. Merita ca flăcăul ei să afle acest amănunt.

— Am mâncat un sandvici în autobuz, spuse Tom cu capul în farfurie.

— Te-ai săturat înainte, deși știai că maică-ta te-așteaptă cu mâncare. Nu ți-a lipsit? Ai mâncat vreo ruladă mai bună în altă parte?

— Nu, tată, doar că...

Amuți.

Am renunțat să mă mai uit spre Emma, știam prea bine că mă fixa cu privirea, cu gura strânsă, comandându-mi „stop“.

— Doar că... ce?

Tom răscoli mâncarea din farfurie.

— Doar c-am renunțat să mai mânânc carne.

— Cum?!

— Bine, bine, zise Emma repede și începu să adune de pe masă.

Am rămas locului pe scaun. Totul se lega.

— Nu-i de mirare că te-ai scrântit la cap, am spus.

— Dac-am fi toți vegetarieni, ar fi destulă mâncare pentru toată populația globului, zise Tom.

— „Dac-am fi toți vegetarieni“, l-am imitat, privindu-l peste marginea paharului de apă. De când lumea, oamenii se hrănesc cu carne.

Emma adunase un vraf înalt de farfurii și platouri care se clătinau ameninșător.

— Te rog! Sunt convinsă că Tom a ales în cunoștință de cauză, se băgă ea.

— Nu cred.

— Nu sunt singurul vegetarian din lume, zise Tom.

— Aici, la fermă, noi mâncăm carne, am spus ridicându-mă intempestiv de la masă, astfel că scaunul se răsturnă.

— Bine, bine, spuse Emma din nou, strângând masa cu mișcări bruște.

Îmi aruncă iar una dintre privirile ei. De data aceasta ochii nu mai spuneau „oprește-te“, ci „taci din gură!“.

— Nu e ca și când te-ai ocupa de creșterea porcilor, zise Tom.

— Ce legătură are asta cu ce vorbim noi aici?

— Cu ce te afectează pe tine dacă nu mânânc eu carne? Atâta timp cât continui să mânânc miere.

Se hlizea. Binevoitor? Nu. Cam obraznic.

— Dac-aș fi știut că asta se alege de tine la colegiu, nu te-aș fi trimis niciodată acolo.

Mă aprindeam și mai tare pe măsură ce vorbeam, dar nu mă puteam stăpâni nicicum.

— Normal că băiatul trebuie să facă o școală, zise Emma.

Normal, era limpede ca lumina zilei că toți trebuiau să facă o școală.

— Toată educația de care am avut eu nevoie am primit-o aici, afară, am spus, gesticulând fără noimă din mâini, de parcă aș fi vrut să arăt înspre est, către pajiștea unde se aflau câțiva stupi de albine, dar mi-am dat prea târziu seama că arătasem spre vest.

Tom nici nu catadicsi să mai răspundă.

— Mulțumesc pentru masă. Adună imediat după el și i se adresează Emmei: Pot strânge și restul. Du-te să te odihnești puțin.

Ea îi răspunse cu un zâmbet. Mie nu-mi adresează nimeni nici un cuvânt.

Mă evitau amândoi; ea dispăru în camera de zi cu ziarul, în timp ce el își legă șorțul de bucătărie în jurul brâului, da, chiar așa, își puse șorțul și începu să frece la oale.

Aveam gura uscată și-am luat o înghițitură de apă, dar fără să mă ajute cine știe ce.

Mă evitau, eram elefantul din cameră. Doar că nu eram elefant, ci mai degrabă mamut. O specie dispărută.

tao

— Dacă eu am trei boabe de orez, iar tu doar două, câte avem împreună?

Am luat două boabe de orez din farfuria mea și le-am pus în farfuria deja goală a lui Wei-Wen.

Privirile copiilor continuau să mă urmărească. Fata înaltă cu fața întoarsă spre soare, băiatul care căsca involuntar cu nesăț. Erau mici. Și Wei-Wen se făcuse brusc așa de mare. În curând urma să ajungă de vârsta lor. În alte locuri din țară existau școli doar pentru câțiva privilegiați. Cei care erau aveau apoi să ne conducă, să-și asume responsabilități. Și care erau scutiți să lucreze afară, pe câmp. Dacă Wei-Wen ar excela de mic și-ar ieși în evidență ca fiind cel mai bun...

— Dar de ce tu să ai trei, iar eu numai două? spuse Wei-Wen, care, privind în jos la boabele de orez, se bosumflă.

— Atunci iau eu două boabe, și tu, trei. Poftim, am spus, făcând schimbul pe farfuriile noastre. Deci câte boabe avem noi doi împreună?

Wei-Wen își puse palma în farfurie și o roti ca și cum ar fi pictat cu degetele.

— Mai vreau ketchup.

— Of, Wei-Wen... I-am luat mâna lipicioasă de pe mâncare. Se spune: „Îmi mai dai, te rog, ketchup?“ Am oftat, arătând din nou spre boabele de orez. Două pentru mine și trei pentru tine. Hai să le numărăm. Unu, doi, trei, patru, cinci.

Wei-Wen își șterse o mână de obraz, lăsând în urmă o dâră de ketchup. Apoi se întinse spre sticlă.

— Îmi mai dai, te rog, ketchup?

Ar fi trebuit să încep mai demult. Asta era singura oră pe zi pe care o puteam petrece împreună. Dar o ratam adesea și foloseam timpul cu masa și răsfățul. Până acum ar fi trebuit să fi fost mult mai avansat.

— Cinci boabe de orez, am spus. Cinci boabe, nu-i așa?

El renunță să se mai întindă după sticla de ketchup și se trânti atât de puternic pe speteaza scaunului, încât picioarele acestuia izbiră podeaua. Reacționa adesea așa, cu mișcări largi și bruște. Fusese robust și vesel din naștere. Începuse târziu să meargă, neavând în el acel dram de neastâmpăr absolut necesar; era mulțumit să șadă pe jos, zâmbind tuturor celor care i se adresau. Și nu erau puțini cei care doreau s-o facă, pentru că Wei-Wen era genul de bebeluș care-ți zâmbea de îndată.

Am luat sticla cu substitutul roșu și i-am turnat în farfurie. Poate că acum va fi mai cooperant.

— Așa. Servește-te, te rog.

— Ce bine! Ketchup!

Am mai luat două boabe de orez din bolul de pe masă.

— Ia uită-te aici! Acum mai avem încă două boabe. Câte sunt acum în total?

Dar Wei-Wen era preocupat doar să mănânce, cu gura murdară până la urechi de ketchup.

— Wei-Wen? Câte avem acum?

Mai goli încă o dată farfuria, se uită puțin la ea și o ridică în aer. Începu să scoată sunete ce aduceau cu zumzetul unui avion de demult. Iubea vehiculele demodate. Era înnebunit după elicoptere, mașini, autobuze, fiind în stare să petreacă ore în șir în patru labe, ca să construiască drumuri și aeroporturi, dar și trasee pentru mijloacele de transport.

— Hai, Wei-Wen!

Am luat repede farfuria din mâinile lui și am pus-o jos, într-un loc unde n-o mai putea vedea. Apoi am continuat să-i atrag atenția asupra boabelor zbârcite de orez.

— Ia, uită-te aici, cinci plus două. Câte fac în total?

Vocea îmi tremura ușor. Am mascat-o cu un zâmbet pe care Wei-Wen nu-l observă, pentru că se întinse după farfurie.

— Dă-mi-o! Vreau avionul. E-al meu!

Din cameră se auzi cum Kuan își drese vocea. Ședea cu o ceașcă de ceai în mână și cu picioarele pe masă, fixându-mă cu privirea pe deasupra ceștii și afișând, demonstrativ, un aer relaxat.

I-am ignorat pe amândoi și am început să număr.

— Unu, doi, trei, patru, cinci, șase și... șapte, am spus, zâmbindu-i apoi lui Wei-Wen, ca și cum cele șapte boabe de orez ar fi avut ceva extraordinar. Sunt șapte în total! Nu-i așa? Vezi? Sunt șapte. Unu, doi, trei, patru, cinci, șase, șapte!

De-ar pricepe și numai atât, aș renunța și l-aș lăsa să se joace. Câte un pas mic în fiecare zi.

— Dă-mi-o înapoi! Întinse mâna durdulie cât de mult putu.

— Nu, dragul meu, farfuria trebuie să rămână acolo, am spus pe un ton mai ridicat. Acum numărăm, nu-i așa?

Kuan lăsa să-i scape un oftat aproape imperceptibil și veni la noi. Își puse mâna pe umărul meu.

— E ora opt.

M-am răsucit, desprinzându-mă din prinsoarea lui.

— Mai rezistă încă un sfert de oră, am spus și am ridicat privirea spre el.

— Tao...

— Mai suportă un sfert de oră.

Am continuat să-l privesc fix. El ezită.

— Dar de ce?

M-am uitat în altă parte, nu eram în stare să-i explic, să-i povestesc despre copiii aceia. Știam oricum ce mi-ar fi răspuns. „Sunt la fel de mici ca aceia din anii trecuți. Și c-un an în urmă erau tot copii de opt ani. Nu mai mici. Așa stau lucrurile. Și așa este de multă vreme.” Dacă ar fi continuat, ar fi spus vorbe mari, mult prea mari pentru el: „Trebuie să fim fericiți că locuim aici. Putea fi și mai rău. Am fi putut locui la Beijing. Sau în Europa. Trebuie să scoatem tot ce-i mai bun din ce avem. Să fim aici și acum. Să folosim fiecare secundă la maximum”.

Fraze frumoase, pe care, altfel, el nu obișnuia să le rostească. Parcă le citise undeva, iar acum le recita apăsător, cu convingere, crezând fiecare vorbă pe care o spunea.

Kuan mângâie părul aspru al lui Wei-Wen.

— Aș vrea să mă joc cu el, spuse el în șoaptă și cu blândețe.

Wei-Wen se întoarse în scaunul de bebeluș pentru care era, de fapt, prea mare, dar în care stătea bine legat, fără să poată scăpa de școala mea la domiciliu. Se întinse după farfurie.

— Dă-mi farfuria! E-a mea!

Kuan nu se uită la mine, spuse doar cu același ton controlat:

— Nu o primești, dar, știi ceva, și peria de dinți poate fi avion! Apoi îl ridică din scaun pe Wei-Wen și porniră înspre baie.

— Kuan... Dar...

Îl arunca pe Wei-Wen de pe un braț pe altul în timp ce se îndreptau spre baie, făcându-se că nu mă aude și continuând să vorbească cu el. Își purta fiul pe brațe ca și cum ar fi fost un fulg, deși mie mi se părea deja că trupul lui de copil începuse să fie greu.

Am rămas așezată pe scaun. Voiam să spun ceva, să protestez, dar cuvintele nu-mi ieșeau din gură. Avea dreptate. Wei-Wen era epuizat. Se făcuse târziu. Trebuia să-l culce înainte să fie prea obosit și să nu mai poată adormi. Atunci, am fi avut de furcă, știam prea bine. În momentele acelea putea să o țină tot așa, mult după ora noastră de culcare. Mai întâi cu tot felul de prostii, deschizând mereu ușa de la dormitor, cu incursiuni până la noi, râs vesel, „hai, vino și prinde-mă“. După care urmau frustrarea și supărarea, urletele, protestele sălbatice. Așa era el, asemenea tuturor copiilor de trei ani.

Chiar dacă... nu-mi puteam aminti să mă fi purtat la fel. Învătasem să citesc la vârsta de trei ani. Am învățat semnele singură, surprinzând profesorul când îmi citeam fluent povești cu voce tare, niciodată în fața celorlalți copii, căci mă țineam departe de ei. Părinții mei erau spectatori mirați, lăsându-mă să le citesc povești, istorii simple pentru copii, însă nu îndrăzniseră să mă provoace cu alte texte. Dar cei de la școală au observat. Profesorii mi-au dat posibilitatea să rămân în compania

cărților când ceilalți copii erau afară, la joacă, m-au familiarizat cu tot ce reușiseră să obțină din programele de învățare piratate, texte și filme. Multe proveneau din vremea Colapsului, de dinaintea căderii democrațiilor, de dinaintea războiului mondial care a urmat, când alimentele erau un bun doar al unora. Din vremea când producția de informații era enormă și nimeni nu mai putea avea o viziune de ansamblu. Șiruri nesfârșite de cuvinte asemenea Căii Lactee. Areale de dimensiunea suprafeței Soarelui, de fotografii, hărți, ilustrații. Ore în șir de peliculă de film care corespundea unor milioane de vieți omenești. Iar tehnologia făcuse totul accesibil. Accesibilitatea era mantra acelui timp în care oamenii erau mereu logați la toate aceste informații grație mijloacelor de comunicare tot mai avansate.

Dar Colapsul a lovit toate aceste rețele digitale. În doar trei ani au căzut cu totul. Oamenilor nu le-au mai rămas decât cartea, DVD-urile cu defecțiuni, videocasetele uzate, CD-urile zgâriate cu programe învechite de software și demodata rețea de telefonie fixă care nu mai avea mult nici ea până să se dezintegreze.

Am devorat tot ce-mi cădea în mână. Am înghițit una după alta cărțile vechi și filmele sacadate. Am citit și am ținut minte totul, ca și cum cărțile și filmele s-ar fi imprimat cu fierul roșu în memoria mea.

Mă rușinam de cunoașterea la care ajunsesem, pentru că mă făcea să fiu diferită. Mai mulți profesori au încercat să vorbească cu părinții mei și să le spună că sunt un copil dotat, că am calități, iar ei le zâmbeau jenați în cursul acestor discuții, dorind mai curând să afle câte ceva despre ceea ce era normal, dacă aveam prieteni, dacă eram bună la alergat, cățărât și împletit. Toate aceste domenii în care nu mă descurcam. Dar rușinarea mea a dispărut treptat în foamea de învățatură. M-am adâncit în limbă, am învățat că fiecare lucru și sentiment nu aveau doar un nume sau o descriere, ci mai multe. Și am învățat despre istoria noastră. Despre extincția în masă a insectelor polenizatoare, despre creșterea nivelului oceanelor, creșterea temperaturii aerului, despre accidente întâmplare în centralele atomice și despre vechile supermarketuri din SUA și Europa.

În decurs de doar câțiva ani aceste două vechi superputeri pierduseră totul, nereușind să se adapteze, acum fiind cufundate în cea mai cruntă sărăcie, cu o populație împrăștiată, care se hrănea doar din producția de porumb și de grâu. În timp ce aici, în China, am izbutit să facem față. Comitetul, consiliul suprem al partidului, conducerea efectivă a țării, ne-a condus în timpul Colapsului cu mână forte. Cu o serie de hotărâri pe care poporul nu le putea înțelege adesea, fiind în situația de a nu le putea nici pune la îndoială. Despre toate astea am învățat de una singură. Voiam să merg mai departe. Să știu cât mai mult, să mă umplu de cunoaștere, dar fără să reflectez la ceea ce învățam.

Până ce am dat peste un exemplar, făcut ferfeniță, al cărții *Apicultorul orb*. Atunci m-am oprit. În ciuda traducerii greoaie și neîndemânatică din engleză, lectura m-a atras. Fusese publicată în 2037, cu câțiva ani înainte de Colapsul care a devenit realitate și de dispariția totală a insectelor polenizatoare de pe suprafața pământului. Am dus cartea profesoarei mele, i-am arătat imaginile cu stupi și desenele detaliate cu descrierea albinelor. Mă fascinau în primul rând albinele. Regina și copiii ei, care erau doar larve în alveolele din stup, și toată mierea aurie de care se înconjurau.

Profesoara nu mai văzuse cartea înainte, dar, asemenea mie, rămase fascinată. Se opri la pasajele dense, pentru a mi le citi cu voce tare. Citea despre cunoaștere. Grație cunoașterii, puteam acționa în pofida propriului instinct. Pentru a trăi în natură, în armonie *cu* natura, trebuia să ne detașăm de propria noastră natură. Îmi citea despre valoarea educației. Pentru că exact acesta era rolul educației. Să înfrângă natura umană. Aveam opt ani și înțelegeam doar o fărâmə din toate acestea. Dar am înțeles că profesoara mea nutrea un respect imens față de această carte care o impresionase. Și am mai înțeles toată povestea cu educația. Fără educație nu suntem nimic. Fără educație suntem animale.

Așadar, am devenit mai selectivă. Nu mai doream să învăț de dragul de a învăța, voiam să învăț ca să înțeleg. M-am ridicat

cu mult peste nivelul celorlalți din clasă și am ajuns să fiu cea mai mică elevă din școală care a intrat în rândurile Tinerilor Pionieri ai Partidului, având dreptul să port Cravata la gât. Era un anume soi de mândrie în asta. Chiar și părinții mei au zâmbit când m-au văzut cu bucata de pânză roșie legată în jurul gâtului. Datorită cunoașterii, posedam o bogăție pe care ceilalți copii n-o aveau. Nu eram frumoasă, nici athletică, nici îndemânatică sau puternică. Nu mă puteam evidenția în nici un alt domeniu. În imaginea reflectată în oglindă vedeam o fată ciudată, cu ochii prea mici și cu nasul prea mare. Fața banală nu exprima nimic din ceea ce se afla în spatele ei – o comoară, o comoară ce făcea fiecare zi demnă de a fi trăită. Și care putea să fie o salvare.

La zece ani deja îmi schișasem toate posibilitățile. Existau școli în alte colțuri ale țării, la o zi distanță, care m-ar fi primit de la cincisprezece ani, când ar fi trebuit să încep să lucrez la câmp. Directoarea școlii m-a ajutat să aflu cum să mă înscriu. Era de părere că aveam șanse bune să fiu primită. Dar ar fi costat. Am vorbit cu părinții mei, fără să ajung la vreun rezultat, pentru că se temeau și mă priveau ca pe o străină pe care n-o înțelegeau și nici măcar n-o plăceau. Directoarea a încercat și ea să vorbească cu ei, fără să aflu vreodată ce le-a spus, dar n-a folosit la nimic altceva decât că părinții mei au devenit și mai de neînduplecat. Nu aveau bani și nici nu-și propuneau să facă economii.

Eu eram cea care trebuia să cedez, considerau ei, să mă liniștesc, să termin cu „visurile deșarte“, dar n-am reușit. Pentru că așa eram eu. Și așa aveam să fiu mereu.

Am tresărit la râsetul lui Wei-Wen. Râdea răsunător și în triluri, iar acustica băii amplifică sunetul.

— Nu, tata! Nu! Râdea în timp ce Kuan îl gâdila, desigur, suflând pe burtica lui mică.

M-am ridicat. Am pus farfuria în chiuvetă. M-am îndreptat spre baie, rămânând în picioare, ascultând. Simțeam nevoia să-l înregistrez, așa cum râdea, pentru ca, mai târziu, când va fi mare și va avea vocea groasă, să-i pun înregistrarea să se audă.

Și cu toate astea, nu m-a făcut să zâmbesc.

Am pus mâna pe clanță și am deschis ușa. Wei-Wen stătea culcat pe jos în timp ce Kuan tot trăgea de unul din cracii pantalonilor lui. Se prefăcea că pantalonul se luptă cu el, ca și cum opunea rezistență și nu se lăsa dat jos.

— Te grăbești puțin? i-am spus lui Kuan.

— Să mă grăbesc?! E imposibil, cu pantalonii ăștia întortocheați! zise Kuan, iar Wei-Wen râse.

— Nu faci decât să-l agiți.

— Ia ascultă, acum, pantalonule! Încetează să mai faci pe nebunul!

Wei-Wen râse și mai tare.

— Devine și mai greu de stăpânit, am spus. Va fi imposibil să-l culcăm.

Kuan nu răspunse, se uită în altă parte, dar urmă instrucțiunile. Am ieșit afară și am închis ușa în urma mea. La bucătărie, am pus vasele spălate la loc.

Apoi am luat hârtie și creion. Încă un sfert de oră n-avea ce să-i strice.

William

Adesea ședea aici, pe pat, aplecată asupra unei cărți, răsfoind încet și citindu-mi cu atenție. Fiica mea Charlotte, care avea paisprezece ani, ar fi trebuit să fi făcut cu totul altceva, nu să caute compania mea mută. Cu toate acestea, venea tot mai des, astfel că puteam face diferența dintre noapte și zi datorită prezenței ei și veșnicilor sale lecturi.

Thilda nu trecuse azi pe-aici, venea tot mai rar, și nici chiar pe doctorul de casă nu-l mai aducea la mine. Poate chiar nu mai aveam bani.

Thilda nu pronunțase niciodată vreun cuvânt legat de Rahm. Aș fi știut în cazul în care ar fi vorbit cumva despre el, chiar dacă aș fi căzut în somnul meu cel mai profund. Numele lui m-ar fi trezit până și din morți. Probabil că n-a făcut niciodată legătura, n-a înțeles niciodată că discuția mea cu el, atunci când ne-am întâlnit pentru ultima oară, că hohotul lui de râs m-au adus în starea asta, în această cameră, în acest pat.

El mă rugase să vin. Nu știam de ce voia să mă întâlnească. Nu mai fusesem la el de ani buni, schimbam doar câteva politețuri obligatorii dacă se mai întâmpla să ne întâlnim arareori prin oraș, politețuri mereu întrerupte de el.

Toamna era în toi când m-am dus să-l vizitez. Frunzele scânteiau într-un joc intens de culori, de la galben pal la maro cald și roșu sângerieu, înainte ca vântul să le sufle și să le smulgă, condamnându-le să cadă pe pământ și să putrezească. Natura

abunda de fructe, meri încărcăți, prune zemoase, pere sucu-lente, pline de dulceață, recolte ce nu fuseseră culese în între-gime, în timp ce pământul era încă plin de morcovi crocanți, dovlecei, ceapă, ierburi aromate crescând pe câmp, toate gata să fie culese, pentru a fi mâncate. O adevărată grădină a Ede-nului, în care se putea trăi fără de griji. Am traversat, cu pas vioi, o pădurice invadată de iederă, de un verde intens, în drum spre casa lui Rahm. Așteptam cu nerăbdare să-l reîntâlnesc, să vorbesc serios, din nou, cu el, așa cum făcusem cu mult timp în urmă, înainte să ajung capul unei familii atât de numeroase și înainte ca negoțul cu semințe să-mi răpească tot timpul.

Mă întâmpină în pragul ușii. Avea aceeași tunsoare extrem de scurtă, era la fel de suplu, nervos, solid. Zâmbi scurt, unul dintre zâmbetele lui fugare, dar totuși cu căldură, mă pofti în camera lui de lucru, plină de plante și acvarii. În mai multe dintre ele am observat batracieni, broaște ajunse la maturitate și broaște râioase crescute din stadiul de mormoloci, după cum am presupus. Era domeniul său predilect. Când am venit la el după ce am absolvit facultatea în urmă cu optsprezece ani, spe-rasem să pot studia insectele, în special speciile eusociale, în care colectivitatea indivizilor funcționează asemenea unui singur organism – un superorganism. Pasiunea mea erau bondarii, viespile, himenopterele, termitele, albinele. Și furnicile. Dar el a fost de părere că mai trebuie să aștept, și nu peste mult timp ajunsesem și *eu* să mă preocup de aceste creaturi intermediare de care era plin biroul lui, ființe care nu erau nici insecte, nici pești și nici mamifere.

Fusesem asistentul lui și din pricina asta nu puteam pro-testa, era o onoare să lucrez pentru el, știam prea bine, și de aceea încercam să manifest o recunoștință reverențioasă și nu să-i impun revendicările mele. Am încercat să mă las contami-nat de fascinația lui, iar atunci când avea să vină momentul, când aveam să fiu *pregătit*, urma să-mi lase și mie timp pentru propriile proiecte. Din păcate, ziua aceea nu mai veni niciodată și deveni limpede destul de repede că nu aveam altă soluție decât să-mi fac cercetările independent, în timpul meu liber.

Dar n-am mai avut parte de așa ceva, nici înainte de a o întâlni pe Thilda și nici după aceea.

Menajera ne servi cu fursecuri și ceai. Am băut din ceștile subțiri și delicate, care aproape că dispăreau printre degete, un serviciu de ceai pe care el însuși îl cumpărase într-una dintre numeroasele sale călătorii în Orientul Îndepărtat, înainte de a se stabili definitiv aici, la țară.

În timp ce sorbeam amândoi din ceai, îmi relată despre munca lui. Despre cercetările de care se ocupa acum, despre cele mai recente prelegeri științifice, despre următorul său articol. Îl ascultam dând din cap, punând întrebări, încercând să mă exprim ca un cunoscător și ascultând, la rândul meu. Îmi ațintisem privirea asupra lui, dorindu-mi ca el să caute să mi-o întâlnească. Dar se uita puțin la mine, lăsând privirea să-i alunece mai curând peste cameră și obiectele din ea, ca și cum lor li s-ar fi adresat.

Apoi se lăsă tăcerea, nimic altceva nu se auzea în afara vântului ce smulgea frunzele din pomii de afară. Am mai luat o înghițitură de ceai, sunetul lichidului sorbit părea atât de puternic în liniștea din cameră. Fierbințeala mi se urcă în obraji și am pus imediat ceașca jos. Dar el nu dădea semne c-ar fi observat ceva, stătea acolo liniștit, fără să-mi mai acorde vreo importanță.

— Azi e ziua mea, spuse în cele din urmă.

— Îmi pare rău... nu mi-am dat seama... felicitări!

— Știi câți ani împlinesc? spuse îndreptându-și privirea spre mine.

Ezitam. Cât de bătrân putea fi? Foarte bătrân. Trecut cu mult de cincizeci. Poate spre șaizeci? Am început să mă foiesc, dându-mi brusc seama cât de cald se făcuse în cameră, apoi mi-am dres glasul. Oare ce să-i răspund la asta?

Văzând că nu spun nimic, privi în jos.

— Nu contează deloc.

Era dezamăgit? Îl dezamăgisem? Din nou?

Figura nu exprima, totuși, nimic. Lăsă cana de ceai, luă un fursec, atât de banal, un fursec, chiar dacă discuția în care urma

să ne lansăm nu era în nici un caz banală, și apoi îl lăsă pe farfurie.

Nu-l mîncă, îl lăsă doar pe farfurie. În cameră era o liniște supărătoare. Trebuia să spun ceva, era rîndul meu.

— Veți sărbători? am întrebat, regretînd imediat după aceea. Ce întrebare prostească, parcă ar fi fost un copil.

Nici măcar nu se înjosi să răspundă, stătea cu farfuria în mână, fără să mănânce, privind doar la fursecul mic și uscat. Își mișcă degetele, fursecul alunecă până la marginea farfuriei, dar el o îndreptă rapid, salvându-l chiar în ultima secundă, și apoi puse farfuria jos.

— Ai fost un student promițător, spuse dintr-odată. Trase aer în piept, ca și cum ar mai fi urmat ceva, dar nu veni nici un cuvînt.

Mi-am dres vocea.

— Da?

Își schimbă poziția.

— Când ai venit la mine, aveam mari speranțe. Își lăsă mâinile să-i cadă de-o parte și de alta a corpului, șezînd, cu spatele drept. Entuziasmul coplesitor și pasiunea dumitale au fost cele care m-au convins. Pentru că n-aveam de gînd să-mi iau un asistent.

— Mulțumesc, domnule profesor, pentru cuvintele de apreciere.

Își îndreptă spatele și mai mult, de parcă el însuși ar fi fost elev, și apoi mă privi.

— Dar ce s-a întîmplat... cu dumneata?

Am avut o strîngere de inimă. O întrebare. Era o întrebare. Dar ce să răspund?

— Să fi fost chiar pe vremea când ai făcut prezentarea despre Swammerdam¹? Și iarăși mă privi scurt. Privirea lui, care de obicei era atît de fermă, deveni șovăitoare.

1. Jan Swammerdam (1637–1680), biolog și specialist în microscopie, primul care a demonstrat că diferitele stadii prin care trece o insectă reprezintă forme de viață ale aceleiași specii. (N. tr.)

— Swammerdam? Dar sunt mulți ani de-atunci, am spus eu repede.

— Da. Tocmai. Atât de mulți ani de-atunci... și acolo ai întâlnit-o pe ea?

— Vreți să spuneți... pe soția mea?

Tăcerea lui îmi dădu răspunsul la întrebare. Da, acolo am întâlnit-o pe Thilda, după prezentarea mea. Sau, mai bine zis, împrejurările m-au condus spre ea. Împrejurările... ba nu, *Rahm* a fost cel care m-a dus la ea. Hohotul lui de râs și batjocura lui m-au făcut să mă uit în altă direcție, în direcția *ei*.

Aș fi vrut să spun ceva despre asta, dar nu-mi găseam cuvintele. Pentru că am continuat să tac, s-a aplecat repede înspre mine și și-a dres ușor glasul.

— Și acum?

— Acum?

— De ce-ai făcut copii?

Ridică vocea când rosti ultimele cuvinte, o voce aproape spartă, iar acum mă privea fix, fără ezitare, răspândind un suflu înghețat, ce creștea în străfundurile lui.

— De ce...? Am privit rapid în altă parte, nu reușeam să-i întâlnesc privirea, rigiditatea din ochii lui. Păi... așa se face...

Își puse mâinile pe picioare, deopotrivă inhibat și provocator.

— Așa se face? Mda, poată că așa se face. Dar de ce dumneata? Și ce ai dumneata să le oferi?

— Să le ofer? Mâncare, îmbrăcăminte.

Dintr-odată ridică vocea:

— Și scutește-mă cu comerțul dumitale blestemat cu seminte! Se lăsă la fel de brusc pe spate, ca și cum ar fi vrut să se distanțeze de mine, frământându-și mâinile.

— Nu... Încercam să mă lupt cu băiețelul umilit, de doar zece ani, din mine, făcând eforturi să-mi păstrez calmul, dar am simțit că tremuram. Când, în sfârșit, am reușit să spun ceva, vocea mea era forțată și ascuțită: Aș dori atât de mult să continui cercetarea. Dar așa cum înțelegeți, desigur... domnule profesor... nu-mi permite timpul.

— Ce-ai vrea să-ți spun? Că este complet admisibil? Se ridică în picioare. Că este admisibil ca dumneata să n-ai timp? Rămase acolo în picioare, în fața mea, făcu un pas spre mine, părându-mi-se imens și sumbru. Acceptabil ca dumneata să nu fi scris încă nici măcar un articol științific? Admisibil ca rafturile dumitale să fie pline de cărți necitite? Admisibil să-mi fi irosit tot timpul cu dumneata, fără să fi în stare de altceva în viață decât să te reproduci asemenea unui vier mediocru?

Ultimul cuvânt rămase suspendat în aerul dintre noi doi.

Un vier, asta eram eu pentru el. Un vier.

Se stârni în mine o vagă revoltă. Îmi consacrase el oare mie chiar așa de mult sau se folosise de mine ca de cineva bun la toate în proiectele lui? Poate că tocmai asta și voia, să-i moștenez cercetările, ca să nu fie date uitării. Să-l păstrez pe *el* viu. Dar mi-am înghițit cuvintele.

— Asta vrei dumneata s-auzi de la mine? Nu-i așa? spuse el cu ochii goi asemenea batracienilor care ne fixau din acvariile lor. Că așa e viața? Asta-i viața, ar trebui să spun, te formezi, te reproduci, ai urmași pe care instinctiv îi pui mai presus de orice, fiind guri de hrănit, te transformi în furnizor, iar intelectul se pleacă în fața naturii. Nu este vina dumitale. Și nu e încă totul pierdut, spuse el sfredelindu-mă cu privirea. Asta vrei s-auzi? Că nu e încă totul pierdut? Că vremea dumitale va veni și ea?

Apoi răsă brusc. Hohotul lui obișnuit, scurt și violent, lipsit de bucurie, dar încărcat de dispreț, mi se strecură în suflet. Același hohot de râs de mai înainte.

Rămase tăcut, dar așteptând răspunsul meu, știind totuși prea bine că nu aveam puterea să mai spun ceva. Merse spre ușa de la intrare și o deschise.

— Din păcate trebuie să te rog să pleci. Am de lucru.

Se întoarse apoi și plecă fără să mă salute, lăsând-o pe me-najeră să mă conducă afară. M-am dus înapoi la cărțile mele. Dar nu am scos nici una. Nici nu mai suportam să mă uit la ele, m-am târât în pat și am rămas acolo, am rămas aici, în timp

ce cărțile mi s-au acoperit de praf... Toate textele pe care dorișem cândva să le citesc și să le înțeleg.

Ele rămaseră în continuare acolo, neorganizate, unele cu cotorul în afară, într-un șir inegal pe raft, asemenea unor dinți strâmbi. M-am întors cu spatele la ele, nu mai suportam să le văd. Charlotte își ridică privirea, deveni atentă, observând că eram treaz, și lăsă repede cartea din mână.

— Vă e sete?

Se ridică în picioare, luă o carafă de apă și mi-o întinse.

Am întors capul într-o parte.

— Nu. Am auzit duritatea propriei voci și m-am grăbit să adaug: Mulțumesc.

— Mai doriți ceva? Doctorul a zis...

— Nimic.

Se așează din nou, mă privi cu atenție, ca și cum m-ar fi studiat.

— Arătați mult mai bine. Mai vioi.

— Nu vorbi prostii.

— Ba da, așa consider. Zâmbi. Oricum, răspundeți la întrebări.

N-am mai continuat, pentru că mai multe cuvinte ar fi întărit impresia de recuperare. Așa că am lăsat mai degrabă liniștea să confirme opusul și privirea să-mi lunece într-o parte, ca și cum n-aș fi remarcat-o.

Dar ea nu se dădu bătută, rămase în picioare lângă patul meu, îmi luă mâinile și le masă puțin, lăsându-le apoi, după care, în cele din urmă, spuse ce avea pe inimă:

— V-a abandonat Dumnezeu, tată?

De-ar fi fost atât de simplu, de-ar fi avut de-a face doar cu Dumnezeu. Exista o singură cură împotriva pierderii credinței: să ți-o regăsești.

Pe vremea când eram student, m-am adâncit în Biblie. Mă însoțea pretutindeni, inclusiv în patul meu, în fiecare seară. Căutam permanent legătura dintre religie și specialitatea mea, dintre micile minuni din natură și marile cuvinte de pe hârtie. Zăboveam mai ales asupra scrierilor pauline. Nici nu mai știam

câte ore petrecusem studiind *Epistola lui Pavel către romani*, deoarece conținea atât de multe dintre ideile lui fundamentale, situându-se cel mai aproape de teologia paulină. „Și prin chiar faptul c-ați fost izbăviți de sub păcat, v-ați făcut robi ai neprihănirii”¹. Ce însemna asta? Că izbăvit este cu adevărat doar cel înrobitor? A fi neprihănit este o formă de captivitate, dar ni s-a arătat calea. De ce oare, în acest caz, nu eram demni de ea? Nici chiar în fața creației, oricât de copleșitoare ar fi fost ea, ființa umană nu era în stare să fie neprihănită.

N-am găsit niciodată răspunsul și tot mai rar apelam la cartea mică și neagră. Aduna praf pe raft, alături de celelalte. Ce-ar fi trebuit să-i spun acum ficei mele? Că toate acestea, așa-zisul meu pat de suferință, erau mult prea banale și nedemne ca să poată avea vreo legătură cu Dumnezeu? Și că starea în care mă aflam nu mi se datora decât mie, alegerilor mele, vieții pe care o trăisem.

Nu. Poate că altă dată, dar nu acum. Așadar am renunțat să-i răspund, am clătinat doar slab din cap, prefăcându-mă c-am adormit.

Rămase cu mine până ce se lăsă liniștea la parter. Ascultam cum răsfoia paginile, citea repede, și foșnetul ușor al muselinei când își schimba poziția. Era legată de cărți, desigur, așa cum eu eram legat de pat, deși o ducea capul să știe că era doar o pierdere de vreme. Învățătura din cărți se irosea cu ea, căci oricum nu avea la ce s-o folosească, pentru simplul fapt că era fată, și nu băiat.

Dar, dintr-odată, a fost întreruptă. Ușa se deschise. Pași grăbiți tropăiră pe podeaua camerei.

— Aici stăteai? se auzi vocea severă a Thildei, a cărei privire la fel de severă era cu siguranță atîntită asupra lui Charlotte. E ora de culcare, continuă, ca și cum ar fi dat un ordin. Trebuie

1. Biblia sau Sfânta Scriptură a Vechiului și Noului Testament, traducere de Dumitru Cornilescu, 1924, ediția revizuită în 2016. (N. tr.)

să speli vasele după cină. Pe Edmund îl doare capul, așa că vreau să-i încălzești apă pentru ceai.

— Da, mamă.

Auzeam sunetul pantofilor lui Charlotte când se ridică, cartea pe care o puse pe consolă și pașii ei ușori îndreptându-se spre ușă.

— Noapte bună, tată.

Apoi dispăru. Calmul ei a fost înlocuit de pașii nervoși ai Thildei. Merse până la sobă și aruncă câțiva cărbuni înăuntru, cu mișcări sonore și bruște. Acum intra în sarcina ei, căci femeia de serviciu fusese de mai multă vreme nevoită să-și găsească altceva de lucru, iar Thilda suferea zilnic că trebuia ea însăși să se ocupe de încălzirea locuinței, o suferință pe care n-o ascundea, dimpotrivă, o scotea în evidență, însoțind fiecare mișcare a sa cu un oftat și un suspin.

Când în cele din urmă termină, rămase în picioare. Dar liniștea nu dură mai mult de o secundă, înainte să se pornească iar perpetua ei orchestră. N-a trebuit să deschid ochii ca să știu că stătea în picioare lângă sobă, dând drumul lacrimilor să curgă liber. Văzusem spectacolul de mai multe ori deja, iar sunetul era inconfundabil. Pocniturile cărbunelui în sobă îi acompaniau tirada. M-am răsucit în pat și mi-am lipit urechea de pernă, ca să înjumătățesc intensitatea sunetului, dar fără prea mult succes.

Trecu un minut. Două. Trei.

Apoi, în sfârșit, renunță și își încheie lamentația suflându-și nasul cu putere. Înțelesese, probabil, că oricum n-ar fi ajuns nicăieri, nici de data aceasta. Mucusul care se încălzise la temperatura corpului curgea din ea cu sunete înalte, aproape mecanice. Mereu fusese așa, plină de secreții, indiferent dacă plângea sau nu. Mai puțin acum. Acum era extrem de uscat și de rece. Și, cu toate astea, îmi născuse opt copii.

Mi-am tras pătura peste cap, doream să decuplez sunetul.

— William, spuse ea cu voce stridentă. Văd cu ochii mei că nu dormi.

Am încercat să-mi controlez respirația.

— *Pot să văd!* Vorbea ceva mai tare, dar nu aveam nici un motiv să mă mișc. Trebuie să mă ascuți. Trase adânc aer în piept. Am fost obligată să-i dau drumul Albertei. Acum, magazinul e gol. A trebuit să-l închid.

Poftim?! N-am putut să nu mă întorc. Magazinul închis?! Gol. Întunecat. Cel care trebuia să-i întrețină pe toți copiii mei?

Trebuie că ea observase mișcarea mea, pentru că se apropie.

— A trebuit să iau pe credit de la băcănie azi. Vocea ei era în continuare sugrumată de plâns, ca și cum ar fi putut să plângă oricând din nou. Tot ce-am cumpărat a fost pe credit. Și negustorul mă privea cu atâta compasiune, fără să spună însă nimic. E un gentleman.

Ultimele cuvinte dispăruă într-un hohot de plâns.

Un gentleman. Spre deosebire de subsemnatul. Care probabil nici măcar nu trezise mare admirație lumii înconjurătoare, ca să nu mai vorbim de soția mea, așa cum zăceam aici, fără pălărie și baston, monoclu și maniere frumoase. Da, ce mai, aveam maniere proaste, pentru că mi-am lăsat propria familie de izbeliște.

Iar acum condițiile se înrăutățiseră drastic. Magazinul era închis, iar familia nu avea să se mai poată descurca fără mine prea mult timp, în ciuda faptului că era extrem de important pentru toți ca activitatea de zi cu zi să continue. Pentru că era vorba de semințe, de condimente și de cepele de flori care aduceau mâncare pe masă pentru toți.

Ar fi trebuit să mă ridic, dar nu reușeam, nu mai știam cum. Patul mă paralizase.

Iar Thilda renunțase la mine și azi. Trase adânc aer în piept, un suspin lung și cutremurător. Apoi își suflă nasul pentru o ultimă oară, probabil ca să se asigure că până și cel mai mic fir de muc părăsise zona nas-gât-urechi.

Salteaua scoase un sunet jalnic când se așează. Cum de putea împărți patul cu transpirația mea era peste puterea mea de pricepere. Asta spunea, în fond, totul despre cât de încăpățânată era.

GEORGE

Emma avea dreptate în legătură cu zăpada. Chiar de a doua zi începu să se topească peste tot, nu se auzea nimic altceva decât zăpada prelingându-se și curgând în șiroaie. Iar soarele arzător cocea fațada casei, decolorând și mai mult zidul de sud-est. Temperatura urcă tot mai mult, se făcu suficient de cald pentru zborul de defecare al albinelor. Nu-și făc treburile în stup, pentru că sunt animale curate. Dar când, în sfârșit, soarele arde, ies afară și își golesc intestinele. De fapt, sperasem ca iarna să se domolească acum, că Tom era acasă. Pentru că atunci putea să iasă afară și să curețe fundul stupilor. Ba mai mult, le dădusem liber lui Jimmy și lui Rick, pentru ca Tom și cu mine să putem lucra nestingheriți. Dar nu ajunserăm acolo decât joi, cu trei zile înainte ca el să trebuiască să se întoarcă.

A fost o săptămână liniștită. Ne evitam unul pe altul. Emma se ținea între noi, râdea și sporovăia ca de obicei. Își dăduse sufletul ca să facă rost de produse pentru noul regim al lui Tom, fiindcă pregătise nenumărate mese cu soiuri de pești „neobișnuiți” și „delicioși” care apăruseră peste noapte la raionul de produse congelate de la supermarket. Iar Tom nu mai conținea cu mulțumirile și plecaciunile că a fost „aaaașa de bună mâncarea”. Când încă una dintre mesele de pește se încheia, rămânea de obicei pe scaun la masa din bucătărie, citind cărți periculos de groase, tastând intens pe laptop sau fiind absorbit de un fel de rebus japonez căruia îi spunea sudoku. Nici nu-i

trecea prin minte să se deplaseze undeva sau să se bucure de lumina tot mai strălucitoare a soarelui, de parcă cineva l-ar fi înlocuit cu un bec mult mai puternic.

Eu îmi făceam de lucru, sigur că mă puteam ține ocupat. Într-o zi m-am dus la Autumn și-am cumpărat vopsea. În timp ce zugrăveam zidul dinspre sud, am simțit cum soarele mă ardea pe ceafă. Și știam că am fi putut să ne încercăm norocul și să mergem la stupi. De fapt, nici nu trebuia să curăț rama de la baza stupului, dar sigur era o ultimă șansă pentru Tom, așa că nu strica să începem cu câțiva stupi. Albinele ieșiseră deja pe-afară ca să extragă polen cât timp soarele era sus pe cer.

Asta îl amuza adesea pe Tom. Întotdeauna mă însoțea. Eu și Jimmy am curățat orificiul de zbor de câteva ori în cursul iernii, iar în rest le-am dat pace albinelor. De aceea era ceva cu totul special să fii din nou printre albine pentru prima dată. Să le vezi iar, să le auzi zumzetul binecunoscut, *aceasta* era bucuria revederii, ca o adevărată petrecere.

— Am nevoie de ajutor cu fundul stupului, i-am spus.

Eram complet echipat cu cizmele mele de cauciuc și salopetă, stând în mijlocul camerei. Picioarele îmi trepidau neli-niștite, pentru că mă bucuram că ieșim. Îmi ridicasem vâlul de protecție să văd mai bine. Țineam în palme un echipament în plus, de care făcusem rost.

— Chiar acum? Întrebă el fără să se uite în sus la mine.

Se mișca mai încet ca melcul, așa cum stătea acolo, cu degetele pe tastatură și palid în lumina calculatorului.

Am băgat imediat de seamă că țineam salopeta și plasa puțin cam prea în față, ca și cum aș fi vrut să-i ofer un cadou pe care nu și-l dorea. Le-am înghesuit repede pe amândouă la subraț și mi-am pus cealaltă mână-n șold.

— Mucezește sub ele, știi prea bine. Nimănui nu-i place să stea în gunoi. Nici ție, deși camerele de cămin nu sunt totdeauna cele mai curate.

În ciuda faptului c-am dat să râd, am scos se pare doar un orăcăit. Simțind cât de ciudat părea unghiul brațului meu, mi-am luat mâna din șold și am lăsat-o să cadă de-a lungul

coapsei. Pentru că rămase atârând în lateral, moale și flască, m-am scărpinat repede pe frunte ca să-i dau ceva de făcut.

— Dar de obicei mai aștepți câteva săptămâni, spuse el.

— Nu. Nu-i așa.

— Tată...

Observase că mințeam. Mă privi ridicând una din sprâncene, cu un aer oarecum disprețuitor.

— E suficient de cald, m-am grăbit să spun. Și facem curat doar la câteva. Vei fi scutit de restul, pentru că le voi termina cu Jimmy și Rick săptămâna viitoare.

Am încercat din nou să-i dau echipamentul și pălăria, dar nu le luă. În fond nu dădu nici un semn c-ar avea de gând să se miște, făcu doar un gest cu capul înspre laptop.

— Tocmai scriu o lucrare pentru universitate.

— N-ai vacanță?

Am pus echipamentul pe masă în fața lui. Am încercat să-l privesc ferm, să las privirea să spună că ar fi cazul să dea o mână de ajutor, acum, că în sfârșit s-a deranjat să treacă pe acasă.

— Ne vedem afară în cinci minute.

Aveam 324 de stupi și 324 de regine, fiecare cu colonia ei de albine, plasate în diferite locuri din întreg districtul, rareori peste 20 de stupi în fiecare amplasament. Dacă am fi locuit în alt stat, am fi putut avea până la 70 de stupi laolaltă. Cunoșteam un crescător de albine în Montana care avea aproape 100 împreună. Vegetația era atât de luxuriantă în zona aceea, încât albinele n-aveau nevoie să zboare mai mult de câțiva metri distanță ca să găsească tot ce le trebuia. Dar aici, în Ohio, agriculturii îi lipsea diversitatea și kilometri întregi nu vedeai decât culturi de porumb și soia. Albinele găseau resurse limitate de nectar, oricum insuficiente pentru a putea subzista.

De-a lungul anilor, Emma vopsise stupii, unul și unul, asemenea bomboanelor colorate. Roz, turcoaz, galben deschis și un fel de verde de nuanța fisticului, și la fel de artificiali ca acadelele pline de E-uri. Ei i se păreau distractive. După mine, ar fi putut foarte bine să rămână tot așa, albi. Tata îi vopsise mereu în alb, asemenea tatălui și bunicului lui, de altfel. Obişnuia să spună

că interiorul era cel care conta – că cel mai important era cum arăta stupul în interior. Dar Emma era de părere că albinelor le plăcea mai mult așa, să aibă personalitate. Cine știe, poate că avea dreptate. Iar eu trebuia să recunosc că simplul contact cu aceste culori stângace aruncate în natură, ca și cum un uriaș își pierduse bomboanele prin pădure, întotdeauna îmi încălzea sufletul.

Am pornit spre pajiștea situată între ferma lui Mentor, drumul principal și îngustul Alabast River, care, în ciuda numelui său pretențios, abia dacă atingea mărimea unui pârau. Aici aveam cel mai mare număr de colonii de albine. În total 26. Am început cu un stup rozaliu aprins. Bine că eram doi. Tom ridica stupul, iar eu schimbam soclurile. Le înlocuiam pe cele vechi, care erau pline de murdărie și de albine moarte din timpul iernii, și le fixam câte un soclu nou și curat. Anul trecut am investit în socluri moderne de stup, cu sită și colector de polen incluse. Au costat o groază de bani, dar a meritat. Ventilația stupului s-a îmbunătățit, iar întreținerea s-a simplificat. Cei mai mulți care erau în afaceri de aceeași anvergură cu a mea nu se mai văzură nevoiți să schimbe soclul în această perioadă a anului, dar mie nu-mi plăcea. Albinile mele trebuiau să trăiască în cele mai bune condiții. Se adunase multă mizerie pe tava soclului iarna asta, dar în rest totul era în regulă. Aveam noroc că albinile erau liniștite și doar puține dintre ele zburaseră. Câtă plăcere îmi făcea să-l văd pe Tom afară la aer, lucrând repede și bine. Se întorsese în locul de care aparținea. Uneori avea tendința să se aplece de spate, dar atunci îl opream.

— Îndoaie genunchii în loc să-ți îndoi spatele și ridică din picioare greutatea.

Nu puțini au fost cei care au îndurat deplasări de discuri vertebrale, lumbago sau alte năzdrăvăanii la coloană, doar pentru că au ridicat în mod greșit. Iar spatele lui Tom trebuia să țină mulți ani de-acum încolo și să facă față la mii de ridicări.

Am lucrat încontinuu, fără pauză, până la prânz. Nu am vorbit prea multe, doar câteva cuvinte, și toate despre muncă. „Ține-aici, așa, da, bine.“ Toată dimineața am așteptat să ceară

o pauză, dar nici gând să spună ceva, iar în cele din urmă, când se făcu aproape 11:30, eu am fost cel care am propus să luăm o gustare, alarmat de zgomotele stomacului meu.

Ne-am așezat pe marginea platformei, bălângănindu-ne picioarele. Adusesem cafea în termos și câteva sandviciuri. Untul de arahide se impregnase în feliile de pâine spongioase, care deveniseră lipicioase. Însă e inimaginabil ce gust bun au toate când ești afară, iar aerul e proaspăt. Tom nu spunea nimic. În fond, nu era genul vorbăreț, fiul ăsta al meu. Reușisem să-l aduc până aici, și asta conta cel mai mult. Speram doar să-i facă plăcere cât de cât că revede albinele.

După ce-am terminat de mâncat, am și sărit de pe platformă ca să continui lucrul, în timp ce Tom se mai lupta cu sandvi-ciul din care lua mușcături de șoricel, privind fix felia de pâine, ca și cum ceva nu era în regulă.

— Și își dădu drumul dintr-odată.

— Am un profesor de engleză excelent.

— Bine, am spus, oprindu-mă brusc. Am încercat să zâmbesc, deși fusese ceva în modul în care rostise acest lucru banal, încât mi se puse un nod în stomac. Ce bine!

Mai luă o înghițitură. Mestecă ce mestecă, nereușind să înghită.

— Mă încurajează să scriu mai mult.

— Mai mult? Mai mult despre ce?

— Zice că...

Tăcu. Lăsă deoparte felia de pâine, luă ceașca de cafea, dar nu bău din ea. Abia atunci am observat că-i tremura puțin mâna.

— Zice că am o voce.

O voce? Încă una din idioțeniile universitare. Am afișat un rânjel, neavând chef să mai iau în serios și chestia asta.

— Puteam să-ți spun și eu același lucru mai demult, am zis. În special când erai mic. O voce ascuțită și penetrantă. Har Domnului că ți s-a schimbat vocea. Mai bine mai târziu decât niciodată.

Nu-l amuză gluma mea. Își păstră cumpătul, fără să zâmbescă.

Rânjetul îmi dispăru de pe față. Vru să spună ceva, fără nici un dubiu. Stătea acolo arzând de nerăbdare să-mi spună un lucru important, iar eu aveam o puternică bănuială că era ceva ce nu doream, de fapt, să aud.

— E bine când profesorii sunt mulțumiți de tine, am zis în cele din urmă.

— El mă încurajează tot mai mult să scriu, spuse Tom cu voce joasă, accentuând „tot mai mult“. Mi-a spus că pot să mă înscriu pentru burse, de asemenea, și eventual să-mi continui studiile.

— Să continui?

— Un doctorat.

Aveam o gheară în piept și un nod în gât, simțeam gustul dulceag de unt de arahide în gură, fără să reușesc să-mi înghit saliva.

— Așadar. Asta ți-a spus.

Tom încuviință.

Încercam să-mi controlez vocea.

— Cât durează un doctorat?

El își privea fix vârfurile încălțărilor, fără să răspundă.

— Eu nu întineresc, am continuat. Lucrurile nu merg de la sine aici, la noi.

— Da. Știi asta, spuse încet. Dar sigur ai ajutoare.

— Jimmy și Rick vin și pleacă așa cum le convine. Nu este ferma lor. Și, în plus, nici nu lucrează pe gratis.

Am reluat lucrul, am ridicat soclurile murdare și le-am așezat pe platformă. Lemnul cadrului se lovi zgomotos de metalul platformei. Sigur că mai auzisem și de la alți profesori înainte că Tom folosea cu pricepere cuvintele. Mereu luase notă maximă la engleză, pentru că, fără îndoială, era ceva de capul lui. Dar nu la limba engleză ne gândiserăm noi atunci când l-am trimis la colegiu, ci la economie, la marketing și la chestii de genul ăsta, ca să dezvolte ferma pe viitor. Să extindă, să modernizeze, să rentabilizeze afacerea. Și, poate, să creeze o pagină de internet ca lumea. Chestii de-astea ar fi trebuit să-nvețe. De aceea făceam noi sacrificii și economii pentru bani de școală,

încă de pe vremea când era cât un nod. Nu ne-am permis nici măcar o vacanță în toți acești ani, nici măcar una. Totul mergea în contul pentru colegiu.

Și ce știe, de fapt, un profesoraș de engleză? Unul de-ăla care-și ducea veacul într-un birou prăfuit, ticsit cu cărți pe care pretindea că le-a citit, bând ceai și tunzându-și barba cu o foarfecă de broderie. Genul ăla care poartă mereu o eșarfă la gât în timp ce dă sfaturi „bune“ tinerilor care se dovedesc talentați la scris, fără să fie conștienți de ceea ce sunt pe cale să provoace.

— Vorbim mai târziu despre asta, i-am spus.

Însă n-am mai făcut-o. Plecase înainte să reușim să reluăm discuția. Mă hotărâsem că „mai târziu“ avea să dureze mult mai mult. Sau poate că el hotărâse asta. Ori poate Emma. N-am mai rămas singuri, doar noi doi în aceeași cameră, cu nici o ocazie, în restul timpului cât a mai stat acasă. Emma gângurea în jurul nostru ca un porumbel agitat, în timp ce punea masa, făcea ordine, pălăvrăgea și iar pălăvrăgea despre absolut nimic.

Am fost atât de obosit în acele zile. Adormeam mai tot timpul pe canapea. Aveam o listă lungă cu lucruri pe care ar fi trebuit să le fac, stupi vechi care necesitau reparații, comenzi pe care trebuia să le urmăresc. Dar nu aveam chef. De parcă aș fi fost subfebril. Dar nu aveam febră. Am verificat. M-am furișat la baie, unde am găsit un termometru chiar jos de tot, în dulăpiorul pentru primul ajutor. Albastru deschis cu ursuleți. Emma cumpăraseră termometrul pentru Tom, când era mic. Un termometru rapid, după cum scria în instrucțiunile de folosire, astfel încât copilul să nu fie deranjat mai mult decât ar fi fost absolut necesar. Dar, în fapt, a trebuit să-l țin destul de mult. Auzeam gânguritul Emmei pe undeva, prin casă, și răspunsurile sporadice ale lui Tom. Și iată-mă stând așa, acolo, cu vârful de metal înfipt în fund, cel care stătuse, de sute de ori, și în dosul fiului meu, fără nici un dubiu, pentru că Emma nu se dădea în lături să-i ia temperatura. A trebuit să mă lupt să nu adorm în vreme ce așteptam ca piuitul digital să-mi confirme că nu era nimic în neregulă cu corpul meu, chiar dacă

mă simțeam de parcă fugisem la maraton, sau poate așa credeam eu că se simte cineva după un maraton. Când, în sfârșit, mi s-a înfîrmat febra, m-am dus, totuși, să mă culc, fără să știe nimeni. Ei puteau continua.

Gânguritul s-a auzit până ce Tom a urcat în autobuz. Apoi, după ce ocupă un loc pe un scaun în spate și-și lipi fața de geam, răsufilând ușurat, gânguritul se opri în sfârșit.

Noi rămăserăm făcând cu mâna, la fel de automat de parcă am fi funcționat pe baterii, cu mâinile sus și jos, sus și jos, în același ritm. Ochiul Emmei erau umezi, sau poate că era doar vântul de vină, dar, din fericire, nu plânse.

Autobuzul porni la drum, fața lui Tom lumina palid spre noi, din ce în ce mai palid. Mi-am amintit atunci de o altă zi când a plecat tot cu un autobuz. Și atunci fața lui lumina palid, privindu-mă cu ușurare. Dar și cu teamă.

Am dat din cap să alung amintirea.

În cele din urmă, autobuzul dispăru după colț. Am lăsat mâinile jos în același timp și am rămas așa, să vedem cum dispare în depărtare, de parcă am fi fost atât de proști să ne-nchipuim că s-ar putea întoarce.

— Da, da, zise Emma. Asta a fost.

— Asta a fost?! Ce vrei să spui?

— Îi avem doar de împrumut. Își șterse o lacrimă pe care vântul i-o smulsese din ochiul stâng.

Tare aș mai fi avut chef să-i expediez un răspuns tăios, dar am renunțat. Aveam mult prea mult respect pentru lacrima aceea. Așa că m-am întors și m-am îndreptat spre mașină.

Ea se târî după mine. Parcă se și micșorase.

M-am așezat la volan, dar fără să reușesc să pornesc motorul. Brațul îmi era lipsit de vlagă, de parcă ar fi fost extenuat de cât făcusem cu mâna.

Emma își puse centura de siguranță, totdeauna fusese foarte atentă cu asta, și apoi se întoarse spre mine.

— Nu pornești?

Am vrut să ridic mâna, dar era în zadar, nu mai funcționa.

— Ți-a spus și ție? am întrebat adresându-mă volanului.

— Ce? întrebă Emma.

— Despre planurile lui? Despre viitor?

Rămase tăcută câteva secunde. Apoi murmură:

— Știi prea bine că-i place să scrie. Mereu i-a plăcut să facă asta.

— Și mie-mi place *Star Wars*. Dar pentru asta n-am devenit Jedi.

— E evident că are un talent special.

— Deci tu îl sprijini? Crezi că planul lui este bun? Suficient de bine gândit? Un drum bine ales? M-am întors spre ea acum, mi-am îndreptat ceafa, am încercat să par dur.

— Singurul lucru pe care mi-l doresc este să fie mulțumit, spuse grijulie.

— Asta vrei tu.

— Da, asta vreau eu.

— Nu te-ai gândit că trebuie să și trăiască? Să înceapă să câștige bani, în cele din urmă?

— Profesorul i-a spus că are pe ce conta.

Mă privea cu ochii ei mari și sinceri, cu o dezarmantă încredere că avea dreptate, în timp ce eu strângeam cu putere în palmă cheile de la mașină, în ciuda faptului că îmi provocam durere.

— Te-ai gândit ce vom face cu ferma?

Tăcu. Îndelung. Privi în altă parte, se jucă puțin cu verigheta, o scoase până la prima falangă a degetului. Se vedea cercul alb din jurul degetului, urma inelului care stătuse acolo timp de douăzeci și cinci de ani.

— Nellie a sunat săptămâna trecută, spuse ea în cele din urmă, adresându-se aerului, nu mie. E cald ca vara în Gulf Harbors acum. Douăzeci de grade apa mării.

Din nou aceeași poveste. Gulf Harbors. Amețitor, chiar dacă simțeam că-mi dă cineva c-o cărămidă în cap când auzeam numele acestui cartier rezidențial, produs al dezvoltatorilor imobiliari.

Nellie și Rob erau prietenii noștri din copilărie. Din păcate, se mutaseră în Florida. Până să se întâmple asta, a fost multă

frământare, nu doar pentru a vizita această oază de lângă Tampa, dar și pentru ca noi să ne mutăm acolo. În ultima vreme, Emma îmi arăta, cu tot mai mare insistență, reclame cu case din Gulf Harbors. Foarte ieftine. Un adevărat chilipir, de mult scoase pe piață. Am putea da lovitura. Cu debarcader și piscină, proaspăt renovate, plajă comună, teren de tenis, de parcă asta ne-ar fi lipsit, și, pe deasupra, mai aveau și delfini și vaci de mare care se bălăceau chiar în fața porții. Asta ne trebuia nouă? Vaci de mare? Bestii urâte!

Nellie și Rob tare se mai laudau. Că-și făcuseră o groază de prieteni noi, ziceau ei, numindu-i dintr-o răsuflare: Laurie, Mark, Randy, Steven. Și lista nu se mai termina. Săptămânal, contra sumei modice de cinci dolari, luau cu toții un brunch de duminică în sala polivalentă, cu meniu complet: clătite, bacon, ouă și cartofi prăjiți. Iar acum încercau să ne convingă și pe noi să mergem acolo, toată familia, da, da, bătându-ne la cap nu doar pe noi, ci și pe toți ceilalți, aparent dornici să-i convingă pe toți din Autumn Hill să plece în sud. Și am știut eu de ce. Se simțeau singuri acolo, pe marginea canalului lor cu ape adânci. Era sinistru să locuiești departe de familie și prieteni, lăsând în urmă toate reperele de dinainte, departe de mediul în care ai trăit toată viața. Iar vara era aproape infernală în Florida, caniculară și umedă, cu furtuni năprasnice cu tunete, de mai multe ori pe zi. Și chiar dacă iarna era, desigur, în regulă, cu temperaturi de vară și precipitații puține, cine oare ar suporta să trăiască fără ierni? Fără zăpadă și fără frig? I-am spus toate astea Emmei, și nu o dată, ci de mai multe ori, dar ea nu și nu, nu se dădea totuși bătută. Era de părere că trebuie să ne facem planuri clare, planuri de bătrânețe. Nu pricepea că tocmai asta făcusem eu. Voiam să las după mine ceva ca lumea, o moștenire, în loc să stau acolo, departe, într-o casă de vacanță, o baracă expirată, pe care n-o mai puteam vinde. Desigur că m-am informat și eu despre cum mergea piața imobiliară din Florida acum. Făcusem câteva investigații. Nu era de mirare că nu existau cumpărători pentru aceste case chiar de la prima vizionare, ca să spun așa.

Dar eu aveam un cu totul alt plan. Un proiect care implica alte investiții. Mai mulți stupi, cât de multe camioane cu platforme tip lift și cu remorci. Angajați permanenți și câteva contracte cu ferme din California, Georgia, poate Florida.

Plus Tom.

Era un plan bun. Realist. Rezonabil. Și cât ai zice pește, Tom se va trezi și cu nevastă și copil. Și-atunci meritul ar fi fost al tatălui prevăzător care planificase totul în amănunt, cu ferma pusă la punct, bine întreținută, și cu afacerea adaptată la lumea modernă, iar Tom avea să fi lucrat suficient de mult timp ca să aibă meseria la degetul mic. Și poate că vor fi și ceva bănuți în cont. Căci erau timpuri nesigure. Eu eram cel care crea siguranță. *Singur* ofeream întregii familii siguranța zilei de mâine. Dar se părea că nimeni nu înțelegea acest lucru.

Am obosit doar gândindu-mă la planul meu. Înainte îmi dădea aripi să lucrez în plus, dar acum drumul părea mult prea lung și întortocheat, asemenea unei roți îngreunate de mocirlă, care avansează cu dificultate prin ploaia de toamnă.

N-am mai fost în stare să-i răspund Emmei. Am băgat cheia plină de transpirație în contact. Îmi lăsase o dungă roșie în podul palmei. Trebuia să pornesc imediat, înainte să adorm. Ea nu ridică privirea, își scoase verigheta masându-și urma albă lăsată de inel în jurul degetului. Nu mă putea păcăli, și, totuși, dorea să pună întreaga noastră viață împreună în pericol.

tao

— Stingi tu lumina? Întrebă Kuan întorcând spre mine o față palidă de oboseală.

— Stai să termin de citit.

Am continuat să citesc din cartea veche despre pedagogia copilului mic. Mă usturau ochii, însă nu voiam să mă culc. Nu voiam să mă culc, să mă trezesc, ca apoi să încep o nouă zi.

El oftă lângă mine. Își trase pătura peste cap, ca să se ferească de lumină. Trecu un minut. Două.

— Tao... te rog. Mai sunt șase ore și trebuie să ne sculăm! N-am răspuns, dar am făcut ce mă rugase.

— Noapte bună, spuse el încet.

— Noapte bună, am repetat și m-am întors cu fața la perete.

Când să mă prindă somnul, am simțit mâinile lui furișându-mi-se pe sub maiou. Am reacționat instinctiv la ele, nu reușeam să nu savurez atingerea lui, dar am încercat totuși să le dau la o parte. Nu era obosit? De ce m-a rugat să sting lumina, dacă voia asta?

Mâinile lui dispărură, dar răsuflarea lui era acolo, ușoară. Apoi și-a dres vocea, ca și cum ardea de nerăbdare să-mi spună ceva.

— Ți-a... ți-a mers bine azi?

— Ce vrei să spui?

— N-ai uitat ce zi e azi?

— Nu. N-am uitat.

Nu i-am spus că eu sperasem ca *el* să fi uitat, ca să scap de discuția asta.

M-a mângâiat pe păr, cu grijă, nu seducător.

— Ți-a mers bine?

— Cu fiecare an, e puțin mai ușor, am spus, pentru că asta voia el, desigur, să audă.

Își mai lăsă o dată mâna să alunece pe părul meu, după care dispăru sub pătura lui.

Salteaua se undui ușor când se întoarse, poate pe burtă, așa cum îi place să doarmă. Apoi mormăi „noapte bună“ din nou. După sunetul vocii, se întorsese cu fața în cealaltă parte. În clipa următoare dormea dus.

Dar eu am rămas, în continuare, trează.

Cinci ani.

Au trecut cinci ani de când a plecat mama.

Nu. N-a plecat. A fost expediată.

Tata murise când aveam nouăsprezece ani. Avea puțin peste cincizeci, dar fizic era mult mai în vârstă. Umerii, spatele, încheieturile, toate erau uzate după toți anii petrecuți în pomi. Se mișca tot mai greoi cu fiecare zi care trecea. Poate că circulația sângelui era deficitară, pentru că într-o zi, după ce îi intrase o așchie în mână, rana nu se mai vindecase.

Amânase prea mult să ceară ajutor, pentru că așa era el. Iar când, în sfârșit, medicul consimțise să-i prescrie antibiotice, cu toate că tata era prea bătrân pentru a beneficia de prioritate când veni vorba de un tratament așa costisitor, era deja mult prea târziu.

În mod surprinzător, mama își revenise rapid după deces. Vedea partea bună a lucrurilor, se arăta optimistă. Era încă tânără, spunea ea zâmbind curajos, și mai avea o viață lungă de trăit. Poate că va întâlni un alt bărbat, într-o bună zi.

Însă vorbea ca să se afle-n treabă. Pentru că doar gura era de ea. Semăna cu păpădiile al căror puf îl suflă dintr-odată, după ce perioada de înflorire a trecut. În privirea ei vedeam vântul, imposibil de prins.

Nu a trecut mult și nu a mai putut să se prezinte la munca de pe câmp. Stătea doar acasă. Totdeauna fusese slabă, dar acum aproape că nu mai mânca nimic. Începu să fornăie, tușea, era tot mai slăbită și, curând, a făcut o pneumonie.

Într-o bună zi, m-am dus să văd cum se mai simte, dar nu mi-a deschis ușa. Am sunat la sonerie de mai multe ori, și nimic. Aveam o cheie de rezervă cu care am deschis și am intrat.

Apartamentul era ordonat și curat, mai rămăseseră mobilele vechi care țineau de acesta. Tot ce-i aparținea dispăruse: perna de care se sprijinea când stătea pe canapea, bonsaiul pe care-l îngrijea cu pasiune, cuvertura brodată pe care o împăturea și și-o așternea peste coapse, ca și cum în zona aceea mai ales simțea frigul.

În aceeași după-amiază am aflat că fusese expediată în nord. Responsabilul cu sănătatea din district m-a asigurat că o ducea bine și mi-a dat chiar și numele căminului în care se afla. Am reușit să văd un film de prezentare, tăiat, ici și colo: un așezământ luminos și frumos, cu camere mari, înalte, și cu un personal numai zâmbete. Dar când am cerut liber să mă duc în vizită, mi s-a comunicat că trebuie să aștept până după încheierea perioadei de înflorire a pomilor.

Câteva săptămâni mai târziu, am fost anunțată că plecase dintre noi.

„Plecată dintre noi.“ Acestea erau cuvintele pe care le folosiseră. Ca și cum s-ar fi ridicat din pat și ar fi plecat. Am încercat să nu mă gândesc cum au fost ultimele ei zile. Tusea sfâșietoare, febra mare, spaima și singurătatea. Să mă gândesc că trebuise să moară așa.

Dar nu aș fi putut face nimic. Și Kuan spunea la fel. N-aș fi putut face nimic. Îmi spunea din nou și din nou, iar eu continuam să-mi repet același lucru.

Până când aproape c-am început să-l și cred.

William

— Edmund?

— Bună seara, tată.

Stătea de unul singur lângă patul meu. Nu-mi dădeam seama de câtă vreme se afla în cameră. Devenise un altul, mai înalt, iar nasul – ultima dată când îl văzusem, era prea mare. Nasurile cresc în propriul lor tempo, la tineri, depășesc restul corpului, dar acum era proporționat în raport cu figura, fața lui crescuse parcă în jurul nasului. Se făcuse frumos, o frumusețe care era latentă în el, elegant, dar sportiv îmbrăcat, cu o eșarfă verde în jurul gâtului, bretonul puțin prea lung, chiar dacă îi ședea bine, te împiedica să-i vezi ochii. Și, în plus, era palid. Nu dormea destul?

Edmund, unicul meu fiu. Unicul fiu al *Thildei*. Nu-mi trebuia mult timp până să înțeleg că era al ei, într-un tot. Din ziua în care ne-am cunoscut lăsa să transpară că dorința ei cea mai fierbinte era să aibă un băiat, iar când, peste un an de zile, a apărut în viața noastră, sarcina vieții ei fusese împlinită. Dorothea și Charlotte, și mai apoi celelalte fete, nu erau altceva decât umbre ale lui. Într-un fel, puteam s-o și înțeleg. Cele șapte fete îmi dăduseră constant dureri de cap. Nesfârșitele lor plânsete, țipete, târâieli, văicăreli, râsete înfundate, fuga, tusea, fornăielile lor, ca să nu mai vorbesc de pălăvrăgeală – așa cum doar fetițele știu s-o face, neîncetat –, toată această zarvă în fernală care mă înconjura de la trezire și până la culcare, și nu

numai atât, căci continua și în timpul nopții. Mereu plângea o copilă din cauza unui vis, în timp ce o alta venea doar în cămășuță la noi în cameră, pentru că-și pierduse ciorapii în somn, lipăind ușor în picioarele goale pe parchetul rece, pentru ca apoi să se urce în pat scoțând un sunet sau altul, smiorcăindu-se sau cerând agresiv să se strecoare între noi doi.

Le era, cu siguranță, imposibil să stea liniștite, și de aceea mi-a fost imposibil să lucrez sau să scriu. Am încercat cu-adevărat. Și nu m-am dat imediat bătut, așa cum credea Rahm. Dar n-avea nici un rost. Chiar dacă închideam ușa la camera mea, cu indicație precisă pentru toată familia că tata trebuie să lucreze și că ei trebuie să țină cont de asta, chiar dacă îmi legam o eșarfă în jurul capului împotriva zgomotului sau îmi infundam urechile cu lână, chiar și atunci le auzeam. N-avea rost. De-a lungul anilor îmi rămase tot mai puțin timp pentru munca mea, și, în curând, n-aveam să fiu decât un simplu negustor care se spetește ca să sature gurile mereu nesătute ale ficelor. Erau burți fără de fund. Naturalistul cu un viitor promițător trebuia să se dea în lături în fața unui comerciant de semințe între două vârste, extenuat, cu picioarele obosite după ore în șir de servit la tejghea, cu corzile vocale ruginite după discuțiile interminabile cu clienții, asemenea degetelor cu care numărăse banii mereu insuficienți. Și toate astea din cauza zarvei și a gălăgiei pe care o făceau fetele.

Edmund rămase tăcut, încremenit. Altădată era asemenea unui ocean scâldând un cap de țărnam, acolo unde vânturile și valurile se înfruntă haotic, fără nici o lege, fără nici o regulă. Nelinıştea îi cuprinsese întreaga ființă, reacțiile lui fiind incoerente, atât fizic, cât și psihic. Putea să-și arate bunăvoința aducând o găleată cu apă, pentru ca în clipa următoare să o și răstoarne pe jos, explicând că făcuse un lac. Corecțiile nu aveau sorți de izbândă cu el. Dacă ridicam vocea, râdea și fugea de-acolo. Pentru mine, Edmund a rămas până în ziua de azi băiatul care fugea, picioarele lui micuțe nu stăteau nici o clipă locului, era mereu gata să spele putina după orice catastrofă mărunță pe care o provocase, fie ea o găleată răsturnată, o ceașcă

de porțelan spartă sau un tricot deșirat. Când se întâmpla, și nu de puține ori, nu aveam de ales decât să-l prind, să-l țin strâns în timp ce-mi scoteam cureaua de la pantaloni. Ajunsesem să urăsc șuierul pe care îl scotea pielea curelei frecându-se de materialul pantalonului și clinchetul cataramii în momentul în care se lovea de podea. Gândul la ce avea să se întâmple era mai rău, de fapt, decât loviturile în sine. Pielea în mâna mea și catarama de care mă agățam; eu nu loveam niciodată cu capătul acela, așa cum făcea tatăl meu, care lăsa catarama să zboare prin aer și să se lovească puternic de spate. Eu, dimpotrivă, o prindeam ferm, o îngropam adânc în palmă, atât de tare, încât îmi lăsa urme. Pielea curelei pe spatele gol, urmele roșii care înfloreau pe pielea albă, asemenea unor liane răsucite. La alți copii, aceste biciuiri aveau menirea să le astâmpere neliniștea, iar amintirea acestei pedepse rămânea în conștiința copilului, astfel încât următoarea dată să se gândească de două ori înainte să repete aceeași greșală. Dar nu în cazul lui Edmund. Părea că nu înțelege legătura dintre prostiile lui și curea, dintre apa vărsată pe podeaua din bucătărie și loviturile de curea. Cu toate acestea, era responsabilitatea mea să continui, însă speram să simtă, în sinea lui, dragostea ce i-o purtam și să înțeleagă că nu aveam de ales. Deoarece eram tatăl lui, trebuia să-l disciplinez. Îl loveam în timp ce abia îmi puteam stăpâni plânsul, în timp ce transpirația îmi curgea pe tot corpul, iar mâinile îmi tremurau. Îmi doream să scot afară din el tot neastâmpărul. Totuși, pedeapsa era mereu zadarnică.

— Unde-s ceilalți? am întrebat, pentru că toată casa era neobișnuit de tăcută.

Am regretat imediat. N-ar fi trebuit să-ntreb de ei. Nu acum, când el, în sfârșit, venise la mine. Nu acum, când, în sfârșit, eram doar noi doi, el și cu mine.

Edmund se legănă ușor, așa cum stătea în picioare, de parcă ar fi avut probleme de echilibru, neștiind pe care din ele să-și plaseze cea mai mare parte a greutății.

— La biserică.

Prin urmare era duminică.

Am încercat să mă ridic în șezut în pat. Nici n-am dat bine la o parte pătura, că am și fost asaltat de miasmele propriului corp. Oare când m-am spălat ultima oară?

Chiar dacă remarcase ceva, nu lăsa să se observe.

— Și tu? am spus. De ce-ai rămas acasă?

Suna mai curând a reproș. Când ar fi trebuit să sune ca o mulțumire.

Nu se uita la mine, se uita fix, peste tăblia patului, la perete.

— Eu... speram să vorbesc cu dumneavoastră, spuse în cele din urmă.

Am încuviințat încet din cap în timp ce făceam eforturi să-mi controlez expresia feței, ca să nu las să se vadă cât de mult mă bucura vizita lui.

— Bine, am spus. Mă bucur să te văd... speram de mult să vii.

Am încercat să stau drept, dar coloana nu mă mai putea susține, așa că m-am sprijinit de pernă. Chiar și atât era o probă de forță. M-am împotrivit nevoii de a trage pătura până sus, la umeri, ca să țin miasmele înăuntru. Aproape că nu mai suportam propriul miros. Cum de nu-l simțisem înainte și câtă nevoie aveam de o baie? Mi-am dus mâna la față. Țepii bărbii, care niciodată nu fusese prea deasă, crescuseră câțiva centimetri, o blană inegală. Probabil că arătam ca un locuitor al cavelor.

El se uită la degetele mele de la picioare, care îmi ieșeau de sub pătură. Ungھیile erau lungi și murdare. Mi-am ascuns rapid picioarele, punându-mă în șezut în pat.

— Edmund. Spune-mi. Despre ce vrei să vorbim?

Îmi ocoli privirea, dar când începu să vorbească nu dădu nici un semn de timiditate.

— Poate că tata ar reuși să se ridice din pat.

Am roșit în obraji de rușine. Thilda îl rugase. Fetele îl rugaseră. Doctorul îl rugase. Dar niciodată până acum Edmund...

— Înseamnă atât de mult pentru mine c-ai venit tu! am spus cu o voce care stătea să se frângă. Aș vrea să-ți explic.

— Să explicăți? Și-a trecut mâna prin breton. Eu n-am nevoie de nici o explicație. Am venit doar să vă rog să vă ridicați din pat.

Ce să fi spus? Ce aștepta el de la mine? Am bătut cu mâna pe saltea, invitându-l să stea jos.

— Așază-te aici, Edmund. Hai să vorbim puțin. Ce-ai mai făcut în ultima vreme?

Nu se mișcă.

— Spune-mi câte ceva de școală. Cu mintea pe care o ai, presupun că merge strună.

Se pregătea pentru la toamnă, când ar fi trebuit să meargă la școală în capitală.

Noi făcuserăm economii pentru studiile lui și acum era, în sfârșit, gata să înceapă. Brusc, am simțit un junghi în piept. Posibil ca Thilda să fi folosit banii, deoarece eu eram în starea asta?

— Presupun că nimic nu s-a schimbat. Planurile de studii sunt în continuare valabile? am întrebat eu repede.

El încuviință rapid, fără să pară entuziasmat.

— Lucrez când sunt inspirat.

— Bine. Inspirația este o forță motrice importantă.

I-am întins mâna.

— Hai, vino și așază-te. Hai să vorbim serios acum. De mult n-am mai făcut-o.

Dar el rămase în picioare.

— Eu... trebuie să merg jos.

— Doar câteva minute. Am încercat să păstrez o voce luminoasă și veselă.

Își aruncă bretonul într-o parte și nici nu se uită la mine.

— Am de învățat.

Eram bucuros că studia, dar, cu toate acestea, ar fi putut să-mi acorde mai mult timp, dacă tot venise.

— Aș vrea doar să te țin de mână, am spus. Doar pentru un minut.

Un oftat aproape imperceptibil îi scăpă printre buze, dar până la urmă se apropie. Se așază lângă mine, ezită o clipă și-mi întinse mâna.

— Mulțumesc, am spus încet.

O simțeam caldă și netedă în mâna mea. Parcă radia, devenind o legătură între noi, ca și cum sângele lui sănătos curgea și prin mine. Doream să stau așa, dar îl simțeam că era neliniștit. În cele din urmă își retrase brațul, își schimbă poziția, în timp ce picioarele îi tremurau.

— Scuze, tată.

Brusc, se ridică în picioare.

— Nu, am spus eu. Nu trebuie să te scuzi. Înțeleg. Sigur că trebuie să mergi să înveți.

Încuviință. Ochii lui fixau ușa. Voia doar să plece și din nou avea să mă lase singur.

Făcu câțiva pași, apoi, ca și când și-ar fi amintit de ceva, se întoarse.

— Totuși, tată... nu puteți măcar să încercați să găsiți voința să vă ridicați din pat?

Am înghițit, îi datoram un răspuns adevărat.

— Nu voința îmi lipsește... ci... pasiunea, Edmund.

— Pasiunea? Își înalță capul, pentru că acest cuvânt trezise desigur ceva în el. Atunci trebuie s-o regăsiți, spuse el repede. Și s-o lăsați să vă călăuzească.

A trebuit să zâmbesc. Ce cuvinte mari pentru un copil desirat!

— Nu suntem nimic fără pasiune, încheie, cu o apăsare pe care n-o mai simțisem înainte la el.

Nu mai adăugă altceva. Părăsi doar camera, iar ultimul lucru pe care l-am sesizat în legătură cu el a fost sunetul pașilor pe podeaua din hol, dispărând pe trepte în jos, și apoi mai departe. Încă simțeam că niciodată nu fusesem atât de apropiat de el.

Rahm avea dreptate: mă lăsasem absorbit de banalități și îmi neglijasem pasiunea. Îmi pierdusem pasiunea pentru munca mea și, din acest motiv, îl pierdusem pe Rahm. Dar Edmund mai era acolo, încă puteam să-i demonstrez *lui*, puteam să-l fac pe el mândru. În felul acesta, aveam să reușim să ne apropiem. Prin onoarea pe care aş aduce-o numelui familiei, relația noastră ar putea înflori și da roade. Poate că doar așa aş reuși

să regăsesc calea către Rahm și așa am putea fi totuși toți trei: tată, fiu și mentor.

M-am rostogolit într-o parte. Am îndepărtat pătura de pe corpul meu puturos și m-am ridicat din pat. De data asta de-adevăratelea.

GEORGE

Conform obiceiului, în perioada aceasta a anului stăteam în magazie și construiam stupi. Aproape că se făcuse primăvară, iar natura era pregătită să înverzească, toți vorbeau despre cât de frumos se făcuse, dorind doar să iasă pe-afară și să se bucure de anotimp. În tot acest timp eu stăteam închis în magazie, la lumina defectă a neonului, ciopbind lemnul ca un apucat. În anul acesta, mai mult ca oricând altădată. De la plecarea lui Tom n-am prea vorbit cu Emma. Stăteam mai mult aici, în magazie. Ca să spun drept, mă cam temeam pornesc o discuție cu ea. Era mai iscusită la cuvinte decât mine, ca de altfel toate femeile, așa că nu de puține ori se întâmpla să fie după voia ei. Avea adesea dreptate, dacă stăteam să mă gândesc mai bine. Dar nu și de data asta. Măcar atâta știam și eu.

Din acest motiv rămâneam în magazie de dimineață până seara. Reparam stupi vechi și construiam alții noi. Eu nu făceam stupi clasici, în familia noastră aveam o schiță standard. Desenele, înrămate, atârnav pe peretele din sufragerie. Emma a fost cea care le înrămasse pe vremuri. Găsise desenele în cufărul cu haine din pod pentru că, oricum, toți din familia mea cunoșteau dimensiunile pe de rost. Cufărul, unul autentic, numai bun de dus în America, putea fi vândut unui anticariat pentru o sumă bună de bani, dar mă gândeam că era mai bine să-l ținem la păstrare sus, în pod. Îmi amintea de unde venisem, căci cufărul trecuse gârla venind din Europa, cu prima persoană

din familia mea care pusese piciorul pe pământ american. O femeie singură. Totul pornise de la ea, de la cufărul acesta și de la schițele pe care le adusese cu ea.

Se gălbejiseră cu vremea, hârtia stătea să se descompună, dar Emma le salvase punându-le sub sticlă, încadrate de rame grele și aurite. În plus, avusese grijă să așeze desenele într-un loc ferit de lumina soarelui.

Eu n-aveam, oricum, nevoie de ele. De-atâtea ori cioplisem stupi dintr-ăștia la viața mea, încât puteam s-o fac și cu ochii închiși. Oamenii râdeau de noi că ne construiam singuri stupii, nici un alt crescător de albine de care aveam eu habar nu mai făcea asta. Dura o veșnicie. Dar noi procedaserăm mereu așa, doar pentru că erau stupii noștri. N-o spuneam cu voce tare, căci nu voiam să mă laud, dar aveam convingerea că și albinele se simțeau mai bine în stupii făcuți de noi decât în stupii standard, din producția de masă. Puteau ei să tot râdă cât aveau chef.

În magazie găseam tot echipamentul necesar, împreună cu scândurile groase, care emanau mirosul lemnului.

Am început lucrul cu cutiile propriu-zise. Am făcut niște șanțuri cu ferăstrăul electric, apoi am asamblat scândurile cu ajutorul unui ciocan de cauciuc. A mers repede, cu rezultate vizibile. Cu ramele dura mai mult. Zece rame per stup. Singurul lucru pe care îl cumpăram de-a gata era opritorul de metal pentru regină, cu deschideri de 4,2 milimetri, care aveau menirea s-o țină pe regină înăuntru, în stup, în timp ce mult mai micile albine lucrătoare aveau trecere liberă. Existau opreliști.

Munca mă ajuta să lupt cu somnul. Aici, afară, în magazia rece, unde rumegușul plutea prin aer asemenea fulgilor de nea, oboseala nu punea stăpânire pe mine, așa cum se întâmpla când eram în casă. De altfel, mi-era imposibil să adorm de la vacarmul ferăstrăului. Și, în plus, renunțasem la căștile de protecție fonică pe care obișnuiam să le folosesc, lăsând sunetul să-mi umple căpățâna în care oricum nu mai rămăsese loc pentru mare lucru.

N-am băgat de seamă când a intrat Emma. Poate că stătea acolo de mult, privindu-mă, în orice caz reușise să-și pună

protecția fonică. Mă întorsesem să iau mai multe icuri, când am observat-o. Stătea pur și simplu așa, în picioare, având la urechi căștile mari de plastic. Zâmbi.

Am oprit ferăstrăul.

— Bună.

Făcu semn înspre căștile ei și dădu ușor din cap. Nu putea auzi ce spuneam. Amândoi am rămas așa. Ea continuă să zâmbească. Acel zâmbet! Era un zâmbet inconfundabil. Menopauza era un subiect grozav de discuție în zilele acelea, femeile șușoteau între ele, când credeau că noi nu le auzim, despre bufeurile de căldură, urinări involuntare, transpirații nocturne și, da, desigur, am prins și chestia asta din zbor: lumină difuză. Dar Emma era la fel ca întotdeauna. Iar acum iat-o stând acolo, cu căștile pe cap, și nu era greu de priceput ce voia.

Trecuse ceva vreme, în orice caz, conform criteriilor noastre. Oricum, nu de dinaintea venirii lui Tom. Prezența lui ne intimidă, ne temeam ca nu cumva să ne audă, ca atunci când era încă bebeluș și dormea în camera noastră. Începuserăm să șoptim de fiecare dată când ne băgam în pat. Ne mișcam cu grijă, ne strecuram imediat sub plapumă, răsfoidind fiecare câte o carte. Și apoi, după ce el plecase, n-a mai fost vorba despre asta. Nici măcar nu mi-a mai trecut prin cap.

Ea își puse brațele în jurul meu, mă sărută pe gură, cu ochii închiși.

— Nu știu... am spus. Corpul meu era rigid și slăbit, fără vlagă. Sunt cam obosit.

Ea zâmbi doar și făcu din nou semn spre căști.

Am încercat să le dau jos, dar îmi îndepărtă mâna. Am rămas așa, ținând-o de mână. Zâmbetul îi era lipit de gură.

— OK.

Am căutat și eu o pereche de căști.

— Așa vrei, nu?

Dintr-un motiv sau altul, m-am trezit la viață. Nu mai era liniște – ca atunci când te izolezi de toate, de hurelul din creier, de propria suflare, de inima care bate tare – toate invadându-te.

Ne-am sărutat, limba ei era moale, gura deschisă era caldă; am ridicat-o pe banca de tâmplărie. Fețele noastre erau acum la același nivel. Aerul era rece, iar degetele mele, asemenea unor ace de gheață pe pielea ei. Ea se crispă, dar nu se retrase. Am încercat să-mi încălesc mâinile, suflând pe ele, dar fără rezultat, pentru că tremura când i le-am strecurat pe sub pulover. Se lăsă pe spate pe bancă, în timp ce picioarele i se legănau deasupra podelei. Am sărutat-o pe burtă, dar îmi împinse capul mai jos. Tresări când limba mea o atinse. Poate că și gemu, dar n-am putut s-o aud.

Apoi ne-am întins amândoi pe masă. Ea deasupra. N-a durat așa de mult, pentru că era prea frig, iar tăblia mesei, prea tare pentru omoplații mei.

Apoi își dădu jos căștile, își trase din nou pantalonii, îndesându-și bluza înăuntru. Înainte să apuc să spun ceva, dispăruse.

Căldura corpului ei mă împresura încă, plutind în aer.

Gulf Harbors. Iarăși Gulf Harbors. Cuvintele mă bântuiau, le tot învăTEAM în minte; Gulf Harbors dospea asemenea unui aluat, Gulf Harbors, Harb Gulfors, Bors Gulfharb, mi-am scuturat energic capul, voiam să scap de ele, dar rămâneau acolo la fel de afurisite, Gulf Borsharb, Bors Harbgulf, Harb Forsgulf.

Era cald acolo. Verificasem prognoza meteo ieri, fără ca Emma să bage de seamă. Nu știu de ce, dădusem peste buletinul meteo național la televizor, așteptând discret vești din Tampa, înainte să schimb canalul. Precipitații puține în acest moment al anului, după cum am putut vedea. Când noi, aici, ne pregăteam să ieșim dintr-o iarnă grea, acolo era o vreme de vară de vis. Viață în aer liber. Grătare. Delfini și vaci de mare.

Gulf Harbors.

Cuvintele stăteau ca bătute în cuie, fără să mă pot debarasa de ele. Așa că le-am dat pace.

Ce femeie mai era și Emma! Eram norocos s-o am. Orice s-ar fi întâmplat. Lucrul acesta nu s-ar fi schimbat nici dacă ar fi fost să ne mutăm în Florida.

tao

În sfârșit, veni și Ziua de Odihnă. Neanunțată, ca în fiecare an. Nu fuseserăm înștiințați decât seara, în ajun, despre hotărârea Comitetului că cetățenii își câștigaseră binemeritata zi liberă. Anunțul oficial a fost făcut de liderul Comitetului, Li Xiara, o femeie care ne aducea la cunoștință cele mai recente hotărâri ale acestuia, la radio sau pe monitoarele ponosite din vremea cealaltă, cu vocea ei cântată și monotona, egală, indiferent dacă știrea era bună sau rea. Ne înștiința că polenizarea se încheiase, deoarece perioada de înflorire era aproape de final și că acum ei ne acordau o pauză, pe care noi, cu toții, ne-o puteam lua.

Așteptaserăm săptămâni întregi această zi. Trecuseră peste două luni de la ultima noastră zi liberă. Am tot așteptat așa, muncind, în timp ce antebrațele erau tot mai suferinde de tendinită de la mișcările repetitive cu pământul, în timp ce brațele și umerii erau tot mai încordați, iar picioarele tot mai obosite de atâta stat în picioare.

Să mă trezesc și eu o dată nu din cauza ceasului, ci a luminii. Soarele îmi încălzea fața, am rămas așa, cu ochii închiși, simțind cum temperatura urcă încet în cameră. Apoi am reușit, în sfârșit, să-i deschid și să mă uit în jur. Patul era gol. Kuan se sculase deja.

L-am găsit în bucătărie. Stătea cu o ceașcă de ceai în față și se uita pe geam la câmpuri, în timp ce Wei-Wen se juca pe jos.

Câtă liniște! O zi de odihnă pentru noi toți, așa cum fusese hotărât. Chiar și jocul lui Wei-Wen era mai calm decât de obicei. Conducea o mașină roșie de jucărie pe podea, imitându-i încet sunetul.

Părul tăiat scurt pe ceafa moale, degetele mici care manevrau mașina, dâra de salivă care i se prelingea printre buze, în timp ce imita intens zgomotul motorului. Entuziasmul lui. Ar fi fost în stare să stea ore-n șir ca să facă drumuri acolo, pe podea, pentru toate vehiculele pe care le avea, și orașe pline de viață. M-am așezat lângă Kuan și am luat o înghițitură din ceaiul lui. Era aproape rece. Probabil că stătea de mult acolo.

— Ce-ai vrea să facem? am spus în cele din urmă. Cum vrei să ne petrecem ziua liberă?

Mai luă o înghițitură, doar una mică, de parcă făcea economie.

— Nu știu... Tu ce-ai vrea?

M-am ridicat. El știa prea bine ce-și dorea, pentru că-l auzisem vorbind cu câțiva colegi de muncă despre toate câte aveau să se întâmple în piața mare a ceea ce noi numeam „oraș”: se va servi mâncare la mese lungi, pe lângă alte distracții.

— Eu vreau să-mi petrec ziua cu Wei-Wen, am spus cu ușurință.

Râse cu blândețe.

— Asta vreau și eu.

Îmi ocoli privirea.

— Avem multe ore, putem face o grămadă de lucruri. Aș vrea atât de mult să-l învăț numerele, am spus.

— Hm.

Aceeași privire ezitantă, ca și cum s-ar fi dat bătut, chiar dacă știa că făcea exact contrariul.

— M-ai întrebat ce vreau, am spus. Asta vreau.

Se ridică, veni la mine și își așază mâna pe umărul meu, masându-l ușor. Un masaj convingător, prin care încerca să-mi atingă punctul slab, știind că, deși puteam să-i țin piept cu vorbe, rareori puteam s-o fac și fizic.

M-am desprins cu grijă din strânsoare, ca să nu câștige el.

— Kuan...

Dar el se mulțumi să zâmbască, apoi îmi luă mâna. Mă trase după el la fereastră, se puse în spatele meu, în timp ce lăsa mâinile să-i lunece de pe umerii mei până jos, la mâinile mele.

— Privește afară, spuse el încet, și degetele lui se împletiră cu ale mele.

Am încercat cu grijă să mă desprind, dar mă ținea ferm.

— Privește.

— De ce?

Mă ținea liniștit aproape de el, iar eu l-am ascultat. Soarele strălucea. Ninge cu petale acolo, afară. Acoperiseră pământul. Petalele zburau prin aer, reflectând strălucirea soarelui. Nesfârșite erau șirurile de peri. Am amețit de la noianul de flori. Le văzusem în fiecare zi, în fiecare pom. Dar nu le văzusem la fel ca azi. Împreună.

— Cred c-am putea să ne-mbrăcăm și să mergem în oraș. Să ne aranjăm și să cumpărăm ceva bun de mâncare.

Vocea lui era blândă, ca și cum hotărâse să nu se supere.

Am încercat să zâmbesc, să-i ies în întâmpinare, pentru că nu puteam începe ziua cu o ceartă.

— Nu în oraș, te rog.

— Dar acolo se duce toată lumea.

Voia să meargă în șir, așa cum făceam în fiecare zi. Am tras aer în piept.

— N-am putea să fim doar noi trei?

Își ridică colțurile gurii într-o încercare de zâmbet.

— Mi-e totuna. Doar să ieșim.

M-am întors spre fereastră din nou, spre flori, spre marea cea albă. Niciodată nu eram singuri acolo, afară.

— Poate mergem să ne plimbăm pur și simplu.

— Unde? La parcele?

— Doar e tot afară. Am încercat să zâmbesc, dar nu-mi întoarse zâmbetul.

— Nu știu ce să zic...

— O să fie frumos. Doar noi trei.

— Am cam promis să mă întâlnesc cu...

— Și nici nu mai e nevoie să facem drumul lung cu Wei-Wen. N-ar fi bine să-l scutim, măcar de data asta?

Mi-am pus mâna pe brațul lui într-un gest drăgăstos, omițând să mai amintesc despre lecția de aritmetică. Dar el mă citi imediat.

— Și cărțile?

— Câteva am putea lua, totuși. Și nu trebuie să mă uit în ele toată ziua.

În cele din urmă, îmi întâlni privirea. Resemnat, dar zâmbind ușor.

William

Pentru prima dată, după luni de zile, mă aflu iarăși la masa de scris, așezată chiar lângă fereastră, în colțul cel mai luminos, dar și cel mai plăcut al camerei.

Pe masă era o carte stingheră. S-o fi lăsat Edmund acolo în timp ce eu dormeam?

Volumul avea paginile îngălbenite, iar partea de sus era acoperită cu un strat subțire de praf, și simțeam coperta de piele maro uscată și fragilă sub degetele mele. Am recunoscut imediat volumul pe care îl cumpărasem din capitală, pe când eram student și mă puteam bucura lipsi de micul dejun timp de o săptămână doar ca să-mi cumpăr o carte nouă. Dar chiar pe asta n-am mai ajuns s-o citesc, probabil că o luasem la sfârșitul studenției. Fusese scrisă de François Huber, publicată la Edinburgh în 1806, în urmă cu aproape patruzeci și cinci de ani, cu titlul *New Observations on the Natural History of Bees*¹.

Era o carte despre albine, despre stupul de albine, super-organismul în care fiecare individ, fiecare insectă mică se supune marelui întreg.

Oare de ce scosese Edmund această carte? Tocmai aceasta?

Mi-am dat jos ochelarii, fiind nevoit să șterg praful de pe lentile de cămașă, iar apoi mi i-am pus la loc. Senzația pe care

1. „Noi observații despre istoria naturală a albinelor“, în engl., în orig. (N. red.)

mi-o dădea speteaza scaunului de la birou în timp ce stăteam sprijinit de ea îmi păru asemenea întâlnirii cu un vechi prieten.

Copertele scârțâiră, opunând parcă rezistență, când am deschis cartea cu grijă la foaia de titlu și am început să citesc.

Cunoșteam povestea lui François Huber de pe vremea studenției, dar nu aprofundasem niciodată teoriile lui. Se născuse într-o familie elvețiană extrem de înstărită, în anul 1750. Tatăl avusese grijă să îmbogățească familia, și, spre deosebire de el, micul François nu fusese niciodată nevoit să lucreze. Însă din partea familiei existau așteptări clare în privința lui și a traiectoriei lui intelectuale, pentru ca astfel să-și justifice locul pe planetă. Era chemat să creeze ceva, ceva ce să pună numele său și al familiei sale pe buzele tuturor, era chemat să lase scris numele familiei în cărțile de istorie. François făcuse totul ca să-și mulțumească tatăl. Era un copil inteligent și începuse de mic să se adâncească în cărți anevoioase. În orele târzii ale nopții rămânea treaz, ascuns după un vraf de cărți exagerat de groase, citind până ce-l usturau ochii, până îi curgeau lacrimile, făcând ca aceștia să-i strălucească de durere. În cele din urmă a fost prea mult pentru el, presiunea era mult prea mare, iar ochii lui nu au mai făcut față. Cărțile nu-i arătaseră calea spre iluminare, ci spre beznă.

La vârsta de cincisprezece ani ajunsese aproape orb. Fusese trimis la țară, cu recomandarea să se odihnească și să nu se mai extenueze, putând doar să se implice în munca la fermă.

Dar tânărul François nu avu odihnă, neputând uita așteptările pe care familia le avusese de la el cândva, iar spiritul său era astfel alcătuit, încât orbirea nu reprezenta pentru el un obstacol, ci o posibilitate, pentru că tot ce el nu mai putea vedea putea, în schimb, auzi, și peste tot în jurul lui fremăta viața însăși. Păsările cântau, verigilele sporovăiau, vântul adia prin copaci, iar albinele zumzăiau.

Albinele mai ales au fost cele care îi atraseră atenția.

Încet, își începu și cercetarea științifică ce a fundamentat cartea pe care acum o ținam în mână. Cu bunul ajutor al

credinciosului său învățăcel și tiz, François Burnen, se apucă să cartografieze ciclul de viață al albinelor melifere.

Cea mai mare descoperire pe care cei doi au făcut-o se leagă de reproducerea propriu-zisă. Cu toate că numeroși oameni de știință pasionați, din diferite timpuri, observaseră îndelung viața stupului, nimeni nu înțelesese cum se produce fecundarea reginei, deoarece nimeni nu asistase la acest proces. Dar Huber și Burnen pricepură esențialul: fecundarea nu se petrecea acolo, în interiorul stupului, ci afară. Reginele nou-născute părăseau stupul, își luau zborul, și totul se întâmpla în escapadele lor. Regina se întorcea acoperită de sperma trântorilor, dar și de organele lor sexuale, care le fuseseră smulse în timpul actului sexual. Cum de natura putea cere un astfel de sacrificiu din partea trântorilor? Huber nu găsi răspuns la această întrebare. Dar faptul că natura le cerea, în fond, sacrificiul suprem, moartea, a fost demonstrat mult mai târziu. Probabil că a fost spre binele lui Huber să nu deslușească acest lucru, pentru că, poate, ar fi fost peste puterile lui de înțelegere, anume că singurul rost în viață al trântorului era reproducerea și, prin aceasta, moartea.

Pe lângă activitatea lui de observație, Huber se implica în ameliorarea condițiilor de viață ale albinelor, propunându-și să construiască un nou tip de stup.

Multă vreme contactul oamenilor cu albinele s-a limitat doar la capturarea roiurilor naturale de albine, faguri în formă de semilună construiți de albine pe crengi sau în scorburile. Dar, cu timpul, unii au devenit atât de obsedați de aurul albinelor, încât le-au și domesticit. La început, au încercat cu stupi de lut, dar fără prea mare izbândă, după care a fost inventat stupul de paie, cel mai răspândit în Europa pe vremea lui Huber. În districtul meu predominau încă acești stupi și parcă făceau parte din peisaj, pentru că-i găseai pe câmpuri și pe marginea drumurilor. De atunci și până acum, când am dat iar de cartea lui Huber, nu mai reflectasem la acești stupi, deoarece aveau scăderile și defectele lor. Stupul de paie nu permitea inspectarea interiorului acestuia, iar la vremea recoltării mierii se impunea

colectarea ei prin presarea alveolelor de ceară și astfel se ajungea la distrugerea larvelor și ouălor, ceea ce făcea ca mierea recoltată să fie impură. Ca să nu mai punem la socoteală faptul că fagurii care adăposteau albinele erau distruși.

Altfel spus, pentru recoltarea mierii se impunea distrugerea chiar a fundamentului supraviețuirii lor.

Huber își propuse să schimbe această situație. Inventă un stup din care mierea era mai ușor de recoltat. Un stup ce se deschidea ca o carte în care fiecare filă era o ramă pentru larve și miere: stupul cu rame.

Am studiat imaginile stupului lui Huber din carte, foile și modul lor de realizare, care, deși estetic, nu mi se păru la prima vedere suficient de practic. Probabil că s-ar fi putut aduce îmbunătățiri, astfel încât recoltarea mierii să se poată desfășura fără vătămarea albinelor, iar apicultorul să poată supraveghea mult mai eficient regina, larvele și producția. Am simțit deodată cum tremuram de surescitare. Asta voiam, aici se afla pasiunea mea. N-am reușit să-mi desprind ochii de la desene și de la albine. Aș fi vrut să intru acolo, în interiorul stupului.

tao

— Unu, doi, trei și hop!

Pășeam pe urmele lăsate de roți, ce ne conduceau către câmpuri. Wei-Wen mergea între Kuan și mine. Avea la gât vechea mea cravată roșie, pe care o iubea și pe care dorea s-o poarte zilnic, dar n-avea voie decât atunci când nu-l vedea nimeni. Îmi fusese decernată în semn de cinste, nefiind doar un simplu element vestimentar. Totuși, îmi plăcea să-l văd purtând-o, poate că avea să-l inspire, să-l facă să-și dorească să aibă, într-o bună zi, propria lui cravată.

Wei-Wen ne ținea pe amândoi de mână și ne cerea să înaintăm ridicându-l în salturi prelungi.

— Mai vreau! Mai vreau! Cravata îi atinge fața, aproape că i-o acoperea, ascunzând-o, iar el o dădea involuntar la o parte. Uite! striga încontinuu, arătând înspre pomi, cer și flori. Uite! Totul era o noutate pentru el, deoarece, de obicei, observa câmpurile doar de la fereastră, înainte să plece la școală, sau seara, când era dus la culcare.

Ne hotărâserăm să mâncăm pe o colină, nu departe de pădure. O puteam vedea pe geam de acasă, nefiind la distanță mai mare de trei sute de metri, ca să nu fie prea lung drumul pentru Wei-Wen, știind că de acolo se deschidea o priveliște peste localitate și câmpuri. Am luat cu noi orez prăjit, ceai, o pătură și o conservă cu prune pe care o păstrasem pentru această zi specială. Urma să luăm instrumente de scris și să stăm la

umbră, lucrând. Speram să-l învăț să numere până la zece. Azi avea să fie mai ușor. Wei-Wen era odihnit, și eu de asemenea.

— Unu, doi, trei și hop!

L-am ridicat din nou sus, în aer, poate pentru a cincea sau a șasea oară.

— Mai sus! strigă el.

Privirile noastre, ușor resemnate, se întâlneau deasupra capului lui. Apoi l-am ridicat încă o dată. Niciodată nu se plictisea, o știam prea bine amândoi. Așa sunt copiii la trei ani. Iar lui, mai ales, i se făcuse mereu pe plac.

— Gândește-te cum va fi când n-o să ne mai aibă doar pentru el, i-am spus lui Kuan.

— Îi va fi greu, spuse el și zâmbi.

Eram foarte aproape de a ne împlini visul, doar câteva luni până să adunăm suficienți bani. Tot ce aveam în plus puneam în cutia de tablă uzată din dulapul de bucătărie. Contra sumei de 36 000 de yuani puteam, în sfârșit, obține autorizația. Iar noi aveam deja puși deoparte 32 476. Și n-aveam timp de pierdut, pentru că timpul trecea, iar limita de vârstă era de treizeci de ani. Și noi aveam fiecare douăzeci și opt.

Wei-Wen urma să aibă un frate sau o soră. Avea să fie un șoc pentru el să învețe să împartă totul cu altcineva.

Am încercat să-i las mâna.

— Acum poți să mergi și singur, Wei-Wen.

— Nuuuuu!

— Ba da, sigur că poți. Până la pomul de acolo. Am făcut semn către unul aflat cu vreo cincizeci de metri mai jos.

— Care?

— Cel de acolo.

— Dar toți seamănă!

N-am reușit să-mi rețin un zâmbet, pentru că-mi dădeam seama că avea dreptate. M-am apropiat de Kuan.

Îmi zâmbi deschis și vesel. Nu era supărat că ne aflam aici, ci mai degrabă mulțumit de compromis. Era, la fel ca mine, sigur că toate vor merge bine într-o bună zi.

— Ia-mă... brațe! scânci Wei-Wen, lipindu-se de picioarele mele.

M-am eliberat scuturându-mă.

— Uite, ia-mă de mână.

Dar el continuă să se văicărească.

— Ia-mă... brațe!

Apoi zbură brusc prin aer când Kuan îl ridică fără dificultate, punându-l pe umeri.

— Așa! Acum eu cămilă și tu călăreț.

— Ce-i aia cămilă?

— Cal, atunci. Kuan necheză, iar Wei-Wen râse: Tre' s-alergi, calule.

Kuan făcu doar câțiva pași, dar se opri.

— Nu calul ăsta! E un cal bătrân și obosit care vrea să meargă și cu mama calului.

— Iapă, am zis. Nu se spune „mama calului”, ci „iapă”.

— Bine, iapă.

Merse mai departe cu Wei-Wen pe umeri. Încercă să mă ia de mână, dar numai pentru câțiva pași, căci Wei-Wen se tot legăna periculos de mult pe umerii lui, așa că se grăbi să-l apuce. La fiecare pas, corpul lui Wei-Wen se balansa în timp ce-și întindea gâtul ca să privească împrejur. Dintr-odată, își dădu seama că vedea totul dintr-o altă poziție.

— Sunt cel mai înalt!

Zâmbi fericit, așa cum poate fi doar un copil de trei ani.

Am ajuns pe culmea colinei. Peisajul se deschidea în fața privirilor noastre. Șiruri de pomi, de parcă ar fi fost trași cu liniarul, în plină floare, albul punctiform și simetric asemenea bumbacului, contrastând cu pământul maroniu, unde iarba abia dacă începuse să răsară printre frunzele putrezinde din anul trecut.

Pădurea umbroasă și întinsă se afla la doar câteva sute de metri de noi. Întunecată și încărcată de vegetație. Nu prea aveam ce căuta acolo, și, oricum, în curând aveau să planteze și zonele acestea cu pomi fructiferi.

M-am întors spre nord, unde pomii fructiferi se întindeau până la marginea orizontului. Șiruri lungi, drepte, de livadă, pom după pom, după pom, după pom. Citisem despre călătoriile oamenilor de pe vremuri, turiștii care călătoreau doar ca să vadă și ei florile pomilor fructiferi. Să fi fost cu adevărat frumos? Nu puteam ști. Pentru mine, pomii fructiferi însemnau muncă. Fiecare pom în parte constituia o zecime din timpul meu de lucru. Când îi priveam, nu mă puteam gândi decât că nu peste mult timp aveau să fie plini de fructe pe care urma să le culegem din nou. Să culegem fructe cu aceleași mâini griju-
lii care polenizaseră florile, să culegem cu delicatețe fiecare pară în hârtie, de parcă ar fi fost aur. O cantitate imensă de pere, de pomi, de ore și de ani.

Și, cu toate acestea, iată-ne azi aici. Dorința a fost a noastră.

Kuan întinse pătura pe jos. Am scos conservele cu mâncare. Wei-Wen măncă repede, mănjind totul. Se grăbea mereu când mânca, pentru că i se părea plictisitor, așa că nu-i prea plăcea nimic, cam strâmba din nas la mâncare, deși noi eram oricând pregătiți să-i cedăm o parte din porțiile noastre, dacă ar fi vrut să mai mănânce.

Când însă am deschis conserva cu prune, Wei-Wen se liniști brusc, poate și pentru că eu și Kuan rămăseserăm tăcuți, ținând conserva între noi. Sunetul necruțător al deschizătorului de conserve pe metal atunci când Kuan îl răsuci. Dădu la o parte capacul și am privit înăuntru la fructele galbene. Miroseau suav și dulce. Am scos cu grijă o prună cu furculița și am pus-o pe farfuria lui Wei-Wen.

— Ce-i asta? întrebă el.

— O prună, am zis.

— Nu-mi plac prunele.

— Nu poți ști până nu guști.

Se aplecă peste farfurie și își lipi vârful limbii de fruct. Simți pentru o clipă gustul și zâmbi. După care o înfulecă asemenea unui câine flămând, băgând dintr-odată toată pruna în gură, în timp ce sucul i se scurgea afară pe la colțurile gurii.

— Mai este? întrebă el, cu gura încă plină.

I-am arătat conserva. Era goală. Câte o prună de fiecare, nici mai mult, nici mai puțin.

— Dar pot să ți-o dau și pe-a mea, am spus, după care i-am dat lui pruna din farfuria mea.

Kuan mă privi dezamăgit.

— Și tu ai nevoie de vitamina C, șopti el.

Am dat din umeri.

— Doar îmi deschide pofa să mănânc mai multe. Așa că mai bine renunț.

Kuan îmi zâmbi.

— Bine.

Așa că împinse ușor și pruna lui în farfuria lui Wei-Wen.

Nu dură mai mult de două minute până când Wei-Wen îngurgită tot. Era din nou sus, în picioare, vrând să se cațere în pomi. A trebuit să-l oprim.

— Crengile se pot rupe.

— Vreau!

Am deschis rucsacul ca să caut ceva de scris.

— Mă gândeam că ar fi mai bine să stăm aici și să ne jucăm puțin de-a socotitul.

Kuan dădu ochii peste cap, iar Wei-Wen se prefăcu că nu m-aude.

— Uite! O barcă! spuse Wei-Wen ținând în mână un băț.

— Ce frumoasă e! replică Kuan. Și uite, acolo e un lac. Arată spre o baltă puțin mai îndepărtată.

— Da! spuse Wei-Wen, fugind într-acolo.

Am pus la loc în rucsac instrumentele de scris fără să spun nimic și m-am întors cu spatele la Kuan. El îmi ciufuli părul.

— Ziua-i lungă.

— Jumătate a și trecut deja.

— Hai, vino aici. Mă trase în jos pe pătură. Simți cât e de minunat să stăm doar așa, întinși? Să ne relaxăm?

M-am surprins zâmbind.

— În regulă...

Mă luă de mână și o strânse tare. I-am răspuns strângându-i mâna și eu. Mă strânse din nou. Am râs amândoi. Eram din nou aproape.

M-am întors pe spate și m-am întins cât eram de lungă, fără să mă tem că cineva vine să-mi ordone să mă scol, deoarece pauza se terminase. Lumina soarelui mă orbea. Am închis un ochi, iar lumea își pierdu profunzimea. Albastrul tare al cerului se contopea cu florile albe ale pomului de deasupra noastră, în unul și același plan. Cerul încadra fiecare petală în parte, și, dacă priveam fix fundalul timp mai îndelungat, obiectele din prim-plan își inversau poziția cu cele din fundal, ca și cum cerul ar fi fost o pătură croșetată, cu orificii, pe un fundal alb.

Mi-am închis amândoi ochii. Simțeam mâna lui Kuan într-a mea, nemișcată. Am fi putut sta de vorbă. Am fi putut să ne iubim. Dar nici unul din noi nu voia altceva decât să stea liniștit. De undeva de mai jos, dinspre baltă, îl auzeam pe Wei-Wen cum imita motorul unei bărci care se deplasa dintr-o parte într-alta.

După un timp a trebuit să-mi schimb poziția. Omoplații mă dureau din cauza solului. Coloana începu să mă sâcăie. M-am întors pe o parte, sprijinindu-mi capul de braț. Kuan adormise, desigur, sforăind ușor. Mereu a fost puțin prea slab, puțin prea palid, fizic mereu deficitar. Dormea mai puțin decât ar fi trebuit și mânca mai puține calorii decât ardea. Și, cu toate acestea, era activ, lucra mai multe ore pe zi în comparație cu mine, fără să fie vreodată nemulțumit. Rareori se plângea.

Câtă liniște era aici... În absența muncitorilor, liniștea era asurzitoare. Nici chiar Wei-Wen nu se mai auzea. Nici o adiere de vânt prin pomi, doar absența sunetului, vidul.

M-am ridicat în șezut. Unde era? M-am întors spre balta pustie acum în lumina soarelui. Apa noroioasă strălucea maronie.

M-am ridicat în picioare.

— Wei-Wen?

Nici un răspuns.

— Wei-Wen, unde ești?

Vocea mea nu se auzea decât la câțiva metri depărtare, înghițită fiind de liniște.

M-am îndepărtat câțiva pași de pătură, ca să văd mai bine împrejurimile.

Nu era nicăieri.

— Wei-Wen?

Kuan se trezi de strigătele mele, sări în picioare și începu să cerceteze și el din priviri.

— Îl vezi?

Făcu semn din cap că nu-l zărește.

Abia atunci am fost frapată de acele hotare nesfârșite. Și totul arăta la fel. Doar parcele cu peri. Nici un reper după care să te poți orienta, doar soarele și pădurea.

Un copil de trei ani în imensitatea aceasta...

Am luat-o la goană spre baltă. Bățul se legăna, plutind pe suprafața apei.

— Dac-o iei în direcția aia, verific eu aici.

Vocea lui Kuan era calmă.

Am încuviințat.

— Sigur a uitat de el pe undeva pe-aici, spuse Kuan. Nu putea ajunge prea departe.

Am luat-o în grabă peste câmp, fugind cu pași mici pe solul denivelat, pe urmele roților care duceau spre nord. Da, cu siguranță uitase de el pe undeva, fascinat de ceva interesant, astfel că nu ne mai putea auzi strigătele.

— Wei-Wen? Wei-Wen?

Măcar de-ar fi fost norocos și-ar fi descoperit un animal mic ori vreo insectă. Sau vreun arbore în formă de dragon. Ceva care să-l fi oprit, ceva care să-l fi făcut să viseze cu ochii deschiși, ceva despre care să învețe, uitând de tot restul lumii. Un vierme. Un cuib de pasăre. Un mușuroi de furnici.

— Wei-Wen? Unde ești? Wei-Wen!

Deși am încercat să-mi păstrez vocea senină și blândă, auzeam cât de sfâșietor suna.

Am auzit din depărtare vocea lui Kuan, strigând.

— Wei-Wen? Heeei?

Vocea lui era liniștită. Nu ca a mea. Am încercat să-i imit tonul, cu același calm; era pe-aici, sigur era pe-aici. Stătea și se juca, pierdut în lumea lui.

— Wei-Wen?

Soarele mă ardea pe spate.

— Wei-Wen? Micuțul meu?

Îmi părea că temperatura crescuse dramatic.

— Wei-Wen? Răspunde, scumpule!

Respirația mea. Neregulată. Sacadată. Când m-am întors, am descoperit că alergasem deja la mai multe sute de metri depărtare de colină. Imposibil să fi putut merge atât de departe. Am luat-o înapoi în fugă, dar am schimbat traiectoria, orientându-mă în funcție de urmele roților pe pământ, la doar câțiva metri distanță.

Mi-am amintit că avea cravata roșie. Da, Wei-Wen avea cravata roșie și ar fi trebuit să fie ușor de reperat. Între pământul maroniu, iarba verde și florile albe, cravata ar fi trebuit să sară în ochi.

— Tao! Tao! Hai aici!

Vocea lui Kuan. Neobișnuită și tăioasă.

— L-ai găsit?

— Vino!

Am schimbat direcția și am fugit spre el. La fiecare inspirație mi se strângea laringele, cu fiecare nouă inspirație îmi era tot mai greu să respir, ca și cum oxigenul n-ar mai fi ajuns la plămâni.

L-am întrezărit pe Kuan printre pomi. Alerga spre mine, având pădurea mare și sumbră în spatele lui. Venea chiar de-acolo? Să fi dispărut Wei-Wen în adâncul pădurii?

— Ce e? S-a întâmplat ceva? Cuvintele mele se forțară să prindă glas. Vocea îmi era sugrumată și încordată.

Dar acum îl vedeam clar. Kuan alerga spre mine. Fața lui era încremenită, ochii larg deschiși. Avea ceva în brațe.

Cravata roșie.

Un pantof care se mișca în ritmul fugii lui, un cap negru de copil care pendula.

Pantoful. Capul care pendula.

Am fugit spre Kuan.

Am scos fără să vreau un icnet. Fața lui era albă în contrast cu părul negru.

Ochii lui mă priveau implorând ajutor. Își rupsesese ceva? Era rănit? Sângera? Nu. Era ca paralizat.

Kuan spuse ceva, dar nu auzeam cuvintele, astfel că buzele lui se mișcau, dar nici un sunet nu ajungea la mine.

Kuan nu se opri. Continuă să alerge.

Am strigat ceva. „Lucrurile. Lucrurile noastre!“ Ca și cum ar mai fi fost importante. Dar Kuan nu se opri. Continuă doar să alerge, cu Wei-Wen în brațe.

L-am urmat. I-am urmat pe el și pe copil înspre case, după ajutor.

Pantoful care se bălăngănea. Vântul care sufla cravata roșie.

Am fugit tot drumul până în oraș. Îmi țineam privirea lipită de copilul meu, de Wei-Wen, ochii lui erau mari și roșii. Dar nu puteam să fac nimic altceva decât să fug.

Am tot strigat numele lui.

Dar acum nici nu mai reacționa.

Tot mai puțină rezistență din partea corpului. Devenise și mai palid, și pe frunte îi apărură broboane de sudoare.

Ochii i se închiseră.

Atât de departe era! Atât de departe merseserăm. Să fi fost chiar atât de departe?

În cele din urmă, apărură și primele case în fața noastră. Dar veneam acum dintr-o altă direcție. Drumul era așa de asemănător, încât nu am remarcat nici o deosebire.

Liniște. Unde era toată lumea?

În sfârșit am zărit un om. O femeie mai în vârstă, care dădea să iasă. Am observat că se aranjase, se dăduse cu ruj și era îmbrăcată în rochie.

— Oprește-te! strigă Kuan. Oprește-te! Ajută-ne, ajută-ne!

Femeia părea nedumerită. Apoi observă copilul.

Ambulanța veni în doar câteva minute. Când sosi, praful se ridică în vârtejuri de pe drumul uscat, așternându-se pe părul

lui Wei-Wen, pe pantofii lui, pe gene. Personalul în halate albe ieși precipitat din ambulanță. Îl preluară cu grijă pe Wei-Wen din brațele lui Kuan, luându-l apoi cu ei. Brațul lui inert căzu într-o parte când un membru al echipajului ambulanței îl luă în brațe. A fost ultimul lucru pe care l-am văzut. Kuan și cu mine am fost și noi conduși în mașină, dar nu în spate, lângă Wei-Wen, ci pe bancheta din față. Cineva ne aminti să ne punem centurile de siguranță.

Centurile de siguranță. La ce bun?

GEORGE

M-am trezit cu o oră și douăzeci și două de minute înainte să se declanșeze alarma de deșteptare. Așternutul era transpirat. Am aruncat pilota la o parte, dar știam că mi-ar fi imposibil să adorm la loc. Venise ziua primului control, ziua primei inspecții a stupilor, după terminarea iernii. Dormeam adesea rău în ajunul acestei zile, într-atât eram de preocupat de stupi. Ceara de albine, ramele și larvele mă obsedau. Nu știam ce urma să găsesc când le deschideam. Avusesem, altădată, mortalitate hibernală de aproape cincizeci la sută. Și nimic nu era mai rău decât să constăți că nu mai sunt de nici unele, nici larve și nici regină, în aproape jumătate dintre stupi. Dar iarna aceasta fusese una obișnuită, nimic de zis. Nici prea rece și nici prea cald, așa că nu erau motive să apară ceva neprevăzut.

Și totuși. Tremuram în timp ce-i așteptam pe Rick și pe Jimmy. Îi rugasem să ne întâlnim la ora șapte și jumătate. Eram nerăbdător să mă pun pe treabă. Aș fi preferat să fi început imediat, dar aveam noi trei așa, un obicei, ca în prima zi de inspecție a stupilor să ne întâlnim aici, în curtea fermei, ca să punem țara la cale și să bem ceva.

Rick ajunsese primul, ca de obicei. Era înalt și slab, însă desirat, și semăna puțin cu James Stuart, dar fără fața lui de învingător. Nas lung și ascuțit, ochi duși în fundul capului și deja chel în creștet, deși nu împlinise încă treizeci de ani. Ieși cu greu din mașină. Rick se mișca totdeauna infinit mai lent

decât ar fi trebuit, indiferent ce avea de făcut, toată ființa lui era prost organizată. Dar era entuziast. Făcuse ceva curs de agricultură prin corespondență și citea permanent și mult. Orice aveam de făcut, Rick putea să ne ofere informații fundamentale despre chestiunea în sine. Plus istoria. Plus teoriile. Ca și cum ai pune o monedă într-un automat ca să turuie. Tipul era un automat de anecdote. Visa să aibă o fermă a lui, dar, ca să spun drept, ar fi fost de dorit să se viseze mai curând în spatele unei mese de scris, folosindu-și capul. Rămase în picioare, bălângănindu-și brațele, pentru că, de obicei, nu putea sta o clipă locului.

— Bun, spuse el.

— Bun, am răspuns.

— Da... Ai vreo idee despre cum stau lucrurile?

— Nu... Bine, deocamdată. Nu-i nici un motiv să gândesc altfel.

— Efectiv nici unul. Își încreți fruntea, își trecu mâna prin părul rar. ...Mda. Acum chiar se scărpină cu ambele mâini, ca și cum ar fi avut păduchi: Nu se știe niciodată.

— Așa e. Nu se știe niciodată. Dar cu iarna care-a fost...

— Da. Evident...

— Da.

— Și-apoi mai sunt și disparițiile alea.

— Ah, da. Alea.

M-am prefăcut că nici nu mă gândisem la ele. Dar o făcusem. Am urmărit situația. Chiar și în *The Autumn Tribune* se făcuse referire la ciudatele colapsuri pe care le suferiseră o serie de apicultori din sud. În luna noiembrie, un tip din Florida informase că își găsisse de pe-o zi pe alta stupii complet goi. David Hackenberg era numele lui. Și toată lumea începuse dintr-odată să vorbească despre ce se întâmplase la ferma lui. Iar de-atunci veniseră tot mai multe știri din Florida, din California, Oklahoma și Texas.

Era aceeași poveste, de fiecare dată. Stupi sănătoși, cu hrană suficientă și destule larve, compromiși. Însă în doar câteva zile,

câteva ore chiar, stupul rămânea pur și simplu gol, albinele dispăreau, părăsindu-și larvele. Și nu se mai întorceau.

Albinele sunt curate. Plecau aproape mereu să moară în altă parte, ca să nu contamineze stupul. Poate că, de fapt, asta și făceau! Totuși, albinele lucrătoare lăsau întotdeauna în urmă regina, cu un grup mic de albine tinere, condamnate astfel să moară în singurătate. Era contra naturii ce se întâmpla.

Nimeni nu știa exact de ce. Prima oară când am auzit știrea mă gândeam că poate nu fuseseră bine îngrijite. Că acest Hackenberg nu se purtase bine cu albinele. Mai întâlnisem și alți apicultori care dădeau mereu vina pe altceva, găsind mii de scuze, când, de fapt, ei înșiși erau vinovați. Prea puțin zahăr poate, sau prea cald, sau prea frig. Nu era chiar fizică cuantică meseria noastră. Dar poveștile se înmulțiseră, fiind mult prea asemănătoare și apărând din senin. Trebuia să fi fost altceva la mijloc.

— Se-ntâmplă doar în sud, am zis.

— Da. Acolo fac stupărit intensiv, răspuse Rick.

În aceeași clipă, camioneta verde a lui Jimmy frână în derapaj în curte. Coborî din mașină cu un rânjet întins pe toată fața. Dacă Rick era neliniștit din fire, frământându-se prea mult, Jimmy era exact opusul, mereu vesel. Nu se prea dădea el peste cap cu munca și nici nu-și sfărâma creierii, dar era, în fond, un bun lucrător, ce-i drept.

Lipsa capacității mintale era însă compensată de fizicul lui: un băiat frumos, de campus – blond, cu breton bogat, gropiță în bărbie, cu mandibula puternică, bine proporționat –, căruia i-ar fi venit ca turnat costumul de fotbalist. În schimb, el era foarte pedant, mereu cu haine proaspăt călcate și frezat. Dar nu se știa sigur pentru cine se ferchezuia, căci nu văzusem niciodată tipe în mașina lui.

În mână ținea un termos nou-nouț, cumpărat special pentru această ocazie, după cum am băgat de seamă. Oțelul lucios reflectă pentru o clipă razele soarelui, orbindu-mă o fracțiune de secundă, înainte să-i schimbe poziția.

Ne-am luat câte o ceașcă fiecare. Jimmy le cumpărase cu câțiva ani în urmă de la raionul de activități în aer liber din K-mart. Erau mici, verzi, genul vânătorec și pliabile, devenind plate. Rick și cu mine am deschis ceștile concomitent și i le-am întins lui Jimmy. Fără să spună vreun cuvânt, deschise termosul.

— Cafea proaspăt măcinată, spuse turnând cafeaua.

Eu am fost servit primul.

— Columbia. Neagră și prăjită intens.

Din partea mea ar fi putut fi și cafea instant. Tot cafea era, la urma urmei. Dar pentru Jimmy pregătirea cafelei reprezenta aproape o formă de artă. Cumpăra boabe de cafea de pe internet. Boabele trebuiau să fie proaspete, zicea el, deoarece cafeaua măcinată preambalată era lucrarea Satanei. Iar cafeaua trebuia preparată la o temperatură corectă a apei, care era, de fapt, „alfa și omega“. De aceea investise într-o cafetieră europeană care fusese oprită la vamă săptămâni în șir, până ce, într-un final, îi fusese livrată acasă.

Am ciocnit cele trei cești. Plasticul moale se lovea de alt plastic moale, aproape silențios. Apoi am sorbit fiecare din cafea.

Acum veni și momentul în care trebuia să laudăm cafeaua, spunând ceva inteligent. Făcea parte din ritual. De dragul aparențelor, am mijit ochii, în timp ce plimbam cafeaua prin cavitatea bucală, așa cum ar face un cunoscător de vinuri.

— ...bogat... corp plin.

— Mm, făcu Rick. Simt gustul de cafea prăjită, da.

Jimmy dădu satisfăcut din cap și ne privi, în expectativă, așa cum așteaptă un puști în ziua de 4 Iulie. Aștepta mult mai multe complimente.

— Nici nu se compară cu cafeaua instant, am adăugat.

— E cea mai bună cafea din anul ăsta, zise Rick.

Jimmy încuviință din nou din cap.

— Ai nevoie doar de-o râșniță și de boabe de cafea ca lumea. Și voi ați putea să vă faceți acasă.

Mereu vorbea așa, deși știa foarte bine că noi n-aveam de gând să lăsăm o cafetieră să ne treacă pragul casei. Acasă, Emma era cea care făcea cafeaua. Și cumpăra din aceea care

se prepara instant. În ultima vreme încercase un fel de poșircă amestecată cu lapte praf și zahăr, însă eu am rămas la cafeaua neagră.

— Știați că cea mai veche atestare documentară a cafelei este într-o poveste din Etiopia de acum o mie cinci sute de ani? ne întrebă Rick.

— Uau! Nu mai spune! zise Jimmy.

— Ba da. Ciobanul Kaldi a observat cum caprele lui nu mai aveau somn după ce mâncau un soi de fructe roșii. A povestit lucrul ăsta unui călugăr.

— Existau călugări în Etiopia acum o mie cinci sute de ani? am întrebat.

— Da.

Mă privi nedumerit, ușor șovăitor.

Jimmy gesticulă de pe margine.

— Evident că existau călugări.

— Prin urmare, existau călugări, dar nu erau creștini? Vreau să spun... Oare Etiopia, la vremea aceea, nu se afla în Africa...?

— Nu contează. Călugărul a părut interesat, căci el mereu se chinuia să nu adoarmă în timpul slujbei, așa că și-a turnat apa fierbinte peste fructe și a băut-o. Și gata! Așa a apărut cafeaua.

Jimmy se arată mulțumit. Rick își onorase cafeaua cu această cercetare istorică.

Am terminat de băut. Cafeaua se răcise rapid în bătaia vântului rece de primăvară. Ultimele picături de pe fundul ceștii erau acre și neplăcute. Apoi ne-am suit în mașini ca să mergem la stupi.

Doar atunci când mi-am pus mâinile pe volan mi-am dat seama cât eram de transpirat. Mâinile mi se lipiseră de pielea cu care era acoperit volanul și a trebuit să le șterg de pantaloni ca să nu-mi alunece. Puloverul mi se lipise și el de spate. Nu știam ce avea să urmeze și îmi era teamă.

Am parcurs doar câteva sute de metri de-a lungul unui drum prost, plin de gropi. Mașina se zgâlțâia în ritm cu mâinile mele, și iată-ne ajunși pe pajiștea mărginită de Alabast River.

Am coborât din mașină și mi-am dus mâinile la spate, ca să-mi ascund tremurul.

Rick era deja acolo și țopăia ușor. Voia să se apuce de lucru.

Jimmy ieși din mașina lui. Își îndreptă nasul spre soare și strănută.

— Cât e de cald acum? Închise ochii, părând că nu avea de gând să se miște nici măcar un milimetru sau, în orice caz, să se apuce de treabă.

— Suficient de cald. M-am îndreptat repede spre stupi. Trebuia să le dau un exemplu: Hai să-ncepem!

Am verificat întâi rampa de zbor și intrarea la primul stup verde, cel de culoarea fisticului, în dizarmonie totală cu culoarea ierbii care răsărea din pământul de dedesubt. Era plin de albine, așa cum trebuia să fie. Am ridicat acoperișul, am dat la o parte grilajul de sus. Mă așteptam la ce era mai rău, dar am găsit totul în regulă aici. N-am văzut regina, însă era plin de ouă și larve în toate stadiile. Șase rame pline. Stupul putea rămâne așa, era suficient de animat încât să nu trebuiască să fie combinat cu un altul.

M-am întors spre Jimmy, care făcu semn cu capul spre stupul pe care tocmai îl deschisese.

— Totul în regulă aici.

— Și-aici la mine, spuse Rick.

Am mers mai departe.

Pe măsură ce soarele începea să ardă, iar stupii erau inspectați unul după altul, începeam să simt cum corpul mi se zvânta, într-un sens bun. Mâinile nu mai erau ude, se încălziseră, iar hainele mi se dezlipiră de spate. Sigur că pe alocuri mai erau probleme. Unele colonii de albine trebuiau unite, iar în unele locuri nu găsiserăm regina. Dar nu era nimic neobișnuit. Se părea că iarna fusese bună cu ele. S-ar fi zis că duhoarea morții în masă, de mai la sud, nu ajunsese până aici. Și bine că era așa. Albinele noastre erau îngrijite cum trebuie și nu le lipsea nimic.

Ne-am adunat să luăm prânzul. Ne-am instalat în scaunele noastre pliante, care scârțâiau, și am mâncat, la soare, sandvișurile transpirate. Dintr-un motiv sau altul tăceam mâlc. Până ce Rick nu se mai putu abține.

— Ați auzit povestea *Cupidon și albinele*?

Nici unul din noi nu răspunse. Încă o poveste. Asta ne mai lipsea, am gândit eu.

— Ați auzit-o? Întrebă el din nou.

— Nu, am zis. Știi prea bine că n-am auzit povestea *Cupidon și albinele*.

Jimmy rânji.

— Cupidon era un fel de zeu al iubirii, zise Rick. Conform vechilor greci.

— Cel cu săgețile, am adăugat.

— Da, el. Fiul lui Venus. Arăta ca un bebeluș mare și avea un arc cu săgeți. Când săgețile nimereau oamenii, aveau darul să le trezească pasiunile.

— Greșos. Nu e puțin pervers ca zeul pasiunii să arate ca un bebeluș? spuse Jimmy.

Eu am râs, dar Rick se uită urât la mine.

— Dar știți că el își înmuia săgețile în miere?

— Nu știam, nu.

— Eu nici măcar n-am auzit de Cupidon, spuse Jimmy. Până acum.

— Da, e-adevărat, își înmuia săgețile în mierea pe care o fura, zise Rick și se întinse cu tot corpul, încât scaunul trosni brusc.

N-am putut să nu râdem de zgomotul provocat. Dar nu și Rick. El voia să continue povestea.

— Bebele ăsta se ocupa deci cu furatul mierii de la albine. Fura stupi întregi, luându-i cu el. Până-ntr-o zi... Făcu o pauză de artist: Până când albinele se săturară și-l atacă. Lăsă cuvintele suspendate în aer. Iar Cupidon era gol pușcă, desigur, căci toți zeii erau așa pe vremea aia. A fost înțepat peste tot. Și prin asta se-nțelege chiar PESTE TOT.

— Și-a cam meritat-o, am spus.

— Probabil că da. Dar amintiți-vă că era doar un copil. A fugit la mama lui, Venus, să caute alinare. Plângea, mirat că o insectă așa de mică putea să-i provoace o durere așa de mare. Dar ce, credeți că mama l-a alinat? Nu. Ea doar a râs.

— A râs? am spus.

— Da. „Tu ești mic“, i-a spus ea, „dar săgețile tale pot să provoace mult mai multă durere decât o înțepătură de albină“.

— Uau! am exclamat. Și apoi? Ce s-a întâmplat?

— Nu s-a mai întâmplat nimic, zise Rick.

Eu și Jimmy l-am privit fix.

— Asta a fost toată povestea? întrebă Jimmy.

Rick dădu din umeri.

— Da. Dar s-au făcut o groază de picturi pe tema asta. Venus doar stă acolo. Frumoasă, desigur, cu pielea de porțelan și forme desăvârșite. Și goală, și ea. Alături e bebelușul ei care plânge, ținând în mână faguri, în timp ce albinele îl înțepă.

M-am cutremurat.

— Ce mamă! zise Jimmy.

— Ai dreptate, spuse Rick.

În cele din urmă, se făcu iar liniște. Am clipit, încercând să îndepărtiez din minte imaginea bebelușului, urlând, tumefiat de la înțepăturile de albine.

Soarele îmi încălzea ceafa. Ceea ce Emma ar fi numit o zi splendidă. Am încercat să simt cât era de splendidă. Și cât de bine era că soarele strălucea astfel. Pentru că soarele însemna miere. Erau premise pentru un an bun. Un an bun aducea bani în cont. Iar banii din cont puteau fi investiți în fermă. Așa trebuiau să meargă lucrurile. Ce nevoie era de Florida? Aveam de gând să-i spun seara ce gândeam.

tao

Era seară, dar noi nu dormeam. Evident că nu dormeam.

Credeam că vom ajunge la spitalul municipal, dar am fost trimiși la spitalul cel mare din Shirong, care acoperea tot districtul. Nimeni nu ne-a spus de ce am fost trimiși aici. Ambulanța pe autopilot și-a schimbat pur și simplu direcția la un moment dat, iar noi doi, care fuseserăm plasați pe locurile din față, nici măcar n-aveam pe cine să-ntrebăm.

Am fost conduși în camera destinată aparținătorilor. Din când în când, auzeam voci pe coridor, dar nimeni nu venea la ușa noastră, ca și cum camera ne-ar fi fost rezervată în exclusivitate.

Stăteam la fereastră. Dădea înspre zona de primire a urgențelor, situată chiar în centru, împrejmuită de cinci clădiri, lungi și scunde, de culoare albă. Câteva geamuri, ici-colo, erau luminate, dar nu toate. O aripă întreagă era cufundată în beznă. Spitalul fusese construit pe vremea când populația districtului era mult mai numeroasă decât acum. Din când în când, în zona de primire soseau mașini, și, la un moment dat, ateriză inclusiv un elicopter. Nu-mi mai puteam aminti de când nu mai văzusem un elicopter. Trebuie să fi fost cu mulți ani în urmă, pentru că nu se mai foloseau elicoptere, deoarece consumau prea mult combustibil. Palele puternice ale elicei mișcau aerul cu putere, ridicând halatele albe ale personalului, care părea a fi pe punctul de a-și lua zborul. Ușa elicopterului

se deschise și din el coborî o femeie, însoțită de doi bărbați. Nici unul dintre ei nu părea bolnav, dar se precipitară spre intrarea principală a spitalului.

Uneori, o alarmă asurzitoare și huruitoare se declanșa la sosirea unei mașini. Apăreau și mai multe halate albe care se aliniau în fața intrării, ca apoi, după oprirea mașinii, în doi timpi și trei mișcări, să transporte pacientul în clădire, în timp ce asistentele și medicii îl îngrijeau deja din mers. Așa procedaseră și cu noi. Dar noi n-am băgat de seamă, pentru că totul se petrecuse atât de rapid. Pe când am ieșit noi din mașină, Wei-Wen fusese deja preluat de medici. Am mai reușit să vedem doar din spate personalul medical în timp ce dispărea cu o targă pe care Wei-Wen era, desigur, întins. Dar nu l-am mai putut zări de aglomerarea de halate albe care înconjura targa. Am încercat să fug după ei, arzând de nerăbdare să-l văd, însă ușa se închise și se blocă în fața mea.

Am rămas în picioare acolo, în zona de primire. Am întins mâna spre Kuan, dar era prea departe. Nu ajungeam la el. Sau poate că nu voia să ajung la el.

Apoi ușa se deschise și ieșiră doi bărbați în alb. Să fi fost medici? Sau asistenți medicali?

Mâinile lor ne atinseră consolator și ne invitară să-i însoțim.

I-am urmat, cu tot cu întrebările pe care le aveam în minte. Unde era Wei-Wen? Ce i se întâmplase? Era rănit? Vom putea să-l vedem curând? Dar ei n-aveau nici un răspuns. Spuseră doar că fiul nostru, numindu-l *fu*, poate pentru că nici nu-i știau numele, e pe mâini bune și avea să fie bine. După care ne plasară în această cameră, făcându-se nevăzuți.

Am rămas așa ore în șir, până ce, în sfârșit, o femeie deschise ușa și intră. Se prezentă ca fiind doctorița Hio și închise ușa în spatele ei, ocolindu-ne privirile.

— Unde-i? Unde e Wei-Wen? am întrebat.

Vocea mea venea parcă de undeva de departe.

— Medicii se ocupă în continuare de fiul dumneavoastră, spuse femeia și făcu câțiva pași înspre interiorul camerei.

Avea părul grizonant, iar fața îi era imobilă, lipsită de expresie.

— Îl cheamă Wei-Wen, am spus. Îl pot vedea?

Am făcut câțiva pași spre ușă. Trebuia să mă ducă la el. Trebuia să se poată. Nu chiar la el, dar poate în spatele unui geam, doar ca să-l văd.

— Se ocupă de... Ce vreți să spuneți cu asta? zise Kuan.

Ea își înălță capul și îl privi. La mine nu se uită.

— Facem tot ce putem.

— Va supraviețui, nu-i așa? întrebă Kuan.

— Facem tot ce putem, reluă ea cu blândețe.

Kuan își duse mâna la gură. Își mușcă un deget. Eu am simțit brusc cum mă scutură un fior de gheață.

— Trebuie să se poată să-l vedem, am spus, dar cuvintele mele erau atât de slabe, încât aproape că se volatilizară.

Nu-mi răspunse, dar dezaprobă ușor din cap.

Nu putea fi adevărat. Trebuia să fie o greșeală. Tot ce se întâmplase era o greșeală. Nu el era cel care zăcea acolo, înăuntru. Nu Wei-Wen. El era la școală sau acasă. Era un alt copil, o neînțelegere.

— Aveți încredere în noi, spuse doctorița Hio încet și se așează. Între timp am nevoie să-mi răspundeți la câteva întrebări.

Kuan încuviință și se așează pe un scaun.

Ea scoase un stilou și hârtie, pregătindu-se să noteze.

— A mai fost vreodată bolnav fiul dumneavoastră?

— Nu, răspunse Kuan supus, întorcându-se spre mine: A mai fost? Ți-aduci aminte cumva?

— Nu. Doar o otită, am spus. Și viroză.

Scrise câteva cuvinte în carnețel.

— Nimic neobișnuit?

— Nu.

— Alte infecții ale căilor respiratorii? Astm?

— Nimic, am spus apăsător.

Doctorița Hio se întoarse din nou spre Kuan.

— Era conștient în momentul în care l-ați găsit?

Kuan se aplecă înainte, se chirci, ca și cum ar fi vrut să se aplece de întrebările ei.

— Era între copacii de la parcela 458 sau 457. Chiar lângă pădure.

— Și ce făcea?

— Era prăbușit. Era palid. Transpira.

— Deci, dumneavoastră l-ați găsit?

— Da. Eu.

— Îi era frică, am adăugat. Era atât de îngrozit.

Ea aprobă din cap.

— Am mâncat niște prune, am continuat eu. Am luat cu noi prune, iar el a mâncat toată conserva.

— Mulțumesc, spuse ea și notă iarăși în carnețel.

Apoi se întoarse din nou spre Kuan, ca și cum el ar fi fost singurul care avea răspunsurile.

— Credeți că venise dinspre pădure?

— Nu știu.

Ea ezită.

— Ce făceați acolo, pe câmp?

Kuan se aplecă din nou în față. Îmi aruncă o privire, opacă, ce nu-i trăda gândurile.

Simțeam apăsarea pe piept și îmi era imposibil să respir. N-am fost în stare să dau un răspuns. Îl fixam cu privirea, încercam să-l implor să mă acopere. Să spună că fusese ideea amândurora să mergem acolo, poate chiar a lui, când, de fapt, fusese doar a mea.

Era vina mea c-am ajuns acolo, afară.

Kuan nu răspunse privirii mele, se întoarse doar spre medic și inspiră adânc.

— Am fost într-o plimbare, spuse el. Voiam să ne folosim ziua liberă făcând ceva plăcut.

Poate că nu mă învinovăța și nu-mi reproșa nimic. Am continuat să-l cercetez cu privirea, dar nu se uita în direcția mea. Nici o reacție, nici un răspuns, nici o formă de reproș.

Și poate că așa și era. Poate că acesta era adevărul, că luasem împreună această hotărâre să mergem acolo, afară. O alegere făcută împreună, de comun acord, un compromis, și nu doar ideea mea.

Doctorița Hio nu remarcă, desigur, tensiunea dintre noi – se uita de la unul la altul, cu empatie, și nu doar cu profesionalism.

— Promit să revin de îndată ce am mai multe informații.

Am făcut un pas înainte.

— Dar ce s-a întâmplat? Ce-i cu Wei-Wen? Vocea îmi tremura deja. Sigur că aveți informații în plus...

Ea dezaprobă din cap încet, pentru că nu avea răspunsuri.

— Încercați să vă odihniți. Să văd dacă pot să vă trimit ceva de mâncare.

Dispăru afară pe ușă, iar noi rămăserăm din nou acolo, în picioare.

Pe perete atârna un ceas. Timpul se scurgea în salturi haotice. Uneori, când mă uitam la ceasul de pe perete, părea că trecuseră douăzeci de minute, iar alteori doar douăzeci de secunde.

Kuan stătea, invariabil, în celălalt capăt al camerei. Indiferent unde mă aflam eu, el se găsea mereu în colțul opus. Și nu era doar dorința lui, ci, în egală măsură, și a mea. Imensitatea dintre noi era de nesurmontat. În confruntarea cu această încercare, parcă eram făcuți dintr-o pojghiță de gheață asemenea celei ce se așternea, toamna, pe suprafața lacurilor, care se putea sparge la cea mai ușoară atingere.

Am luat o înghițitură de apă. Era acră și stătută. Băusem dintr-un recipient de plastic în care apa băltea mereu.

Se lăsase întunericul. Nici unul din noi nu aprinse lumina. La ce ne mai trebuia lumină? Trecuse o oră de când medicul fusese pe-aici.

Am verificat din nou coridorul. Nu era nimeni la recepție.

Am mers mai departe, dar am dat doar de uși, de uși încuiate. Am apropiat urechea de una dintre ele, dar n-am auzit nimic. Uruitul intens al aparatului de aer condiționat acoperea orice alt sunet.

M-am întors în încăpere. N-aveam altceva de făcut decât să stau și să aștept.

GEORGE

Am ajuns la stupii de lângă ferma lui Satis. Eu i-am luat la verificat pe cei care erau mai aproape de drumul principal. Abia dacă-i zăream pe Jimmy și pe Rick, care încă-și croiau drum pe câmp. Eram obosit, dar fără să mă simt epuizat, așa că seara aveam să adorm ca scos din priză.

Când mă pregăteam să ridic acoperișul ultimului stup, apărui Gareth. Gareth Green, cu vehiculele sale cu semiremorcă. Semi-remorca lui, urmată de alte trei, făcea un zgomot infernal. Când mă observă, se opri. Iar celelalte vehicule din spate n-avură încotro, trebuind să aștepte frumos, cu motorul în ralanti și cu soarele dogorind pe parbriz. Și nici măcar nu era prima dată că le făcea figura asta.

Coborî din cabină, rânjind, bronzat, purtând ochelari de soare cu efect de oglindă. Avea o șapcă verde țipător pe care scria „Clearwater Beach, Spring Break 2006“, probabil cum-părată de la solduri, în sud. Iubea chilipirurile, dar se ferea să arate, căci îi plăcea să facă impresie. Lăsa portiera cabinei deschisă, cu motorul pornit.

— Deci, toate bune pe-aici? Făcu un semn din cap spre stupii mei amplasați la distanțe inegale pe pajiște. Nu erau mulți, așa că păreau cam răzleți.

— Da, arată bine, am spus. Am pierdut puține albine.. iarnă ușoară.

— Bine. Bine. Mă bucur s-aud. Și noi la fel. Puține daunc.

Gareth folosea întotdeauna cuvântul „daune“ referindu-se la albine, ca și cum ar fi fost doar plante, sau culturi.

Făcu un gest în direcția câmpurilor.

— Ne instalăm aici o tură, la peri.

— Nu meri?

— Nu. Anul ăsta avem peri. Am extins ferma. Am mai multe albine acum, știi? Ferma din Hudson e prea mică pentru noi.

N-am răspuns. Am încuviințat iarăși din cap.

Dădu și el din cap.

Stăteau acolo, amândoi, aprobându-ne, în timp ce privirile noastre se evitau reciproc. Eram asemenea figurinelor cu care mă jucam în copilărie și care, la cel mai ușor bobârnac, își mișcau capul la nesfârșit, dând mereu și mereu din cap și privind în neant.

Încheie cu o ultimă mișcare a capului, făcând semn spre vehicule:

— Suntem de-o groază de vreme pe drum, ne prinde bine să ne așezăm în sfârșit tabăra.

I-am urmărit privirea. Metri întregi de stupi industriali, din polistiren gri, erau bine ancorați de platforme și acoperiți cu o plasă verde, fină. Zgomotul motorului acoperea zumzetul albinelor de dincolo de plasă.

— California... de-acolo veniți? am spus. Câți kilometri ați făcut?

— Nu m-ai urmărit, spuse râzând. California a fost în februarie. Pentru migdali. Sezonul lor s-a terminat de mult. Acum venim din Florida, unde am fost pentru lămâi.

— A, da, lămâi.

— Și portocali roșii.

— Sigur.

Portocali roșii. Sigur că portocalii obișnuiți nu erau destul de buni pentru Gareth.

— Am făcut tot traseul într-o zi și-o noapte. Un mizilic față de drumul de dinainte, din California până în Florida. Crede-mă, nu-i de glumă. Doar să traversezi Texasul îți trebuie douășpatru de ore. Ai idee cât de întins e statul ăsta?

— Nu. Nu pot zice că m-am gândit la asta până acum.

— Foarte întins. Cel mai mare pe care-l avem, cu excepția Alaskăi, chiar așa.

— Sigur.

Cei patru mii de stupi de albine ai lui Gareth erau pe drum, fără odihnă, tot timpul anului. Iarna, în statele din sud: pentru ardei în Florida, pentru migdali în California, înapoi la portocali – sau, mai bine zis, portocali roșii, care erau, aparent, noutatea anului.

În Florida, apoi din nou în nord, pentru trei sau patru opriri în timpul verii. Meri, peri, afini și dovlecei. Doar în iunie veneau din nou acasă. Atunci își făcea bilanțul, așa cum zicea el, își calcula daunele, combina stupii sau făcea reparații.

— M-am întâlnit și cu Rob și Nellie apropo, zise.

— Da?

— Cum se cheamă locul ăla – Gulf Village?

Ia te uită. Deci a fost acolo. În așa-zisul paradis.

— Gulf Harbors.

— Măi, să fie! Ai auzit și tu de el! Gulf Harbors, da. Le-am văzut noua casă. Chiar lângă canal. Au și scooter de apă. Tom m-a dus o tură cu el. Să nu-ți vină să crezi, dar am văzut delfini!

— Delfini, zici?! Nu vaci de mare?

— Nu. Vaci de mare? Ce-s astea?

— Rob și Nellie vorbeau despre ele. Că au vaci de mare chiar în fața casei.

— Aoleu! Nu. N-am văzut nici o vacă. Oricum. S-au aranjat bine acolo. Frumos loc, nimic de zis.

— Așa știu și eu.

Unul dintre vehiculele din coloană tură motorul, nerăbdător. Dar Gareth dădu impresia că nu observă. Așa era el. Mă furnicau picioarele. Dar el, plin de calm, nu se mai dădea dus.

— Și tu? Își scoase ochelarii și mă privi. Te duci pe undeva?

— Da, sigur, am răspuns. Mai multe decât trebuie. Plec și eu peste câteva săptămâni. În Maine.

— Afini, ca totdeauna?

— Da. Afini.

— Atunci poate ne mai vedem. Merg și eu în Maine anul ăsta.

— Nu mai spune! Bine atunci, pe curând. Am încercat să forțez un zâmbet.

— White Hill Farm, dacă știi unde e. Se scărpină sub șapcă și mâna i se înverzi de la lumina soarelui care pătrundea prin material.

— Nu, am zis eu.

Era cea mai mare exploatare pe o suprafață de câțiva kilometri. Toată lumea, până și cel mai mic copil sau cel mai amărât câine știa unde se afla.

Rânji fără să răspundă, știind că mințeam. Apoi, în sfârșit, se întoarse la mașină, duse mâna la cozoroc, salută ștrengărește, făcându-mi cu ochiul, și se așeză la volan.

Un nor de praf se ridică, mascând soarele, în timp ce se pierdeau în zare.

Merseserăm la aceeași școală, eu și Gareth. Era dolofan. Mânca mult, făcea puțină mișcare și suferea de eczemă. Fetele nu erau deloc interesate de el. Și nici noi, băieții. Dintr-un motiv sau altul, își revărsa afecțiunea asupra mea. Poate pentru că eu nu-i aruncam tot timpul în față vorbe vulgare. Vedeam prea bine că era și el om. Iar mama mă pisălogea mereu: „Să fii bun cu toată lumea, mai ales cu cei care au puțini prieteni“. Gareth sigur făcea parte din categoria asta, cea a oamenilor cu puțini prieteni. Așa era maică-mea. Cum să fii grosolan, când îți răsuna tot timpul în cap vocea ei? Mama mă obligă chiar să-l invit de câteva ori la noi acasă. Lui Gareth aproape că nu-i veni să creadă că se afla la masă la fermă. Tata ne lua pe amândoi la albine. Gareth puneă întrebări și-l tot iscodea, fiind mult mai interesat decât mine, sau, cel puțin, lăsând această impresie. Iar tata explica, desigur, cu mare plăcere.

În liceu am pierdut, din fericire, legătura. Sau mi-a fost mai ușor să mă țin departe de el. Am avut impresia că Gareth se cufundase în studiu și muncă. Își luase o jumătate de normă într-un magazin universal și începuse să pună bani deoparte, încă de pe atunci. Cu timpul, dispăruseră și kilogramele, iar

pentru eczemă își luase o lampă cu ultraviolete, care îi ameliorase aspectul, dând pielii o tentă aurie. Trebuia să admit că n-arăta rău deloc.

Agățase o fată destul de drăguță. După terminarea școlii, reușise să-și cumpere o bucată de pământ și, ce să vezi, se apucase de apicultură. Afacerea mergea ca unsă, Gareth avusese, desigur, simț pentru asta. Se extinsese și își luase mai mulți stupi de albine. Tipa îi făcuse copii, mai frumoși decât fusese Gareth vreodată, căci nici unul din ei n-avea eczemă. Și așa ajunsese el să fie o personalitate, și încă una dintre cele mai mari din Autumn. Duminicile se plimba cu familia gătită într-un SUV german mare, și, pe deasupra, devenise și membru al Country Club-ului, în schimbul unei cotizații de opt sute cincizeci de dolari pe an, pentru ca întreaga familie să poată bate mingea pe pajiște, pe orice fel de vreme. Da, da, am verificat eu cât costa.

Ba mai mult, investise și într-o nouă bibliotecă a orașului. O plăcuță lucioasă de cupru dezvăluia tuturor celor care-și dădeau osteneala s-o citească – și aceștia nu erau puțini – că localitatea îi este profund recunoscătoare Societății Green Apiaries pentru generozitate.

Era ceea ce se putea numi revanșa tocițarilor: pentru că noi, ceilalți, care nu fuseserăm tocițari, dar destul de populari în timpul școlii, eram forțați să stăm acum pe tușă, ca să vedem cum Gareth se îmbogățește și mai mult cu fiecare an care trecea.

Noi, apicultorii, știam prea bine că nu mierea aducea profitul, ci polenizarea. În lipsa albinelor, agricultura nu avea nici o șansă. Kilometri întregi cu flori de migdali sau cu tufe de afin nu aveau nici o valoare în absența albinelor care să transporte polenul de la o floare la alta. Albinele puteau acoperi zilnic o suprafață de mai mulți kilometri, respectiv mai multe mii de flori. Fără albine, florile erau la fel de inutile ca toate participantele la un concurs de frumusețe. Plăcute la vedere, atâta timp cât țineau, dar fără nici o valoare în perspectivă. Florile se ofileau și mureau, fără să facă nici un fruct.

Gareth se concentrase pe polenizare chiar din prima zi. Albinele lui fuseseră întotdeauna foarte umblate. Mereu pe drum. Citisem că drumurile le stresau, că nu le făceau bine, dar Gareth susținea că albinele nici nu băgau de seamă și că se simțeau la fel de bine ca ale mele.

Poate tocmai din cauză că nu era de meserie apicultor, Gareth investise în această branșă. El înțelesese în ce direcție mergeau lucrurile, că micii apicultori, cum eram și eu, făceau această meserie de generații, mai mult sau mai puțin în același mod, fără câștiguri spectaculoase în trecut, și nu aveau cum să câștige nici acum. Orice investiție mărunță însemna o promisiune făcută băncii. Iar noi trăiam la cheremul băncii locale, care mai închidea ochii la termenele de returnare a împrumuturilor, sperând că albinele aveau să-și facă bine treaba și de această dată, având încredere în mine când le spuneam că amestecul de doi bani din China, care era vândut cu titlu de miere și care venea în cantități tot mai mari în fiecare an, nu avea nici o valoare, că prețul mierii avea să se mențină la același nivel ca acum și că perspectivele unui profit constant erau bune, că vremea tot mai imprevizibilă nu ne afecta și că noi puteam garanta o vânzare bună în toamnă, ca în fiecare an, când banii aveau, în sfârșit, să vină.

Doar minciuni. Din acest motiv a trebuit să schimb foaia și să mă transform într-unul ca Gareth.

William

— Vrei să mă lași pe mine? întrebă Thilda. Stătea în pragul ușii, cu instrumentele de bărbierit și o oglindă în mâini.

— Te poți tăia în lama de bărbierit, i-am zis.

Dădu din cap. Știa, la fel de bine ca mine, că nu avusese niciodată o mână sigură.

După o vreme, reveni cu un vas cu apă, săpun și o perie. Le puse pe noptiera pe care o împinse mai aproape de pat, astfel încât să am un unghi cât mai bun de lucru. La urmă, așeză și oglinda. Rămase în picioare, așteptând s-o folosesc. Se temea oare de cum aveam să reacționez?

Din oglindă mă privea fix un alt bărbat. Ar fi trebuit să mă sperii, dar n-a fost așa. Pentru că bărbatul astenic și puhav de altădată dispăruse. Negustorul jovial dispăruse cu totul. Bărbatul care îmi întorcea privirea acum era un altul, cineva care avusese o trăire specială, cea a unei idei paradoxale, chiar și doar prin aceea că zăcuse luni de zile, fără nici o altă experiență decât cea a propriilor gânduri negre. Dar imaginea din oglindă nu dezvăluia nimic din toate astea. Bărbatul pe care îl contempnam acum îmi amintea de un călător pe mare ce se reîntoarce după luni de zile petrecute în larg, sau poate de un miner care revine la suprafață după un schimb lung, ori de un cercetător în drum spre casă, după o expediție lungă și periculoasă în junglă. Era un bărbat cu trăsături marcante, zvelt, înzestrat cu eleganță. Era o viață trăită.

— Ai o foarfecă?

Thilda mă privi nedumerită.

— E prea mult păr ca să încep cu briciul.

Făcu semn că înțelege. Nu trecu mult și se întoarse cu o foarfecă mică de croitorie. Era nepractic de mică, făcută pentru degete îndemânatice de femeie, dar am reușit să iau grosul din barbă.

Am înmuiat încet pământul în apă, apoi l-am frecat de săpun, obținând o spumă cu parfum proaspăt de ienupăr.

— Unde-i briciul? M-am uitat împrejur.

Ea rămase în picioare, cu mâinile împreunate pe șorț și cu ochii ațintiți în pământ.

— Thilda?

Îmi întinse, în cele din urmă, un brici pe care îl avea în buzunar. Vibra ușor în mâna ei, ca și cum n-ar fi dorit să renunțe la el. L-am luat și am început să mă bărbieresc. Lama mă zgâria pe piele, fiindcă nu era proaspăt ascuțită.

Thilda se uita la mine.

— Mulțumesc, poți pleca acum, i-am zis.

Dar ea rămase acolo, urmărind cu privirea mișcarea mâinii mele și a briciului. Și, deodată, am priceput ce era la mijloc și de ce se temea de fapt. Am lăsat mâna să-mi cadă.

— Nu-i un semn de însănătoșire că am chef să mă bărbieresc?

Ca de obicei, îi trebui ceva vreme să gândească.

— Îți sunt foarte recunoscătoare că ai energie pentru asta, răspunse în cele din urmă, dar tot stând locului.

Dacă aș fi avut astfel de proiecte, atunci aș fi găsit o metodă care să dea aparența unei morți naturale. Doar așa l-aș fi cruțat pe Edmund. Îmi treceau prin minte mai multe variante – că doar avusesem destul timp să mi le imaginez –, dar Thilda habar n-avea. Bănuia pur și simplu că, dacă m-ar lăsa singur într-o cameră cu un obiect ascuțit, n-aș pierde ocazia, ca și cum ar fi fost singura. Cât de naivă putea fi!

Dacă aș fi vrut să pun capăt, aș fi ieșit mai demult afară, în zăpadă, doar în cămașă de noapte. Aș fi fost găsit înghețat a doua zi, cu țurțuri în barbă și pe gene, iar cauza decesului ar

fi fost aceasta: neguțătorul de semințe s-a rătăcit în întuneric și sărmanul de el a murit înghețat.

Sau ciuperci otrăvite. Pădurea era plină de ele, iar toamna trecută am cules câteva, care au ajuns în sertarul de sus al scri-nului de pe partea stângă, din fundul magazinului, închise cu o cheie la care doar eu aveam acces. Efectul ciupercilor era rapid. În doar câteva ore, aș fi devenit apatic, apoi inconștient, după care ar fi urmat câteva zile în care funcțiile organismului s-ar fi deteriorat, înainte ca acesta să intre în colaps. Un doctor ar fi pus decesul pe seama insuficienței unui organ oarecare. Nimeni n-ar fi bănuیت că fusese un act intenționat.

Sau înec. Râul din spatele proprietății avea curenți puternici chiar și iarna.

Sau poate ferma lui Blake, cu cei șapte câini feroși care încearcă să rupă gardul.

Sau râpa abruptă din pădure.

Existau o mulțime de metode. Dar acum nu voiam altceva decât să-mi rad barba, fără să-mi mai propun să mă folosesc vreodată de una dintre variante sau de briciul din mâna mea. M-am ridicat din pat și mi-am scos din cap astfel de scenarii.

— N-aș vrea să te rețin, i-am spus. Sigur ai multă treabă.

I-am făcut semn înspre ușă, sugerând că e vorba de întreaga casă, cu interminabilele munci domestice: ștersul prafului, gătitul, spălatul rufelor, frecatul podelelor și a tot ceea ce femeile consideră că trebuie curățat.

Ea încuviință din cap și, în cele din urmă, plecă.

Uneori aveam impresia că Thilda ar fi fost mai mult decât recunoscătoare dacă mi-aș fi băgat briciul sau, mai curând, un cuțit de tranșat în beregată, lăsând sângele să gâlgâie din carotidă, până ce n-ar mai fi rămas nimic altceva din mine decât pielea, ca un cocon abandonat pe podea. N-o spusese niciodată direct, însă atât ea, cât și eu blestemam ziua în care, în sala parohială, soarele zăbovise asupra ei, luminându-i profilul, acum șaptesprezece ani. Ar fi putut fi oricare alt profil, dar nu al ei, sau mai bine zis, al nimănui.

Aveam douăzeci și cinci de ani și locuiam în sat de aproximativ un an. Nu știu dacă totul se datora vremii, poate vântului care suflase de ceva timp în zonă, uscându-i și înroșindu-i buzele, pe care și le umezea permanent cu salivă, sau dacă ea își mușca buzele în secret, așa cum procedau fetele de obicei, ca să le facă mai apetisante. Dar în ziua aceea nici n-am remarcat buzele. Îmi amintesc doar că eram în mijlocul discursului meu când am remarcat-o.

Datorită lui Rahm, eram extrem de bine pregătit. Nu voiam nimic altceva decât să-i fac lui o impresie excepțională. Știam că avusesem noroc, pentru că numeroși colegi de-ai mei găsiseră slujbe mult mai puțin interesante decât a mea. Ca proaspăt licențiat, nu puteai avea pretenții prea mari, dar să fii luat sub aripa unui cercetător de renume era, de fapt, cea mai bună ocazie pentru a răzbi. În acel moment al vieții mele, Rahm era singurul care însemna ceva pentru mine. În clipa în care am trecut pragul biroului său, am hotărât ca viața mea să fie legată de cea a profesorului, care să nu-mi fie doar mentor și spirit înrudit, ci și părinte. Cu propriul părinte nu mai avusesem legături și nici nu doream să mai am vreodată. Dar, sub îndrumarea profesorului, puteam să cresc și să mă dezvolt. El avea să mă transforme în cel care eram, de fapt.

Pentru că nu mai ținusem o prelegere înainte, m-am pregătit extrem de bine. Când Rahm mă rugase să contribui la mica serată zoologică pentru locuitorii din Maryville, m-am gândit întâi că avea să fie o nimica toată. Dar, pe măsură ce zilele treceau, totul luă amploare în mine, până ce ajunse aproape de nestăpânit. Cum aveam să mă simt? Să stau acolo, în fața atâtor oameni, toți ascultându-mi vocea, cu atenția ațintită asupra mea? Chiar dacă sătenii erau puțin mai simpli, ca să spun așa, decât colegii mei de la universitate, era totuși vorba de o prelegere științifică. Aș fi oare în stare să duc până la capăt o asemenea sarcină?

Nu doar faptul că țineam o prelegere pentru prima oară în viață mă umplea de teamă, ci și însemnătatea pe care aceasta o avea pentru alții. Științele naturii erau un domeniu necunoscut

oamenilor de la țară, deoarece perspectiva lor asupra lumii se baza doar pe Biblie. Mi-am dat seama că aş putea să le dezvălui mai mult, să le prezint conexiunile dintre lucrurile mici și cele mari, dintre forța creației și creația în sine, că aveam șansa de a le deschide ochii și de a le schimba viziunea asupra lumii, ba chiar și asupra existenței.

Dar în ce manieră s-o fac? Alegerea temei a fost o mare încercare, care m-a făcut să tot băjbăi. Pe scurt, orice temă ar fi fost interesantă din perspectiva științelor naturii. Rodul pământului, descoperirea Americii, anotimpurile. Câte opțiuni!

În cele din urmă, Rahm tranșă problema. Își puse mâna rece pe mâna mea transpirată, amuzat de entuziasmul meu confuz.

— Vorbește despre microscop, spuse el. Despre toate posibilitățile pe care ni le-a oferit. Marea lor majoritate nici nu știu ce e un microscop.

Era o idee genială, care nu mi-ar fi trecut niciodată prin minte, așa că totul fusese decis.

Veni și ziua cea mare, cu vântul acela uscat și soarele în înaltul cerului. Nu știam câți săteni aveau să vină, mai ales că unii dintre bătrânii satului erau de părere că ceea ce făceam noi era împotriva lui Dumnezeu și că ei n-aveau nevoie de nici o altă carte în afară de Sfânta Scriptură. Neîndoielnic, curiozitatea îi îndemnase pe cei mai mulți să vină, iar sala parohială se umplu rapid, astfel că înăuntru atmosfera se încinsese ca vara, deși eram doar în aprilie și afară era rece. Găzduirea unor astfel de evenimente se număra printre ciudățeniile micuțului Maryville.

Eu am luat cuvântul primul, pentru că așa dorise Rahm. Poate că voia să se laude cu mine, ca și cum aş fi fost pruncul lui nou-născut, poate că, pe atunci, mai era încă mândru de mine. După câteva minute interminabile, în care vocea mi-a tremurat în tandem cu genunchii, mi-am recăpărat siguranța, bazându-mă pe cuvinte atât de minuțios pregătite și descoperind că ele aveau acoperire, că nu-și pierdeau deloc credibilitatea în momentul în care se desprindeau de hârtie, dispersate

în aer între mine și auditoriu, și că, dimpotrivă, ajungeau exact la destinație.

Am început cu o punere în temă istorică, amintind, pe scurt, despre existența lentilei convexe începând din secolul al XVI-lea, apoi despre microscopul optic descris de Galileo Galilei în 1610. Pentru a ilustra importanța microscopului, m-am decis să le vorbesc despre zoologul olandez Jan Swammerdam. Trăise în secolul al XVII-lea, singur și sărac pe tot parcursul vieții, nefiindu-i recunoscute meritele de către contemporanii săi. Devenise celebru abia după moarte, considerat un monument pentru științele naturii, poate tocmai pentru că descoperise o legătură evidentă între creație și forța creatoare.

— Swammerdam, am spus, lăsându-mi privirea să se plimbe peste auditoriu. Să nu uitați niciodată acest nume. Grație microscopului pe care l-a pus la punct, acest om de știință fără pereche a demonstrat că oul, larva și nimfa nu sunt altceva decât diferitele stadii din viața uneia și aceleiași insecte. Swammerdam a dezvoltat el însuși un microscop care i-a permis să studieze în detaliu insectele, iar în decursul acestor cercetări a făcut și desene cu totul inedite.

Cu un gest teatral, bine studiat, am scos o planșă pe care o pusesem în spatele meu.

— Aici puteți vedea reprezentată anatomia albinei, așa cum a desenat-o în lucrarea sa *Biblia Naturae*.

Am făcut o pauză teatrală, urmărind cu privirea reacția adunării, în timp ce aceasta studia detaliile extrem de minuțioase ale desenelor. În clipa aceea, soarele de primăvară care tocmai trecea peste acoperișul casei parohiale ajunse și la fereastra din stânga mea. O rază de soare solitară pătrunse înăuntru, lăsând să se observe petele de grăsime de pe geamuri, firele de praf ce roiau în aer, întreaga încăpere care nu era curățată cât de des ar fi trebuit, trecând mai departe peste șirurile de bănci, pentru a se așeza pe o persoană care ședea în capătul din stânga, alături de două prietene: Thilda.

Ulterior, am înțeles că mai degrabă nu fusese o surpriză pentru ea, cât pentru mine, fiindcă mă aflam deja în gândul

multor fete din sat: eram un tânăr naturalist cu studii în capitală, îmbrăcat modern și cu o exprimare frumoasă, poate cam scund și nu prea athletic, deoarece, ca să spun drept, deja de pe-atunci mă luptam cu kilogramele în plus. Dar ce îmi lipsea fizic, compensam, fără îndoială, din punct de vedere intelectual. Ochelarii erau arma mea de seducție. Obişnuiam să-i așez mai jos pe nas, ca să pot privi inteligent peste rame. Când i-am luat, am stat o seară întreagă să le găsesc poziția optimă pe nas, fără a risca să cadă, astfel încât să-mi pot privi interlocutorii direct în ochi, și nu prin micile lentile ovale și groase, știind mult prea bine că lentilele concave îmi făceau ochii mult mai mici decât în realitate. Știam, la fel de bine, că multe femei tinere se simțeau atrase de coama mea deasă de păr, a cărui lungime medie era perfectă pentru a-l scoate în evidență. Poate că Thilda mă reperase de mai demult, analizându-mă și comparându-mă cu alți bărbați tineri din sat, și observase respectul de care mă bucuram, salutarile adânci și privirile admirative. Probabil mă considera diferit de tinerii din anturajul ei, care erau, neîndoielnic, cu toții grosolani, atât în ce privește comportamentul, cât și ținuta, și care erau tratați ca atare.

Thilda era îmbrăcată de duminică, în ceva albastru, o rochie sau poate o bluză care i se mula frumos pe bust. Fața rotundă îi era încadrată de bucle stil tirbușon, care îi cădeau până la umeri, coafură practic identică cu cea a prietenelor ei și cu a multor femei măritate, chiar dacă acestea depășiseră deja vârsta unor astfel de frivolități. Dar nici buclele și nici ținuta ei nu au fost cele care mi-au atras atenția, ci nasul ei, pe care raza de soare solitară îl puse în lumină în aerul greu din sală, un nas cu totul drept și bine proporționat, ca o ilustrație dintr-un manual de anatomie. Un nas cu totul clasic, pe care am simțit nevoia să-l desenez de îndată, să-l studiez, un nas în deplină armonie cu funcția sa. Dar, din păcate, nasul Thildei nu era nicidecum în acord cu funcția sa, după cum se dovedi mai târziu, deoarece îi curgea mereu, înroșindu-se de la veșnicele strănuturi. Doar că în ziua aceea era fără cusur, nici roșu și nici

lucios, îndreptat doar spre mine, iar eu nu reuşeam să-mi dezlipesc ochii de la el.

Pauza mea teatrală se prelungi prea mult. Publicul începuse să se foiască neliniştit, în timp ce Rahm, care stătea în spatele meu, mă avertiză dregându-şi zgomotos vocea. Planşa se legăna, parcă abandonată.

M-am grăbit să arăt înspre ea.

— Cinci ani de zile i-au trebuit lui Swammerdam să studieze viaţa stupului. Totul cu ajutorul microscopului, care i-a oferit posibilitatea să studieze cele mai mici detalii... Aici, da,... aici vedeţi ovarele reginei albinelor. Pe baza studiilor sale, Swammerdam a stabilit că, de fapt, doar o singură regină depune ouă din care ies cele trei tipuri de albine – trântorii, albinele lucrătoare şi noile regine.

Audienţa mă privea fix, câteva persoane se agitau puţin, se părea că nimeni nu înţelegea nimic.

— Această descoperire a fost deschizătoare de drumuri la epoca ei, când se credea că exista şi un rege al albinelor, care conducea stupul. Dar Swammerdam a început să studieze cu entuziasm şi fascinaţie organele „masculului albinei“. Iar aici vedeţi rezultatele.

Am prezentat o nouă planşă.

— Acestea sunt, deci, organele genitale ale masculilor.

Fete palide în auditoriu.

Întreaga sală se foia neliniştită. Unele femei priveau în poală ca să studieze în amănunt vreun fir dus la rochie, iar altele începură să manifeste brusc interes pentru formaţiunile ciudate ale norilor, pe cerul ce se vedea pe fereastră.

Dintr-odată am avut revelaţia că nimeni din sală nu ştia ce înseamnă ovare sau organe genitale şi am simţit un imbold că trebuie să-i fac să înţeleagă. Şi acum urma acea parte din poveste care n-a devenit vreodată parte din povestea pe care Thilda o spunea copiilor noştri, dar nici n-a fost vreodată menţionată între mine şi ea. Doar gândul la ce se întâmplase m-a făcut, ani la rând, să-mi fie o imensă ruşine.

— Ovariele sunt același lucru cu... vreau să spun, adică, organele de reproducere, unde se produc ouăle... care ulterior devin larve.

Pe măsură ce rosteam cuvintele, am înțeles imediat în ce mă băgasem, dar acum nu mă mai puteam opri.

— Organele genitale sunt asemenea... organelor de reproducere ale masculului albinei. Acestea sunt absolut necesare în procesul... de formare a noilor indivizi.

O rumoare traversă sala când înțelesesă ce reprezentau imaginile. Cum de nu mi-am dat seama ce efect ar putea avea această temă asupra lor? Pentru mine era o parte firească a științelor naturii, dar pentru ei era un păcat, ceva ce țineai în tine, doar pentru tine, ceva despre care nu se vorbea. Pasiunea mea pentru această temă era, în ochii lor, ceva murdar.

Dar, din păcate, nimeni nu plecă, nimeni nu mă opri, în schimb se auzeau zgomote care nu anunțau nimic bun: își frecau fundurile pe băncile de lemn și își hârșăiau bocancii de podele, sau își tot dregeau vocea încet. Thilda își lăsă capul în jos. Roșise? Prietenele ei schimbă priviri complice, perplexe, iar eu, prostul de mine, am continuat, în speranța că ceea ce aveam să spun mai departe va deplasa atenția publicului de la tot ce spuseseam înainte către ceea ce era cu adevărat important.

— Trei pagini întregi a consacrat omul de știință albinelor în cartea sa de căpătâi, *Bibliae Naturae* sau *Biblia naturii*, dacă vreți. Aici vedeți câteva dintre planșele sale extraordinar de detaliate ale organelor geni... genitale ale mascu... lului albinei, ale trântorului. Cuvântul cântărea greu în gură. Diferitele stadii ale acestora, cum se deschid, se desfac și, hm... se dilată, pentru a-și atinge adevăratul lor potențial.

Pronunțasem într-adevăr aceste cuvinte? O privire fugitivă peste adunare mi-a confirmat că exact asta făcusem. Mi-am forțat ochii din nou pe cuvântarea mea și am continuat să citesc, chiar dacă mergea din rău în mai rău.

— Swammerdam însuși i-a descris pe trântori ca fiind... monștri marini exotici.

Prietenele Thildei chicoteau de zor.

Nu îndrăzneam să mă uit la ele, așa c-am luat opera lui Swammerdam și am citat cuvintele minunate pe care mă bazasem într-atât, agățându-mă de carte, sperând că, poate, până la urmă, aveam să reușesc să-i fac să înțeleagă adevărata mea pasiune.

— Dacă cititorul privește structura admirabilă a acestor organe va descoperi o artă desăvârșită, înțelegând că Dumnezeu ascunde, chiar și în cea mai mică insectă, în cele mai mărunte organe ale sale, miracole uimitoare.

Mi-am făcut curaj să ridic ochii și mi-a fost imediat limpede, cu totul limpede, că pierdusem, pentru că ochii lor mă priveau cu dezamăgire sau chiar cu furie. Abia atunci am înțeles și mi-am asumat tot ce făcusem. Nu fusesem capabil să le povestesc despre miracolele naturii, ci le vorbisem despre cele mai degradante lucruri și, în plus, îl mai și amestecasem pe Dumnezeu în toate astea.

M-am decis să mă opresc aici. Nu le-am mai spus cum se curma cariera sărmanului Swammerdam, nefiind în stare să facă mai mult de-atât, că cercetările lui despre albină îl bulversaseră și îl împinseseră într-un vârtej de meditații religioase, deoarece în fața perfecțiunii acestor mici creaturi trebuia mereu să se forțeze să-și aducă aminte că doar Dumnezeu era demn de cercetările sale, de iubire și de atenție. Confruntat cu albina, îi fusese greu să-și imagineze c-ar mai fi existat altceva care să-i întrecă perfecțiunea, nici chiar Dumnezeu. Cei cinci ani trăiți, aproape la propriu, cu nasul în stup, îl distruseseră pentru totdeauna.

Dar am înțeles, atunci și acolo, că dacă aș fi vorbit despre toate astea, nu numai că m-ar fi ridiculizat, dar m-ar fi și urât, pentru că de Cel Atotputernic nu te îndoiești.

Mi-am împăturit foile, simțind cum mă făceam tot mai roșu la față, iar când am coborât de pe podium m-am împiedicat ca un puștan. Rahm, pe care voiam să-l impresionez mai mult ca pe oricine altcineva, făcea eforturi vizibile să-și înăbușe râsul, pentru că fața lui înghețase într-un zâmbet ciudat. Îmi amintea de tatăl meu, de tatăl meu natural.

După terminarea prelegerii, am dat mâna cu câțiva dintre cei prezenți. Mulți nu știau ce să spună; am remarcat şușotelile din jurul meu, unii chicotind a neîncredere, alții reacționând enervăți și șocați. Roșeața din obraji mi se risipi de pe față, alunecând în jos, pe șira spinării, până în picioare, transformându-se într-un tremur de nestăpânit, pe care zadarnic încercam să-l ascund de ceilalți. Rahm trebuie să fi observat ceva, pentru că îmi puse o mână pe umăr și-mi șopti:

— Trebuie să înțelegi că ei sunt prizonierii banalității. Nu vor fi niciodată ca noi.

Consolarea lui nu mă ajută, pentru că nu făcea altceva decât să sublinieze deosebirea dintre el și mine, pentru că el nu ar fi ales niciodată exemple care să oripileze audiența. El știa prea bine ce puteau ei tolera, menținând balanța dintre noi și ei, înțelegând că lumea științei era diferită de cea profană. Pentru a sublinia ceea ce spusese deja, plus incapacitatea mea de a-mi înțelege publicul, izbucni în râs. Era prima oară când îl auzeam râzând, un hohot scurt și adânc, dar am tresărit oricum. M-am întors în altă direcție, nu mai suportam să mă uit la el, râsul acela îl simțeam ca pe o imensă povară ce anula importanța consolării dinainte, așa că m-am întors și m-am îndepărtat un pas de el.

Și acolo, iată, se afla ea.

Poate că însăși această slăbiciune, vulnerabilitatea mea prost mascată din acea zi, o determină pe Thilda să facă primul pas. Nu mai eram doar vizitatorul misterios care lucra cu profesorul la un mare proiect incomprehensibil. Pentru că nu râdea. Îmi întinse o mână înmănușată, făcu o mică reverență și-mi mulțumi pentru „hm... splendida“ prelegere. În fundal, prietenii ei încă mai chicoteau. Dar eu nu le-am mai auzit, *ele* dispăruseră cu totul, ca și Rahm, de altfel, nu vedeam altceva decât această mână, pe care am ținut-o îndelung într-a mea, simțind cum căldura ei trecea prin mănușă și cum îmi recăpătam toate forțele prin această mână. Nu mă ironiză, nu râse de mine, și pentru asta îi eram infinit recunoscător. Ochii ei depărtați străluceau deasupra nasului frumos, curioși și plini

de poftă de viață. Dar mai ales de mine: mă contempla cu poftă pe mine! Tocmai eu! Niciodată nu se mai uitase la mine o femeie tânără în felul acesta, cu o privire care lăsa să se înțeleagă că ar vrea să se ofere, total și pentru totdeauna, să-mi ofere totul mie, doar mie, pentru că la nimeni altul din jurul nostru nu se uita așa. La acest gând, genunchii începură să-mi tremure, și am aplecat privirea, în cele din urmă. Parcă se rupsesse o coardă care ne unea, simțeam chiar o durere fizică. Nu-mi mai doream altceva decât să mă uit iar în ochii ei, lăsând lumea din jur să dispară.

Abia după luni de zile sătenii încetară cu bârfele despre prestația mea. Dacă înainte mă trataseră exclusiv cu respect și deferență, acum, bărbații mai ales, îmi strângeau viguros mâna, sau mă băteau pe umăr, încercând cu greu să-și disimuleze zâmbetul din colțul gurii. Iar cuvintele „se dilată pentru a-și atinge adevăratul lor potențial“, „Biblia naturii“ și „monștrii marini exotici“ m-au bântuit ani în șir. Nimeni nu uită vreodată de Swammerdam, iar numele lui reveni, ulterior, în multe și variate împrejurări. Când caii se împerecheau pe câmp, se spunea că făceau o „activitate swammerdamiană“, când bețivii satului se ușurau serile pe crâșma din sat, ziceau că ies afară să „aerisească Swammerdam-ul“, iar specialitatea patiseriei locale, o turtă ovală cu carne, a fost brusc rebotezată „plăcinta Swammer“.

Surprinzător, dar nu mă deranja câtuși de puțin. Într-un fel, declinul statutului de care mă bucurasem a meritat din plin. În orice caz, așa gândeam când, câteva luni mai târziu, mă cununam cu Mathilda Tucker. De atunci, de când am pășit împreună în biserică, am avut destulă vreme să-i observ buzele înguste și tipic britanice. Pe timpul când o curtam, am îndrăznit s-o sărut și am descoperit că, din păcate pentru mine, ele nu aveau acea forță de a se deschide asemenea unei flori secrete și jilave, sau a unui monstru swammerdamian, despre care fabulasem în nopțile târzii.

Erau exact la fel de uscate și de rigide precum păreau. Iar nasul, ca să spun drept, era o idee prea mare. Și cu toate acestea, obrajii îmi luară foc atunci când preotul binecuvântă

unirea noastră. Mă căsătoream, iată, ca să fiu parte a vieții adulte, fără să înțeleg atunci că aceasta avea particularități care făceau imposibilă împlinirea celor mai multe dintre visurile mele, îndepărtându-mă de lumea științei. Pentru că Rahm avea dreptate, chiar dacă eu am continuat cu unele cercetări de suflet, că renunșasem, de fapt, la pasiunea mea pentru știință.

Dar, pe vremea aceea, eram așa de sigur, într-atât de convins că Thilda era cea potrivită pentru mine. Cumpătarea ei mă fascina cu totul, căci reflecta îndelung înainte să răspundă la o întrebare; mândria ei, felul în care își apăra opiniile, calitate greu de găsit la femeile tinere. Abia mai târziu, deși nu mult mai târziu, ci doar la câteva luni de la căsătorie, am înțeles că reflecta atât de mult la întrebări pentru că nu era, în mod particular, inteligentă. Iar mândria ei nu era altceva decât o încăpățănare de nezdruccinat. Nu se dădea niciodată bătută, după cum aveam să-mi dau seama mai târziu. Chiar niciodată.

Cel mai important motiv pentru care am dorit să mă căsătoresc cu ea era unul pe care nu avusesem curajul să-l admit, nici chiar în sinea mea. Abia acum, pe patul de boală, am avut curajul să recunosc că nu mă maturizasem deloc și că fusesem la fel de primitiv și de lacom ca un copil de zece ani. O voiam doar pentru faptul că ea era un trup viu și supus, că era a mea, că voia să mi se dăruiască, și că, foarte curând, eu aveam să strâng acest trup, să-l culc sub mine, să-l apăs și să mă afund în el ca în pământul reavăn, nelucrat.

Dar, din păcate, și această parte se dovedi a fi la fel de departe de fantezmele mele, fiind mai curând o treabă rapidă și alambicată, cu mult prea mulți nasturi și panglici, balene de corset, ciorapi de lână care te înțepau și miros acru emanat de axile. Cu toate acestea, eram atras de ea și condus de un instinct animalic: instinctul de trântor. Eram, mereu și mereu, gata să procreez, deși ultimul lucru pe care mi l-aș fi dorit ar fi fost să am urmași. Dar, asemenea trântorului, aveam să-mi jertfesc propria viață pentru a procrea.

tao

— Fac tot ce le stă în putință. Au spus că fac tot ce pot.

Kuan puse frunze de ceai într-un ceainic pe care o asistentă tocmai ni-l adusese. Cu gesturi calme, turnă ceai într-o ceașcă. Ca și cum am fi fost acasă, de parcă era o zi normală.

Trecuse o zi. Se înserase din nou. Mâncasem ceva oare? Nu mai știam. Ne aduceau mâncare și băutură la intervale regulate. Și totuși reușisem să înghit ceva, câteva linguri de orez și puțină apă, ca să-mi liniștească golul din stomac. Resturile se întăriseră în bolul de aluminiu, într-un cocoloș sleit. Dar nu dormisem. Nici duș nu făcusem. Eram îmbrăcată cu aceleași haine de ieri, de dinaintea momentului fatidic. Mă îmbrăcasem cu ce aveam eu mai frumos, o bluză galbenă și o fustă care îmi ajungea până la genunchi. Acum nu mai suportam materialul sintetic pe piele, bluza îmi era prea strâmtă la subsuoară, iar mânecile, mult prea scurte, trebuia să le trag mereu în jos.

— Dar de ce nu ne spun nimic?

Stăteam în picioare. Nu ședeam niciodată. Stăteam în picioare sau umblam, fugind, într-un maraton interior. Aveam mereu mâinile umede și transpirații reci. Hainele se lipeau de mine. Plutea un iz neplăcut în jurul meu, un miros pe care nu-l mai simțisem vreodată.

— Știi mai bine ce au de făcut decât noi. Trebuie să avem încredere în ei.

Kuan sorbi din ceai. Mă enerva la culme. Modul în care bea, aburul de deasupra ceştii pe sub nasul lui, sunetul slab care se auzea când sorbea. Toate aceste lucruri le făcuse de sute de ori înainte, acasă. Dar acum nu mai avea dreptul să le facă.

Ar fi putut să strige, să urle, să mă umple de reproşuri. Dar să stea doar așa, ținând calm ceaşca de ceai în mâini ca să se încălzească...

— Tao? Puse ceaşca jos, ca şi cum înţelesese ce gândeam. Te rog...

— Ce vrei să spun? M-am uitat sever la el: Oricum n-ajută dacă bei ceai!

— Ce?!

— Era un exemplu.

— Am înţeles.

Ochii lui deveniseră strălucitori acum.

„E copilul nostru“, voiam să strig. „Wei-Wen!“ Dar m-am întors cu spatele, nemaisuportând să mă uit la el.

Am auzit cum ia din nou ceainicul, umplându-şi ceaşca. Se ridică apoi şi veni spre mine.

M-am întors spre el şi l-am văzut în faţa mea, cu o ceaşcă de ceai aburindă pe care încerca să mi-o întindă, calm.

— Poate te-ajută, spuse el încet. Trebuie să înghiţi ceva.

De parcă o ceaşcă de ceai... ar putea ajuta... *Acesta* era planul lui? Să nu facă nimic, doar să stea aici, așa? Atât de pasiv, fără nici o voinţă de schimbare, de control, de acţiune.

Mi-am întors faţa de la el. Nu puteam să-i spun toate astea, căci aveam şi eu conştiinţa mult prea încărcată.

Povara pe care o duceam fiecare din noi nu era egal distribuită. Totuşi, el nu mă acuza pe mine, nu arunca nici o vină asupra mea. Stătea doar acolo, oferindu-mi o ceaşcă de ceai, cu braţul întins drept, aproape rigid. Trase aer în piept, probabil dorind să spună ceva.

În acel moment, uşa se deschise. Doctoriţa Hio intră. Nu se putea citi nimic pe faţa ei. Regret? Respingere?

Fără să ne salute, făcu un semn cu capul înspre coridor.

— Ar fi bine să mă însoţiţi până în biroul meu, vă rog.

Am urmat-o imediat. Kuan rămase pe loc, cu ceașca în mână, ca și cum n-ar fi știut ce să facă cu ea.

În cele din urmă se adună, o puse brusc pe masă, dând câțiva stropi de ceai pe-afară. Când îi observă, păru că ezită dacă să-i șteargă. Dar nu. Se îndreptă repede și alergă după noi.

O urmam, Kuan și cu mine, fără să ne privim. Subiectul grav nu fusese încă spus. Ne țineam ochii lipiți de spatele ei drept, în halat alb. Se mișca rapid și ușor. Părul prins în coadă de cal se legăna dintr-o parte în alta, dându-i alura unei fete tinere.

Deschise o ușă și intrară în într-o cameră gri, impersonală. Nici o imagine cu copii nu împodobește pereții, doar un telefon pe birou.

— Luați loc, vă rog.

Arată înspre două scaune, iar ea se așează pe scaunul rotativ de lângă birou, cu care se apropie de noi. Poate că era un truc pe care-l învățau la studii? Că biroul le conferea autoritate, dar că atunci când trebuiau să abordeze subiecte grave era de dorit să pară, pe cât posibil, umani.

Un subiect grav. Avea ceva grav să ne comunice. Deodată, am simțit că aș fi vrut să stau altcumva, și nu atât de aproape. M-am lăsat pe spate ca să fiu cât mai departe de ea.

— Îl putem vedea? am întrebat repede. Dintr-odată, mi-am pierdut orice curaj să continui cu restul întrebărilor: „Cum se simte, ce se întâmplă cu el, de ce suferă fiul nostru?”

Mă privi.

— Mă tem că încă nu-l puteți vedea... și, din păcate, mi-a fost retras cazul fiului dumneavoastră.

— V-a fost retras? De ce...

— Am avut mai multe ipoteze de diagnostic. Dar... ne este încă neclar. Privirea ei șovăia. Oricum, cazul este într-atât de complicat, încât depășește domeniul meu de expertiză.

Am avut un vag sentiment de ușurare. Nu fuseseră rostite cele mai rele cuvinte: „plecat, mort, adormit”. Spusese că era complicat, că aveau ipoteze. Înseamnă că nu renunțaseră la el.

— În regulă. Bine. Cine l-a preluat?

— O echipă de medici de la Beijing a aterizat aici ieri seară. Vă voi da numele lor de îndată ce-mi vor fi comunicate.

— Beijing?!

— Cei mai buni.

— Și între timp?

— ... Am fost rugată să vă spun că trebuie să așteptați. Că trebuie să mergeți acasă.

— Ce? Nu! M-am întors spre Kuan. N-avea nimic de spus? Doctorița Hio se foi în scaun.

— Se află în cele mai bune mâini.

— Nu plecăm de-aici. E copilul nostru.

— Am fost rugată să vă previn că va dura mai mult timp pentru ca medicii să se poată pronunța. Și că nu puteți face nimic legat de asta. Cazul lui Wei-Wen a fost unul special.

Am înghețat. „A fost.“

Cuvintele mele abia dacă se puteau desluși când, în sfârșit, am deschis gura.

— Ce încercați să ne spuneți?

Din nou m-am întors spre Kuan după ajutor, dar el stătea cu totul nemișcat. Își ținea mâinile nemișcate în poală. Nu avea să pună nici o întrebare. M-am întors din nou spre ea.

Cuvintele veniră din adâncul meu:

— Trăiește? Wei-Wen trăiește?

Ea se aplecă puțin înainte și își îndreptă capul spre noi, asemenea unei țestoase care se uită de sub carapace. Ochii îi erau rotunzi, rugători, ca și cum ne-ar fi implorat să n-o mai pisăm, nedând nici un semn că avea să răspundă.

— Trăiește?

Ezită.

— Ultima dată când l-am văzut era... menținut artificial în viață.

Kuan scoase un hohot pe plâns lângă mine. Îi vedeam obraji uzi de lacrimi, dar nu eram afectată.

— Ce înseamnă asta? Că încă mai trăiește, înseamnă că el mai trăiește încă?

Ea încuviință încet din cap.

În viață. M-am agățat de cele două cuvinte. „În viață.“ Trăia.

— Dar nu neasistat, spuse ea slab.

Nu era important. Mă forțam să mă gândesc că nu asta era important. Cel mai important era că Wei-Wen trăia.

— Vreau să-l văd, am spus eu tare. Nu plec de-aici până nu-l văd.

— Mă tem că asta-i imposibil.

— E fiul meu.

— Cum vă spuneam, nu se mai află în responsabilitatea mea.

— Dar știți unde e.

— Îmi pare atât de...

M-am ridicat brusc. Kuan înălță capul, mă privi surprins. I-am întâlnit privirea, dar m-am adresat doctoriței:

— Arătați-mi unde se află.

GEORGE

I-am trimis acasă pe Rick și pe Jimmy pe la ora cinci. Mai rămăseseră cam o treime dintre stupi. Puteam să termin restul singur. Nu-mi permiteam să-i plătesc pentru ore care, de fapt, nu erau absolut necesare.

Pe la apusul soarelui eram aproape gata. Cam pe la ora aceea, câmpia începea să fie atacată de niște muște cu adevărat agasante. N-aveam idee unde se-ascundeau în timpul zilei, dar la lăsarea serii își făceau apariția, în roiuri imense, imposibil de stăvilit. Părea că le plac oamenii, pentru că erau peste tot în jurul meu, urmărindu-mă la fiecare pas.

N-aveam de ales decât să merg acasă. Mă îndreptam spre mașină, când mă sună Tom. Nu-i memorasem numărul în telefon, nici nu știam, de altfel, cum se face, dar l-am recunoscut.

— Salut, tata.

— Salut.

— Unde ești?

— De ce mă-ntrebi? am zis, râzând.

— Nu știu...

— Pe vremuri, oamenii începeau convorbirile cu „Ce mai faci“, iar acum, cu telefoanele astea mobile, te-ntreabă lumea unde ești, am încercat eu să-i explic.

— Da...

— Sunt pe câmp. Inspectez stupii.

— Ah! Totul în regulă?

— Excepțional.

— Super. Sună bine. Sunt încântat.

„Sunt încântat?“ Cuvintele sunau fals în gura lui. Era noua sa manieră de exprimare?

— Ce crezi că spune asta, de fapt? am întrebat.

— Spune?!

— Ce spune asta despre societate. Faptul că ne întrebăm unii pe alții unde suntem, în loc să întrebăm ce mai facem?

— Tată...

— Glumesc, Tom.

Am încercat să râd. Ca de obicei, el nu-mi răspunse râzând. Am rămas tăcuți amândoi câteva secunde. Am râs mai tare, sperând c-o s-ajute, dar, chiar atunci când stăteam cu gura deschisă ca poarta bisericii duminica, o muscă îmi zbură înăuntru, și mă pot jura că ajunsese la omușor. Mă gâdila ceva de groază și habar n-aveam ce-ar trebui să fac, dacă să-ncerc să tușesc ca s-o scot afară sau s-o înghit, așa c-am încercat ambele imediat. Dar degeaba.

— Tată, se auzi deodată vocea lui Tom. Ți-aduci aminte ce-am vorbit când am fost ultima dată acasă?

Musca se agita și mă gâdila în fundul gâtului.

— Mai ești acolo?

Am tușit iarăși.

— Da, eram, ultima dată când am verificat.

Rămase tăcut câteva clipe.

— Acum am primit o bursă.

L-am auzit inspirând profund. Nu se mai auzea bine, de parcă semnalele telefonice se împotriveau discuției noastre.

— Nu te va costa nici un ban, tată. John a aranjat totul.

— John? Vocea mea era răgușită, căci musca se blocase în gâtul.

— Da, profesorul Smith.

Mi-am dres vocea, am tușit în forță, dar n-a ieșit nimic, nici o muscă și nici un cuvânt.

— Plângi, tată?

— Nu bocesc, la naiba!

Am tușit din nou. În sfârșit, musca se eliberă și alunecă pe limbă, dar era încă în gură.

— Nu, zise el.

O nouă pauză.

— Am vrut doar să știi.

— Bine, acum știu.

Nu puteam să scuip musca în momentul acela, că m-ar fi auzit.

— Da.

— Da.

— Salut.

— Salut.

Cu un scuipat zdravăn, musca dispăru și ea, fără să văd însă unde. Nici nu mă prea interesa, căci nu aveam de gând s-o analizez. Rămăsesem acolo, în picioare, ținând în mână telefonul care înlesnea primirea veștilor proaste chiar și în plin câmp. Aveam chef să dau cu el direct de pământ, să văd cum componentele lui ieftine se împrăștie în toate părțile. Dar știam prea bine prin ce tevatură ar fi trebuit să trec ca să-mi fac rost de altul nou. Plus că mai costa și bani. De altfel, nici n-ar fi fost așa de sigur că mobilul s-ar fi stricat; iarba crescuse destul de mare și poate c-ar fi căzut pe moale, ca pe o plapumă. Așa că am rămas acolo, doar strângând telefonul în mână și simțind o gheară în piept.

William

Iată-mă ieșind la lumină, mâncam bine și făceam exerciții. Făceam baie în fiecare zi și ceream des haine curate. După luni de zile în care trăisem precum un porc, acum ajunsesem să mă bărbieresc chiar și de două ori pe zi și să mă bucur că-mi simt obrazul neted și aerul în contact direct cu pielea.

Mă usturau ochii de atâta lectură, împingând pragul de rezistență tot mai sus și petrecând ore întregi la birou, înconjurat de cărțile mele, deschise pe masă, pe pat, pe podea.

Am reluat lecturile din Swammerdam, iar cercetările lui se dovedeau de actualitate. Am studiat cu atenție stupul lui Huber, sistemul său practic de rame, și am comandat toate revistele și manualele despre apicultură pe care le-am găsit. Era plin de ele, deoarece această îndeletnicire devenise, în ultimii ani, una dintre cele mai populare preocupări ale burgheziei, în orele lungi dintre masa de prânz și servirea ceaiului. Dar, în mare parte, erau cărți de popularizare, într-un limbaj simplu, cu scheme rudimentare, iar unuia ca mine nu-i lua mult timp să le epuizeze. Unele dintre ele ilustrau experimente cu stupi de lemn – pretinzând chiar că descoperiseră un nou model standard –, însă nimeni nu reușise până acum să fabrice un stup care să-i permită cu adevărat apicultorului să observe și să conducă activitatea interioară a stupului. Nu ca acel stup pe care știam prea bine că-l voi crea eu însumi.

Acum Dorothea mă vizita zilnic. Își făcea apariția cu obrajii îmbujorați, aducând gustări pe care ea însăși le preparase. Probabil că Thilda o rugase, sperând să mănânc mai mult, dacă propria mea fică îmi prepara mâncarea. Fusesse o supoziție corectă, pentru că preparatele ei aveau un gust neașteptat de bun, iar Dorothea, în mod evident, avea să devină o gospodină desăvârșită. Uneori venea și Georgiana, asemenea fluxului mării, măturând cu vocea ei ascuțită, de copil, toate gândurile pe care le aveam în acele clipe, după care dispărea iar, pe neașteptate. Charlotte mă deranja cel mai puțin, băgându-și doar capul pe ușă și cerându-mi, de regulă, o nouă carte împrumut, dintre cele care mie nu-mi trebuiau în acel moment. În ritmul rapid în care citea, împrumutând permanent cărți noi, avea să le citească pe toate.

Edmund nu a venit niciodată. Uneori, după-amiaza, îi auzeam glasul răsunând de jos sau din grădină, sau chiar și de pe culoarul din fața camerei mele, dar niciodată nu-mi făcu bucuria să vină să mă vadă.

În cele din urmă, am intrat eu la el.

Era seara devreme. După ora ceaiului de după-amiază, casa era cufundată în liniștea ce nu întârzia să se disipeze odată cu pregătirea cinei. Dar acum era liniște.

Am bătut cu grijă la ușa lui. Nici un răspuns. Am apropiat mâna de clanță, ezitând. Nu voiam să-l iau prin surprindere. În schimb, mi-am trecut mâna peste obrazul neted, proaspăt bărbierit. Mă pregătisem înainte, mă spălaseram și îmi luasem pantaloni curați. Îmi doream din suflet să vadă această nouă versiune a mea, ca s-o uite pe cea peste care dăduse ultima oară.

Nu veni la ușă, așa că am bătut din nou.

Nici un răspuns.

Oare să intru? Era camera lui, intimitatea lui. Însă eu eram tatăl lui, iar casa și, implicit, camera îmi aparțineau.

Sigur că puteam. Era dreptul meu.

Am apăsat cu grijă pe clanță. Ușa se deschise larg, îmbiindu-mă.

Camera era cufundată în penumbră, dar apusul de soare o lumina, deși încăperea era orientată spre est, iar razele soarelui nu aveau cum ajunge până aici.

Am intrat și am observat o cheie în broască. Obișnuia să încuie ușa? Aerul era greu, un miros de mosc amestecat cu un iz de acru, pe care nu puteam să-l definesc. Peste tot erau haine împrăștiate, o jachetă pe un scaun, o pereche de pantaloni și o cămașă pe pat. De oglindă atârna un fular, același fular verde țipător pe care îl purtase când venise să mă vadă. Noptiera era plină de cești și farfurii murdare, iar în mijlocul camerei trona o pereche de pantofi.

Am rămas nemișcat. M-a cuprins neliniștea. Era ceva în neregulă acolo. Ceva ce nu mergea.

Să fi fost dezordinea?

Nu. Era tânăr. Era bărbat. Nimic nefiresc în felul în care arăta camera lui. Ar fi trebuit să le pun pe fete să-l ajute să păstreze ordine în cameră.

Nu era dezordinea, ci altceva.

M-am uitat împrejur. Haine, farfurii, pantofi, o carafă.

Ceva lipsea.

Și dintr-odată, am știut ce era.

Biroul lui. Era absolut gol. Raftul de pe perete. Gol.

Unde erau toate cărțile? Instrumentele de scris. Toate cele care îi erau necesare pentru pregătirea studiilor.

— Tată?

M-am întors repede. Din nou apăruse ca din senin, fără să-l aud.

— Edmund!

Am tresărit. Trebuia să ies din cameră? Nu. Pentru că aveam dreptul să fiu acolo. Tot dreptul.

— Am uitat ceva.

Suflea greu și avea obrajii îmbujorați, venind cu siguranță de-afară. Și azi era frumos îmbrăcat, cu alura sa puțin neglijentă, cu o vestă de catifea roșie, cu pardesiul descheiat și cu un fular în jurul gâtului. Ținea un portmoneu în mână și se grăbi spre masa de lângă capul patului. Acolo era un mic scrin,

pe care îl deschise și scotoci după ceva. Se auziră niște monede zornăind. Deschise portmoneul și aruncă monedele înăuntru. Apoi se întoarse, în sfârșit, spre mine.

— Voaiați ceva?

Nu era câtuși de puțin deranjat că intrasem în camera lui, desigur, fiindcă n-aveam nici o importanță pentru el.

— Unde mergi? am întrebat.

Făcu semn cu capul în neant.

— Ies.

— Și unde anume *ieși*?

— Tată...

Zâmbi ușor exasperat și pe deplin îndreptățit. Oare când l-am văzut ultima oară zâmbind?

— Iartă-mă, i-am răspuns zâmbindu-i. Uit că nu mai ești copil.

Se îndreptă spre ușă. Am făcut un pas înainte. Pleca deja? Nu mai putea aștepta o clipă, ca să apuce să mă privească și să observe cât eram de sănătos, de îngrijit și de diferit față de ultima dată când stătuserăm de vorbă.

Ezită și se opri. Eram fiecare de o parte și de alta a pragului ușii, care se căsca sumbru între noi. Încă doi pași și avea să dispară.

— Vă pot întreba ceva? spuse el.

— Sigur. Poți să mă întrebi orice te frământă.

I-am zâmbit binevoitor. Acesta era momentul să înnodăm legătura noastră, aceasta putea fi o nouă șansă, un început cu totul nou pentru noi.

Trase aer în piept.

— Aveți ceva bani?

Am tresărit.

— Bani?

Flutură portmoneul și făcu o grimasă.

— E-aproape gol.

— Eu... Nu eram în stare să răspund. Regret.

El ridică din umeri.

— Tre' s-o întreb pe mama.

Și se făcu nevăzut.

Am intrat la mine, foarte abătut. Eram oare doar o vacă de mulș în ochii lui? Doar banii îl interesau?

M-am așezat la birou. Nu, nu putea fi așa. Dar banii... pentru el erau exact ceea ce nouă ne lipsea. Cu sărăcia în care trăise familia în ultimele luni... bineînțeles că era afectat. Pentru el, lipsa banilor reprezenta cel mai evident indiciu că tatăl lui era bolnav. Faptul că reînviasem era, desigur, de bun augur, dar încă nu reușeam să-i ofer ce-i lipsea. Era tânăr și, în mod firesc, această necesitate simplă și precară era esențială pentru el. Dar trebuia să-mi acorde timp. Pentru că ideea care îmi încolțise în minte avea să-i ofere atât ceea ce el știa că-i era imediat necesar, cât și ceea ce urma să înțeleagă, într-o bună zi, ca fiind cu adevărat esențial.

Am înmuiat tocul în călimara de cerneală și am trasat o linie pe hârtie. Deși desenul făcea parte din activitatea unui naturalist, eu nu fusesem niciodată un bun desenator, din păcate. De-a lungul anilor, am făcut permanent eforturi să-mi perfecționez tehnica, iar acum eram capabil să țin tocul în mână.

Aveam câteva idei vagi pe care trebuia să le notez înainte să dispară. Mi-am imaginat o cutie de lemn, cu acoperiș în pantă. Stupii de răchită aveau o formă organică, asemenea unui cuib, și aproape că se confundau cu iarba ce se legăna pe câmpuri. Eu voiam să creez cu totul altceva, o construcție ancorată în civilizație, o casă mică pentru albine, cu uși, cu deschideri și cu posibilitatea unei bune supravegheri. Trebuia să fie un stup creat de mâna omului, pentru că doar noi, oamenii, puteam să ridicăm construcții solide care să confere omului, și nu naturii, posibilitatea de control.

Am desenat mai multe zile în șir, măsurând totul la milimetru, având în vedere posibilitatea de a fabrica stupul pe scară largă, astfel că mi-am canalizat toate forțele pe detalii. Familia își trăia propria viață în casă sau în afara ei. Deși nu-i prea

vedeam, primeam zilnic vizitele Georgiane și Thildei. Și ale lui Charlotte.

Într-o dimineață, veni deosebit de devreme. Bătu ușor la ușă, așa cum îi era obiceiul.

N-am răspuns la început, eram prea preocupat de detaliile acoperișului stupului.

Bătu din nou la ușă.

— Da, am răspuns suspinând.

Ușa se deschise. Ea rămase cu un picior înainte și unul înapoi, de parcă ar fi vrut să-și ia avânt.

— Bună ziua, tată.

— Bună ziua.

— Pot intra? Vocea ei era liniștită, dar își coborî privirea nesigură.

— Lucrez.

— Nu vă voi deranja. Vreau doar să vă returnez cartea aceasta.

Îmi întinse o carte, cu ambele mâini, ca și cum ar fi fost de mare preț. Făcu câțiva pași spre mine și își ridică privirea.

— Speram să putem vorbi puțin despre ea.

Ochii ei verzi cu umbre de gri erau cam apropiati. Dar nu ca ai Thildei. De fapt, nici nu prea semăna cu mama ei.

— Pune-o aici.

Am arătat spre raftul de bibliotecă, sperând că privirea mea fusese suficient de grăitoare încât să nu fiu nevoit s-o resping direct.

— Da.

Ea își lăsă iarăși privirea în pământ și se îndreptă spre raft, rămânând locului.

M-am răzgândit. Chiar dacă eram ocupat, n-aveam nici un motiv să fiu aspru.

— Acum lucrez la ceva, dar aș fi bucuros să stăm mai târziu de vorbă, i-am spus cu o voce care voiam să sune blând.

Nu răspunse, privi doar cartea pe care o ținea încă în mână.

— Unde trebuie s-o pun?

— Pe raft, desigur.

— Da, dar... nu aveți vreun sistem anume?

— Nu, pune-o doar acolo.

Ridică ochii, nerăbdătoare de data asta.

— Să vi le sortez, poate?

— Poftim?

— Cărțile. Pot să le sortez în ordine alfabetică, după autor, dacă doriți.

Părea că nu se dă ușor bătută.

— Hm... da... de ce nu?

Schiță un zâmbet, se aplecă peste raft și se așează pe jos. Linia cefei era frumos arcuită, părul îi era strâns simplu, fără zulufi peste urechi. N-o preocupau acest gen de frivolități. Se foi, își schimbă poziția, găsindu-și, evident, una mai comodă, în care să stea un timp. Avea să rămână aici multă vreme.

Apoi se puse pe treabă. Era foarte rapidă, manevrând cărțile cu mișcări precise, și, în același timp, le trata cu mare grijă... de parcă ar fi fost pui de vrabie pe care îi ajuta să se întoarcă înapoi în cuib.

M-am aplecat din nou peste desen, încercând să continui, dar nu mă puteam opri să o privesc: entuziasmul din mișcările ei, meticulozitatea, concentrarea, respectul cu care alinia volumele, trecându-și apoi un deget de-a lungul cotoarelor, ca să verifice că nici una dintre cărți nu iese din rând. Așa le tratasem și eu pe vremuri. Probabil că remarcă privirea mea, pentru că se întoarse brusc și îmi zâmbi. I-am zâmbit și eu scurt, reîntorcându-mă rapid la munca mea, având straniul sentiment că fusesem deconspirat.

Nu trecu mult și termină de sortat cărțile. Am auzit-o ridicându-se, dar m-am prefăcut că nu observasem, ca și cum aș fi fost complet absorbit de ceea ce făceam. Dar nu părăsi încăperea și rămase acolo în picioare.

Am ridicat capul.

— Mulțumesc!

Încuviință, în semn de răspuns. Dar tot n-avea de gând să plece? Cum mă puteam concentra cu arătarea asta în carne și oase respirând în coasta mea?

— Poți lua loc, am spus, în cele din urmă, și i-am dat un scaun. Măcar atât îi datoram.

— Mulțumesc! Se grăbi să se așeze fie și doar pe marginea scaunului.

M-am întors iar la munca mea.

— Ce-i *asta*? întrebă ea, arătând spre desen.

Am privit în sus.

— Ce crezi că e?

— Un stup, răspunse imediat.

Am privit-o surprins. Îmi veni apoi în minte că văzuse, cu siguranță, toate materialele pe care le comandasem.

— Intenționați să-l fabricați? întrebă ea.

— Îl voi *da* în lucru.

— Dar... aceasta e etapa cu care începeți?

— Să-ncep? Nu vezi toate cărțile pe care le-am citit deja? i-am spus arătând în jurul meu.

— Da, spuse ea doar. Apoi își puse mâinile adunate cuminiți în poală.

Mă simțeam tot mai iritat.

— N-ai spus tu că nu vei face gălăgie?

— Iertați-mă. Acum tac.

— Aud până aici huruiala din creierul tău.

— Doar că...

— Că ce?

— Spuneți mereu că trebuie început cu ceea ce este fundamental.

— Ia te uită, așa am spus?

Da, chiar așa spuseseam. De nenumărate ori. Doar că nu lui Charlotte, ci lui Edmund, atunci când își făcea temele și voia să rezolve direct calculele dificile, în ciuda faptului că încă nici nu stăpânea tabla înmulțirii.

Ridică privirea.

— Și ne-ai repetat de-atâtea ori că zoologia se bazează, în primă instanță, pe observație.

— Măi, să fie!

— Că fundamentul rezidă în observație. Și că abia apoi vine gândirea.

Am simțit cum mi se strânge o coardă imaginară în jurul frunții. Cuvintele mele în gura lui Charlotte. Și să fiu al naibii dacă n-avea perfectă dreptate.

tao

Doctorița Hio ne luă cu ea. Am urcat cu un lift, apoi am străbătut un coridor lung. Și apoi am coborât cu un alt lift. Mergea repede, se uita uneori peste umăr, poate că n-ar fi dorit să fie văzută. Avea instrucțiuni clare, după cum ne spusese, să nu-l viziteze nimeni. Era într-o secție izolată, unde nimeni nu avea acces.

— Dar, continuă ea, mai mult pentru sine. Tu ești mama. Se uită rapid la Kuan, ca și cum abia atunci îl descoperi. Voi sunteți părinții. Voi trebuie să-l vedeți. Vocea îi tremură în timp ce rosti aceste cuvinte, uitând de empatia profesională.

Ce ne aștepta? Wei-Wen pe patul de spital. Palid. Cu ochii închiși și pleoapele tumefiate. Corpul lui mic, înainte plin de energie și de încăpățănare, acum inert, obrazul bucălat și moale care se lipea apăsător de al meu, brațele lui, care altădată se încolăceau în jurul gâtului meu, acum întinse de-a lungul corpului și perforate de un cateter legat de tuburi de plastic: toate înconjurate de aparate care scoteau zgomote și de monitoare luminoase. Steril. Alb. Singur?

Era mult de mers, sau poate mergea ea pe un drum ocolit? De fiecare dată când treceam pe lângă cineva, doctorița saluta scurt și imediat o lua la pas. Am fost înghițiți de măruntaiele clădirii. Ca și cum ne-am fi îndreptat spre un loc de unde nu se mai afla cale de întoarcere.

În cele din urmă se opri. Ne aflam în fața unei uși de oțel. Se uită repede împrejur, parcă pentru a se asigura că nu era nimeni în apropiere, înainte să apese pe un buton. Ușa, cu garnitură etanșă de cauciuc, se deschise cu un sunet pregnant de aspirație. Încăperea vibra de la sistemul de ventilație care tura la maximum. Presiunea era diferită. Ușa se reînchise ermetic în urma noastră.

Mă așteptasem să văd personal medical. Angajați în halate albe, sterile, să se adune în jurul nostru cu voci puternice, autoritare, spunându-ne „trebuie să plecați, ieșiți de-aici, e secție izolată“. Îmi pregătisem cu grijă vorbele pe care aveam să le spun. Eram pregătită să le țin eu piept în locul lui Kuan, care, după cum înțelesesem din privirea lui, bătea în retragere, nemulțumit că se afla acolo, pe teren interzis.

Dar coridorul din fața noastră era gol. Secția era goală. Am înaintat, am dat colțul. Nu era nici un ghișeu de informații, nici un medic care să treacă grăbit pe lângă noi. Aici, de asemenea, nu era nimeni. În fața noastră, doctorița Hio mergea cu pași ezitanți, din ce în ce mai încet.

Se opri în fața unei uși de oțel, la fel de strălucitoare ca precedenta, fără urme de amprente, fără nici o urmă de viață, lucioasă ca oglinda. În mijloc, un geam mic, un hublou, ca pe vechile vapoare. Am încercat să mă uit înăuntru, dar luminile de deasupra mea străluceau prea puternic, iar reflexia verzuie mă împiedica să văd ceva înăuntru.

— Aici e. Aici e locul în care se află, spuse ea.

Rămase în picioare, nesigură. Se retrase puțin.

— Puteți intra singuri.

Am pus mâna pe ușă. Mi-am retras-o pentru o clipă de pe metalul surprinzător de rece. Palma mea lăsase o urmă umedă pe ușa sterilă. Apoi am deschis-o.

Am intrat într-o încăpere slab luminată. Nici nu l-am observat pe Kuan, care mă urma. Mi-a luat ceva timp să mă obișnuiesc cu obscuritatea. Aproape că m-am izbit de un paravan de sticlă aflat la un metru distanță de ușa de la intrare. În spatele acestui paravan, de la podea până în tavan, se afla o

cameră simpă de spital. Un dulap. Un pat. O noptieră de oțel.
Doar pereți. Un pat.

Gol.

Patul era gol.

Camera era goală. Nu era acolo.

Am ieșit valvârtej din nou. Dar m-am oprit brusc. Doctorița Hio stătea devorba cu un alt medic. Vorbeau repede și în șoaptă. Celălalt medic se aplecă spre ea, rigid și iritat. Punând-o la punct.

Kuan mă urmase și se opri lângă mine.

— Unde-i? am spus tare.

Medicul se întoarse spre noi și tăcu brusc. Înalt, slab, palid. Cu mâini neliniștite, pe care și le îndesa în buzunarele halatului.

— Fiul dumneavoastră nu mai este aici, din păcate. A fost externat.

— Ce?

— Transferat.

— Transferat? Unde?

— La... îmi evita în continuare privirea. Beijing.

— Beijing?!

— După cum probabil vi s-a spus deja, nu știm, în continuare, ce s-a întâmplat cu fiul dumneavoastră. De aceea s-a luat decizia de a-l transfera la o echipă de specialiști.

Kuan nu spuse nimic, încuviință doar.

— Nu, am spus.

— Ce? În sfârșit, medicul mă privi.

— Nu. Nu puteți să-l trimiteți departe de-aici.

— Noi nu l-am trimis „departe”. L-am trimis la cei mai buni specialiști. Trebuie să fiți recunoscători...

— Dar de ce nu ne-a spus nimeni nimic! Puteam merge și noi cu el.

Se relua povestea. Întâi mama. Acum el. Mi-au fost luați de lângă mine, fără nici o explicație.

— La ce spital e?

— Vi se va comunica.

— Așa!

— Dacă mergeți acasă, vă vom da mai multe informații.

Totul se opri în loc pentru mine, nu mai aveam resurse să mă controlez și să fiu rațională. Am ridicat vocea, strigând tăios.

— Duceți-mă la fiul meu în clipa asta! Duceți-mă la el! În doi pași am sărit la doctor și l-am prins de umeri. Vreau să-mi văd băiatul, ați priceput?

Sângele mi se urcă la cap, lacrimile îmi udau obrazii. Încercam să-l scutur pe medic, care se uita cu scepticism la mine.

Am simțit cum cineva mă prinde și mă imobilizează cu mâinile la spate, mă paralizează, și pe *mine*, așa cum era și Wei-Wen. Kuan. Obedient acum, ca întotdeauna.

Pe drumul de întoarcere cu trenul nici unul n-am scos vreun cuvânt. Drumul dură aproape trei ore. A trebuit să schimbăm trenul. Și am trecut prin două controale, cu prelevare de amprente și un adevărat interogatoriu. Cine eram? Unde locuiam? Unde mergeam? Unde fuseserăm? Kuan răspundea calm la toate întrebările, nu pricepeam cum de reușea. Ca și cum era el însuși. Dar în același timp nu era. I-am întâlnit privirea o singură dată; mă fixau doi ochi necunoscuți. A trebuit să întorc capul.

Am mers pe jos ultima bucată de drum. Mai aveam doar o sută de metri până la casa noastră când am auzit zgomotul puternic al elicopterelor care zburau în cerc, deasupra noastră. La început am crezut că zburau doar deasupra casei, dar, când ne-am apropiat, am văzut că survolau câmpurile, livezile de peri. Și pădurea.

Am trecut de colțul străzii și ne-am oprit. Acolo, în fața casei noastre, unde începeau parcelele de pomi, stăteau toți colegii noștri, cu toții îmbrăcați în haine de lucru. Fuseseră opriți din lucru și așteptau în liniște. Unii mai țineau în mâini foarfeci de grădină și coșuri pentru resturi. Erau tăcuți, privind doar mirați la zona din fața noastră. În depărtare am văzut colina unde luaserăm micul dejun. În spate se afla pădurea sălbatică. Vehicule de zbor, de toate felurile, acopereau cerul deasupra copacilor, iar prin fața noastră treceau șiruri de tancuri silențioase. Formaseră un zid. Un zid între noi și câmp. În spatele tancurilor munceau soldații. Construiau un gard

înalt din prelată albă, lung de câteva sute de metri. Munceau repede și eficient, fără să spună nimic. Auzeam doar cum băteau stâlpii în pământ. În spatele soldaților și în spatele gardului, am întrezărit siluete îmbrăcate în salopete și cu căști de protecție. Protejați de ceva anume de acolo.

GEORGE

Nu puteam dormi. Gheara care mi se înfipsese în inimă după discuția cu Tom nu slăbise, iar cuvintele lui îmi reveneau în minte, din nou și din nou. „Am primit bursă. Nu te va costa nici un ban. John a aranjat totul.“

Întinsă lângă mine, Emma respira liniștit, aproape fără să se audă. Fața ei era netedă și părea mai tânără când dormea. Aproape că mi-era ciudă pe somnul ei liniștit, în timp ce eu zăceam doar alături, frământându-mă.

Lampa din curte pâlpâia. Probabil că avea să se ardă sau poate contactul era defect. Începu să arate ca niște lumini de discotecă. Strălucirile stroboscopului disco mi se insinuaiu prin pleoape. Mi-am tras plapuma peste cap, dar fără nici un folos, fiindcă mi-era imposibil să trag aer în piept.

În cele din urmă, m-am ridicat din pat și am încercat să aranjez draperia, acoperind acea parte a geamului pe unde intra lumina. Dar nici asta nu folosi la nimic. Pâlpâirile treceau și prin draperie. Poate că Emma avea dreptate când spunea că ne-ar trebui un fel de jaluzele opace, dintre cele pe care mi le arătase într-o revistă. Dar nu erau o prioritate. Acum lampa trebuia reparată imediat, fără nici o întârziere, dacă aveam de gând să închid și eu un ochi. O nimica toată, care nu putea lua prea mult timp.

Era o noapte caldă. Nu mi-am luat jacheta, am ieșit doar în tricoul în care mă culcasem. Oricum nu mă vedea nimeni.

Lampa era fixată la înălțime, pe zidul casei, așa că mi-am ales cea mai lungă scară din magazie, după care am sprijinit-o de fațadă, verificând-o să fie stabilă, apoi m-am urcat. Globul de sticlă care, pe deasupra, se încinsese era înțepenit și imposibil de mișcat din loc. Am încercat să-l prind cu tricoul ca să-l deșurubez, dar fără succes. În cele din urmă, mi-am scos tricoul și am rămas la bustul gol.

Becul pâlpâia la intervale neregulate și fără nici un ritm. Nu m-aș fi mirat să fi fost un contact defect. Emma protesta de fiecare dată când făceam reparațiile electrice de unul singur, dar, pe bune, electricienii te taxau și numai pentru vizită. Trebuie că făceau o groază de bani, și poate că pe bună dreptate. Poate că și Tom ar fi trebuit să se facă electrician. Ar fi fost mult mai bine, studii de scurtă durată și bine plătit apoi.

„Bursă. Nu te va costa nici un ban. John a aranjat totul.“

Ce dezamăgire! Dar nu reuși să mă sperie pe mine.

Și iată-mă acolo, în chiloți, și cu pieptul gol, cu șosete și pantofi în picioare, încercând să deșurubez globul murdar. În cele din urmă cedă. Îl țineam înfășurat în tricoul din mâna stângă în timp ce acum încercam să atac becul.

— La naiba!

Frigea de-a dreptul. A trebuit să cobor cu globul, să-l pun pe pământ și apoi din nou sus, pe scară. Noroc că becul se deșurubă ușor. Dar mi-am dat seama că, dacă de vină ar fi fost tensiunea electrică, atunci ar fi trebuit să dau jos toată lampa, inclusiv soclul, pentru că, altfel, ar fi existat risc de incendiu. Nici n-ar fi fost așa de greu, până la urmă.

M-am întors în magazie să mai caut unelte, și înapoi, pe scară în sus.

Uram șuruburile în formă de stea. N-a fost nevoie de prea multe manevre până ce steaua acestora să se transforme într-o gaură în care șurubelnița se învârtea în gol, fără nici o priză. Și toate cele patru șuruburi erau, în plus, ruginite și extrem de căpoase. Dar eu eram și mai căpos și n-aveam de gând să mă dau bătut. Nu-mi stătea în fire, oricum.

Mi-am adunat toate puterile.

În sfârșit, cele patru șuruburi ieșiră. Lampa rămăsese acolo, lipită de zid, de vopseaua roșie. Dar nu mă impresionează. Așa că am apucat-o și am smuls-o.

Se desprinsese. O mai țineau legată doar cablurile, care ieșeau din perete asemenea unor viermi. Din neatenție am atins un cablu cu degetul.

— La naiba!

Șocul, de unul singur, nu ar fi avut forța necesară să mă dezzechilibrez. Dar în cealaltă mână țineam soclul și șurubelnița. Iar scara nu era nici ea fixată prea sigur.

Zăceam întins la pământ, neștiind dacă leșinasem din cauza căderii. Îmi aminteam vag scara care se legăna sus în aer, cu mine în vârf, ca un personaj dintr-un desen animat. Simțeam durere în tot corpul. Mă resimțeam al naibii de tare.

Deasupra mea, cablurile ce se legănau de-a lungul zidului, coborând amenințătoare spre mine. Le-am urmărit atent până ce rămaseră imobile.

Din senin, apărură fața Emmei. Ciufulită și cu fața trasă de la somn.

— George, ce-ai pățit?

— De la lampă.

Se uită în sus și descoperi cablurile ieșite din gaura din zid.

Încet, m-am ridicat în șezut. Din fericire, corpul meu reacționa la comenzi. Nu-mi rupsesem nimic. Iar lampa era jos. Reușisem.

Făcu un semn spre scară.

— Chiar trebuia să faci asta în miez de noapte? Îmi întinse o mână și mă ajută să mă ridic. Nu mai puteai aștepta?

Am făcut câțiva pași. Picioarul funcționa, dar încercam să ascund cât de tare mă durea. Ar fi trebuit să mă rușinez de situație, însă mă simțeam ușurat că-mi reușise. Eram un împlițat îndărătnic. Nicidecum genul care se dă bătut în fața greutăților.

Îmi întinse tricoul ca să mi-l trag pe cap.

— Oprește-te!

Voia să-mi curețe spatele de mizerii. Abia atunci mi-am dat seama cât eram de murdar, plin de praf și pietricele, din cap până-n picioare, cu mâinile cleioase și negre de jegul de pe lampă.

M-am eliberat din strânsoarea mâinii ei și mi-am tras tricoul pe cap, știind prea bine că pietricelele care încă mai erau lipite de spate, captive între piele și bumbacul decolorat al tricoului, urmau să mă deranjeze în timpul somnului, asemenea pietricelelor din pantofi în timpul mersului. Dar ce importanță mai avea! Căci lampa fusese doborâtă, și asta era tot ce conta.

Am adunat scara și m-am dus din nou în magazie. Trebuia să duc la bun sfârșit ce începusem.

— Să aduc bandă izolieră pentru cabluri electrice, am spus. Nu pot lăsa cablurile să atârne așa.

— Dar n-o poți lăsa pe mâine?

N-am răspuns.

Ea oftă.

— Atunci dă-mi voie măcar să întrerup curentul.

Parcă ridicase vocea.

M-am întors spre ea. Îmi zâmbi precaută. Era ironică. Și doar pentru că eu uitasem de prima poruncă a electricianului?

— Du-te și culcă-te, i-am spus.

Dădu din umeri. Apoi se întoarse și porni spre casă.

— Emma? am spus.

— Da?

Se opri și se întoarse spre mine.

M-am îndreptat de spate și am spus hotărât:

— Florida nu intră-n calcul! Doar ca să știi. Cel puțin nu pentru mine. Va trebui să-ți găsești pe altul. Eu nu plec de aici. Nu există Gulf Harbors pentru mine.

William

Stupul de paie pe care îl comandasem sosi cu trei zile întârziere. L-am plasat în semiumbra unui plop, mai la vale pe pământul nostru, acolo unde lăsaserăm grădina să crească în voie. Așa, nu avea cum să stea în calea nimănui, nici unul dintre copii nu mergea în zonă, deci puteam lucra în voie, observând organizarea socială a albinelor, notând și desenând, fără să fiu deranjat. Un țăran din sudul satului îmi vându stupul fără să clipească; probabil pentru că i-am oferit eu prețul, fără să mai aștept să-mi spună cât cerea pe el. Nici măcar nu încercă o primă tură de negociere, acceptând pe loc oferta mea, ceea ce-mi indică imediat că l-aș fi putut scoate la jumătate de preț. Îmi tot explică despre recoltare, dar i-am făcut vânt. Că doar nu pentru miere îmi procurasem stupul.

Thilda îmi cusu un combinezon asemănător cu cel al unui spadasin, făcut dintr-un cearceaf vechi alb. Trebui să-l strâmtetez de trei ori în timpul procesului, părând că nu înțelege, desigur, că măsurile mele nu mai erau de mult cele știute de ea. Purtam o pereche de mănuși vechi, în care mi se umezeau palmele, dar absolut necesare pentru protecție.

Iată-mă stând sub plop, doar eu și el, eu și albinele.

Am scos un carnetel. Observațiile îmi luau nouă ore, dar mă încântau de obicei, pentru că acolo, în cursul observațiilor mele, începuse totul, acolo se declanșase pasiunea mea. Cum de-am putut uita?

Când să notez ceva, îmi mai veni o idee: un scaun. Chiar și după atâția ani, îmi lipsea rutina.

Nu peste mult timp, m-am întors cu un taburet simplu; cu răsufierea tăiată și sudoarea care mi se prelingea pe piele pe sub salopeta croită mult prea strâmt, ținându-mă la subsuori chiar și atunci când pășeam.

M-am așezat și m-am liniștit treptat.

Nu prea aveam ce vedea. Albinele tot ieșeau și se întorceau în stup. Nimic spectaculos. Adunau polen și nectar, din ultimul făcând mierea, în timp ce polenul hrănea larvele. O muncă elegantă și pașnică, sistematică și transmisă genetic. Erau toate surori, pentru că regina era mama tuturor, toate fuseseră create de aceasta, fără să fie însă supuse ei. Erau supuse colectivității.

Ce n-aș fi dat să pot vedea regina, dar paiele înconjurau stupul și toate mișcările lor din interior erau ascunse privirii.

Am ridicat cu grijă coșul și m-am uitat de jos. Albinele deranjate și-au luat zborul, împrăștiindu-se în aer.

Am examinat cu grijă fagurii, trântorii, m-am uitat la puiet, la larve, apropiindu-mă cât mai mult. Așteptările pe care le aveam îmi dădeau fiori, pentru că acum, în sfârșit, mă apucasem de treabă!

— La masă!

Vocea Thildei întrerupsese zumzăitul albinelor și alungă pășările.

M-am aplecat din nou peste stup. Nu mă privea, mesele în familie nu făceau parte din viața mea, nu mai mâncasem cu ei de luni de zile. Copiii se buluceau spre casă în spatele meu, dispărând înăuntru unul după altul.

— Hai la mâncare!

I-am aruncat pe furiș o privire Thildei, pe sub braț. Stătea în mijlocul grădinii și se holba la mine, iar apoi o luă de-a dreptul în direcția mea.

Furculița micuței Georgiana scârțâia pe farfuria goală.

— Șșș! zise Thilda. Pune furculița deoparte!

— Mi-e foame!

Thilda, Charlotte și Dorothea aduseră platouri la masă. Unul cu legume, unul cu cartofi și un castron cu ceva ca aducea a supă străvezie.

— Asta-i tot? Am arătat spre felurile servite.

Thilda încuviință din cap.

— Unde-i carnea?

— Nu-i nici o carne.

— Dar plăcinta?

— N-avem nici unt și nici făină bună. Se uită țintă la mine: Doar dacă nu vrei să luăm din banii de școală.

— Nu. Nu, nu ne-atingem de banii lui Edmund.

Atunci am priceput imediat de ce insistase să iau parte la masa familiei. Era mult mai vicleană decât mi-o închipuisem.

M-am uitat în jurul meu. Toate fețele trase ale copiilor erau îndreptate spre cele trei feluri dubioase de mâncare de pe masă.

— Așadar, am spus în cele din urmă. Să mulțumim pentru hrana pe care am primit-o. Mi-am plecat capul și am început să mă rog. Rugăciunea era strâmbă în gura mea, m-am descurtosit rapid de ea ca de-un scuipat. Amin!

— Amin! repetă familia încet.

Prin geam întrezăream stupul în josul grădinii. Mi-am luat câte puțin, ca să mă pot întoarce mai repede la lucru.

Thilda luă platourile din mâna mea, apoi le dădu copiilor, în ordinea vârstei. Îmi făcea plăcere că Edmund era cel mai mare, ca să se poată servi imediat după Thilda, pentru că băieții de vârsta lui aveau nevoie de mese consistente, de patru ori pe zi. Dar îți puse doar puțin și doar răscoli mâncarea în farfurie. Era neobișnuit de palid și de slab, ca și cum n-ar fi văzut niciodată lumina zilei. Parcă îi tremurau și mâinile, și avea broboane de sudoare pe față. Să fi fost oare bolnav?

În schimb, fetele se năpustiră asupra mâncării. Dar era mult prea puțină ca să le sature. Când, în sfârșit, micuța Georgiana își primi, în cele din urmă, porția, aceasta consta doar în resturile celorlalți. Charlotte răsturnă un cartof în farfuria surorii ei.

Am mâncat în liniște. Mâncarea dispăru din farfuriile fetelor în câteva minute.

În timpul mesei am remarcat privirea Thildei fixată asupra mea. Nu era nevoie să rostească nici un cuvânt, știam prea bine ce voia.

GEORGE

Am plecat când se luminase de ziuă. Am luat câteva sandviciuri într-o pungă și cafea în termos. Am condus tot drumul, fără oprire. Șase ore, nici o singură pauză. Nu m-am uitat deloc la Emma. Când am terminat cu lampa, m-am relaxat câteva ore pe canapea, în timp ce ea poate că dormea sau nu în dormitor. N-aveam chef să verific. N-aveam timp. Ba nu... nu îndrăzneam, ca să spun drept.

Ochii injectați mă iritau, dar nu eram în nici un pericol să adorm la volan. Nu aveam probleme să conduc pe o distanță atât de mare. Am depășit viteza pe tot parcursul drumului, având noroc că nu era trafic mare și nici vreun control. Ce-ar fi fost dacă mi-aș fi pierdut carnetul!

Când ceasul de pe bord arăta 12:25, am făcut o oprire în fața școlii. Am parcat pe un loc rezervat unui oarecare profesor Stephenson, pe care l-am dat dracului. Stephenson, cine o mai fi fost și ăsta, trebuia să-și găsească alt loc de parcare.

Clădirea facultății era construită din cărămidă roșie, cam ca toate școlile. Și chiar dacă nu era prea veche, trebuia să aibă un aer venerabil. Era înaltă și lată, cu lemnărie albă la geamurile în carouri, ca să aducă a Harvard, sau ceva de genul acela. Trebuia să inspire respect. Dar pe mine nu mă impresiona.

M-am năpustit înăuntru, am trecut prin fața unui șir de tablite de alamă pe care erau gravate numele donatorilor instituției. Din fericire, Green Apiaries nu se număra printre ei.

Erau expuse în vitrine cupe câștigate de studenți la diferite concursuri mai mult sau mai puțin stupide, portrete anoste ale rectorilor școlii. Și doar bărbați. Nu prea mulți, de altfel, pentru că facultatea, înființată în anii '70, nu se prea putea lăuda cu o istorie foarte lungă.

Am ajuns într-o sală rotundă și mare, cu dale de piatră pe jos, care făceau ca ecoul pașilor mei să reverbereze în pereți. Am început să merg tiptil, după care m-am întrebat de ce. N-aveam vreun motiv să mă scuz. Îi achitasem lui Tom taxa pentru facultate, așa că nu era ca și cum n-aș fi avut ce căuta aici. Într-un fel, eram chiar un fel de coproprietar al acestei instituții.

Am întrebat de Tom. Tare și răspicat. Fără nici o frază introductivă.

Tipul de la recepție, un slăbănog cu dreadlocks, stătea cu capul cufundat în monitor. Verifică un registru, fără să se sinchisească să-mi arunce vreo privire.

— N-are cursuri acum, zise el.

Continuă să butoneze la computer, jucându-se, mai mult ca sigur, în timpul orelor de serviciu.

— E urgent, am spus.

Grohăi. Munca nu era, desigur, prioritatea lui.

— Încercați la bibliotecă.

Tom, aplecat peste un vraf de cărți, vorbea încet cu alți doi, o brunetică șters îmbrăcată și un ochelarist. Erau evident cu funduși într-o lungă discuție, mormăind intens, pentru că nu mă observase până ce nu m-am postat exact în fața lui.

— Tata?! spuse el aproape în șoaptă. Probabil că aici, în împărăția cunoașterii, vocea era interzisă.

Ceilalți doi își ridicară privirea spre mine, holbându-se de parcă aș fi fost o muscă rătăcită care zumzăia acolo, înăuntru.

Dintr-un motiv sau altul, îmi închipuiam că era singur, așteptându-mă pe mine, când el, de fapt, își trăia propria viață împreună cu alți oameni despre care nu știam nimic.

Am ridicat mâna într-un salut timid.

— Bună, freză!

Am regretat imediat. „Bună, freză.“ Nimeni nu spune așa ceva!

— Tu aici?! spuse el.

— Cum mă vezi și cum te văd. Din rău în mai rău. „Cum mă vezi și cum te văd?“ Nu mai puteam gândi limpede. Cred că ce-mi propusesem să spun mai avea de așteptat.

— S-a întâmplat ceva? izbucni el. Mama?

— Nu, nu. Mama e sănătoasă tun. Ha-ha.

Dumnezeule! Dacă mi-aș fi ținut gura.

M-a condus afară, la soare. Ne-am așezat pe o bancă. Primăvara era mai avansată aici decât acasă, aerul era greu și cald. Peste tot în jurul nostru, doar oameni tineri. Studenți cu ochelari și genți de piele.

Am observat că mă privește și, dintr-odată, n-am mai știut de unde să încep.

— Ai făcut tot drumul ăsta cu mașina doar ca să vorbim?

— Așa se pare.

— Cum mai merg lucrurile la fermă? Albinele?

— Nu mai pleacă... vreau să spun că nu-și iau zborul, am spus încercând să râd, dar râsul se transformă într-un strigăt.

Am rămas tăcuți mai multe clipe, m-am adunat și mi-am găsit cuvintele.

— Plec la Hancock County săptămâna viitoare.

— Unde-i asta?

— Maine, la câteva minute de ocean. Ți-aduci aminte că te-am luat odată cu mine acolo?

— Mda... Nu mai țin minte.

— Când aveai cinci ani, înainte să mergi la școală. Am fost doar noi doi. Am dormit în cort.

— Ah, da. Excursia aia.

— Da, excursia aia.

Tăcu.

— Erau urși în zonă, spuse în cele din urmă.

— Dar totul a mers bine, am zis cam tare.

— Mai sunt?

— Ce să fie?

— Urși?

— Da' de unde! Nu mai e nici urmă.

Mi-am amintit atunci brusc ochii lui, ca două bile în întuneric, în timp ce auzeam ursul prin pânda cortului.

— Știai că sunt în pericol de dispariție? spuse el deodată. Își recăpătase aplombul.

— Ca multe alte specii, de altfel, am încercat să spun râzând. Inclusiv tatăl tău.

Nu râse.

Am tras aer în piept. Trebuia să spun ce aveam pe inimă, căci pentru asta venisem aici.

— Am venit să te rog să vii cu mine în Maine, am zis.

— Ce?

— Vrei să repet?

— Acum?

— Luni. Trei camioane, cu unul mai mult decât data trecută.

— E bine. Înseamnă că-ți extinzi afacerea?

— *Noi* ne extindem.

— Tată, nu te pot însoți. Știi bine.

— E mai mult de lucru decât înainte. E timpul să te implic și tu.

— Am examen curând.

— Nu avem nevoie de multe zile.

— Nu primesc învoire de la facult...

— Doar o săptămână.

— Tată...

Am înghițit. Discursul se dusese pe apa sâmbetei. Discursul cu „D“ mare, cel pe care-l pregătisem pe tot drumul înapoi. Toate vorbele mari pe care le aliniasem ca pe niște soldați de plumb, proaspăt turnați, se transformaseră în bucăți de plumb în creierul meu. „Moștenirea“, ar fi trebuit să spun, „asta e moștenirea ta! Asta ești tu, Tom.“ Trebuia să fi spus: „albinele“, cu o pauză oratorică, „sunt viitorul tău. Dă-le o șansă. Mai dă-le o șansă“.

Dar nici un cuvânt nu-mi ieși pe gură.

— Te învoiesc. Spui că afacerea de familie are nevoie de tine, am spus, făcând o încercare.

— Nimeni nu se poate învoi din astfel de motive.

— Câte scutiri medicale ai avut anul ăsta? Nici una.

— Două... sau poate trei.

— Vezi? Aproape deloc.

— Nu cred că servește la ceva.

— Dar, pentru numele Domnului, spune și tu că ești bolnav. De citit poți citi oriunde.

— Nu e doar o chestie de citit, tată. Avem de predat lucrări și teme.

— Doar le poți face și acolo.

— Nu, am nevoie de cărți.

— Îți poți lua cărțile cu tine.

— Cărțile sunt la bibliotecă. Aici.

— E vorba doar de o săptămână, Tom. Doar de *o singură* săptămână.

— Dar, tată, nu vreau!

Acum ridicase vocea. Două fete, tunse scurt, cu haine de băieți, pantaloni suflecați și bocanci butucănoși ca de armată, trecură pe lângă noi, privindu-ne curioase.

— Nu vreau, spuse el mai încet de data aceasta. Se uită la mine, cu ochi de câine, destul de asemănători cu ai Emmei. O privire la care cedam de obicei.

M-am ridicat brusc. Nu mai puteam sta liniștit nici o secundă.

— E vina lui, nu-i așa?

— Ce? A cui vină?

N-am așteptat răspunsul și, ca o vijelie, am făcut cale întoarsă prin iadul de cărămidă roșie.

Aripa profesorilor era în spatele recepției.

— Alo! Unde mergeți?

Am trecut repede pe lângă tipul cu dreadlocks, fără să mă sinchiesc să-i răspund.

— Hei!

Tipul se ridică în picioare, dar eu eram deja departe pe coridor, perindându-mă pe lângă birourile profesorilor, unele dintre ele cu ușile larg deschise. Profesor Wilkinson, Clarke, Chang, Langsley. Întrezăream rafturile pline de cărți, pervazurile adânci, draperiile grele. Nimic personal, totul duhnea a cunoaștere.

Și, în sfârșit, Smith. O ușă închisă cu încă o tăbliță de alamă. Parcă începeam să cred că industria alamei mai avea un viitor. „Profesor John Smith.“

Individul cu dreadlocks se apropie.

— Aici este, i-am strigat, simțind imediat că răsufli greu. Am găsit.

Dădu din cap, se opri în loc, poate că nu avea permisiunea să dea drumul străinilor înăuntru. Apoi ridică din umeri și se îndreptă spre recepție.

Să bat oare la ușă? Ca orice alt student amărât cu manualul sub braț.

Nu. Trebuie să intru direct.

Mi-am îndreptat spatele și am înghițit puternic. Am pus mâna pe clanță și am apăsat.

Era încuiată.

La naiba!

În aceeași clipă, un tânăr se apropia pe coridor. Bărbierit și proaspăt tuns, cu hanorac cu glugă și teniși Converse. Student.

— Cu ce vă pot fi de folos?

Zâmbi larg. Dinți albi, fixați printr-o proteză. Toți își îndreaptă dinții mai nou, să arate la fel, ca să dispară șarmul dinților neregulați.

— Îl caut pe John Smith, am spus.

— Eu sunt.

— Dumneavoastră?

Am simțit că ceva se prăbușește în mine. Nu mă așteptasem la așa ceva. Greu să fii indignat pe un tip de genul acesta. Avea un aer inocent, de copil.

— Dumneavoastră sunteți...? spuse el zâmbind.

Mi-am îndreptat capul.

— Sunt tatăl lui Tom.

— Ah, da.

Continuă să zâmbească și îmi întinse mâna.

— Încântat.

I-am dat mâna. N-aș fi putut să n-o fac.

— Încântat. Foarte încântat.

— Vă rog, poftiți înăuntru. Presupun că vreți să vorbim.

— Ba bine că nu! am răspuns eu prea dur.

— Poftim?

— Nu, scuze, am încercat s-o dreg cu un zâmbet.

— Nu?

— Ba da... Chiar vreau să stăm de vorbă.

Deschise ușa și îmi dădu voie să intru. Soarele care răzbătea prin geamuri ne întâmpină desenând prin aer linii clare, luminând suprafața de sticlă a tablourilor înrămate. Erau afișe, în special afișe de film. *Back to the future*¹, *E.T.*, *Star Wars*, primul film *A long time ago in a galaxy far, far away...*² Dumnezeu!

— Poftiți, spuse el, arătându-mi un fotoliu.

M-am așezat. La fel și el, pe scaunul de la birou. Eu eram mai jos decât el, ceea ce îmi dispăcea profund.

— Ah! Scuze.

Se ridică de pe scaun și se așeză în celălalt fotoliu. Acum eram amândoi la aceeași înălțime. Așa, cufundați în fotoliile noastre adânci, nu ne mai lipsea decât să bem ceva.

— Așa, reluă el zâmbind din nou. Cu ce vă pot fi de folos? Vă ascult.

Mă foiam în fotoliu, aruncându-mi privirea în altă direcție.

— Ce afiș frumos! am spus arătând înspre *Star Wars* și încercând să-mi stăpânesc vocea.

— Într-adevăr. E original.

— Nu mai spuneți!

— L-am cumpărat de pe eBay când am început să lucrez aici.

1. „Înapoi în viitor“, film american SF din anul 1985. (N. red.)

2. „Cu mult timp în urmă, într-o galaxie tare, tare îndepărtată“. (N. red.)

— Cu scuzele de rigoare, dar mi se pare că erați prea mic atunci când a fost lansat filmul.

El râse.

— L-am văzut pe video.

— Așa-mi închipuiam și eu.

— Dar aveam toate figurinele. Inclusiv nava spațială. Sunteți fan?

— Ba bine că nu.

Iar scăpasem porumbelul. Trebuia să-mi păzesc gura.

Începu deodată să cânte. Melodia genericului filmului, în timp ce dirija cu un deget prin aer. Nu mi-am putut stăpâni un rânjel.

Se întrerupse de unul singur.

— Filme de-astea nu se mai fac în ziua de azi, am spus.

— Câtă dreptate aveți!

Se așternu tăcerea. Rămase așa, privindu-mă. Aștepta.

William

Am făcut așa cum îmi cerea Thilda, cu acea privire exigentă, deși fiecare pas către magazin era dureros. Era Canossa¹ mea. Ieșisem devreme, înainte să crape de ziuă. Un cocoș cânta răgușit în grădina din spate. Se auzeau loviturile metalice dinspre atelierul de șei de cai, cu toate că nu vedeam țipenie de om. Nu era încă nici o mișcare la atelierul de căruțe, la ceasornicar sau la băcănie. În celălalt capăt al drumului, cârciuma, puturoasă și înghesuită, unde nu pusesem niciodată piciorul, era și ea închisă. Un bețiv, pe care l-am recunoscut ca fiind cel mai fidel mușteriu, se pare că nu găsisese încă drumul spre casă și pat, și adormise în picioare, sprijinit de peretele cârciumii. Mi-am întors capul, pentru că destinul lui îmi trezea scârbă. Cum să pierzi controlul în halul ăsta, lăsând alcoolul să-ți conducă viața...

Doar din brutăria care se deschisese deja, veneau prin fiecare crăpătură valuri de miresme de pâine proaspăt coaptă, gogoși și plăcintă Swammer cu carne. Din fericire, brutarul și cei doi fii ai săi lucrau în jurul cuptorului încins, înainte ca primii mușterii să vină și să pună stăpânire pe magazin, când

1. Regele Henric IV (1050–1106) a fost excomunicat de papă și obligat să aștepte ridicarea excomunicării la Canossa, unde a stat timp de trei zile, fără încălțăminte, în zăpadă. (N. red.)

cei doi ieșeau afară pe stradă la o pauză de tabac. Riscam să dau nas în nas cu ei.

N-aveam nici un chef să fiu observat. De aceea mă hotărâsem să vin și să deschid mai devreme. Nu mai suportam comentariile neobrazăților: „Să nu-mi spui că-i tipu' ăla! Deci mai sunteți în viață? Am auzit c-ați fost bolnav. V-ați făcut bine? Gata, ați revenit de-acum?”

Clădirea roșie și joasă de cărămidă era întunecată și ferecată, iar porțiunea de stradă din față era plină de frunze rămase de anul trecut. Am ridicat greoi brațul și am băgat cheia în ușă. Sunetul metalului pe metal mă făcu să mă cutremur. Nu voiam să intru, căci știam ce mă așteaptă. Magazinul prăfuit, murdar, și zile în șir de curățenie, ca să redevină prezentabil.

Am împins ușa. Se umflase de la umezeală. De obicei se deschidea greu, dar când am împins-o cu umărul se deschise ușor, ca unsă, nu cu același scârțâit vechi cu care mă obișnuisem de ani de zile. Mi-am amintit de fata pe care o angajasem într-un moment de slăbiciune, frumoasa, și gălăgioasa, și surăzătoarea nepoată a Thildei, care, probabil, unsese balamalele. Alberta nu se prea omora cu munca în casa care viermuia de copii, ea fiind numai bună de măritat, poate cam prea coaptă, asemenea unei pere mult prea pârguite, gata să cadă pe jos sub povara propriilor sucuri. Atât ea, cât și părinții ei erau conștienți de situația ei precară, mai ales că nu fusese deloc ușor să-i tot caute un partener potrivit. Speraseră la ceva pe jumătate bun, dar ea nici măcar nu avea zestre sau orice altceva care s-o transforme într-o partidă avantajoasă. Merita însă o răsplată, după toate eforturile depuse, de parcă s-ar fi expus într-o vitrină. Era atât de pregătită să fie culeasă, încât se comporta ca și cum oricare dintre bărbații care călcau în magazin ar fi fost alesul ei. Nu se ostenea ea prea mult, în afară de momentele când se expunea voluptuos în spatele tejghelei, arătându-și nurii, cu sudoarea scânteindu-i în scobitura adâncă dintre sâni, tuturor celor dispuși să privească și să adulmece. Nici nu mi-aș fi închipuit ca ea să se fi ocupat de balamalele ușii de când am căzut la pat și până când Thilda a fost nevoită să o concedieze.

Orice întreprindea se termina printr-un dezastru, iar chicoteliile ei neînțetate pe de-o parte mă zăpăceau de cap, și pe de alta mă iritau la culme. Poftele ei nesăbuite și faptul că le lăsa să se dezlănțuie...

Magazinul era cufundat în semiobscuritate. Am aprins câteva lumânări și o lampă de cupru. Interiorul era surprinzător de curat și foarte ordonat. Cu excepția călimăriei, a chitanțierului și a cântarului masiv din alamă, amplasat artistic într-o margine, toată tejgheaua era goală. Candelabrul bogat din tavan era proaspăt lustruit, iar rezervorul fusese curățat și umplut cu ulei proaspăt, gata de folosință. De obicei, pardoseala era acoperită de un strat de sare și de boabe de piper care se auzeau scârțâind la fiecare pas, dar acum podelele erau proaspăt spalate, încât se vedea fiecare crăpătură și toate porțiunile mai decolorate, acolo unde lemnul devenise foarte uzat, desenând o cărăruie de la tejghea la peretele cu sertare, și apoi de acolo la ușa de la intrare. Thilda povestise că o lăsase pe Alberta să închidă ea în ultima zi, dar nu-mi amintesc să-mi fi spus c-ar mai fi trecut și altcineva pe la magazin de atunci. Și totuși?

M-am dus la una dintre ferestre. Pervazul era curat, nici urmă de muște moarte, așa cum te-ai fi așteptat după atâta amar de vreme. Iar încăperea era proaspăt aerisită, aerul era ușor și plăcut. Am tras un sertar, la întâmplare, și m-am uitat înăuntru. Nici urmă de praf.

Am luat altul la rând. Nici acesta nu părea murdar.

Praful fusese șters. Să fi fost Alberta? Din câte știam, fusese promovată la raionul de haine din magazinul universal și nu-mi puteam închipui că și-ar fi rupt din timpul ei prețios de acolo doar ca să mă ajute pe mine.

Oricine ar fi fost persoana aceea, simțeam că mi s-a luat o piatră de pe inimă. Totul strălucea de curățenie, magazinul putea fi deschis, fiind chiar mai curat și mai ordonat ca niciodată.

Am făcut inventarul, care însă era descurajator. Deșertul Saharei. Nu mai era nici urmă de semințe de grâu, în timp ce sarea, piperul și condimentele scăzuseră la jumătate. În sertarele cu bulbi rămăseseră doar câteva coji și câteva rădăcini albicioase

tăzlețe. Alberta închisese, cu siguranță, magazinul când căzuse prima zăpadă, având deja timp să vândă toți bulbii de toamnă, chiar și câțiva bulbi uscați de narcise, pe care îi aveam de ani buni. Dar stăteam mai bine la cepele de primăvară și câțiva bulbi pentru plantarea în sere, primăvara. Ca să fiu sincer, nici nu era prea rău. Ce senzație plăcută să le ții în palmă, ca și cum ai ține mâna unui prieten vechi în mâna ta. Dar, din păcate, era cam înaintat sezonul pentru ele acum, mult prea târziu să le plantezi în seră, iar dacă ar fi fost plantate afară nu ar mai fi apucat să înflorească înainte ca înghețul să se furișeze din nou noaptea, pe pământ.

Și, cu toate astea, trebuia să deschid magazinul și să încerc să vând din puținul pe care-l aveam, să-i arăt Thildei că, cel puțin, m-am străduit, domolind interminabila ei văicăreală, chiar și numai pentru câteva zile.

La ora opt fix am deschis ușa magazinului și am lăsat soarele să pătrundă înăuntru.

Afară, la intrare, am pasat două ghivece cu dalii pe care le scosesem din pământul de acasă. Se legănau ușor în vânt, luminând bucata de stradă în roșu, roz și galben.

Am rămas așa, în pragul ușii. În spatele meu, magazinul se deschidea luminos și ospitalier. M-am îndreptat de spate. Mă aventurasem până aici, până în acest loc care mă apăsase înainte, care mă făcuse să-mi simt mereu umerii încordați și ochii încercânați.

Parcă renăscuserăm, magazinul și cu mine. Gata să facem față satului, să privim lumea în ochi. Acum puteau să tot vină!

Se făcu coadă. Tot satul aflase că am înviat din morți și deodată se treziră că vor să cumpere cu toții mirodeniile mele prăfuite și cepele uscate de plante. Am avut grijă să fac câteva comenzi încă de dimineață, dar până să urce soarele sus pe cer mi-a fost imposibil să mai fac altceva în afară de a servi clienții. Probabil că n-a durat mai mult de câteva ore până să prindă cu toții de veste. Nu era prima dată când rămâneam surprins de cât de repede circula bârfa într-un loc atât de mic, ca și cum

ar fi fost suflată de la spate de vânt, în orice caz, cel puțin atunci când se întâmpla ceva foarte important. Și, în mod evident, aceasta era situația acum. În ochii mulțimii, revenirea mea semăna, desigur, cu învierea lui Isus.

Îi auzeam șușotind pe la spate despre mine, dar nu-mi mai păsa. Pentru că, de data aceasta, nu-mi mai zâmbeau cu dispreț și nu mai făceau comentarii înțepătoare ca atunci, după discursul despre Swammerdam, ci mă salutau cu respect și deferență. O privire aruncată într-unul din ochiurile de geam îmi reaminti de ce. Mă ajuta noua mea imagine, care nu mai avea nimic de-a face cu cea a precupețului spălăcit de altădată. Aerul de bonom dispăruse odată cu rotunjimile. Noua mea figură, pregnant longilină, atât de diferită de a lor, le inspira respect. Prea puțini dintre ei știau, cu certitudine, ce boală avusesem, iar în caz că bănuiau ceva, nutreau mai degrabă un sentiment de profund respect decât de dispreț. Pentru că, față în față cu moartea, nu m-am dat bătut, am luptat și am înviat.

Eram în elementul meu. Mă scăldam în bani, îi număram și îi calculam însuflețit, în timp ce vorbeam cu toată lumea, având grijă să întreb pe fiecare cum o duce. „Căsătoria fiicei tale, Victoria, nu-i așa, a fost binecuvântată cu copii? Cum merge cu ferma? Câți mânji zici că aveți? Fantastic! Și recolta? Ce părere ai, va fi un an îmbelșugat? Dar micuțul Benjamin, nu-mi spune, are zece ani deja, și tot la fel de isteț?! Băiatul ăsta sigur ajunge cineva în viață.”

Seara, am încuiat ușa magazinului cu inima ușoară, dintr-o mișcare precisă, ținând în mână o pungă plină de bani. Și, în ciuda picioarelor ostenite, nu mi s-a părut greu drumul de o jumătate de kilometru înspre casă, unde mă așteptau cărțile, cu care să lucrez până la miezul nopții. Nu mă simțeam deloc obosit, ba dimpotrivă, eram mult mai în putere. În cele din urmă, puteam să muncesc, dar și să mă ocup de propria pasiune.

tao

Era noapte, iar eu eram din nou trează. Somnul nu avea nici un rost, cum de fapt nu avea rost nimic altceva. Stăteam în cameră cu spatele la perete, privind-mi vârfurile degetelor lipite unele de altele. Unghiile mult prea lungi se presau unele în altele, până începură să mă doară. Mă întrebam cât ar mai fi trebuit să apăs înainte să țâșnească sângele.

Am suportat dispariția mamei. Era bolnavă și bătrână. Mi se părea că ajunsese într-un loc bun, care părea frumos și sigur pe film. Dar Wei-Wen... Nevoia de a plânge îmi ardea pieptul, strângându-mă de gât, transformându-se într-o durere care mă împiedica să respir. Cu toate acestea, mi-am înfrânt plânsul.

Nimeni nu ne cerea să lucrăm. Șeful echipei mele împreună cu șeful lui Kuan își făcură într-o zi apariția, după ce noi sosișerăm acasă. Ambii fuseseră informați, dar nu-mi spusese ră cine îi informase, iar eu uitasem să întreb. Stăteau în fața ușii, bâlbâindu-se, vrând să între, spunându-ne să nu ne grăbim.

Nu aveam idee cât timp ne vor da pace.

Deja din primele zile vecinii ne lăsară daruri în prag. Mai ales mâncare în conserve. O sticlă de ketchup adevărat. Până și kiwi. Nici nu știam că se mai cultiva kiwi pe undeva. Dar nu-avea nici un gust. Cineva adunase lucrurile noastre și ni le adusese. Până și conserva cu prune, al căror miros îmi întorcea stomacul pe dos.

La început, Kuan rămase în dormitor. Plângea pentru noi amândoi. Suspinele lui se revărsau în valuri prin apartamentul strâmt. Dar n-am fost în stare să mă duc la el.

După o vreme se ridică din pat. Treceam tăcuți unul pe lângă celălalt. Zilele se scurgeau, iar noi trăiam ca într-un vid ermetic și nemișcat, asemenea încăperii în care stătuse Wei-Wen. Kuan tăcea în continuare, iar eu nu reușeam să spun nimic, pentru că nu știam cum. Poate că nu mă acuza pe mine, poate că nici măcar nu-i trecea prin minte acel gând.

Ba da.

Privirea goală. Distanța constantă pe care o păstra față de mine. Întotdeauna fusese fizic apropiat de mine, dar intimitatea dispăruse. Era mult prea apatic ca să spună ceva, sau poate că nu îndrăznea. Ori era o încercare de a mă proteja? Nu știam exact.

Dar toată prăpastia dintre noi se adâncise. El mă ținea la distanță, dar nici eu nu eram în stare să-l ating, să-i vorbesc. Era practic insuportabil să stăm în aceeași cameră. Îmi amintea de aceleași gânduri mereu și îmi repetam aceleași cuvinte: „vina mea, vina mea, vina mea“. De aceea, tot ce avea de-a face cu el era respingător. Corpul lui îmi făcea rău, mi se făcea rău doar la gândul că mă va atinge, dar încercam să mă prefac cât puteam. Ne jucam de-a mama, tata și copilul. Găteam, făceam curățenie, spălam haine. În fiecare zi la fel. Ne trezeam dimineața, ne îmbrăcam, mâncam ceva. Beam ceai. Același scenariu. Și așteptam.

Sunam zilnic la spital. Întotdeauna eu, lui nici măcar nu-i trecea prin minte. Nu reușeam niciodată să vorbesc cu docto-rița Hio; era de negăsit, iar după câteva săptămâni se dovedi că nu mai lucra acolo. Și nimeni nu-mi spunea din ce motiv.

Răspunsurile erau aceleași, indiferent cu cine vorbeam: „Nu știm mai mult. Așteptați, vă rog. Sigur că vă vom da un nume. Desigur. Dar mai așteptați, vă rugăm, câteva zile. Ne vom informa și vom reveni. Vă rugăm așteptați“.

În ciuda indulgenței șefului, Kuan apăru, după duș, îmbrăcat în haine de lucru.

— E totuna, spuse el încet.

Am fost luată prin surprindere, aproape paralizată, și nu pentru că urma se plece, ci pentru cât de ușurată mă simțeam. Să ajung să scap de el, să fiu în sfârșit cu mine însămi mi se părea a fi cea mai mare realizare a acestor săptămâni.

— Ești bine? Întrebă el.

— Da, sigur.

— Dacă ți-e greu să rămâi singură, pot să nu mai plec.

— E-n regulă.

Cu toate acestea, el rămase acolo, în picioare, cu hainele atârând pe el, și mai slab decât înainte. Stătea doar și se uita la mine, așteptându-se probabil să spun ceva. Să mă înfurii, să-l lovesc. Dar oare de ce se aștepta ca tocmai *eu* să-mi pierd cumpătul? Să fie și responsabilitatea mea? Parcă mă implora din priviri, cu gura lui voluptuoasă întredeschisă. M-am întors, nereușind să mă uit la el. Îmi doream doar ca bărbatul superb, care mă făcuse să uit de mine însămi, să dispară cât mai repede din fața ochilor mei.

— Tao?

— Ar trebui să pleci, dacă nu vrei să pierzi apelul.

Evitam să-l privesc. L-am auzit doar trăgând aer în piept de mai multe ori, probabil pregătindu-se să spună ceva, dar fără să-și găsească cuvintele.

Apoi dispăru – zgomotul pașilor lui pe podea, al ușii care se trânti –, lăsându-mă, în sfârșit, singură în apartamentul gol.

Am intrat în dormitor, am luat pijamaa așezată pe patul lui Wei-Wen și am rămas așa, cu ea în brațe. Nu voiam s-o spăl. Dormise doar două nopți în ea și rămăsese pregătită pentru el când avea să se întoarcă. Simțeam materialul subțire între degete, imprimat cu luni zâmbitoare pe fond albastru. Mirosea încă ușor a transpirație de copil.

Am rămas așa, stând pe pat, tot timpul zilei.

Apoi am început să schimb ritmul. În timp ce Kuan dormea, obosit după munca fizică, eu stăteam trează în camera de zi, mergând de colo-colo sau stând, pur și simplu, și abia când se crăpa de ziuă mă băgam în pat. Nu mă puteam odihni, aveam

senzația că, dacă mă întindeam, dacă mă relaxam, dacă dormeam, atunci Wei-Wen ar dispărea pentru totdeauna.

M-am întors spre fereastra de unde se vedea gardul alb ce înconjură parcelele. La distanță de aproximativ o sută de metri era postat câte un paznic. Distingeam silueta celui care era cel mai apropiat. Nu se mișca și privea în neant. Aș fi dat orice să știu ce păzea.

Gardul era atât de înalt, încât nu puteam vedea peste el, nici chiar de pe acoperișul casei. Mă urcasem până acolo ca să încerc să văd mai bine. Peste garduri era întinsă o plasă, care se ridica sub rafalele de vânt. În primele săptămâni, am văzut de mai multe ori cum muncitorii încercau s-o fixeze mai bine. Grupurile de curioși care se adunau acolo în fiecare zi erau imediat dispersate. Zona era strict supravegheată. Mersesem de-a lungul gardului să caut o gaură mică, sau locuri pe unde să pot să mă târăsc înăuntru, dar erau gârzi peste tot.

Kuan spunea că oamenii vorbesc. Echipa lui trebuia să se prezinte la muncă pe o altă parcelă, cam la vreo zece kilometri distanță, așa că oamenii aveau timp berechet să discute. Îi asculta cum vorbeau, iar speculațiile erau nenumărate. Totul avea ceva de-a face cu Wei-Wen: gardul, împrejmuirea, armata. Și asta pentru că noi eram ultimii care fuseserăm acolo. Iar Wei-Wen era internat în spital. Dar tăceau de îndată ce-l observau pe Kuan că trage cu urechea. Însă, în clipa în care observau că el nu mai era atent la ce vorbeau, își reluau discuția. Deveniserăm toți trei subiectul lor de senzație. Ne aflam în centrul atenției, iar eu eram neputincioasă.

Știarn tot atât cât știau și ei. Speculațiile noastre nu se bazau decât pe ale lor. Lui Wei-Wen i se întâmplase ceva acolo, iar acum nu mai era cu noi. Doar atât știam.

Deodată, am observat că paznicul își schimbase poziția. Se lăsase să alunece până la baza gardului și rămăsese cu picioarele adunate sub el și cu capul ușor aplecat înainte. Adormise.

William

Ouăle nu depășesc un milimetru și jumătate lungime. Câte unul, în fiecare celulă, o pată gri în contrast cu ceara gălbuie. După doar trei zile are loc ecloziunea, iar larva, pentru că de obicei este o ea, e hrănită, ca un copil răsfățat, zile în șir, înainte ca celulele să fie acoperite de un dop de ceară. Acolo, înăuntru, larva formează un cocon, țesând în juru-i un înveliș protector care s-o apere de tot și de toate. Aici, și doar aici, se află de una singură.

După douăzeci și una de zile, din celulă iese albina lucrătoare, ca să se alăture semenelor ei, dar, precum un nou-născut, este încă nepregătită să se confrunte cu lumea, neputând să zboare, să mănânce singură, abia reușind să se țină de rame, târându-se pe piciorușe și cercetând împrejur.

În primele zile îndeplinește doar sarcini ușoare, pe o rază mică de acțiune în interiorul stupului. Face curat pentru puiet, mai întâi în propria celulă, apoi în ale altora. Și, de acum, nu va mai fi niciodată singură, mereu înconjurată de sute de alte albine aflate în același stadiu de dezvoltare cu al său.

Apoi urmează stadiul de albină-doică. Deși ea însăși este doar un copil, devine responsabilă de hrănirea larvelor. În același timp, în după-amiezile cu vreme frumoasă, se lansează în primele sale tentative de zbor, testându-și aripile, nesigură și prudentă. Găsește calea afară din stup spre planșa de zbor, ca să se lanseze mai întâi în cercuri în fața stupului, pentru ca,

treptat, să mărească distanța față de casă. Dar nici atunci nu va fi pe deplin pregătită.

Încă mai are de îndeplinit sarcini în stup, unde preia polenul, produce ceară și mai contribuie ca albină-gardian. Între timp, tentativele de zbor în jurul stupului devin tot mai lungi. Se pregătește. Va fi curând pregătită. Foarte curând.

Și, în sfârșit, ajunge să fie albină-culegătoare. Se face nevăzută, de una singură, e în sfârșit liberă, lăsându-se în voia aripilor să zboare din plantă în plantă, să culeagă dulcele nectar al florilor, polenul și apa, pe distanțe de kilometri. E pe cont propriu în văzduh, dar cu toate acestea, o parte din comunitate. De una singură nu înseamnă nimic, fiind atât de mică și de neînsemnată, dar împreună cu toate celelalte, ea este totul. Pentru că ele toate, împreună, formează stupul.

Idea îmi veni din senin, dar prinse forme asemenea etapelor dezvoltării albinei înseși. Am început să fac schițe, trasând pe hârtie linii ușoare în cărbune, de dimensiuni imprecise și forme nedefinite. Apoi am devenit mai îndrăzneț, măsurând și calculând, iar liniile erau tot mai conturate pe hârtia pe care o întinsesem pe podea, în toată mărimea ei. În cele din urmă, am trecut la peniță și cerneală, totul conturându-se în fața ochilor mei în linii ferme și cu măsurători exacte. Și, în cea de-a douăzeci și una zi, stupul era gata.

— Puteți construi stupul?

Am pus schițele pe masa uzată a lui Conolly. Masa era plină de crăpături și zgârieturi vechi și, în plus, mai era și cam șubredă. Te-ai fi așteptat din partea unuia ca el să aibă o mobilă în stare bună, dar poate că, în cazul lui, era vallabilă zicala cu cizmarul care umblă cu cizmele găurite. Totul părea întors pe dos în încăperea înghesuită... Probabil că nu mai avea energie să-și repare și propria locuință: în colț, patul neffăcut, iar lângă cămin, un scaun stricat, pe care urma să-l arunce direct în foc când se strica de tot. Peste tot, pe podea, era împrăștiat rumeguș, ca și cum și-ar fi luat de lucru acasă, în ciuda faptului că avea atelierul într-o încăpere alăturată.

Luă unul dintre desene, care păreau vulnerabile în mâna lui puternică. Îl ridică spre lumina care pătrundea în încăperea strâmtă, apropiindu-se și mai mult de lucarna ce avea un ochi de geam spart, peste care bătuse în cuie o scândură plină de noduri. Deși îmi fusese recomandat ca fiind cel mai iscusit tâmplar din zonă, locuința lui nu mă convinsese.

— Cutia este potrivită, dar de ce e nevoie de-un acoperiș în pantă?

— Păi, e, până la urmă, o casă... o construcție... un cămin.

— Un cămin? Ezită. Vorbiți despre albine, nu-i așa?

Nu puteam să-i explic toate astea acum, trebuia să găsesc un argument logic ca să mă fac înțeleș de el.

— Datorită apei. Atunci când plouă pe stup, apa se poate scurge ușor.

Încuviință din cap. Argumentul meu i se păru satisfăcător, pentru că nu implica sentințe, ci doar construcția în sine.

— Asta îngreunează lucrurile. Dar se poate face.

Apoi alese schița cu interiorul stupului.

— Dar astea... Rame?

— Vor fi prinse vertical de acoperiș. Preferabil zece pe fiecare stup, dar ne putem descurca și cu șapte sau opt. Iar deasupra se fixează o bucată de ceară de albine.

Mă privi nedumerit.

— Da, ceară de albine, ca să le încite să construiască mai departe.

— Serios?

— În mod natural, albinele construiesc fagurii în diagonală, dar nu vreau să le las să construiască la întâmplare și de aceea le pregătesc terenul de lucru.

— Sigur, spuse el, scărpinându-se în ureche, cu totul neinteresat.

— În acest gen de stup, ramele le vor ajuta să-și producă faguri pe verticală. Iar eu mă voi uita pe ușa de închidere a stupului, ca să verific condițiile lor de lucru, ba mai mult, ca să pot scoate și introduce fagurii în stup, ușurând astfel întreținerea, supravegherea, dar și recoltarea mierii, fără să vatăm albinele.

Mă privi inexpresiv pentru o clipă, apoi se apucă din nou să examineze desenul.

— Șipci am o grămadă, spuse. Dar pereții și tavanul lăzii... Nu prea știu din ce să fie.

— Asta rămâne la latitudinea dumneavoastră, am spus cât mai amabil cu putință. Domeniul, până la urmă, vă aparține.

— Aici aveți dreptate, spuse el. Iar de... hm... fagurii paraleli vă puteți îngriji dumneavoastră.

Zâmbi pentru prima dată, un rânjet larg și franc, în timp ce-mi întinse mâna lui puternică. I-am întors zâmbetul și i-am dat mâna. Vedeam trecându-mi prin fața ochilor cum, unul după altul, stupii standard Savage erau transportați de la atelierul tâmplarului pentru a fi vânduți cu profit bun, atât pentru el, cât și pentru mine. Se întrevedea o colaborare fructuoasă.

GEORGE

Vehiculele lui Kenny intrau în curte, gripându-se și scoțând gaze de eșapament. Praful răscolit de pneurile roților se așeza în strat gros pe platformele lor, în timp ce uruitul motoarelor acoperea cu totul ciripitul păsărilor în amurg. Închiriasem trei camioane standard. Din păcate, camioane simple, nu cu semi-remorcă, de tipul celor pe care le folosea Gareth. Erau trei epave ruginite, mai nimic de capul lor, în care intrau trei stupi pe verticală și patru în lățime. Însă capota adăpostea caii-putere loiali, iar motorul era atât de rudimentar, încât îl puteai repara de unul singur când se defecta ceva, lucru care se întâmpla mai tot timpul.

Ne-am apucat să încărcăm odată cu apusul soarelui. Trebuia să așteptăm ca albinele să se întoarcă de la muncă.

Cum se întunecă, am lăsat motoarele în ralanti, cu farurile aprinse, ca să ne facă lumină în timp ce lucram. În haloul de lumină al farurilor, în combinezoanele noastre albe, cu pălăriile cu plasă de protecție, semănam cu niște extraterestri veniți de pe o planetă străină ca să colecteze material biologic în cutii. Nu m-am putut abține să nu zâmbesc în sinea mea. De ne-ar fi văzut acum Profesorul Glugă.

Sudoarea se prelingea pe sub combinezon din cauza efortului. Fiecare stup cântărea o groază de kilograme.

Dar anul viitor... Anul viitor urma să avem un camion cu lift, poate chiar cu semiremorcă. Economisiseam bani, în speranța

să-mi ajungă pentru un nou împrumut la bancă. Emmei nu-i spusese nimic, pentru că știam prea bine ce pă-re avea. Dar, dacă vrei să câștigi bani, este nevoie să și cheltuiești. Cam așa stau lucrurile.

De îndată ce stupii au fost încărcați, am pornit la drum. Călătoria era lungă, așa că nu avea sens să mai zăbovim. Câte doi în mașină, urmând să conducem cu rândul. Eu și cu Tom ne-am urcat în mașina mea.

Nu știu care să fi fost motivul, poate *Star Wars*, sau poate îi promisese că va scrie despre călătoria care avea să-i stimuleze inspirația, însă Tom se întoarse acasă cu mine chiar în aceeași după-amiază, având deplinul consimțământ al lui John, profesorul. O îmbrățișă pe Emma, se schimbă în salopetă și ieși la treabă. Și de-atunci era mereu la albine. Nu prea spunea mare lucru. Nici nu puteam să-i văd fața, care era ascunsă în spatele plasei de protecție. Dar lucra și făcea tot ce i se cerea. Tăcut și rapid, chiar mult mai rapid decât Jimmy și Rick. Do-ream să i-o spun și lui, să-l laud, dar niciodată nu găseam momentul potrivit.

N-am avut prilejul să-i spun nici măcar în mașină, pentru că își făcuse puloverul sul și și-l pusese sub cap, sprijinindu-se de geam, cu ochii închiși.

Era frumos băiatul meu. Puțin cam slab, dar frumos. Oare avea trecere la fete? Oare avea vreo iubită? Nu știam.

Motorul torcea monoton. Și respirația lui Tom părea la fel de liniștită. Erau puține mașini afară, doar rareori treceau pe lângă vreuna. Drumul era uscat și mergeam, în continuare, cu viteză mare, dar nu iresponsabil.

Totul se petrecea conform planului.

Am condus cu rândul, ca fiecare să se poată odihni, schimbând doar câteva vorbe între noi. Se făcu ziua. Dealurile rotunjite se conturau împrejur. Mai departe, pe câmp, un vehicul imens, cu o cuvă mare și cilindrică, asemenea unei insecte gigant, cu corpul mare și rotund în care încăpeau mii de litri

de otravă, își împrăștia conținutul într-un nor de picuri minusculi.

Mereu mi-am ținut albinele departe de otrăvuri, pentru că deveneau apatice, ceea ce ducea, inevitabil, la pierderi. Dar, în ultimii ani, mulți apicultori adoptaseră metode noi. Pesticidele nu mai erau pulverizate pe ele, ci erau răspândite pe sol, sub forma unor granule. Cică ar fi fost mult mai bine și mult mai sigur. Dar granulele se infiltrau în sol, fiind absorbite de rădăcinile plantelor, astfel că efectul devenea mult mai intens și mai îndelungat. Era, oricum, o porcărie. Mi-ar fi plăcut ca fermierii să continue să folosească metodele de altădată, când recoltele supraviețuiau de la sine, fără ajutorul insecticidelor. Dar se pare că nu mai era posibil. Dăunătorii puteau distruge o recoltă întreagă într-o singură noapte. Eram deja mult prea numeroși, iar prețul alimentelor, mic, în timp ce costul vieții era prea ridicat pentru ca cineva să îndrăznească să-și asume vreun risc.

Tom se trezi la viață. Deschise termosul și turnă ultimii stropi de cafea, amintindu-și brusc de mine.

— Scuze, vrei?

— Bea tu.

Bău ultimele două înghițituri fără să mai adauge ceva.

— Da, da, am spus, mai mult ca să umplu tăcerea.

Nu răspunse. Nu prea avea ce să răspundă.

— Așa, deci, am zis, dregându-mi glasul. Cum e cu fetele?...

La școală.

— Nu prea, zise el.

— Nu sunt drăguțe?

— Nici una care să mi se pară mie drăguță, spuse râzând.

Am remarcat că avea chef de vorbă de data aceasta.

— O s-apară ea, i-am spus.

— Sper că nu va fi cazul s-aștept la fel de mult cum ați așteptat tu și mama.

Emma și cu mine ne-am căsătorit la treizeci de ani, când tata își pierduse deja speranța să mă mai vadă la casa mea.

— Ar trebui să fi recunoscător, să știi, am zis. Te-am scutit de larma fraților și surorilor mai mici. Nici nu bănuiești cât de bine ți-a fost așa, de unul singur.

— Ar fi fost bine și dacă n-aș fi fost singur, spuse Tom.

— Pe hârtie, am adăugat. În realitate e iadul pe pământ. Și știu despre ce vorbesc.

Noi eram patru frați. Scandal și bătăi de dimineată până seara. Fiind cel mai mare, eram un fel de tată mai mic, chiar de la vârsta de șase ani. Mereu am fost mulțumit că Tom era singur la părinți.

— Oricum. Să te preocupi să-ți faci rost de o fată. Și apoi să faci copii, câte unul pe rând. Știi cum funcționează. Ca la albine și flori. Oare-am purtat vreodată discuția asta?

— Nu. O fi venit momentul? Râse. Hai, dă-i drumul, tată! Cum e cu albinele și florile?

Am izbucnit în râs.

Și el la fel.

O clipă de apropiere.

William

— Edmund? Am bătut la ușa camerei lui.

În ultimele zile, pe când așteptam să-mi sosească noul stup, mi-am petrecut mai mult timp cu albinele, ca să mă cunoscă mai bine, la început cu mâinile ușor tremurânde, iar după aceea, tot mai sigure pe ele. Găsisem regina, care era mult mai mare decât albinele lucrătoare și decât trântorii, și am marcat-o cu vopsea albă pe torace. Am stat să observ celulele regale care fuseseră construite, dar le-am distrus imediat, pentru că nu puteam să risc o roire, când regina bătrână părăsește stupul, luând cu ea o parte din colonie, ca să-i cedeze locul unei regine mai tinere și descendenților acesteia. În ciuda îndelungilor mele ore de observare, nu înțelegeam prea mult stupul pe care-l deschideam cu mult efort și grijă, căci albinele deveneau agitate de fiecare dată când făceam această operație. Și nici condițiile pentru observarea stupului nu erau dintre cele mai bune. Speram că, din momentul în care urma să instalez noul stup, lucrurile aveau să se limpezească în studiul meu.

Un lucru era oricum sigur: aveam de-a face cu o populație de albine care lucra din greu. Stupul era din ce în ce mai greu, albinele aduceau nectar și polen, iar mierea începuse deja să strălucească în stup, aurie, de culoarea chihlimbarului, dulce și apetisantă.

Charlotte îmi ținea adesea companie. Mă însoțea peste tot, urmărind albinele cu mare entuziasm; ținea stupul în brațe, îl

cântărea, estimând cantitatea de miere din interior. Îl ridica cu mare ușurință, de profesionist, verifica celulele regale, găsea regina, pe care o scotea afară din stup, cu mâinile goale, chiar și fără mănuși, privind liniștită cum albinele roiau în jurul ei, căutându-și regina, așa cum le era obiceiul. Charlotte crescuse mult în timpul verii, corpul ei căpătase forme rotunjite, iar obrajii palizi i se îmbujorară, în timp ce fustele îi rămaseră aproape indecent de scurte, până la jumătatea coapselor. Mă gândeam că ar fi avut mare nevoie de o rochie nouă, pe care o merita din plin, dar, pentru moment, noi aveam alte priorități. Uneori trebuia să merg și la magazin. Iar ea mă însoțea, ajutându-mă din nou: făcea ordine, spăla, controla stocurile și făcea socoteli, încât puteam auzi penița scârțâind pe hârtie, adunând, scăzând, calculând profitul.

Edmund însă nu era niciodată prezent. Pregătirile pentru studiile pe care urma să le înceapă în toamnă nu mergeau cum ar fi trebuit, lucru evident chiar și pentru mine, care nu prea eram prezent în sânul familiei. Cărțile pe care le abandonase într-un colț întunecat al camerei de zi erau la fel de prăfuite ca ale mele, pe vremuri. Mereu obosit și suferind, se închidea deseori în cameră, iar neastâmpărul lui fusese înlocuit de o lentoare rar întâlnită la tinerii de vârsta lui.

Dar acum speram, totuși, că avea să mă însoțească pentru a-i arăta vechii stupi de paie, căci doar așa putea să înțeleagă cât de revoluționară era invenția mea. Voiam să-i arăt ceea ce el și cartea lui declanșaseră în mine, sperând că, la rândul-mi, aveam să-i insuflu aceeași pasiune.

— Edmund?

Am bătut la ușă din nou. N-a răspuns.

— Edmund?

Nimic.

Am ezitat, apoi am apăsat ușor pe clanță.

Încuiat. Desigur.

M-am aplecat și m-am uitat pe gaura cheii, întrezărind cheia de pe partea cealaltă a ușii. Deci nu era plecat și se închisese înăuntru.

Am izbit ușa.

— Edmund!

În cele din urmă se auziră pași înăuntru, iar ușa se întredeschise ușor. Clipi când dădu cu ochii de mine și de lumina de pe coridor. Avea bretonul mai lung, își lăsase o mustață care îi acoperea buza de sus și era îmbrăcat doar într-o cămașă și-lonată. Umbla desculț pe podeaua de lemn, iar picioarele îi erau uimitor de păroase.

— Tată?

— Îmi pare rău că te-am trezit.

Dădu din umeri și căscă forțat.

— Speram să poți veni și tu cu mine, am zis. Vreau să-ți arăt ceva.

Se holba la mine cu ochii mici și adormiți. Își lipi talpa de piciorul celălalt, ca și cum ar fi vrut să se încălzească, fără să-mi răspundă.

— Aș vrea tare mult să înțelegi cum funcționează stupul de paie, am continuat eu, în timp ce încercam să-mi controlez entuziasmul.

— Stupul de paie? Mereu același ton inconsistent și moale.

— Da. L-ai văzut doar, acolo, în fundul grădinii.

— Ah! Acela! zise clătinându-se și forțându-se să înghită.

— Doar ca să înțelegi care este diferența dintre stupul vechi și cel nou, care va veni.

— Bine, spuse el cu buzele strânse și înghițind iarăși, ca și cum își împingea înapoi propria vomă.

— Ca să vezi doar că cel nou este net superior celui vechi.

— Da.

Ochii lui erau în continuare somnoroși, fără urmă de interes.

— Poate că vrei să te îmbraci?

— Am putea face asta altă dată?

— Acum e un moment bun. M-am surprins deodată stând cu capul plecat, de parcă aș fi cerșit. Probabil că el nu sesizase.

— Sunt atât de obosit, spuse. Poate mai târziu?

Atunci mi-am îndreptat spatele, încercând să abordez un ton autoritar.

— Ca tată, pretind să mă însoțești imediat...

În sfârșit, mă privi în ochi. Avea ochii foarte roșii, dar, în mod straniu, extrem de limpezi. Își dădu bretonul într-o parte și ridică privirea.

— Sau ce?

„Sau ce?” Nu i-am putut răspunde, dându-mi seama că începusem să clipesc rapid.

— Sau voi simți gustul curelei? continuă el. La asta te gândeai, tată? Că îți vei scoate cureaua ca să mi-o lipești de spate până-mi dă sângele pe-afară și nu-mi mai rămâne decât să spun da?

Lucrurile luaseră o întorsătură nedorită, în nici un caz nu mergeau în direcția sperată.

Ne uitam fix unul la altul. Tăceam amândoi.

Thilda apără din senin, grăbindu-se spre mine și măturând podelele cu fusta.

— William?

— E aproape ora două, am spus.

Ea ridică glasul.

— Are nevoie de somn. Nu e-n formă ... Du-te și te culcă, Edmund! Se opri lângă mine și puse o mână pe cotul meu.

— Tu nu faci nimic altceva decât să dormi, i-am spus lui Edmund. Ridicasem tonul, și suna a disperare.

Dădu din umeri, fără să-mi răspundă. Thilda încercă să mă îndepărteze, în timp ce se uita cu blândețe la Edmund.

— Culcă-te, comoara mea. Ai nevoie de odihnă.

— Odihnă? De la ce? am întrebat.

— Tu nu ești cel mai îndreptățit să vorbești, spuse Edmund deodată.

— Poftim?!

— Tu, care ai stat luni de zile la pat.

— Edmund, spuse Thilda. Nu atingem *acest* subiect.

— De ce? întrebă el.

Simțeam cum disperarea mă paraliza.

— Îmi pare rău, Edmund. Voi corecta. Mă voi corecta. Chiar acum sunt pe cale să corectez lucrurile. De aceea doream atât de mult să-ți arăt...

Dar Thilda mă împinse într-o parte.

— Săracul Edmund, spuse oftând. E mult prea mult pentru el. Are mare nevoie de odihnă.

Edmund se uită la mine cu ochi lipsiți de orice expresie. Apoi ne închise ușa în nas.

Thilda mă ținea de braț, de parcă ar fi vrut să mă pironască locului, iar privirea ei era, în continuare, insistentă. Eram pe punctul să protestez, când am înțeles. Era bolnav? Edmund era bolnav?

— Îmi ascunzi ceva? am întrebat-o.

Privirea ei înghețată aproape că-mi dădea fiori.

— Sunt mama lui și văd bine că are nevoie de odihnă, spuse ea rar și limpede, fără să lase impresia că ar avea cea mai mică intenție să-mi dea vreo explicație.

— Iar eu sunt tatăl lui, și mi se pare evident că are nevoie de aer curat, am spus, dându-mi imediat seama cât de jalnic sunau cuvintele mele.

Colțurile gurii i se ridicară într-un surâs sarcastic. Am rămas tăcuți amândoi, unul lângă celălalt. Nu-mi dădu nici un răspuns, nu arătă vreun semn de bunăvoință. Nu era bolnav, sigur că nu era bolnav, ci doar sub protecția ei, protejat de școală sau de orice ar fi putut să-l pună la încercare. Doar că ea nici nu avea idee de legătura dintre noi, de ceea ce vizita lui reușise să declanșeze în mine, acel impuls pe care mi-l dăduse și pe care voiam acum să-l împărtășesc cu el.

Dar nu eram în stare să-i explic, pentru că știam că nu avea nici un sens să-i țin piept cu argumente logice, de parcă aș fi înfruntat o veritabilă moară de vânt.

Poate c-aș fi reușit să-l prind înainte de lăsarea serii, înainte să plece de-acasă, așa cum îi era obiceiul, sub îndoielnicul pretext: „eu ies“ ... De-ar fi făcut ca mine, când eram de vârsta lui, de-ar fi ieșit în pădure ca să observe natura. Și totuși, poate că așa stăteau lucrurile.

M-am decis să mai aștept până la sosirea noului stup, când puteam să-i arăt ceva concret. Așteptam cu tot mai multă nerăbdare să-l pot face mândru de mine.

tao

Am trecut de colțul casei. În fața mea se ridica, în penumbra întunericului, gardul înalt și alb care reflecta razele lunii în creștere. Pământul era înmiresmat, cald și umed, iar iarba se întindea în smocuri pe marginea drumului.

M-am strecurat prin fața paznicului cu capul plecat și fața ascunsă în umbră. Îi auzeam răsuflarea grea și liniștită.

Se auzi un zumzet în aer, discret, poate la vreo zece metri deasupra mea. O insectă? Nu, era mult prea mare. Dar sunetul dispăru imediat, lăsându-se din nou tăcerea.

Cu grijă, am întins o mână, atingând gardul. Am rămas așa, nemișcată. Mă așteptasem să sune o alarmă, un zgomot infernal. Dar nu se întâmplă nimic.

M-am îndepărtat câțiva metri, lăsându-mi mâna să alunece peste țesătura deasă. Și acolo, între degete, am simțit deodată o înăditură. Pânza era bine întinsă, dar am reușit, totuși, să-mi strecor degetele între cele două straturi. Am tras ușor și, cu un sunet slab, se desprinseră unul de celălalt. Nu peste mult timp, am reușit să fac o gaură suficient de mare, prin care să încap.

Am aruncat o ultimă privire spre soldatul care încă mai era cufundat în somn. Așa că m-am strecurat prin gaură.

De partea cealaltă era mai întuneric. Știam că aveau reflec-toare de căutare și, în plus, văzusem uneori luminile lor, dar acum erau toate stinse.

Oare aveau paznici și aici, înăuntru? Nu știam. Am rămas așa, în picioare, încercând să-mi acomodez ochii cu întunericul. Treptat, am început să disting pomii din fața mea. Nu mai erau înfloriți, dar erau încărcăți de frunziș.

Domnea o liniște absolută, doar vântul ușor se mai strecura printre frunze și iarbă, și, cu toate acestea, tremuram de frică. Era interzis ce făceam. Ce s-ar fi întâmplat dacă aș fi fost prinsă?

Încet, am început să mă deplasez înainte. Puțin mai departe, am întrezărit urmele de roți pe care le-am urmat până la colină. M-am dus într-acolo.

Niciodată nu mai simțisem teamă aici, pe câmp, ci doar tot felul de alte sentimente: resemnare, plictiseală și, de asemenea, bucurie, dar niciodată teamă. Acum mă străduiam să nu scot un zgomot, în timp ce bătăile inimii îmi sunau în urechi, iar spatele îmi era ud de transpirație.

Urmele roților mă conduseră înainte, printre copaci. Dintr-odată, am văzut că se mișcă ceva la marginea câmpului meu vizual, o umbră. Era cineva acolo? M-am întors repede, dar n-am distins nimic. Nimic. Lumea de aici era pustie și tăcută. Doar frica îmi juca feste.

Am mai făcut câțiva pași înainte.

„Unu, doi, trei și hop! Unu, doi, trei și hop!“

Pe aici trecuserăm împreună.

Cu Wei-Wen între noi. Sănătos, hotărât, cald, zglobiu. Copilul meu.

Copilul meu.

A trebuit să mă opresc, să mă aplec înainte, pentru că am simțit cum mă lovește o durere atroce în diafragmă, împiedicându-mă să mă mișc.

Să respir calm. Să îndepărtez gândurile și să mă ridic. Să fiu rațională. Să mă uit înapoi. Cât mai aveam de mers? Până la colina unde luaserăm o gustare.

Să continui.

Nu peste mult timp, am descoperit-o. Lumina. O sclipire aurie de lumină în aer, în depărtare.

Mă apropiam, pășind tot mai lent și punând, pe rând, cu grijă, un picior în fața celuilalt, cu imensă precauție.

Deodată, am observat cortul amplasat la liziera pădurii, mare, rotund, confecționat din același material alb, steril, folosit la gardul de împrejmuire. Aducea cu o casă micuță cu acoperiș ascuțit, luminată din toate direcțiile. În jurul cortului, puteam distinge siluetele mai multor soldați care făceau de gardă. Cortul era mult mai strîct supravegheat, comparativ cu gardul de protecție. Patrulau liniștit dintr-o parte în alta, aruncând umbre precise pe pânza cortului, asemenea unui spectacol de umbre proiectat pe un cort de circ lipsit de culoare. Erau acolo ca să ne protejeze sau să ne amenințe?

N-am văzut nici o intrare. Și nici ferestre. Nu îndrăzneam să mă apropii, așa că am continuat să merg, păstrând o distanță de aproape o sută de metri, în paralel cu cortul, ca să-l pot observa din partea opusă. Am traversat colina. Cortul era amplasat cam în același loc în care Kuan îl găsisese pe Wei-Wen. În acel moment am simțit cum frica punea stăpânire pe mine. Picioarele începură să-mi tremure atât de tare, încât cu greu mai reușeam să-mi mențin echilibrul. Și cât de mult sperasem ca soldații și gardul de protecție să nu fi avut vreo legătură cu Wei-Wen.

Dar acum toate speranțele mele se spulberaseră. Nu aveam să mai fiu anunțată că Wei-Wen căzuse, lovindu-se la cap, că se simțea mai bine și că urma să-și revină, că puteam merge să-l vizităm și că, în curând, puteam să-l luăm cu noi acasă. Mă ascundeam în spatele unei adevărate himere.

Între mine și cort am întrezărit un morman de cutii de carton. M-am strecurat în spatele lor, adăpostindu-mă de privirile gărzilor. Unele cutii erau închise, altele, deschise. M-am uitat într-una din ele, am băgat mâna până la fund și am scos un pumn de pământ și resturi de rădăcini. Pe lateralul cutiei era tipărit un nume, un cod poștal și o localitate. Beijing. Am pus cutia jos și mi-am continuat drumul. Mi-era teamă că neîndemânarea mea proverbială avea să mă dea de gol, că aveam

să calc peste crengi, făcând zgomot, așa că mi-am mobilizat toți mușchii ca să pot să mă deplasez cât mai în liniște.

Din acest unghi vedeam fațada cortului, la fel de albă și de impenetrabilă ca și spatele, dar care avea, totuși, o intrare în lateral, prevăzută cu fermoar mare și etanș. M-am ghemuit, așteptând. Mai devreme sau mai târziu tot avea să apară cineva.

Am rămas pe vine până când acidul lactic mi s-a urcat în mușchii picioarelor și am fost nevoită să-mi schimb poziția. M-am așezat direct pe pământ, simțind cum umezeala îmi trece prin haine. Abia atunci am observat grămezile de crengi de lângă cort. Tăiaseră zeci de pomi fructiferi ca să facă loc cortului. Crengile uscate se zăreau pe fundalul luminat al pânzei de cort.

Nu se întâmpla nimic. Din când în când, voci joase răzbăteau dinăuntru, fără să pot distinge însă ce spuneau.

Multă vreme am rămas așa, cufundată în întuneric. Minutelor care treceau alcătuiră o oră. Aerul nemișcat mă toropise, când am auzit sunetul fermoarului tras. Cortul se deschise și ieșiră două siluete, ambele îmbrăcate cu haine de protecție, aplecându-și capetele, discutând cu voce scăzută și cu intensitate. M-am întins înainte, mijind ochii ca să văd mai bine.

Cortul rămăsese deschis doar câteva secunde, suficient, totuși, cât să disting ce se ascundea înăuntru. Un alt cort transparent, plin de plante. Pereți de sticlă. Flori. Să fie o seră? Frunze verzi și luminoase, flori roșii, portocalii, albe și roșii, învăluite de o lumină aurie. Asemenea unui peisaj de vis dintr-o ilustrație, plină de culori calde, o altă lume, plante vii, plante în floare, plante nemaivăzute de mine înainte, care nu creșteau printre șirurile monotone de pomi fructiferi.

Dintr-odată, una dintre siluetele îmbrăcate în salopetă începu să meargă în direcția mea. Am rămas așezată. Dar silueta se apropia de mine.

M-am ridicat și-am început să bat încet în retragere.

Silueta se opri brusc. Asculta, de parcă ar fi știut că eram acolo. N-am îndrăznit să mă mai mișc, am rămas încremenită,

ținându-mi răsuflarea, în speranța că mă voi putea confunda cu trunchiurile copacilor.

Silueta rămase nemișcată pentru o clipă. Apoi se întoarse și se îndreptă spre cort. Imediat am început să fug și eu, în liniște, înspre gard. Văzusem ceva. Dar nu știam exact ce. Gardul, cutiile, cortul. Nu înțelegeam nimic.

Nici aici și nici la spital nu primeam vreo explicație. Nimeni nu-mi răspundea la întrebări. Și nu voiau să-mi înapoieze copilul.

Am ajuns, în cele din urmă, la gard, m-am furișat de partea cealaltă exact prin același loc, strecurându-mă pe lângă paznicul care încă mai sforăia în scaunul lui.

Stăteam singură în noaptea blândă. Gardul se înălța deasupra mea. Dar Wei-Wen nu se afla în spatele gardului. Nu se afla nici măcar în această parte a țării. El ajunsese în locul de proveniență al plantelor. La Beijing.

GEORGE

Cât de frumoase erau tufele înflorite de afin! Uitam de ele în timpul iernii, dar de fiecare dată când mă întorceam în Maine în luna mai, trebuia să mă opresc să admir colinele albe și roz care mă întâmpinau.

Într-adevăr, s-ar fi putut scrie cărți întregi despre atâta frumusețe! Dar, fără albine, florile n-ar mai fi făcut doi bani, ar fi rămas doar simple flori, lăsându-l pe sărmanul Lee fără pâinea de zi cu zi. Nici nu era de mirare că răsufla ușurat de fiecare dată când ne făceam noi apariția. Se plimba de colo-colo supraveghindu-și tufele, admirând florile și întrebându-se de ce oare nu se polenizau ele însele, ca să nu mai fie atât de al naibii de dependent de un albinar nădușit și de oamenii săi cel puțin la fel de nădușiți ca el.

Plănuisem să stăm trei săptămâni acolo. Lee ne dădea optzeci de dolari pe stup. Bani siguri, garantat, dar știam o grămadă care cereau mai mult. Cum ar fi Gareth. Eu eram ieftin în comparație cu Gareth.

Dar Lee câștiga din plin de pe urma banilor ăstora. În fiecare stup, 50 000 de albine munceau din zori și până-n noapte. Erau albine vesele, judecând după zumzetul lor sănătos. Nici odată n-avusese de ce să se plângă. De îndată ce-și luase ferma, am început să vin în fiecare an cu albinele mele, care îi aduseseră recolte bogate ani în șir.

Nici nu m-am dat bine jos din mașină, că Lee, slăbănog de felul lui, cu încălțări enorme, pantaloni puțin cam prea scurți

și o șapcă murdară pe cap, aproape că se năpusti asupra mea și îmi întinse mâna lui subțire, scuturând-o îndelung pe a mea, fără să dea semne că ar vrea să-i dea drumul, ca și cum ar fi dorit să mă rețină, ca să fie sigur că nu aveam să plec înainte ca eu și albinele mele să ne fi încheiat treaba.

Mâna lui era și mai subțire decât mi-o aminteam. La fel și părul, care i se rărise.

Am zâmbit spre chipul lui de cal.

— Ia te uită la tine! Și mai multe riduri.

Îmi întoarse zâmbetul.

— Nu și în cazul tău.

Maine era, de fapt, din cale-afară de departe pentru noi; poate că trebuia să găsesc ceva mai aproape de casă. Dar Lee îmi devenise oarecum prieten în toți anii care trecuseră, așa că făceam drumul în egală măsură și pentru el. Vorbeam multe cât stăteam acolo. El întreba și scotocea mereu. Despre albine, despre stupărit. Nu se plictisea niciodată. Făceam glume pe seama lui, că ar fi țăran universitar. Cu mulți ani de studii și mult entuziasm, își cumpăraseră o fermă dărăpănată prin anii '90. Pornise la drum cu convingeri ferme despre tot ce funcționează în teorie. Și, pe deasupra, să mai fie și ecologic.

Ba bine că nu. De atunci făcuse, desigur, toate greșelile din carte, și altele în plus. Pentru că practica e cu totul altă poveste.

În ultimii ani schimbaseră însă macazul. Trecuse la ferma de tip standard, în care se împrăștiau pesticide pe câmp. Și eu aș fi făcut la fel, dacă aș fi fost în locul lui.

I-am făcut semn lui Tom, care stătea la câțiva metri în spațele meu.

— Îl mai ții minte pe fiul meu, Tom?

Tom se apropie și îi întinse docil mâna.

— Ia te uită! spuse Lee. Te-ai făcut de două ori mai mare, de când nu te-am mai văzut.

Tom râse politicos.

— Ai venit și tu anul ăsta.

— Așa se pare.

— Dar școala?

— M-am învoit.

— Și asta e un fel de școală, am spus.

Vehiculele lui Kenny plecară mai departe. Se făcu liniște. Am terminat de amplasat stupii afară. Acum mai rămăseserăm doar noi trei, Lee, Tom și cu mine. Tom stătea în mașină. Citea sau poate dormea. Nu scosesem mai nimic de la el în ultimele ore. Dar, trebuia să recunosc, lucrase și azi din greu, dacă i se ceruse.

Lee își scoase mănușile, ridică masca de protecție și își aprinse o țigară.

— Așa. Acum n-avem altceva de făcut decât să așteptăm. M-am uitat la prognoza meteo. Arată bine, spuse el.

— Bravo.

— Puțină ploaie la prognoza pe termen lung, oricum nu multă.

— Câțiva stropi putem suporta.

— Și am făcut garduri noi.

— Excelent.

— Ar trebui să-i țină la distanță.

— Să sperăm.

Am rămas tăcuți din nou. Nu reușeam să alung imaginea labelor imense de urs care sfârâneau stupii în bucăți.

— Oricum, totul e pe socoteala ta, am spus.

— Mersi. Știu asta. Trase cu putere din țigară. Deci, o să preia afacerea? Arată în direcția lui Tom, care stătea în mașină.

— Cam asta ar fi ideea.

— Vrea?

— Va ajunge el și-acolo.

— În cazul ăsta, la ce-i mai trebuie studii? N-ar fi mai bine să se apuce de treabă?

— Dar și tu ai făcut studii.

— Exact de-asta spun.

Mă privi și-mi zâmbi strâmb.

Când albinele ajung într-un loc nou, sunt mereu liniștite în primele zile. Stau mai mult în interiorul stupului, la ele acasă. Apoi se aventurează în afara stupului și fac mici zboruri de recunoaștere, inspectează noile împrejurimi și se acomodează cu locul. Și, încet, zborurile lor devin tot mai lungi. Din a treia zi, își reiau activitatea normală, astfel că în jurul tuturor tufelor de afin se aude zumzetul lor inconfundabil. La vreo cincizeci sau șaiszeci de metri distanță de stupi, Lee, cu capul plecat, în mijlocul tufelor, încerca să le numere, fără să știe că-l privesc.

M-am furișat în spatele lui.

— Stai!

Sări în sus de la sperietură.

— La naiba!

Am izbucnit în râs.

Schiță un gest de descurajare cu brațul.

— M-ai întrerupt!

— Calmează-te, am să te-ajut eu.

— N-am încredere în calculele tale. Tu nu ești obiectiv.

M-am așezat pe vine, lângă el.

— Le pui pe fugă, spuse zâmbind. Nu mai e loc pentru albine aici.

— Bine, bine. M-am ridicat și m-am dus la vreo zece metri distanță, căutând din privire o zonă de aproximativ un metru pătrat.

Sigur, aici erau.

O albină zbură dintr-o floare și se făcu nevăzută. În aceeași clipă, veni o alta și, imediat, o a treia.

— Cum merge treaba?

Am ridicat privirea.

— Destul de bine. Două aici. Dar la tine?

— Trei.

— Ești sigur? Întrebă el. Trișezi.

— Tu nu știi să numeri, am spus.

Lee mai rămase pe vine un timp.

— În regulă. Uite că vin mai multe.

M-am îndreptat, zâmbindu-i. La două albine și jumătate pe metru pătrat, polenizarea era bună. Adesea, Lee stătea așa, numărând albinele, ca un obsedat. Și doar pentru că numărul albinelor pe metru pătrat era hotărâtor pentru numărul de kilograme de afine pe care avea să le culeagă în toamnă.

Două albine la el, trei la mine. Avea să fie bine.

Dar apoi începu să plouă.

William

În cele din urmă sosi. Conolly o zbughi de pe capră și se duse în spatele faetonului, acolo unde stupul nou-nouț strălucea de pe fundul murdar și scorojit. M-am dus la el și am întins mâna spre acea bijuterie – stupul meu. Simțeam cu degetele lemnăria netedă și șlefuită ca la carte. Acoperișul era aproape perfect asamblat din trei scânduri separate, ca și cum ar fi fost una singură, ușile erau prevăzute cu mânere mici, pe care, de asemenea, le-am atins; nu-i găseam nici un defect. Am deschis una dintre uși, care s-a deschis silențios, și m-am uitat înăuntru. Ramele erau atârinate în șiruri drepte, gata să fie umplute. Mirosul de lemn proaspăt mă învălui și aproape că mă ameți. L-am înconjurat. Detaliile erau impresionante, fiecare colț era perfect rotunjit, ba mai mult, una dintre laturi era frumos cioplită. Într-adevăr, toate vorbele de laudă despre Conolly care îmi trecuseră pe la ureche erau reale. Îmi livrase cu adevărat o capodoperă.

— Ei? Conolly zâmbi ca un băiat mândru. Mulțumit?

Eram prea emoționat ca să fiu în stare să-i răspund, așa că am dat doar din cap, sperând că va observa zâmbetul meu larg.

Am ridicat amândoi stupul și l-am pus pe jos, în praf. Era atât de curat și de luminos, încât mi s-a părut un adevărat sacrilegiu să-l așezăm pe pământ.

— Unde vreți să-l punem? întrebă Conolly.

— Acolo.

Am arătat înspre plop.

— Aveți deja albine? Întrebă Conolly.

— Acolo.

Am făcut din nou semn înspre plop.

— Le vom transfera în stupul ăsta. Când vom face și alți stupi, vom crește familii noi.

Conolly mă măsură din priviri.

— Când *dumneavoastră* veți fi fabricat mai mulți stupi, m-am corectat eu, încercând să schitez și un zâmbet.

— Dar, în toată afacerea asta, e singurul lucru cu care să mă pot mândri, rânji el.

Apoi se întoarse în direcția stupului de paie de mai la vale. Era mare agitație în juru-i, mii de albine zumzăiau, ocupate cu munca lor. În aceeași clipă, una dintre ele se precipită spre noi. Conolly se feri într-o parte.

— Mai bine să-l cărați *dumneavoastră* de unu' singur.

— Nu-s periculoase.

— Nu mai spuneți!

Făcu încă un pas înapoi, de parcă ar fi vrut să-și întărească spusele.

— Trec cu vederea, de data asta, i-am spus, zâmbind înțelegător și autoritar deopotrivă.

Am ridicat împreună stupul și l-am pus într-o roabă, luându-ne rămas-bun, de această dată, dar amândoi știam prea bine că aveam să ne revedem în curând.

Iar stupul mă aștepta. Era pregătit.

Mai ceremonios ca oricând, asemenea unei mirese, azi mi-am pus costumul alb, pălăria, mănușile, vâlul de protecție; mi-am aranjat vâlul peste față înainte de a împinge roaba la vale, prin grădină. Înaintam pe o cărare îngustă care se formase, în timp, prin iarbă, până la stupul de paie, și care îmi sugeră deodată un culoar de biserică. Vesel, în sinea mea, la gândul că mă-n dreptam spre altar, cu obrazii îmbujorați de emoție. Venise ziua cea mare pentru mine, care avea să-mi pecetluiască destinul.

Am dat ușor la o parte vechiul stup și l-am amplasat pe cel nou în același loc. Apoi am rămas așa, privind-l. Lemnul auriu strălucea în lumina soarelui. Prin comparație, stupul vechi părea șters și neîngrijit.

Cu grijă și cu mișcări lente, am început să mut albinele. Am prins regina și am plasat-o în noul stup, unde se simți imediat în largul său. Iar toate celelalte albine o urmară.

Calmul meu era contagios. Mă simțeam în deplină siguranță, așa încât mi-am dat jos mănușile și am început să lucrez cu mâinile goale. Ascultătoare, albinele se lăsară dirijate, îmbânzite.

Mă bucuram deja de orele pe care aveam să le petrec cu ele de-acum încolo, aici afară, doar ele și cu mine, într-o liniște netulburată, într-o contemplație comună, timp în care încrederea mutuală avea să crească pe zi ce trecea.

Dar ceva neprevăzut interveni. Am simțit ceva de-a lungul piciorului, era zbaterea rapidă a unor aripi, urmată de o durere usturătoare. Am tresărit, și un țipăt ascuțit de femeie îmi scăpă din gură. Din fericire nu mă auzise nimeni. Am dus instinctiv mâna spre gambă ca s-o omor.

Am scuturat cracul pantalonului, și albina căzu, rămânând pe spate, în iarbă, cu torsul păros, abdomenul lucios și picioarele subțiri întinse, neajutorat, în aer.

Piciorul mă ustura îngrozitor. Cum de un animal atât de mic putea provoca o durere atât de mare? Doream să o calc în picioare, să o strivesc, chiar dacă era deja moartă. Dar am renunțat, la vederea stupului și a suratelor ei. Nu se știa niciodată!

M-am grăbit să-mi îndes cracul pantalonilor în cizmă, mi-am pus repede mănușile, având grijă să astup toate orificiile, iar apoi, cu mâini grăbite și umeri crispați, mi-am continuat lucrul. Poate că era mult prea devreme să am încredere în ele, chiar și pentru că eu însumi nu le dădusem suficiente motive să se încreadă în mine. Dar nu mă îndoiam că, în timp, aveam să le-o câștig pe deplin.

În cele din urmă, după multe minute laborioase, albinele erau instalate în noul lor lăcaș.

Am făcut un pas înapoi pentru a le contempla. În ultimă instanță, ele erau cele care aveau să judece dacă această cutie de lemn le va deveni casă. Multe dintre albinele lucrătoare mai roiau încă în jurul vechiului stup de paie, în căutarea unei case, în căutarea reginei. Am pus stupul de paie în roabă, ca să fie dus și ars. Abia atunci aveam să aflu dacă izbândisem.

tao

Pulovere, pantaloni, lenjerie. Câte zile? O săptămână? Două?

Am pus tot ce a încăput în bagaj. Am dat de o geantă veche ce-i aparținuse tatălui meu, iar acum aruncam hainele în ea. Cu graba unuia care așteptase deja mult prea mult.

Când am revenit acasă după escapada mea în spatele gardului alb, n-a mai fost chip să adorm. M-am agitat de colo-colo prin cameră. Dar nu pentru că eram neliniștită, ci pentru că știam în sfârșit ce să fac. Nu mai era nevoie să rămân aici și să aștept, să aștept și să sper că voi fi sunată ca să mi se explice totul, să aștept și să rumeg acel cuvânt neînsemnat pe care nu i-l spusese niciodată lui Kuan. Acel cuvânt neînsemnat: iartă-mă. Nu puteam. Pentru că dacă aș fi spus „iartă-mă“, atunci totul ar fi devenit real. Vina mi-ar fi revenit mie.

Era singurul lucru pe care îl mai puteam face.

Am închis geanta. Fermoarul scoase un zgomot puternic, care trebuie să fi acoperit pașii lui, pentru că atunci când m-am întors, era acolo. Clipea, cu părul ciufulit, proaspăt trezit din somn.

— Eu plec la Beijing.

— Ce?

Mă privea stupefiat. Poate din cauza spuselor mele, sau poate pentru că nu-i propusesem să mă însoțească. În aceeași clipă, mi-am dat seama că ar fi trebuit să spun „noi“. *Noi* plecăm. Dar

nu-mi trecuse nici o clipă prin minte că el ar putea să mă însoțească.

— Dar cum...

— Trebuie să-l gădesc.

— Dar nici n-ai habar unde e. La ce spital e internat.

— Trebuie să plec.

— Dar Beijing... Și de unde vei începe să cauți?

Cât era de slab! Umbre adânci. Mai slab ca niciodată. Mult prea marcat.

— Am găsit adrese. Trebuie să-l caut la spitalele de acolo.

Ridică vocea:

— Singură? Poți fi în siguranță... în oraș?

— Dar e copilul nostru.

Cuvintele sunau nejustificat de dur. Am ridicat geanta de pe jos fără să mă uit la el. Am observat doar cum stătea nesigur acolo, în picioare, în spatele meu, ca și cum cuvintele mele se înfipseseră în el. Se gândea, poate, să mă însoțească?

— Dar cum vei plăti? Biletul, hotelul...?

Măinile mele se opriră în mijlocul unui gest. Știam că se va pune și problema banilor.

— Iau doar puțini bani, am spus încet.

Se îndreptă rapid spre dulapul din bucătărie, îl deschise și îl cercetă cu privirea. Figura i se înăspri când se întoarse spre mine. Era ceva înghețat în privirea lui. Îmi smulse geanta din mână cu o mișcare bruscă, o deschise și privi fix la cutia de tablă de deasupra.

— Nu. Vocea îi răsună tare, cu o forță pe care rareori o sesizasem la el. Dădu drumul genții cu o bufnitură în podea și făcu un pas spre mine. Nu-l vei găsi, Tao, spuse el. Cheltuiești toate economiile noastre, fără nici un rezultat.

— Ți-am spus că voi cheltui doar puțin.

Am găsit încă un pulover, deși nu mai aveam nevoie de altele. Am început să-l împăturesc. Încercam să o fac cu calm. Materialul sintetic foșnea între degetele mele.

— Trebuie să încerc.

Am plecat privirea în podea. Am încercat să nu mă uit la geantă, când, de fapt, nu aveam altă dorință decât să o apuc. Mi-am concentrat atenția asupra unei crăpături din parchet; astă-iarnă, Wei-Wen scăpase acolo o jucărie, un cal galben de lemn, și mă înfuriasem, pentru că nu aveam multe jucării. Iar el țipa, deoarece unul din picioarele calului se rupsesse și jucăria se stricase.

— Dar dacă banii se duc... am economisit timp de trei ani... vom fi prea bătrâni... dacă banii se duc, atunci noi...

Nu-și termină fraza. Rămase așa, în picioare. Între noi era geanta, cu cutia de tablă deasupra.

— N-ajută la nimic, spuse el în cele din urmă. N-ajută la nimic să te duci acolo.

— Ar ajuta la ceva dacă aş rămâne aici?

Nu răspunse, poate că nu dorea să respingă acuzația mea. Stătea doar așa, fără să reușească să spună ce gândea, ce îl frământa — nu doar că Wei-Wen dispăruse, pierdut cu totul pentru noi, ci și că totul era din vina mea. Iar acum îi răpeam și șansa de a mai avea un alt copil.

M-am uitat în altă direcție, nu mă puteam uita la el, trebuia să nu mă gândesc la asta. La vina mea. Vina mea. Nu. Știam doar că nu era așa. Vina era în egală măsură și a lui. Am fi putut rămâne acasă în ziua aceea. Să fi rămas acasă, cu cifrele și cu cărțile. El a fost cel care a vrut să ieșim. Vina era în egală măsură și a lui. Eram amândoi la fel de vinovați.

— Vino cu mine!

Nu răspunse.

— Poți veni cu mine, putem pleca împreună.

Mi-am luat inima-n dinți și l-am privit. Era furios? Îmi întâlni privirea. Nu. Era nesfârșit de trist.

Apoi scutură ușor din cap.

— Mai bine să rămân aici. Să fiu disponibil. De altfel... Ar fi mai scump dac-am merge împreună.

— N-am să cheltuiesc tot, am spus încet. Promit că nu voi folosi toți banii.

Am tras rapid geanta spre mine. Am aruncat puloverul deasupra, iar acesta acoperi și cutia de tablă. Apoi am mai tras o dată fermoarul. De data asta, el nu se opuse.

Am cărat geanta cu mine în hol și mi-am luat jacheta. El m-a urmat.

— Trebuie să pleci imediat?

— Trenul e doar o dată pe zi.

Am rămas așa, în picioare. Privirea lui se agăța de mine. Se aștepta să recunosc acum? Ar fi fost totul mult mai simplu? Dacă aș fi recunoscut strigând? Sau urlând?

Nu eram în stare. Pentru că, în momentul în care mi-aș fi cerut iertare, ar fi trebuit să accept exact asta: că, dacă l-aș fi ascultat, atunci n-am mai fi fost acum aici. N-am fi ieșit din casă în acea zi, iar Wei-Wen ar fi fost încă...

Mi-am luat haina pe mine. Pantofii. Apoi am apucat geanta și m-am îndreptat spre ușă.

— La revedere.

El făcu un pas înainte. Avea să-mi smulgă geanta din mână? Nu. Voia să mă îmbrățișeze. M-am întors într-o parte, am pus mâna pe clanță, nesuportând ca trupul lui să se atingă de al meu. Nici chiar obrazul lui lipit de al meu, nici buzele lui pe gâtul meu, pentru că puteau trezi sentimente de altădată, chiar împotriva voinței mele. Sau poate că ar fi putut declanșa greața din mine. Și mai mult... ar fi putut trezi același sentiment și în el? Mă voia în continuare? Nu știam și nici nu doream să știu.

Nu mi-am recăpătat respirația calmă decât atunci când mi-am găsit locul, m-am așezat și am simțit scaunul sub mine. Mi-am rezemat coloana de plasticul uzat al spetezei scaunului. Mi-am lăsat capul pe spate și mi l-am sprijinit de suportul pentru cap. Am rămas așa, lăsând să-mi defileze prin fața ochilor case, oameni, copaci, câmpii. Toată această lume exterioară nu mă preocupa. Trenul traversa peisajul atât de repede, încât copacii pe lângă care treceam păreau niște umbre. Dacă numărul de controale de pe drum nu avea să fie prea

mare, trebuia, conform orarului, să parcurgem cei 1 800 de kilometri până la lăsarea serii.

Propria lume dispărea în urma mea. Natura se schimba treptat, pe măsură ce ne îndreptam spre nord și la altitudini tot mai mari. De la livezile blânde cu fructe de pe meleagurile mele natale, de la dealurile domoale împădurite, grădinile etajate, la câmpurile nesfârșite cu plantații de orez și mai departe, pe măsură ce trenul începuse să urce munții, până la zone mai aride și necultivate. Când, în sfârșit, am început să coborâm din nou, am fost întâmpinați de un peisaj pustiu, uscat, golaș, aproape fără copaci. Kilometri în șir de monotonie. Mi-am întors fața de la fereastră, pentru că nu era nimic de văzut.

Mai fusesem doar o dată la Beijing, pe vremea când eram copil. Părinții mei aveau prieteni acolo. Ne-am dus să-i vizităm. Mi-au rămas doar câteva imagini în minte. O stradă mare și plină de viață, prăfuită și aglomerată. Gălăgie asurzitoare, peste tot oameni, mult mai mulți decât văzusem vreodată. Și drumul cu trenul, pe care mi-l aminteam bine, exact același cu cel de-acum. Trenul, de asemenea. Tehnologia nu se schimbase deloc de-a lungul vieții mele, pentru că nimeni nu mai avea timp de inovații.

Am ațipit. Mă cufundam și ieșeam din vise care semănau unele cu altele. Se făcea că ajunsesem la Beijing și căutam, că găsisem pe cineva care avea să mă ducă la el. De data aceasta, era un angajat al unui hotel. Știa unde se afla Wei-Wen, zicea el, și mă târa după el pe alei înguste și străzi aglomerate. Fugeam, el înainte și eu în spatele lui. Mă ciocneam mereu de alți oameni, fiind pe punctul de a-l pierde din priviri. L-am prins de braț, dar el se desprinsese de mine. M-am trezit cu răsuflarea tăiată. Când am ațipit din nou, mi-a apărut, în schimb, o femeie angajată într-un magazin. Și totul se reluă la fel. Ea îmi spuse că avea să mă ducă la el. Mă conduse afară în furnicarul de străzi, unde zgârie-norii blocau soarele, iar vânzătorii ambulanți încercau permanent să ne oprească. Fugea atât de repede, încât am pierdut-o din priviri, și, din cauză că găfâiam, am fost forțată să mă opresc și să admit că singura mea șansă de a-l revedea se risipise.

Apoi, dintr-odată, mă găseam într-un alt loc. O petrecere într-o grădină. Să fi fost un vis, o amintire? Eram îmbrăcată într-o rochie de vară, era cald. Eram copil și participam la sărbătorirea terminării anului școlar. Mâncam prăjituri, fursecuri degresate, cu înlocuitor de ou. Dar și un fel de înghețată apoasă, ciudată, dar totuși bună. Eram transpirată și simțeam cum înghețata rece mi se prelingea pe gât în jos.

Câteva fete dansau în cerc, iar cântecul lor se înălța, tot mai tare, în grădină. Unele voci erau clare și curate, altele, mai puțin ritmice și îmbufnate. Stăteam liniștită la umbră și le observam.

La asaltul micilor gurmanzi, prăjiturile de pe masă dispăreau în ritm alert. O colegă de clasă, Daiyu, cu ochii puțin înfundați și îmbrăcată într-o salopetă albastră, cu părul prins în agrafe și cu pantofi strălucitori în lumina soarelui se servi cu o bucată mare de prăjitură, după care luă o furculiță și se duse să se așeze lângă părinți.

Un alt copil se apropie și el de masa cu prăjituri. Un băiat. Wei-Wen. Wei-Wen al meu. Ce făcea el aici? Luă și el o bucată de prăjitură. O bucată mare, chiar mai mare decât Daiyu.

Apoi plecă.

Nu, m-am gândit eu, nu prăjitură! Nu lua din tort!

Dar el dispăru, cu prăjitura în mână, pierzându-se printre oameni, apoi apăru din nou. Trebuia să ajung la el înainte să ia o înghițitură. Nu trebuia să mănânce din prăjitură. Nu trebuia, pur și simplu. Devenisem adult între timp, eram eu însămi în vis, cea de acum, fugeam după el, îmi croiam drum printre oameni, îl zăream câte o fracțiune de secundă, dar apoi dispărea din nou, apărea ca să dispară imediat după aceea. În tot acest timp, invitații la petrecere se înmulțeau din ce în ce mai tare, tot mai mulți oameni, un număr enorm.

Cravata lui roșie, în mulțime, o pată în depărtare.

Și din nou dispăru.

M-am trezit pe când trenul intra într-o gară mare, întunecată și dărăpănată. Beijing.

GEORGE

Ne-am cazat la motel, într-o cameră cu pereți gălbui și cu mocheta pătată, care duhnea a naftalină și mucegai.

De la geam, vedeam cum un zid de apă se prăvălea pe pământ, o ploaie de proporții biblice, și nu o ploaie ușoară, în urma căreia mirosul reavăn al pământului și ciripitul păsărelor te-ar fi învăluit. Nu încetase de cinci zile și începusem să mă întreb dacă nu mi se pusese gând rău și dacă n-ar fi cazul să construiesc, probabil, o arcă.

Tom trebuia să plece a doua zi. Stătea cufundat cu nasul într-o carte pe care făcea sublinieri cu o cariocă galben neon. Se auzea, aproape permanent, doar scârțâitul cariocii pe hârtie. Poate că simțea nevoia să sublinieze fiecare cuvânt.

N-aveam unde merge. Camera ni se păruse mare atunci când o luaserăm. Dar spațiul intrase parcă la apă în ultimele zile. Singura fereastră pe care o aveam dădea spre o alee lăturalnică. Iar cele două paturi duble ocupau prea mult din spațiu. Stăteam pe patul de lângă perete, pe cuvertura înflorată, mototolită sub mine.

Mi se urăse deja de cele două tablouri de pe perete, primul reprezentând femeii pe un câmp de flori, și cel de-al doilea, o barcă. Sticla era murdară, plină de urme de degete în dreptul feței femeii. Tom ocupase spațiul de șezut de lângă geam. Cărțile lui erau răsfirate pe toată masa, iar alături era geanta lui, de asemenea plină de rechizite.

Dacă mă gândeam mai bine, el stătuse așa în cea mai mare parte a timpului. Nu că ar fi fost altceva mai bun de făcut, dar totuși. Nu se simțea nici urmă de implicare. Nici în ceea ce privește albinele și nici în privința ploii. Ar fi putut să se ambaleză, să se enerveze, să protesteze, dar nu făcea altceva decât să citească. Citea și sublinia cu cariocile lui neon. Roz, galben, verde. Părea să aibă o logică, pentru că instrumentele de scris erau plasate într-un șir... în fața lui, pe masă, și le alterna.

Am tresărit la sunetul telefonului. M-am ridicat. Numărul lui Lee lumina pe ecran.

— Da?

— Ceva nou?

— Nu în ultima jumătate de oră.

— M-am uitat și la alt buletin meteo, spuse Lee. Nu va mai ploua începând de după-amiază.

— Dar celelalte cinci buletine meteo pe care le-ai urmărit?

— Ploaie în continuare, răspunse el monoton.

— Sunt lucruri pe care nu le putem controla, am spus.

— S-ar mai putea... Ezită. Oare ar fi posibil să mai rămâi câteva zile?

Mai atinsese subiectul pe ocolite, dar acum era prima dată că mă întreba direct.

— Am programat deja mașinile de întoarcere. Și oamenii.

— Înțeleg.

Nu mai spuse nimic, știind că n-avea ce să facă.

— Se va potoli curând, l-am consolat, încercând să adopt tonul pe care-l folosea mama.

— Da.

— Câteva zile în plus sau în minus oricum nu mai contează.

— Așa-i.

Am tăcut. Auzeam doar sunetul ploii care cădea în șiroaie și cel al roților de mașini stropind apa din băltoace.

— Cred că mă duc acolo, spuse brusc.

— Da?

— Doar să verific.

— Am trecut eu de dimineață. Stau înăuntru. Nu se întâmplă nimic.

— Nu, dar totuși.

— Faci cum vrei, sunt albinele tale, ca să spun așa.

Râse ușor, dar nu era nici urmă de veselie în râsetul lui.

Apoi am întrerupt amândoi convorbirea.

Tom ridică ochii din carte.

— De ce nu i-o spui pe șleau?

— Adică?

— Evident că-i afectează recolta.

— Sigur că da.

— E om în toată firea și poate suporta un adevăr.

Puse capacul cariocii, cu un zgomot hotărât. Sunetul acesta și gestul în sine mă agasară profund. Iar vorbele lui și felul în care mi le aruncă parcă ieșeau din gura unui profesor de vreo cincizeci de ani.

— Credeam că citești, i-am spus.

— Am terminat acum.

— Sper că nu stai să tragi cu urechea la convorbirile mele!

— Ce Dumnezeu, tată! Suntem la doar trei metri distanță unul de altul.

— Și de ce, mă rog, ți-a venit, așa, deodată, să vii cu tot felul de păreri?

— Poftim?

Gheara lăuntrică mă scotea din minți. Nu reușeam să stau liniștit.

— Poftim? am spus, imitându-l. După ce te-ai tot fofilat de la treabă timp de o săptămână, domnul vrea să se implice?

Se ridică în picioare. Era mai înalt decât mine.

— Nu m-am fofilat. Am muncit. De fiecare dată când mi s-a dat ocazia, am trudit ca un animal, chiar mai mult decât tine. Știi prea bine.

— Dar fără chef.

Am făcut un pas spre el. Se retrase instinctiv, dar probabil conștientizându-și gestul reflex, scoase pieptul înainte, ridicând capul, și își înfipse picioarele în podea.

— N-am pretins niciodată c-aș fi interesat. Tu ai fost cel care m-ai rugat să te însoțesc, dacă-ți mai amintești.

— Mi-ar fi și greu să uit așa ceva.

Rămase tăcut. Mă privea doar. Ce n-aș fi dat să-i cunosc gândurile.

Apoi spuse brusc:

— N-ai putea să mi-i descrii pe Jimmy și pe Rick, tată?

— Ce spui?

— Cum sunt? Descrie-mi-i.

— Jimmy și Rick? Dar de când ai început să fii interesat de persoana lor?

— Nu ei mă interesează în mod deosebit. Dar dacă te rog să mi-i descrii, ai avea, cu siguranță, multe de zis, nu-i așa?

Îl priveam pur și simplu, fără să înțeleg prea multe.

— Știu și eu o mulțime de lucruri despre ei, normal, continuă el. Și asta doar pentru că te-am auzit pe tine vorbind despre ei. Și despre Lee, bineînțeles. Știu ce le place, ce fac în timpul liber, chiar și ce-i înspăimântă. Din poveștile tale. Vocea lui era mai blândă acum și mai caldă. Că Rick n-are iubită, de exemplu. Iar despre Jimmy... am auzit destul cât să-mi dau seama că te-ntrebi dacă nu cumva joacă în tabăra adversă.

Când să-i răspund, să spun și eu ceva despre Jimmy, n-am mai știut exact ce. Pentru că toată tărășenia asta n-avea nimic de-a face nici cu Jimmy și nici cu Rick. Am priceput că Tom bătea un apropo, dar nu știam în ce direcție. Ca și cum mi-ar fi aruncat creierul într-o cutie pe care o zgâlțâia cu putere.

— Dar pe mine, pe mine cum m-ai putea descrie oare? Întrebă el.

— Pe tine?

— Da. Ce-mi place? La ce sunt bun? De ce mi-e teamă?

— Tu ești fiul meu, am spus.

Oftă. Zâmbi vag, aproape disprețuitor.

Am rămas așa, privindu-ne. Gheara era tot mai intensă.

Apoi cedă privirii mele. Se îndreptă spre sacoșa cu cărți.

— Dacă oricum n-avem nimic de făcut acum, o să m-apuc de istorie.

Scoase o carte groasă, albastru închis, pe coperta căreia am observat că scria Big Ben.

Se așează, întorcând scaunul cu speteaza la mine.

Mi-aș fi dorit să am și eu o carte extrem de groasă în care să mă refugiez. Și un scaun pe care să-l întorc cu spatele. Sau, mai mult ca orice, să am o remarcă extrem de inteligentă la îndemână. Dar mă prinsese de data asta. Am rămas mut. Pradă ghearei intense.

Nu trecu mai mult de o oră și jumătate și ploaia încetă. Norii se risipiră, și chiar dacă cerul nu se însenină complet, era, oricum, mai puțin întunecat decât în ultimele zile. Evident că cea de-a șasea prognoză meteo a lui Lee fusese mai aproape de realitate.

Tom lăsă, în sfârșit, cartea deoparte. Se ridică și își puse o jachetă.

— Mă duc să mă plimb.

— Nu poți lua mașina.

— E-n regulă.

— S-ar putea să am nevoie de ea.

— Bine.

Când să deschidă ușa, sună telefonul din nou. Era Lee. Ne ruga să ne ducem la el de îndată.

tao

Am găsit un hotel deschis chiar lângă gară. Era degradat și pustiu, dar ieftin. Peste drum se afla un restaurant unde se servea mâncare simplă și pentru buzunarul oricui. Îmi puteam permite o masă caldă azi, dar nu în fiecare zi, dacă voiam ca banii să-mi ajungă mai mult de o săptămână. Și nici nu știam de câtă vreme aveam nevoie ca să-l găsesc. Nu mă gândeam să mă întorc până nu-l găseam.

Un tânăr îmi puse o farfurie în față. Orez prăjit. Era singurul fel de mâncare pe care îl puteau oferi în acest restaurant de familie. Tatăl era bucătarul, după cum îmi spuse tânărul în timp ce mă servea. Nu mai lucra nimeni acolo în afară de ei.

Eram singurul client în sala de mese încăpătoare a restaurantului. Și nici pe stradă nu văzusem prea mulți oameni. Totul era diferit față de ce-mi aminteam. Orașul zgomotos și dinamic din memoria mea parcă dispăruse. Acum locuințele, în marea lor majoritate, fuseseră abandonate, iar străzile erau pustii. De multă vreme nu se mai găseau mijloace de subzistență în zonă. Știam că mulți fuseseră relocați cu forța în alte zone ale țării, unde era mai mare nevoie de mână de lucru în agricultură, însă, cu toate acestea, liniștea totală mă surprinse. Orașul crescuse și se dezvoltase până într-un punct în care totul se opri, iar acum începea să decadă. Asemenea unui bătrân care se apropia de moarte. Tot mai singur, tot mai liniștit, în ritm tot mai

monoton, cu fiecare zi. Singurul loc luminos era micul restaurant de peste drum de hotel, căci altfel strada era pustie.

Mi-am apropiat scaunul de masă. Zgomotul picioarelor scaunului care se frecau de pardoseală suna gol și puternic în localul pustiu. Chelnerul rămase acolo, în picioare, așteptând în timp ce eu mâncam. Să fi avut aproape optsprezece ani și era slab. Părul crescut până la umeri nu mai văzuse de multă vreme foarfeca. Purta uniforma de chelner cu neglijență tinerască, mișcându-se ușor și familiar. În curtea școlii ar fi fost extrem de popular printre elevi, ca unul care n-are nevoie să se pună în evidență, având pur și simplu ceva în plus. În vremuri normale, ar fi fost genul de tânăr care ar fi atras oricând în jur o gașcă de prieteni.

Observă că îl analizez și, dintr-odată, nu mai știu ce să facă cu mâinile, așa că și le ascunse imediat la spate.

— E bun? întrebă el.

— Da. Mulțumesc.

— Regret că nu mai avem nici un fel de mâncare din meniu.

— E-n regulă. Oricum nu mi-aș fi putut permite, i-am răspuns eu zâmbind.

Îmi întoarse zâmbetul, aparent ușurat, înțelegând probabil că ne aflăm în aceeași situație.

— Restaurantul e mereu la fel de gol? am adăugat.

Încuviință cu capul.

— În ultimii ani a fost tot așa.

— Din ce trăiți?

Ridică din umeri.

— Din când în când mai intră câte cineva. Plus c-am mai vândut unele din echipamente, spuse el făcând semn înspre bucătărie, unde tatăl lui se apuca să spele vasele. Toate cuțitele bune, o mașină de tocat, câteva oale și cuptorul cel mare. E suficient deocamdată. Ne-am făcut un calcul și avem destui bani să ne descurcăm... până prin noiembrie.

Rămase tăcut, gândindu-se, poate, la același lucru ca mine. Ce aveau să facă apoi?

— Dar de ce ați rămas aici? am spus.

Începu să șteargă praful inexistent de pe una din mese.

— Atunci când toți cunoscuții noștri au fost nevoiți să plece, noi am primit autorizație să rămânem, pentru că aveam un restaurant cu o lungă tradiție în spate. Luni în șir s-a luptat tata s-o obțină. Mototoli cârpa de praf, strângând-o în pumn. Mi-amintesc bucuria tatei când a venit acasă cu vestea că a primit, în cele din urmă, autorizația, ca să nu ne mutăm. Și n-am mai fost nevoiți să ne părăsim locuința.

— Dar acum?

Privi în altă direcție.

— Acum e prea târziu. Acum suntem aici.

Trase ușor de părul aspru. Îmi aminti brusc de Wei-Wen. Ce tânăr era băiatul, poate chiar mai mic decât crezusem inițial, poate de paisprezece-cincisprezece ani. Încă în formare.

Am împins farfuria către el.

— Ia tu restul. Eu sunt sătulă.

— Nu. Mă privi nedumerit. Ați plătit pentru asta.

— Sunt sătulă. I-am întins bețele. Hai, stai jos.

Aruncă o privire fugară înspre bucătăria tatălui, care însă nu era atent la noi. Apoi băiatul trase rapid scaunul, se așeză și luă bețele. În grabă, asemenea unui câine, devoră orezul, așa cum făcuse și Wei-Wen când îngurgitase prunele. Dar se opri imediat, ridică privirea, ca și cum s-ar fi rușinat din cauza atenției pe care o primea din partea mea. I-am zâmbit încurajator. Reîncepu să mănânce, străduindu-se în mod vădit să se calmeze.

M-am ridicat să plec, ca să-l las în pace.

Dar atunci se ridică și el.

— Așezați-vă, i-am spus și m-am îndreptat înspre ușă.

— Da. Rămase în picioare, ezitând. Nu.

Veni spre mine.

Am pus mâna pe clanță ca să deschid ușa. L-am privit, fără să înțeleg prea bine.

— Unde locuiți? mă întrebă.

— Acolo. Am făcut semn peste drum, către hotel.

Veni direct la mine și se uită afară pe stradă. Nici un vehicul, nici țipenie de om, nici urmă de viață.

— Stau aici până intrați în hotel.

— Ce?

— Rămân aici până atunci.

Mi se adresează cu o gravitate responsabilă pe figura lui tânără.

— Mulțumesc.

Am ieșit pe ușă. Strada era pustie, cu miros de cărămidă umedă, de praf și un iz slab de putregai. Un oraș în descompunere. Cu fațade degradate. Pe un zid atârna un panou electronic stricat. Primele zece secunde ale unui film se reluau încontinuu. Li Xiara, liderul Comitetului, vorbea probabil despre comunitate și cumpătare. Dar mesajul era mut, deoarece sunetul încetase de mult să mai funcționeze. De jur împrejur erau magazine închise, cu grilaje la uși, geamuri sparte, doar umbre în maro și gri. Culorile dispăruseră, de parcă totul ar fi fost acoperit de ceață. Iar liniștea era profundă și apăsătoare.

M-am întors când am ajuns pe celălalt trotuar. Da, el era încă acolo. Făcu semn cu capul înspre hotel, ca și cum ar fi dorit să mă grăbesc să intru.

GEORGE

Lee stătea aplecat peste stupi, încercând să facă ordine. Chiar dacă era acoperit de salopetă, pălărie și masca de protecție, mi-am dat seama că era disperat. Patru stupi, întorși cu fundul în sus, zăceau împrăștiți pe jos. Albinele zburau nedumerite și nervoase într-un roi mare, căutându-și adăpost în aerul umed de după ploaie.

— Au!, strigă brusc și își duse mâna la ceafă.

— Trebuie să ai grijă la orificii, i-am spus și i-am aranjat mai bine vâlul de protecție. Albina moartă avea s-o scoată mai târziu.

Înjură, și am observat că avea lacrimi în ochi. Poate din cauza înțepăturii, sau poate lacrimile erau acolo de dinainte.

— Am crezut că gardul le va proteja destul de bine; spuse încet.

— Dacă prind gustul mierii, mai nimic nu-i poate opri.

Abia în clipa aceea am simțit privirea lui Tom.

— Parcă ziceai că nu mai sunt urși pe-aici, spuse el.

Nu eram în stare să-l privesc în ochi, așa că mai bine nu răspundeam la întrebare. Am ridicat un stup. L-am inspectat. Era întreg.

— Dă-mi chestia aia de colo, am spus arătând înspre o ramă de pe jos.

El se duse până la ea, continuând să mă privească. Ridică rama de pe jos și mi-o dădu. Am observat că-i tremurau mâinile.

Am privit în sus. Ochii lui erau la fel de mari ca atunci, demult. Nu mai avea nimic din aerul de profesor, pentru că în fața mea era un băiețel.

— E prin apropiere? întrebă încet.

Am luat rama și i-am înfruntat privirea.

— Nu, pentru că o ia la picior imediat după.

Rămase locului, privind-mă cu îndoială.

Am pus mâna pe el. Rareori o făceam.

— Tom. Acum nu e ca atunci. Se întâmplă în fiecare an, iar eu nu i-am văzut niciodată, nici măcar o dată, de fapt. Mai rău e pentru Lee, care trebuie să mă despăgubească.

Dădu din cap, fără să-mi respingă atingerea.

— De aceea locuim la motel, nu-i așa? Și nu în cort, am spus eu.

Dădu din nou din cap. I-am strâns umărul. Tare îmi venea să-l strâng la piept, văzând că are nevoie de mine. Încă mai avea nevoie de mine. Dar, în aceeași clipă, Lee veni la noi.

— Trei stupi, spuse el. Asta face... 240 de dolari?

L-am lăsat pe Tom și am făcut un semn aprobator spre Lee. Dar m-am oprit când am văzut privirea lui deznădăjduită din spatele plasei de protecție.

— 240? Nu. Să fie 200.

— Dar George...

— Nu mai avem ce discuta. Poți s-o iei ca pe-un împrumut.

Lee se întoarse cu spatele și înghiți greu. Tom continua să mă privească. Nu spunea nimic, dar ochii spuneau totul. Și-și aminteau totul.

Se întâmplase prima oară când veniserăm la Lee, prima oară când am plecat cu albinele. Nu aveam mulți stupi cu noi, doar cei care încăpuseră în camionetă.

Era un soi de experiment, iar dacă treaba mergea bine, puteam să-mi extind activitatea și să fac polenizare la scară mică, ocazie pentru câte o vacanță, iar Tom, care atunci avea cinci ani, urma să mă însoțească. Doar noi doi, în mijlocul naturii. Departe de oameni. Să pescuim, să bem apă de izvor, să facem foc de tabără. Ne-am tot făcut planuri săptămâni în șir.

Am găsit un loc pe o colină, la oarecare distanță de stupi. De acolo aveam o vedere bună, de jur împrejur, terenul era drept și frumos. Am ridicat cortul pe îndelete, având grijă să-l ancoriez bine de pământ, iar pânza să fie bine întinsă. Avea să fie casa noastră timp de trei săptămâni, așa că era important să fie trainică.

Tom avea sarcina să întindă sacii de dormit. Își dădu silința să-i alinieze ca la carte, așa cum o văzuse pe Emma făcând paturile acasă. Era entuziast, vorbea neîncetat, ca o moară stricată, nedându-și încă seama că-i era dor de mama. Iar eu mă gândeam că avea, totuși, să meargă bine. Că aveam să ne simțim extraordinar, noi doi, aici sus, pe un deal, și că cele trei săptămâni urmau să treacă într-o clipită, lăsându-i o amintire de neuitat pentru tot restul vieții.

Am aprins un foc. Ne-am cuibărit unul lângă altul și am început să prăjim dovleac. Tremura ușor, așa că l-am luat de după umeri, care dispărură parcă sub brațul meu. Ne-am uitat la stele și i-am arătat toate constelațiile pe care le cunoșteam. Nu erau multe. Carul Mare și Centura Orion, după care am inventat alte câteva.

— Uite, acolo-i Șarpele.

— Unde?

— Acolo.

Ochii lui urmăreau degetul meu în timp ce arătam înspre stelele care se aliniau într-o linie șerpuitoare.

— Dar de ce se numește Șarpele?

— Nu se *numește* șarpele. *Este* un șarpe.

Și-apoi i-am povestit despre șarpe. Nu prea mă pricepeam eu să inventez povești, dar atunci am fost inspirat. Poate pentru că Tom se adăpostise la încheietura brațului meu, sau poate pentru că eram la mare distanță de tot ce se numea televiziune și divertisment, făcând loc omului primitiv din mine, ori poate că mi-am descoperit puteri nebănuite, știind că aceasta avea să fie viața noastră în următoarele trei săptămâni.

— Șarpele locuia într-o crăpătură din muntele aflat în apropierea unui mic sătuc, am început eu să povestesc, și era diavolul

însuși, mai afurisit decât cei mai afurisiți, și mai înfometat decât cei mai înfometați. Mânca tot, absolut tot ce-i ieșea în cale. Mai întâi înfulecă pădurea, și mai apoi toate recoltele. Apoi, după ce îngurgită toate astea, se puse să mănânce grădinile oamenilor, devorând fructe, legume, fructe de pădure, iar pe măsură ce mânca, creștea văzând cu ochii. Și după ce înfulecă tot, până la cea mai mică tufă, până la cel mai mic cartof, da, da, chiar și până la cel mai zbârlit fir de iarbă din luncă, începu să mănânce și oameni. La început, se mulțumi cu copii la micul dejun și bunicuțe la prânz. Crescu și tot crescú până când se făcu atât de puhav și de lung, încât se încolăci de două ori împrejurul satului. Și rămase așa, acolo, mâncând cu lăcomie când una, când alta. Oamenii se adăpostiră în casele lor, ascunzându-se prin dulapuri, pe sub paturi și în pivnițe. Dar șarpele tot dădea de ei, strecurându-se înăuntru în casele lor, până în cel mai ascuns ungher, mâncându-i pe toți, unul după altul.

Simțeam cum Tom tremura în curbura brațului meu, dar nu de frig. L-am strâns și mai tare lângă mine, iar el se lipi de mine, ca și cum ar fi vrut să între în mine, să se adăpostească de groază și de bucurie.

— Oamenii erau neajutorați și nu știau ce să mai facă. „O să murim cu toții“, se gândeau ei, „o să fim mâncați de vii“. Și se ascuseră cu mic, cu mare, cât de bine reuși fiecare. Toți, cu excepția unui singur băiat.

— Cine era? se auzi slab vocea lui surescitată.

— Era... nu era orice fel de băiețandru.

— Nu?

— Era apicultor.

— Al! spuse Tom repede, de parcă nu îndrăzneă să continue, de teamă să nu mă-ntrerup din poveste.

— El avea un stup mare și frumos. Cu cea mai bună colonie de albine care s-a văzut vreodată, fidelă, muncind din greu și care nu roia niciodată. De trei ani de zile regina era aceeași și depunea ouă ca niciodată înainte. Băiatul se hotărî să iasă din casă și să se ducă la stup. Îl deschise și ceru în șoaptă ajutorul albinelor.

M-am oprit pentru a spori suspansul. Aveam deja sfârșitul poveștii și eram destul de mulțumit de el.

Tom aștepta. L-am lăsat să aștepte. I-am observat ochii rotunzi ațintiți asupra mea, în expectativă. Doream să-i prelungesc cu încă puțin starea în care se afla.

În cele din urmă nu mai putu suporta.

— Și-apoi?

Am reluat firul încet.

— Albinele îl ascultară și se gândiră, în timp ce șarpele se apropia tot mai mult de băiat, sâsâind.

Tom rămase cu gura deschisă, privind-mă.

— Și chiar în clipa când șarpele vru să-l înșfăce pe băiețandru, își făcură apariția albinele! Un roi gigantic se năpusti asupra șarpelui. Îl înțepară și-l înțepară, iar și iar, în cap, în gât, în coadă, în ochi, peste tot locul, până ce șarpele nu mai suportă și plecă, târându-se cât putu de repede.

Toți mușchii lui Tom erau, în continuare, tensionați. Stătea nemișcat pe brațul meu.

— Și toți au fost salvați? spuse el, aproape imperceptibil, temându-se poate de răspunsul ce avea să vină.

Am așteptat din nou, simțeam cum vibrează lângă mine.

— ...Da, am spus.

Tom răsufflă ușurat.

— Dar albinele nu se mulțumiră cu atât, am continuat.

— Nu se mulțumiră? Râse puțin.

— Îl alungară pe șarpe tot mai departe.

— Departe?

— Da, departe de tot.

În sfârșit, Tom se destinse. Îi simțeam corpul relaxat, lipit de al meu.

— L-au alungat până-n înaltul cerului, am continuat. Și-acolo poți vedea șarpele. Chiar și-n ziua de astăzi.

Tom dădu din cap. Simțeam cum capul lui se mișca în sus și în jos în scobitura brațului meu.

— Uite-l, acolo! am spus. Și acolo, am adăugat, arătându-i în depărtare. Iar în partea aia sunt stupii.

— Acolo?

— Da, vezi? Uite, acolo, și acolo, și acolo. Am desenat trei pătrate în aer.

— Și albinele?

M-am gândit puțin, după care a venit și răspunsul, simțindu-mă aproape genial.

— Ele sunt tot restul stelelor.

Și-atunci m-am gândit că așa avea să fie. Că așa avea să fie în cele trei săptămâni cât urma să stăm acolo.

Ne-am culcat, iar Tom ațipi imediat. Eu am mai rămas nemișcat, ascultându-i respirația în întuneric, sforăitul ușor, pentru că avea nasul înfundat. Înainte să adoarmă, se mai răsuci de câteva ori în sacul de dormit. Și-apoi am adormit și eu.

Dar veni ursul. Primul zgomot care ne trezi a fost sunetul ascuțit al gamelei care căzuse de pe foc, cu mare zarvă, pe pământ. O umbră amenințătoare acoperea albinele care străluceau pe cer. Sunetul labelor lui printre tufe, într-atât de aproape, încât îi puteai auzi fâșâitul blănii.

Îl țineam în brațe pe Tom, dar brațul meu nu-i mai oferea alinare. Ochii lui erau larg deschiși și se holbau în întuneric.

Auzeam cum ursul devasta tabăra. Punga de plastic cu bezele a fost făcută ferfeniță. Grămada de lemne de foc, pe care-o clădisem cu așa mare grijă, a fost dărâmată, iar un sunet surd și cavernos se auzi când labele lui masive se abătură asupra cutiei frigorifice din polistiren.

Apoi se lăsă liniștea.

Am rămas așa, nemișcați, mult timp. Apoi mi-am trecut mâna prin părul lui Tom, ciufulindu-l, în speranța că va întoarce capul spre mine, că se va uita la mine, dar el continua doar să se uite la nimic, în gol. Ce puteam spune? Ce-ar fi spus Emma? N-aveam idei, așa că am renunțat să mai deschid gura. L-am tras mai aproape de mine, dar corpul lui era rigid.

În cele din urmă, m-am aventurat afară din cort.

Locul fusese devastat. Bezelele fuseseră mâncate, iar ursul, dus de-acolo.

Abia atunci am fost în stare să respir normal.

M-am uitat înăuntru în cort.

— Suntem în siguranță.

Dar Tom nu răspunse. Rămăsese în aceeași poziție, cu privirea aceea întunecată a lui, cu gura închisă și cu întreg corpul imobil. L-am ridicat și l-am dus la mașină. A doua zi l-am urcat în autobuzul spre casă. Nu mai aveam ce face altceva. Emma avea să-l aștepte în stație. Nu bodogăni că trebuie să se întoarcă de unul singur pe drumul lung. Înainte de această întâmplare, nici n-ar fi fost posibil.

Vocea ei deveni brusc severă când i-am povestit ce se întâmplase. Știam ce gândea, chiar dacă nu lăsă să-i scape mai nimic. „Tu ar fi trebuit să verifici mai bine“, gândea ea, desigur, „trebuia să fi știut că sunt urși în zonă. Doar o pânză de cort între voi și moarte, ai avut noroc, mai mult decât ai fi meritat“.

La plecarea autobuzului din stație, i-am văzut figura palidă, care mă privea pe geamul din spate. Sentimentul de ușurare i se întipărise pe chip și în ochii lui mari și speriați.

Nu m-a mai însoțit niciodată în Maine.

Până acum.

Când ne-am așezat în mașină, nu mai ploua. Lee se duse la mașina lui, ca să meargă acasă să facă o reclamație în care să se plângă de gardurile electrice.

Tom nu scoase nici o vorbă pe drumul de întoarcere. Poate că stătea așa, cu ochii după urs, așteptând să ne ațină calea, să sară în fața mașinii cu labele lui masive, pe capotă, sfâșiind caroseria în două, să ne scoată afară ca pe doi șoareci dintr-o gaură.

Ajunși în camera de motel, Tom se apucă sa-și împacheteze rapid lucrurile, strânse cariocile și aruncă cartea mare cu Big Ben în geantă. Am rămas în picioare, privindu-l.

— Nu întârzii.

— E bine să fii pregătit, mormăi el, din nou cu spatele la mine.

Abia când închidea geanta mă privi. Mă așezasem și mă prefaceam că citesc ziarul.

Stătea în picioare în fața mea, cu brațele relaxate pe lângă corp. Își băga mâinile în buzunarele pantalonilor, dar le scoase imediat afară. Era ceva anume în ochii lui ce nu puteam descifra.

— Da? am spus în cele din urmă.

Nu răspunse. Stătea acolo și era evident că-l frământa ceva.

— Prea bine. M-am aplecat din nou asupra ziarului, cu capul puțin înclinat, făcând o grimasă, ca și cum aș fi citit ceva deosebit de interesant.

— De ce faci asta? întrebă el deodată.

M-am uitat în sus.

— Ce? Ce anume?

— De ce le iei așa cu tine peste tot?

— Cum?

— Albinele. Inspiră adânc. Acum ai pierdut trei stupi. Trei colonii de albine și-au pierdut casa. Vocea răsună tot mai tare, ochii erau tot mai mari, își încrucișă brațele pe piept, ca și cum ar fi trebuit să se adune. Chiar și numai faptul că trebuie să le cari cu mașinile de colo-colo. Ai idee ce se întâmplă cu ele?

Câtă gravitate într-un corp atât de tânăr. Era mult prea mult. Mă făcea să râd. Și exact asta am făcut. Un rânjet îmi traversă buzele, din gâtlee îmi scăpă un sunet, însă râsetul n-a fost la fel de autentic pe cât calculasem.

— Nu-ți plac afinele? am întrebat.

Tom păru nesigur.

— Afine?

Am încercat să țin capul la suprafață, să-mi păstrez rânjetul, să mă apăr în spatele lui.

— Nu s-ar prea face afine în Maine fără albine.

Înghiți.

— Știu, tată. Dar de ce faci parte din tot... sistemul ăsta? Agricultura... așa cum se face ea astăzi...

Mi-am împăturit ziarul cu mișcări ample. L-am pus pe masă. Încercam să-mi calmez vocea și să nu răcnesc.

— Dacă ai fi fost fiul lui Gareth, atunci aș fi înțeles despre ce vorbești. Dar eu nu fac agricultură așa ca el.

— Credeam că vrei să ajungi ca el.

— Să ajung ca Gareth?

— Știu că vrei să-ți extinzi afacerea.

O spuse simplu, fără să pară o întrebare. Nici o învinuire, chiar dacă despre asta era vorba.

Am râs iarăși. Un râs găunos.

— Și ne-am înscris, pe tine și pe mine, în clubul de golf. Și am investit în fabrica piese de alamă.

— Ce spui?

— Nu. Nimic.

Oftă. Apoi își luă privirea de la mine, îndreptând-o spre fereastră. Nu mai ploua deocamdată.

— Cred că o să fac plimbarea acum, spuse el, fără să se mai uite la mine. Apoi plecă.

Fiul meu ieși pe ușă, iar cu el odată, toate planurile mele, care se transformă în fum.

William

— Dar unde e?

Thilda și fetele stăteau aliniate în fața mea în bucătărie. Acum, în sfârșit, aveau să vadă la ce lucrasem în ultima vreme. Mi-am propus să le conduc până jos, la stup, dar să le țin, totuși, la distanță, ca să le feresc de înțepături, iar apoi aveam să deschid cu grijă stupul și să le explic totul, pe îndelete. Astfel ca ele, astfel ca Edmund să înțeleagă cum această invenție urma să ne schimbe tuturor viața. Să ne confere onoare, să așeze numele nostru în cărțile de istorie.

Soarele apusese deja la capătul pământurilor din spatele grădinii, luptându-se cu orizontul și cu norii sumbri care se adunaseră spre vest. Nu peste multă vreme, avea, inevitabil, să dispară, și poate că avea să și plouă. Doream să arăt stupul familiei exact la apusul soarelui, când albinele ar fi fost deja adunate înăuntru.

— M-a anunțat că nu vine la cină, spuse Thilda.

— Nu? Dar de ce?

— Nu l-am întrebat.

— Dar i-ai spus că aveam de gând să vă arăt tuturor ceva?

— E tânăr și are viața lui. Cine știe pe unde e acum.

— Era cazul să fie aici!

— E surmenat, spuse Thilda.

Chiar și în lipsa lui, vorbea despre el cu o voce tandră și miorlăită, de parcă ar fi fost un nou-născut.

— Ce crezi tu că va dovedi la toamnă, dacă nu-și poate îndeplini sarcinile?

Așteptă o vreme până să-mi răspundă. Se gândi, fornăi.

— Trebuie să dovedească neapărat ceva?

— Poftim?

— Cred c-ar fi înțelept să mai aștepte un an. Să locuiască acasă, ca să se poată odihni cum trebuie.

Nările i se dilatără în timp ce vorbea. Mi se făcu greață și mi-am întors capul.

— Găsește-l, am spus, fără s-o privesc.

Opt perechi de ochi mă fixau, dar nici un membru al familiei mele nu dădu vreun semn că ar mișca un deget.

— Dați de el imediat!

În cele din urmă, una dintre ele înțelese cine era capul familiei. Făcu un pas înapoi spre ușă și își luă boneta din cui.

— Mă duc acum.

Charlotte.

Am rămas nemișcați în bucătărie, în timp ce întunericul de prin unghere se răspândea și ne împresura. N-am aprins nici o lampă. De fiecare dată când vreuna din fetele mici deschidea gura, Thilda îi cerea să tacă. Întrezăream cerul printr-una din ferestre. Norii acoperiseră de mult soarele, și, în curând, nici norii nu se mai văzură din cauza întunericului care înghițea toate contururile. Curând, aveam să fim orbiți de noapte, făcându-se prea târziu ca să le mai pot arăta ceva.

Dar unde era Tom?

Am ieșit afară și am rămas așa, în capul treptelor.

Atmosfera era înăbușitoare. Aerul era umed și apăsător, fără nici o urmă de adiere. Totul era nemișcat. Albinele se retrăseră în stup și nu le mai puteam auzi.

Unde stătea tot timpul? Ce putea fi mai important pentru el decât ceea ce voiam eu să-i arăt?

M-am întors în casă. Thilda încerca să-și înăbușe un căscat. Georgiana adormise cu capul în poala Dorotheei, gemenele se

sprijineau una de cealaltă, amândouă somnoroase, cu ochii aproape închiși.

Era mult prea târziu pentru ele. Trebuiau să fi fost deja de mult în pat.

Brusc, n-am mai știut cu ce să-mi umplu timpul și am făcut doi pași în lateral. Pe masă se afla o carafă, pe care am luat-o ca să-mi torn un pahar de apă. Simțeam un gol în stomac, un huriut slab care creștea în intensitate. Ca să le distrag atenția de la stomacul meu, am tras în grabă scaunul de sub masă. Apoi m-am așezat, cu ambele mâini deasupra diafragmei, m-am aplecat ușor în față, iar huriutul rămase în interiorul meu.

Brusc, ușa se dădu în lături.

M-am ridicat dintr-un salt.

Charlotte intră prima. Privea în podea.

Și, în spatele ei, o siluetă întunecată. Edmund. Îl găsise.

— Vai, dragule!

Thilda se ridică repede.

Avea părul și hainele ude. Pantalonii erau uscați, ca și cum cineva îi aruncase apă în față. Înaintă cu pași nesiguri.

— Charlotte? spuse Thilda.

— Edmund... el...

— Am căzut în pârâu, spuse Edmund lent.

Trecu clătînându-se pe lângă noi.

Am făcut un pas înainte și am pus o mână pe umărul lui, dorind să-l conduc, poate pentru că încă nu era prea târziu ca să-l iau cu mine afară, să-i arăt și să-l fac să înțeleagă.

Dar mi-am dat imediat seama că tremura în hainele ude și-i clănțăneau dinții în gură.

— Edmund?

— Eu... trebuie să dorm, spuse încet fără să se întoarcă.

Apoi se desprinsese din prinsoarea mea și, cu pași târșâți, urcă scara la etaj.

Thilda îl urmă, și pașii ei sunau asemenea ghearelor de găină pe podea, iar vorbele parcă erau un cotcodăcit nervos:

— Dragul meu băiat... hai, să te ajut... uite, mergi cu grijă... patul e făcut... ia-mă de braț... așa, da... așa.

Spatele lui lat dispăru pe scări în sus. Am privit în jos, la mâna mea, era încă udă după ce-l atinsesem, așa că mi-am șters-o repede de cracul pantalonilor.

Melancolia, cea care mă afectase atât de puternic, să fi pus stăpânire și pe fiul meu? Din sângele meu în sângele lui? Moștenită? Oare din această cauză nu mă lăsa să ajung la el?

Am simțit o strângere de inimă. Nu, nu el. Nu Edmund.

Imediat le-am văzut pe fete, care formaseră un cerc în jurul meu. Tăcute, se clătinau de oboseală. Mă priveau, așteptând următoarea mea mișcare. Toate, cu excepția lui Charlotte, care îmi înfrunta privirea, și ea la fel de palidă din cauza lipsei de somn.

Am tras aer în piept.

— Măine, le-am spus încet. Trebuie să așteptăm până mâine.

tao

— Îmi puteți spune cum se-ajunge acolo?

Eram în holul ponosit și fără personalitate al hotelului și arătam cu degetul pe harta pe care o despăturisem. Spitalul pe care nu-l cercetasem încă era unul dintre ultimele de pe listă.

— Înainte era o linie de metrou de aici și până acolo, spuse recepționera și-mi arată cu degetul, locul unde „trebuie să schimbați metroul“, nu departe de marginea uzată a hărții.

Era o femeie elegantă, înaltă, care râdea neașteptat de tare și de mult, de fiecare dată când se ivea ocazia. Era tot timpul la serviciu. Ceilalți fuseseră relocați, zicea ea. Ținea cu dinții de hotelul care o plătea din ce în ce mai prost, doar ca să facă rost de alimente pentru ea și fiica ei. Fetița de zece ani venea pe la hotel în fiecare zi și își făcea lecțiile acolo. Era singura modalitate pentru mamă și fiică să se vadă.

— Dar acesta e segmentul rețelei de metrou pe care comitetul orașenesc nu ne recomandă să-l mai folosim, continuă ea.

Am privit-o nedumerită.

— Zonele acelea sunt dure. Ocupate. Nu... „Ocupate“ nu este cuvântul potrivit. Dar celor care încă mai locuiesc acolo le lipsește totul. Și nu mai pot fi ținuți sub control, spuse ea.

— Cine sunt oamenii aceia?

— Sunt cei care n-au vrut să se mute. Cei care au fost abandonați. Cei care s-au ascuns. Totul a mers atât de repede, încât,

dacă întârzi ai, se întâmpla să regreti, și ți se spunea că era deja prea târziu.

Înghiți și se uită în altă parte. Poate că același lucru era valabil și pentru ea, și pentru tânărul care lucra în restaurant cu tatăl lui. Dar n-am fost în stare s-o întreb, pentru că n-aș mai fi suportat încă o istorie ca aceasta.

Nu mai voiam să zăbovesc, voiam să caut, așa cum făcusem în fiecare zi de când ajunsesem aici, la Beijing. Undeva tot trebuia să fie. În fiecare dimineață, plecam când se crăpa de ziuă, cu bani în geantă și câțiva biscuiți uscați împachetați în hârtie, înspre o nouă zonă a orașului, un nou spital. Contactasem mai multe dintre ele în avans, sunând fie de acasă, fie de la hotel. Aveam nume de secții de spital, de medici. Acum căutam din nou aceiași oameni, gândindu-mă că poate aflaseră ceva, că le-ar fi fost mai dificil să mă trimită la plimbare văzându-mă acolo, în carne și oase, pe mine, Mama. Unii dintre ei își aminteau, probabil, de mine și mă compătimeau. Alții chiar aveau curajul să mă privească în ochi și să-mi spună că-mi înțelegeau dispararea.

Dar, din păcate, răspunsul era mereu același, peste tot. Nu-l găsiseră în nici o arhivă. N-auziseră niciodată de Wei-Wen. Și eram mereu trimisă mai departe, la alte spitale, „ați încercat în Fengtai, ați încercat la spitalul central din Chaoyang, ați fost la Centrul Haidian pentru căile respiratorii?”.

Ceream întotdeauna să vorbesc cu superiorii și niciodată nu mă mulțumeam cu primul cu care eram pusă în legătură. Și apoi așteptam. Zile în șir. Șezând, stând, cutreierând, la fereastră, în camere întunecate, pe pardoseli reci, de piatră, în săli cu lumină rece, cu un pahar de apă în mână, o ceașcă de ceai de la automat, cel mai adesea de una singură și, uneori, în săli de așteptare slinoase. Nu era niciodată aglomerat, niciodată ocupat, dar, cu toate acestea, aveam senzația că eram mereu împinsă mai jos, pe o altă listă, și, deseori, nu eram trimisă la persoana cu care ar fi trebuit să vorbesc decât în ultima clipă, înainte de închidere. Alteori vedeam cum își dădeau ochii peste cap; „nu se poate da bătută, sunt mulți oameni disperați, mulți

bolnavi, subnutriți, un singur copil, ar trebui să renunțe, să înțeleagă că nu avem timp“.

De câteva ori, așteptarea m-a dus chiar în biroul directorului. Camere mari cu mobile impozante, care fuseseră odată frumoase, înainte să cadă în decrepitudine. După ce îmi lămuram scopul vizitei și îmi adresau câteva cuvinte, bucurându-mă de simpatia lor, unii dintre ei făceau o dublă verificare și își sunau colegii. Cel puțin își dădeau silința. Dar nimeni nu mă putea ajuta. Wei-Wen dispăruse.

La început îl sunam în fiecare seară pe Kuan. Dar eram zgârciți la vorbă. Îl anunțam că nu făcusem progrese. El mă informa că nici el nu aflase nimic. Tonul era tot mai neutru și convorbirile tot mai scurte, cu fiecare seară. Și apoi mă întrebă de bani, câți am folosit și câți mai rămăseseră. Am mințit, pentru că nu puteam să-i spun că doar biletul de tren până aici costase 5 500 de yuani. Într-o seară n-am sunat. Și nici el nu m-a sunat. Știam amândoi că nici unul n-avea nimic de spus. O înțelegere tacită că acela care află primul ceva îl contactează pe celălalt.

Noaptea aveam un somn greu și fără vise, ca și cum cineva ar fi așezat un covor negru peste conștiința mea în momentul când puneam capul pe pernă. Faptul că știam că făcusem tot ce îmi stătuse în putință îmi reda echilibrul. Eram sigură că-l voi găsi, în cele din urmă. Trebuia doar să nu mă dau bătută. Dar, pe măsură ce zilele treceau, îmi venea tot mai greu să mă conving. Cu cât mă apropiam mai mult de finalul listei cu spitale, cu atât mă simțeam mai neliniștită. Pentru că încă nu-l găsisem pe Wei-Wen, pentru că nu dădusem de urma lui. Iar banii se epuizaseră mai repede decât prevăzusem, cutia de metal se făcuse mult prea ușoară. Nu mai aveam decât 7 000 de yuani. Puteau să ne-ajungă, dacă am fi dus o viață modestă în anii care ne mai rămăseseră până la atingerea vârstei limită. Dar încă nu-mi cumpărasem biletul de întoarcere spre casă.

— De fapt, nici nu mai am vreo veste din zona aceea, spuse recepționera calm și împături harta pentru mine. Poate că e părăsită acum. Suntem, oricum, sfătuiți să ne ținem departe de zonă.

— Dar spitalul?

— Se află chiar la graniță. Zonele necontrolate încep aici, arătă ea. Mai la sud se poate călători. Dar... sunteți sigură că trebuie să ajungeți acolo?

Am încuviințat.

Îmi fixă privirea și înțelese. Știa că-mi caut fiul, dar nu i-am mai dat nici un detaliu în plus. Chiar și așa era destul. Știam că pentru oricine avea copii era destul, destul ca să nu conteze pericolul la care te-ai putea expune când viața copilului tău era în pericol.

Mi-am dat capul pe spate ca să văd acoperișul. Țiglele roșii, care fuseseră lucioase, lăcuite, erau uzate de vânt și vreme, asemenea acoperișului unui templu. Pereții se făcuseră gri, iar zugrăveala era scorojită. Un bâzâit neplăcut și slab îmi trezi atenția, căci era ceva ce se mișca prin aer. Am mijit ochii să văd mai bine, dar acel ceva dispăru după acoperiș, pe fundalul unui cer gri, de nepătruns. Era soare când am plecat de la hotel, dar aici era ceață. Ca și cum deja se întuneca.

Drumul mi-a luat patru ore, cu două schimburi și un ocol mare, dar am parcurs acele zone pe care recepționera le numea „sigure”. Și, cu toate astea, totul în jur era atât de silențios și de degradat, încât i-am privit cu mare neîncredere pe pușinii călători pe care i-am întâlnit, aruncându-le priviri neliniștite peste umăr.

Încercasem să intru în legătură cu acest spital de multe ori, dar răspunsul era același ca peste tot. Nu auziseră de numele lui Wei-Wen și nu mă puteau ajuta. Iar ultimele dăți când i-am sunat, nici n-au mai răspuns. La celălalt capăt al firului era doar vocea unui robot care mă saluta și un sistem automat care nu ducea nicăieri.

Primul lucru care m-a întâmpinat acolo a fost o jardinieră plină cu plante moarte. Lumina difuză a unei lămpi era un indiciu că spitalul încă mai avea curent electric. Holul mare de la intrare era pustiu. Un ghișeu din lemn întunecat se căsca spre mine. Am găsit un aparat de înregistrare a aparținătorilor,

probabil dinaintea Colapsului. Ecranul se luminează sub degetele mele, dar imediat se și întuneacă.

Am început să merg la întâmplare. Am luat-o întâi la dreapta, dar am dat de o ușă închisă.

La stânga am găsit un lift. Am încercat toate butoanele, dar nu se întâmpla nimic. Am continuat să merg. Coridoare nesfârșite și întunecate se desfășurau în fața ochilor mei.

Am încercat mai multe uși, dar toate erau încuiate.

Până la urmă, am găsit o ușă care ducea spre o casă a scărilor întunecată. Am urcat un etaj. Acolo, ușa era încuiată. Am mai încercat una, dar și aceasta era încuiată. Abia la etajul doi am găsit o ușă deschisă, care dădea într-un coridor la fel de pustiu ca și celelalte. Am mers câțiva metri. Pașii mei sunau ca niște izbituri goale în pardoseala de piatră.

M-am oprit la o fereastră. Atunci am făcut descoperirea. Una din aripile spitalului era luminată. Am continuat în direcția aceea. Speram că gangul prin care mergeam lega aripile clădirii, ca să pot ajunge direct acolo.

Dintr-odată, am auzit un sunet în fața mea, zgomotul de metal care este tras pe linoleum.

— Alo? am spus încet.

O ușă era deschisă, o ușă dublă de sticlă. Nu vedeam interiorul camerei.

Brusc, am devenit conștientă de inima mea, pentru că bătea tare. Ceva nu era în regulă. Poate mai bine plecam de-acolo, pentru a ajunge în aripa luminată. Dar trebuia să trec pe lângă toate ușile. Am mărit pasul.

Încă un sunet. Pași nesiguri.

O siluetă îmi apăru pe neașteptate în față. Prima dată am observat picioarele goale, cu unghiile netăiate la degetele ridate. Ea, pentru că trebuia să fie o femeie, abia dacă reușea să înainteze, sprijinită de un stativ cu o pungă de perfuzie, care făcea zgomotul. Dar punga era goală. Părul alb îi creștea în smocuri, iar scalpul i se descuama în foițe mari. Purta doar o cămașă de spital, care era murdară, iar prin cămașă am observat conturul unui scutec, și abia în clipa aceea am recunoscut mirosul.

Se holbă la mine de parcă ar fi uitat să vorbească.

M-am dat înapoi, voiam să fug de-acolo.

Scoase un soi de şuier din gură, încercând din nou să spună ceva.

Mi-am luat inima-n piept, mi-am tras răsuflarea, simțind că n-o pot părăsi.

Am făcut câțiva pași spre ea. Se clătina puțin, avea aerul că urma să cadă grămadă.

— Ui... uite, spuse ea cu voce joasă. Uite.

Se clătina. Am prins-o de cot pentru a o sprijini. Putoarea îmi luă nasul din loc, brațul ei era subțire ca al unui copil. Voia să mă ducă înapoi, în camera de unde ieșise.

Am împins ușa. Se întredeschise fără zgomot. Am intrat în încăpere, susținând-o în continuare. Mi-a venit să vomit. Duhoarea mă izbi ca o masă de nepătruns, care aspira tot aerul din mine.

O sală mare. De-a lungul pereților erau paturi strălucitoare de spital, din țevi de oțel, aliniate unul lângă altul, cu lenjerii de pat care cândva fuseseră albe. Mi se păru că erau mai mult de o sută.

În paturi erau oameni. Unii mai în vârstă, mulți erau cu adevărat bătrâni, iar câțiva, de-a dreptul matusalemici. Cei care erau treji gemeau, implorau și își agitau mâinile prin aer. Cei lalți, cu ochii închiși, păreau că dorm.

Când am intrat, mai mulți dintre ei s-au ridicat din pat. Erau atât de slabi, doar piele și os, și la fel de neîngrijiiți ca femeia pe care o însoțeam. Abia ținându-se pe picioare, se îndreptară spre mine.

Vreo douăzeci de bătrâni se luptau cu propriile lor corpuri, cu greutatea lor, înaintând anevoios, iar cei pe care nu-i mai țineau picioarele începură să se târască. Și cu toții repetau în cor aceleași cuvinte: „Ajutor. Ajută-mă. Ajutați-ne“. Iarăși și iarăși.

Cei care dormeau rămaseră întinși în pat, în ciuda zarvei și a strigătelor celorlalți. Abia în clipa aceea am înțeles însă că nu somnul îi ținea ținutui de paturi. Ci moartea.

Atunci m-am întors și-am fugit.

Strigam. Strigam fără cuvinte. Încercam să atrag atenția cuiva, dar nu răspundea nimeni.

Am continuat așa prin întuneric. Până în aripa cealaltă a clădirii, de unde venea lumină.

În afara pașilor mei pe linoleum și a propriei respirații nu se mai auzea nimic.

Am trecut de un colț și, în sfârșit, am văzut camere luminate. Am fugit spre ușă. Am deschis-o, trântind-o de perete. O femeie în alb, medic sau asistentă, mă privi înmărmurită. Tocmai împacheta așternutul de pat într-o cutie.

— Cine sunteți?

Abia arunci mi-am dat seama că plângeam.

Mi-am șters ochii și am încercat să-i explic, dar vorbeam incoerent.

— Hai, așază-te, a spus vrând să mă ajute să stau jos pe un scaun.

— Nu, nu... bătrânii... au nevoie de ajutor.

Privi în altă direcție. Și reîncepu să împăturească așternutul. Am tras-o de mână.

— Trebuie să-ți arăt... Hai!

Se smulse cu grijă din prinsoare, fără să se uite la mine.

— Știm de ei, spuse calm.

Am pus din nou mâna pe ea.

— Dar sunt bolnavi. Unii dintre ei... cred că sunt morți. Se feri de mâna mea.

— Nu-i putem lua cu noi.

— Să-i luați?

— Evacuăm spitalul. Nu mai suntem în siguranță aici. Relocăm pacienții într-un spital din sud, în Fangshan. Suntem atât de puțini, că nu mai facem față. Nu mai suntem aprovisionați cu nimic și nimeni nu mai vrea să lucreze aici, în aceste condiții!

— Dar bătrânii?

— Sunt morți.

— Nu! I-am văzut. Sunt în viață.

— Vor muri curând. Îmi întâlni privirea și își îndreptă capul ca și cum ar fi vrut să pară mai dură.

Am rămas în picioare.

— Nu!

Îmi puse o mână pe braț.

— Așezați-vă.

Se duse până la chiuveță ca să umple un pahar cu apă, dar robinetul se bloacă. Renunță și ieși pe coridor.

— Așteptați aici.

Nu peste mult timp reveni cu un pahar de apă.

L-am luat. Paharul era ceva de care să mă țin. M-am agățat de el.

Se așază lângă mine.

— Sunteți aparținător? Întrebă ea cu blândețe.

— Da. Nu. Nu știu. Vreau să spun că nu aici.

Mă privi surprinsă.

— Îmi caut fiul, i-am spus.

Încuviință dând din cap.

— Ai dreptate. El nu este aici. Ultimii pacienți au fost re-
locați azi, mai devreme. A mai rămas doar aparatura.

— Și bătrânii?! am spus din nou.

— Pe ei nu-i putem ajuta. Vocea îi era liniară; puse mâna pe cărucior, fără să mă privească. Trebuie să vă rog să plecați.

Mă cuprinse o senzație de greață.

— Veți rămâne aici?

Își întoarse capul.

— Hai, du-te, acum.

— Nu.

În sfârșit, ridică privirea. Ochiul ei implorau.

— Du-te. Uită tot ce-ai văzut.

Am vrut să opresc căruciorul, am vrut s-o rețin, dar îl trase spre ea cu un gest repezit. Nu nimeri ușa, și căruciorul se izbi de tocul acesteia cu o bufnitură, astfel că încercă din nou. În sfârșit, reuși să iasă. Roțile scârțâiau în timp ce se îndepărtau pe coridor în jos. Zgomotul te zgâria la urechi.

Eram pe stradă. Nici nu-mi mai aminteam cum ajunseseam acolo. Îi părăsisem, îi lăsasem de izbeliște, așa cum toți ceilalți o făcuseră înainte; eram una dintre ei. Aceasta era lumea mea. Ne sacrificam bătrânii. Oare același lucru i se întâmplase mamei mele? Și ea fusese relocată. Totul se petrecuse atât de rapid. Dispăruse dintr-odată. Iar eu n-am ridicat un deget ca s-o ajut. Am permis, pur și simplu, să se întâmple.

Mama.

M-am aplecat înainte, m-am lăsat în genunchi, diafragma s-a încordat, iar stomacul a cedat.

Am vomat până ce nu mai aveam ce scoate din mine. Apoi m-am ridicat în picioare. Trebuia să mă întorc. Să le dau mâncare, apă. Trebuia să-i scot de-acolo. Sau să găsesc pe cineva să-i ajute. Trebuia să mă comport ca o ființă umană. Cineva trebuia să poată face ceva. Poate că eu eram acea persoană. Poate că nici conducerea n-avea cunoștință de această hotărâre de a-i abandona. Poate că nu știau.

Dar nu pentru asta mă aflam aici.

Wei-Wen.

Nu era vina mea că se aflau acolo. Era vina spitalului și a rudelor care îi abandonaseră. Și nu a mea, de această dată.

Mama. O dezamăgisem. Dar pe Wei-Wen nu-l voi dezamăgi. Dar cei dinăuntru... Nu puteam face nimic. Trebuia să mă gândesc la copilul meu.

Am vomat din nou, ca și cum corpul se răzvrătea împotriva gândurilor mele, în timp ce dăre de salivă mi se lipiră de buze, iar gustul de fiere mă ardea pe gât și în nas. Așa îmi trebuia.

Am rămas așa o vreme. Eram amețită și slăbită. M-am pus încet pe picioare și am început să pășesc. N-aveam idee încotro să merg, știam doar că trebuia să plec cât mai departe posibil.

Aveam gura uscată, am încercat să respir pe nas, mi-am umezit buzele cu salivă, însă fără succes. Am băgat mâna în geantă, unde aveam o sticlă cu apă. Am scos-o, era pe jumătate plină, și am golit-o cu înghițituri mari.

Am continuat să merg. Am pierdut noțiunea timpului. Cerul se luminase puțin. Pașii mă duceau într-acolo. Poate că acolo

era soare, poate că reușeam să ies din această zonă gri. Dar punctul luminos de pe cer se făcea tot mai mic, iar vâlul subțire care acoperea soarele se îndesi tot mai tare.

Când mi-am dat seama că mă rătăcisem, era deja prea târziu.

GEORGE

Stupii erau din nou în luncă, în dumbravă și pe linia șanțului, unde evident că Tom îi voia amplasați. Și asta doar pentru că, de fapt, nu dorea să aibă nimic de-a face cu stupii, nici aici și nici altundeva.

Dimineața devreme eram în lunca râului Alabast. Soarele îmi încingea combinezonul, pălăria albă și plasa care-mi acoperea fața. Nu aveam nimic pe dedesubt. Stropi de sudoare mi se prelingeau pe spate, gâdilându-mă, înainte să ajungă la marginea boxerilor. Nici nu îndrăzneam să-mi închipui ce iad era acum acolo. Dumnezeuule, cât de bucuros eram că nu figurase pe lista noastră de opțiuni.

Pentru că vara, aici, era mai mult decât caldă. Vremea fusese fenomenală în ultimele săptămâni. Câțiva stropi de ploaie doar. Albinele nu mai încetau să facă un du-te-vino, în căutare de nectar. Culegeau nectar de la răsăritul soarelui și până apunea în luncă, chiar în spatele fermei lui Gareth.

Era cea mai bună perioadă. Acum îmi găseam timp să stau mai mult în preajma albinelor. Uneori rămâneam să mă uit la ele cum dansează. Priveam mișcările lor continue fără să le înțeleg, dar știam că era un mod de a se anunța reciproc unde sunt cele mai bune locuri cu polen: „Acum bat puțin din aripi, mă deplasez spre dreapta, apoi doi pași la stânga, și apoi în cerc, iar asta înseamnă că va trebui să treceți de stejarul mare, în sus pe panta aceea mică, peste pârâu, iar acolo, fraților, acolo

se află cel mai minunat zmeuriș pe care vi l-ați putea imagina vreodată!“

Și tot așa, fără întrerupere. Intrau și ieșeau din stup, dansau pentru celelalte, căutau, găseau și aduceau. Iar stupii se făceau tot mai grei, pe zi ce trecea. Uneori îi ridicam, îi cântăream, ca să estimez câtă miere se afla înăuntrul lor. Bani lichizi și aurii. Bani pentru contribuția personală la împrumutul de la bancă.

Stupii fuseseră deja de mult estinși cu cutiile de colectare a mierii. Iar acum sarcina mea era să împiedic roirea, să evit ca bătrâna regină să ia cu ea o parte din albine și să cedeze locul noii regine și urmașilor acesteia.

Pajiștea râului Alabast era departe de lume, însă, cu toate acestea, am fost chemat, nu o dată, să îndepărtez o colonie de albine dintr-un pom fructifer, de către niște cumetre îmbufnate cu copii speriați, care tremurau în casă, cu fețele turtite de geamuri, în timp ce eu scuturam și ademeneam roiul într-un nou stup. Renumele pe care mi-l câștigasem nu era bun, așa că mi-am dat silința să evit astfel de ocazii. Iar albinele aveau o înclinație stranie de a se aciuă în pomii din grădinile oamenilor, și nu doar în natura sălbatică binecuvântată de Dumnezeu, atunci când își luau o pauză, în vreme ce cercetașii erau în căutarea unui nou adăpost definitiv.

De aceea stăteam mereu cu capul în stupi, căutând botcile. De îndată ce descopeream vreuna, o distrageam. Iar dacă descopeream puiet, atunci nu mai aveam altă soluție decât să împart colonia.

În unele colonii de albine nevoia de roire era puternică. N-am descoperit niciodată motivul. Atunci trebuia neapărat să schimb regina, să o cresc pe cea mai bună dintre regine. Și, mai ales, să rezist tentației de a continua să exploatez larvele albinelor avide să se înmulțească.

Înlocuisem deja majoritatea reginelor în anul acesta, însă doar unele supraviețuiau. Le păstrasem pe cele fidele, care aveau să continue să depună ouă încă trei ani de zile. Regine-model. Privilegium mereu puietul lor.

Stupul roz, în preajma căruia mă aflam, era guvernat de o asemenea regină. Colonia era extrem de conștiincioasă și colectase cea mai mare cantitate de nectar. Erau albine pe care mă puteam baza, care produceau neobosite, iar stupul fusese deja extins, în anul acesta, cu încă două cutii. Două cutii grele, încărcate cu miere într-o săptămână în care mă ocupasem de alți stupi, în alte locuri.

Cum ultima discuție cu Tom nu-mi mai dădea pace, am uitat să verific rampa de zbor înainte să ridic acoperișul stupului. Nu mai aveam nici o veste de la el. Nimic despre bursă, nimic despre ce avea de gând mai departe. Sau poate că sunase și vorbise cu Emma atunci când eu fusesem plecat, fără ca ea să mă anunțe după aceea. Așteptam. Poate că mai cântărea diferite posibilități. *No news good news*. Iar el știa prea bine unde să mă găsească, plus că ferma nu se volatilizase între timp.

Îl pierdusem?

Am pus acoperișul pe jos și abia atunci mi-am adunat gândurile. Deoarece sunetul stupului nu era cel obișnuit, cel care se auzea în mod normal. Era mult prea mare liniște.

Am îndepărtat acoperișul, convins că le voi auzi zumzetul.

Am aruncat o privire pe rampa de zbor, la orificiu.

Nici o albină.

Apoi m-am uitat înăuntru în cutia superioară. Depozitele de mâncare erau în ordine. Era multă miere.

Dar unde se aflau ele?

Poate în următoarea cutie. Da. Cu siguranță că acolo trebuiau să fie.

Am ridicat-o pe cea de sus și am simțit o durere în spate. „Amintește-ți să ridici cu genunchii îndoiți.“ Încercam să-mi păstrez cumpătul. Am așezat cutia ușor pe iarbă. M-am îndreptat de spate și apoi m-am uitat în cealaltă cutie.

Nu. Ramele cu puiet. Ar fi trebuit să fie pe ramele cu puiet.

Am îndepărtat în grabă grilajul reginei.

Soarele mă bătea exact în creștet, luminând interiorul stupului.

Gol. Era gol.

Era destul puiet acolo, dar atâta tot. Doar câteva albine răzlețe, recent ieșite din ou, se târau împrejur, fără ca nimeni să se ocupe de ele. Tinere orfane.

Jos de tot am găsit regina, care era marcată pe spate, asemena tuturor reginelor, cu vopsea turcoaz. În jurul ei se adunaseră mai multe albine tinere, copile toate. Nu dansau, ci erau apatice. Singure. Părăsite. Mama și copilele ei, părăsite de albinele lucrătoare. Părăsite de cele care ar fi trebuit să le aibă în grijă. Condamnate la moarte.

Am cercetat cu privirea iarba din jurul stupului. Dar nu era nici una nici acolo. Plecaseră.

Am pus înapoi, cu grijă, grilajul și cutiile. Am remarcat că începusem să clilesc des. Îmi tremurau mâinile, care se răciseră brusc, ca într-o zi friguroasă de toamnă.

M-am întors spre stupul de alături. Rampa de zbor, care este intrarea în stup, era întoarsă invers, așa că n-o puteam vedea, dar nici n-aveam nevoie să văd ca să știu exact la ce să mă aștept, deoarece era mult prea liniște.

Nici urmă de paraziți. Nici urmă de boală. Nici un cimitir, nici un masacru, nici un cadavru.

Doar un stup părăsit.

Și aici, regina era lăsată aproape de una singură.

Mi s-a zbătut inima în piept, și m-am grăbit să pun capacul la loc.

L-am deschis pe următorul.

Speranța se cuibărise în mâinile mele, care ridicară rapid capacul.

Dar nu. Același lucru.

L-am deschis pe următorul.

La fel.

Următorul.

Următorul.

Următorul.

Am ridicat privirea.

Mă uitam la toți stupii, așa cum stăteau răsfirați la distanțe inegale. Stupii mei. Albinele mele.

Douăzeci și șase de stupi. Douăzeci și șase de colonii de albine.

William

În timp ce Edmund dormea ca să se facă bine, m-am apucat să lucrez la stup. Soarele strălucea din nou, iar aici, în aer liber, starea mea de spirit se ameliorează. Evident că nu era bolnav, ci doar epuizat, iar Thilda avea, desigur, dreptate. O zi în plus sau în minus nu însemna nimic, iar când va vedea ce-am realizat, atunci i se vor deschide ochii cu adevărat.

Condițiile de observare erau excelente. Am amplasat stupul sus, astfel încât să nu fie nevoie să mă aplec ca să văd înăuntru. Albinele se instalaseră surprinzător de rapid, iar acum aduceau neobosit polen și nectar, depunând ouă fără încetare. Totul mergea strună. Dar un singur lucru mă surprindea: nevoia lor permanentă de a fixa ramele de ceva, cu ceară. Încercasem diferite strategii, dar dacă ramele stăteau prea aproape de laturile stupului, albinele produceau un amestec de ceară cu propolis, un material vâscos pe care îl făceau din rășină, iar dacă ramele erau prea departe, atunci construiau faguri transversal, ca în sălbăticie. Nevoia lor de a fixa fagurele de ceva avea să creeze dificultăți de recoltare. Trebuia să mai lucrez pentru a rezolva acest aspect.

În timp ce stăteam așa, apărui și el. L-am zărit înainte să mă observe. Vederea lui mă emoționează; pălăria, care se balansa ușor, îi umbrea fața, o cămașă largă îi acoperea corpul viguros, iar traista veche de iută, plină de recipiente de sticlă, pensete, bisurie și vietăți îi atârna, ca de obicei, de umăr.

M-am aplecat spre stup. Poate că aceasta era ocazia pe care o așteptasem, dar nu trebuia să-i arăt cât de mult însemna pentru mine opinia lui. Mă prefăceam că sunt în plină activitate, cu spatele la drum, dând impresia că sunt cu totul absorbit, absorbit de această mare operă a mea, care era doar a mea, prima mea operă, care îmi aparținea mie și numai mie.

Pașii lui se apropiară, încetiniră. Se opriră.

Apoi își dresе glasul.

— Ce să vezi!

M-am întors. Am arborat o figură surprinsă.

— Rahm!

Zâmbi scurt.

— Deci e adevărat ce se zvonește?

— Ce anume?

— Că ești din nou pe picioare.

M-am îndreptat de spate.

— Nu doar pe picioare. Mă simt mai bine ca niciodată. „Ce remarcă puerilă!”, mi-am zis.

— Mă bucur, spuse, fără să zâmbescă.

Speram că continue să mă întrebe, să dorească să afle de ce am ales să folosesc vorbe mari, dar nu spuse nimic, stătea pe jumătate întors în altă direcție, ca și cum avea să mă părăsească în curând.

M-am dus la gard, mi-am scos pălăria și plasa de protecție. Voiam să-l rețin aici, să-i întind mâna să-l salut, să-i simt palma în palma mea. În același timp, mi-am dat seama că am fața transpirată, probabil roșie și lucioasă. Mi-am șters discret fruntea, dar el înregistrase deja gestul.

— E cald acolo, înăuntru, spuse.

Am încuviințat.

— Dar e precaut să te acoperi.

— Da, am răspuns, neînțelegând unde bătea.

— Dacă nu te-acoperi, poate să iasă chiar prost.

Abordă din nou binecunoscutul său ton pontifical, ca și cum ar fi fost o noutate pentru mine.

— Îmi dau seama, atât am spus, dorind să-i fi răspuns inteligent și malițios, ca să-l fac să zâmbească din nou, dar tot ce puteam oferi erau doar banalități.

— De aceea n-am fost niciodată încântat de albine. Nu poți intra în contact direct cu ele, spuse.

— Nu. Depinde, bineînțeles, cât de sigur ești pe tine.

Nefiind atent, își reluă ideea.

— Doar dacă nu ești un Wildman. Zâmbetul lui scurt îi flutură parcă pe buze.

— Wildman?

Ca în multe alte dăți înainte, îmi servi un nume necunoscut. Cunoștințele lui păreau inepuizabile.

— N-ai idee cine e Wildman?

— Nu... Nu știu... Numele îmi sună cunoscut.

— Un saltimbanc, un șarlatan. Și un apucat care, fără nici o protecție, lăsa albinele să se cațăre pe el, fiind renumit pentru barba lui de albine. Își trecu mâna peste față ca să mimeze barba: Avea albine peste tot, pe obraji, pe bărbie și pe gât. Ba mai mult, a făcut un spectacol pentru George III. Să fi fost în... 1772?

Mă privi ca și cum s-ar fi așteptat la un răspuns din partea mea.

— Oricum, numele de Wildman i se potrivea de minune. Juca la ruleta rusească, cu toate albinele pe el, pretinzând că are control deplin asupra lor, ca printr-o magie, când, de fapt, nu făcea decât să provoace o roire artificială. Le îndopa cu sirop și scotea regina, știind că acolo unde-i regina vor veni și albinele.

N-aveam ce-nvăța de la el, cu toate că luase un ton didactic.

— Tatăl lui se ocupa tot de astfel de jocuri. Thomas Wildman. Dar el a devenit ulterior un apicultor respectabil, mai ales în ochii a numeroși nobili. I-a venit mintea la cap, în cele din urmă. În schimb, fiul a continuat cu giumbușlucurile tot restul vieții. Mă-ntreb, oare ce voia să demonstreze în cele din urmă?

— Da, mă-ntreb și eu, am spus.

— Așadar, spuse el și salută cu mâna la pălărie. Nu ești nici un Wildman, domnule Savage¹. Și asta o știm prea bine amândoi. Da' ia-o totuși mai ușor. Alungă o albină cu mâna. Înțepă. Și se îndepărta.

— Rahm.

Am făcut un pas înspre el.

— Da? Se întoarse.

— Dacă aveți timp... aș vrea să v-arăt ceva.

Nu scoase o vorbă cât timp i-am prezentat stupul. Sub pălăria și masca de protecție a lui Charlotte, nu-i puteam zări deloc ochii. Vorbeam din ce în ce mai repede, entuziasmat, deoarece acum, pentru prima oară, îi prezentam ceva ce îmi aparținea. Și erau atâtea de spus, atâtea de povestit. I-am arătat cu câtă ușurință puteai recolta mierea, îndepărta ramele și curăța stupul. I-am explicat de unde-mi venise ideea, mărturisindu-i că fusesem inspirat de stupul cu rame mobile al lui Huber, dar că modelul acesta era infinit mai simplu din punct de vedere funcțional, asigurându-le albinelor și o temperatură mult mai bună. Dar avantajul stupului meu rezida în special în posibilitatea de observare, fiind și un instrument foarte bun pentru cercetarea albinelor.

Când am încheiat, mi-am dat seama că rămăsesem fără suflu din cauza acestui flux neîntrerupt de cuvinte.

În sfârșit.

Așteptam reacția lui, care întârzia să apară.

În timp ce tăcerea se adâncea între noi, simțeam cum mă cuprinde teama.

— M-aș bucura să aud impresiile dumneavoastră, i-am spus în cele din urmă.

Dădu un ocol stupului. Îl studie pe toate părțile. Îl deschise și apoi îl închise.

Mi-am pus mâinile la spate. Mănușile erau mai lipicioase ca niciodată.

1. *Wildman, savage* – sălbatic, în engl., în orig. (N. red.)

Și-apoi veni răspunsul.

— Ai construit un STUP DZIERZON.

— Poftim?

— Johan Dzierzon. Pastor și apicultor. De origine poloneză, momentan stabilit în Germania. Ai construit stupul lui.

— Nu. Este al meu... vreau să spun... că n-am auzit nici-odată de... Tzi...

— Dzierzon.

Rahm se întoarce cu spatele la stup. Se dădu câțiva pași înapoi, își scoase pălăria. Avea fața roșie. Era furios?

— Despre stupul lui am citit acum zece ani. A publicat o serie de articole despre el în publicația *Bienenzeitung*.

Mă măsură cu privirea-i inexpressivă.

— Știu că nu citești această revistă ale cărei articole sunt cunoscute doar în mediile științifice. Prin urmare, înțeleg că nu ai avut acces la ele. Tonul lui era sarcastic. Dar stupul pe care l-ai construit îți oferă o perspectivă bună, după cum, atât de corect, ai arătat înainte. Ți va fi mai ușor să studiezi albinele *in vivo*. Poate că totuși va ieși ceva din această muncă.

Acum îmi zâmbea. Am înțeles atunci că nu datorită furiei era roșu la față, ci mai curând datorită amuzamentului; pufni într-un hohot scurt, controlându-și dorința de a râde cu bucurie, căci îl dezamăgisem din nou. Își înăbuși râsul, stând așa și privindu-mă, evident în așteptarea unui răspuns. N-am reușit să spun nimic. Nu era adevărat! Se putea ca toată munca mea să fi fost în zadar? Simțeam cum mă strânge ceva de gât și sângele îmi urcă în obraji. Dar cum eu nu eram în stare să scot o vorbă, continuă el:

— Aș vrea să-ți recomand să te informezi înainte să porcezi la următorul proiect. S-au făcut multe progrese în domeniu în ultimii ani. Dzierzon susține, de exemplu, că reginele și albinele lucrătoare sunt, toate, produse ale fertilizării, în timp ce trântorii se dezvoltă din ouă nefecundate. O teorie controversată, dar actuală și extrem de mult discutată. El a fost o inspirație pentru un tânăr călugăr pe nume Gregor Mendel, care a

făcut cercetări fără precedent asupra eredității. După cum îți poți da seama, apar elemente care ar trebui avute în vedere.

Îmi întinse pălăria.

— Oricum, mă bucur să te văd din nou pe picioare. Și mulțumesc pentru c-ai dorit să-mi arăți mica dumitale îndeletnicire.

Am rămas în picioare, cu pălăria în mână, așa că ar fi fost deplasat să-i mai întind mâna. Și nici n-am fost în stare să spun ceva, mă temeam să-mi iau rămas bun și pentru că, probabil, ar fi fost însoțit de un icnet.

Rahm își puse pălăria pe cap cu o mișcare de rutină, salută militărește, ducând mâna la borul pălăriei, apoi se întoarse și plecă.

Mă lăsă singur, ca pe un băiețandru cu mica lui îndeletnicire.

GEORGE

Am traversat rapid lunca, îndreptându-mă spre râu. Apucasem să trec de stejar, când am simțit nodul în stomac. Trebuiau să fie pe undeva.

Mi-am scos mobilul să văd dacă mă sunase careva, poate reclama cineva că roiseră într-o grădină? Dar nu. Aș fi auzit telefonul.

Pentru că nu fusese nici un fel de roire. N-avea cum. Știam prea bine. Pentru că nici un roi nu și-ar fi abandonat vechea regină.

Am cercetat cu mare atenție împrejurimile.

Nimic.

Am scos din nou mobilul. Trebuia să-mi recapăt controlul. Aveam nevoie de ajutor.

L-am sunat pe Rick. Nu răspunse imediat. Auzeam gălăgie în fundal, pentru că era la bar.

— Rick, la dispoziția dumneavoastră! se auzi vocea lui Rick însoțită de un hohot de râs.

N-am reușit să răspund; cuvintele mi se opriseră în piept.

— Alo? George?

— Da. Salut. Scuze.

— S-a întâmplat ceva? Așteaptă.

Gălăgia încetase, pentru că probabil ieșise afară din local.

— Salut. Acum te-aud.

— Da. Rick... mă întrebam dacă ai putea veni în lunca de la râu.

Veselia din glasul lui se stinse. Înțelesese din tonul vocii mele că situația era gravă.

— Cum adică? În clipa asta?

— Da. Da...

— George? Ce s-a întâmplat?

Vocea mi se frânse.

— Sunt... Sunt atât de multe, multe de refăcut.

Emma plângea. Ședea sub un copac din mijlocul luncii și plângea. Frunzele își proiectau umbrele, jucându-se pe obraji ei strălucitori. Poate că se refugiase aici, sub copac, ca să dea frâu liber tristeții. Dar am găsit-o, mi-am pus brațele în jurul ei, strângând-o tare, așa cum făceam mereu când îi venea să plângă. Se calmă, ca și mine de altfel.

În jurul nostru zăceau stupii răsturnați, iar culorile lor tari, de acadele, țipau în lumina soarelui. Semănau cu niște case mici, distruse de un uriaș. Iar uriașul eram chiar eu. N-aș fi avut forța să-i aranjez de unul singur. Căci m-aș fi apucat să-i cercetez pe rând, în timp ce mi-ar fi fiert sângele în vene și urechile mi-ar fi țiuuit.

Nu-i pierdusem totuși pe toți. Câțiva erau la fel ca înainte, albinele zumzăiau și lucrau în jurul stupului, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, dar stupii sănătoși erau mult prea puțini. Nu mai aveam energia să-i număr. Am continuat doar. Mai departe.

Rick și Jimmy au venit amândoi să-mi dea o mână de ajutor. În depărtare, îl vedeam mergând încet, de colo-colo, legănându-și ușor corpul, de parcă n-ar fi știut de unde s-o apuce. Și, pentru prima oară, nu mai vocifera ca în alte dăți. Jimmy se pusese deja pe treabă. Ridica stupii goi și îi clădea laolaltă în ordine.

— Cum e cu puțință? suspină Emma, cu fața îngropată în bluza mea.

Nu aveam nici un răspuns.

— Sigur a fost vreo... greșeală.

I-am dat drumul.

— Crezi că s-a ntâmpnat din cauza unei erori de mânuire?

— Da' de unde! Nu mai plângea. Dar cum e cu... hrana? Se îndreptă de spate, însă fața îi era în continuare în umbră, iar ochii ei nu se încrucișară cu ai mei.

— Sunt bine hrănite – ce Dumnezeu, uită-te la calendar. Știi prea bine că nu asta e perioada când li se termină proviziile!

— Da, sigur.

Se șterse la ochi. Nu știam ce să fac cu mâinile, așa cum stăteam acolo.

— E foarte cald. Multe dintre ele stau la soare toată ziua, reluă ea privind din umbră înspre lunca însorită.

— Doar asta fac în fiecare toamnă, de generații.

— Da, scuză-mă... dar nu reușesc nici în ruptul capului să mă obișnuiesc cu ideea că pot dispărea așa, din senin. Fără nici un motiv.

Mi-am încleștat dinții și i-am întors spatele.

— Nu. Tu nu ești în stare să crezi. Dar nu contează acum, nu-i așa?

O albină solitară zumzăi când trecu pe lângă noi.

— Scuză-mă, spuse încet. Hai, vino aici.

Ridică iarăși brațele spre mine, dulce și liniștitoare. Am lăsat-o să mă țină în brațe. Mi-am ascuns fața în bluza ei. Cât aș fi vrut să pot plânge ca ea, dar ochii îmi erau complet uscați. Abia reușeam să trag aer în piept. Eram prea înghesuit cu nasul acolo, în bluza ei care mă sufoca, în pielea caldă care iradia prin material.

M-am dat înapoi. M-am apucat să clădesc niște rame de stup, dar, cum nu aveam unde să le depozitez, le-am îngrămadit pe jos, fără nici un rost.

Se întoarse spre mine, întinzându-mi mâinile din nou.

— Tu...

Fusesem trădat, asemenea lui Cupidon de mama lui. Dar eu n-am avut mamă căreia să mă plâng, neștiind cine mă trădase...

Și nici nu mă puteam văicări ca un prunc umflat de înșe pături de albine.

Am refuzat brațele deschise ale Emmei.

— Am de lucru.

Am mai luat câteva rame, clădindu-le peste celelalte într-un turn șubred.

— Bine. Își lăsă brațele în jos.

— Mă duc să pregătesc ceva de mâncare.

Se întoarce și plecă.

În amurg, soarele se transformă într-o gaură roșie incandescentă pe cer. Raze necruțătoare și umbre prelungi.

Mă durea tot corpul, dar nu mă dădeam bătut. Aveam stupi în șapte locuri diferite și de fiecare dată mă întâmpina același spectacol.

Am ajuns acum și la ultimul loc unde aveam stupi de inspec-tat, chiar în păduricea din spatele fermei lui McKenzie. O dumbravă între mai multe câmpuri, care de obicei fremăta de viață, cu păsări în copaci și insecte care se agitau în toate direcțiile prin aer. Dar acum totul era cufundat în tăcere. Stupii se aflau în semiumbră.

Dintr-odată, apăru Jimmy cu trei scaune pliante.

— Trebuie să stăm jos acum, spuse.

Găsi un loc mai departe de stupi. Rick și cu mine l-am urmat. Rick nu rostise nici un cuvânt toată după-amiaza, și îmi lipseau poveștile lui. De fiecare dată când mă uitam la el, întorcea capul, poate pentru a-și ascunde ochii lucioși.

Jimmy scoase un termos și un pachet de biscuiți. Îl avea la el sau i-l dăduse Emma? Nu puteam ști. Deschise pachetul de biscuiți și îl puse între noi, după care turnă cafeaua. Ne-am luat fiecare câte-o ceașcă. Nu am ciocnit de noroc de data asta.

Scaunul pliant scârțâi. Am încercat să stau liniștit, fără să mă mișc, căci sunetul părea nelalocul lui, venind dintr-un alt timp. Jimmy sorbi zgomotos din cafea, iar zgomotul păru din nou aiurea. Era un sunet obișnuit, de fiecare zi. Ținea bine ceașca în mână, și îmi veni deodată poftă să-i arunc cafeaua în

față, ca să se facă iar liniște. Nu, ce m-a apucat să gândesc așa...? Sărmanul Jimmy. Nu era vina lui.

Puteam vorbi despre vrute și nevrute, noi trei. Despre apicultură. Despre agricultură, despre unelte, atelier, tâmplărie. Și despre sat, bârfe și oameni. Despre Gareth, despre el am fi putut vorbi mult și bine. Și despre femei, în orice caz, Rick și cu mine. De obicei conversația curgea liber, nestingherită. Mereu aveam despre ce să vorbim sau să râdem. Jimmy și cu mine conduceam discuția, aruncându-ne vorbele ca niște mingi de ping-pong, în timp ce Rick ținea cele mai lungi discursuri.

Dar astăzi ne lipseau cuvintele. De fiecare dată când încercam să spun ceva, mă blocam. Și cred că și ceilalți păteau la fel. Pentru că Jimmy își tot dregea glasul, iar Rick ne privea când pe unul, când pe celălalt, și apoi ofta, la intervale regulate, fără să spună însă ceva.

Așa că nu ne rămăsese decât să ne bem cafeaua și să mâncăm biscuiți. Iar eu încercam să stau nemișcat, ca să evit ca scârțâitul scaunelor să ne atenționeze că liniștea dintre noi era mult prea adâncă. Cafeaua era slabă și n-avea nici un gust. Biscuiții luncău pe gât și abia atunci mi-am dat seama că golul din stomac era provocat de foame.

Și am rămas așa, în timp ce întunericul se așternea peste noi, învăluindu-ne și pătrunzându-ne în oase.

tao

N-am găsit nici un indicator, iar harta n-avea nici o noimă. Și nu dădeam de nimeni care să mă poată ajuta. Dar ideea că mă aflam într-un loc unde n-ar fi trebuit să fiu prinse tot mai mult contur. Ajunsesem în zona despre care recepționera spunea că nu mai era sub controlul autorităților. Aici rămăseseră doar cei care refuzaseră să se relocheze. Cei care fuseseră abandonați. Cei care se ascundeau.

Am trecut de colțul unei clădiri, și în fața mea se deschidea încă o stradă pustie. Se întuneca tot mai tare, umbrele se făceau tot mai lungi, și era cu adevărat mult prea liniște. O mișcare pe care am surprins-o cu coada ochiului mi-a atras imediat atenția. M-am întors brusc. O poartă larg deschisă dădea într-o curte interioară. Să fi fost cineva acolo înăuntru?

Am continuat să merg și am trecut de poartă. Până în acel moment, nu mă gândisem la frică, ci doar să plec de-acolo. Dar, dintr-odată, am simțit cum toți mușchii corpului mi se încordează. Ar fi fost mai bine să fac cale-ntoarsă?

Am mai făcut câțiva pași. Puțin mai lenți acum. Cu siguranță nu fusese nimic. Poate doar închipuirea mea. Sau poate fusese un animal. O pisică sau un șobolan. Ceva ce în zadar încerca să supraviețuiască în acest colț de lume abandonat, unde nu se găsea nici urmă de mâncare, abia dacă erau niște buruieni, doar câteva plante amărâte care-și făceau loc printre crăpăturile din asfalt.

Am ridicat capul. În capătul străzii mi-a atras atenția un panou albastru cu alb care clipea, probabil din cauza unui contact electric defect. Am grăbit pasul și, pe măsură ce mă apropiam, puteam distinge un desen alb pe un fundal albastru. Nu mai aveam nici o îndoială că acolo era stația de metrou.

Am început să alerg ușor. Puțin probabil ca stația să mai fie funcțională, dar sigur găseam o hartă. Și poate că reușeam să urmez linia de metrou de acolo și să găsesc calea spre zonele locuite. Aici, metroul era direct sub cerul liber, fără tunel, cum era în centru.

Dar n-am fost destul de rapidă. Pentru că cineva ieși pe sub poartă și ajunse în spatele meu. Am reușit să văd un corp lung și stângaci îndreptându-se spre mine. Un semnal scurt – un fluierat străbătu aerul. Deodată, mai apărură încă doi oameni în spatele meu, flancându-mă, fără să-mi fi putut da seama unde stătuseră ascunși.

Poate că se aflau la vreo douăzeci de metri distanță, dar erau rapizi. Fugeau spre mine, apropiindu-se în viteză. O față slabă, împreună cu doi băieți. Nu erau nici copii și nici adulți. Cu pielea netedă și ochi îmbătrâniți. Toți erau slabi, aproape scheletici. Dar se pare că apariția mea le sporise forța fizică, depășindu-le cu mult capacitatea firească.

N-am stat pe gânduri, căci știam prea bine ce-aveau de gând. Privirile lor trădau că ar fi fost în stare de orice, doar să-și potolească foamea. Ca și cum toată disperarea adunată de bătrânii din spital se concentrase în ei, aveau energia și forța să acționeze în numele disperării lor.

Acum fugeam din alt motiv. Când i-am părăsit pe bătrâni, am fugit de propriul dezgust, dar de data aceasta fugeam ca să-mi salvez viața.

Și aveau să mă prindă. Nici nu îndrăzneam să mă-ntorc spre ei, dar îi puteam auzi. Pașii lor pe asfalt. Cele trei perechi de picioare care atingeau solul în ritm diferit. Zgomotul se intensifica.

În fața mea panoul albastru se făcea tot mai mare. De-aș fi ajuns acolo, de-aș fi ajuns la stație, dac-ar veni un tren...

Dar am priceput că mă amăgeam. Nu avea să vină nici un tren, nu aici. Aici eram doar eu și ei. Trei tineri disperați și înfometați, fără speranță de viață. Și, cu toate acestea, conduși de instinctul firesc de conservare ce zace în fiecare om. Și *ei* erau parte din lumea noastră.

Ajunseseră la câțiva metri de mine. Le auzeam răsuflarea. Curând, aveau să tăbere pe mine. Trântindu-mă la pământ.

N-aveam de-ales.

Fără nici un cuvânt, m-am întors brusc și mi-am ridicat mâinile în semn că mă predau.

Toți trei se opriră. O tresărire de uimire le traversă fețele, înlocuindu-le, dintr-odată, sălbăticia. Am fixat-o pe fată cu privirea. Dar de ce pe ea? Poate pentru că era femeie, ca și mine. Poate că era mai ușor de convins. M-am străduit să-mi exprim cu ochii toate gândurile de compasiune. Încercam să-i imobilizez privirea într-a mea. Dacă aș fi întârziat s-o fac, nu s-ar mai fi uitat în ochii mei. Dar, din două clipiri, mi-am dat seama că am luat-o prin surprindere. Pentru că se opri, mă privi, și apoi se uită la ceilalți. Am rămas așa, toți patru. Am prins curaj să-mi mut privirea de la unul la celălalt, lăsând-o să zăbovească pe fiecare, pe rând, pentru că voiam să mă vadă, să mă vadă așa cum eram cu adevărat, și să poată avea timp să gândească. Să mă privească, nu ca pe o pradă hăituită, ci să vadă ființa umană din mine.

— Sunteți singuri aici? am întrebat cu voce joasă.

Nici un răspuns.

Am făcut un pas în față.

— Aveți nevoie de ajutor?

Fetei îi scăpă un sunet slab, asemenea unui geamăt, un „da”. Se uită în grabă la băiatul mai înalt. Probabil era șeful.

Mi-am încercat norocul și m-am adresat celui înalt.

— Vă pot ajuta. Putem pleca de-aici. Împreună.

Un rânjet strâmb îi traversă chipul.

— Vă e frică. Vocea era ascuțită, dar mai aprinsă decât m-aș fi așteptat.

Am încuviințat încet, fixându-i privirea.

— Ai dreptate. Mi-e frică.

— La frică, omul ar spune orice, zise el.

Am renunțat să-i răspund.

— Funcționează metrourl? l-am întrebat în schimb.

— Ce vă-nchipuiți?

— Ați încercat să mergeți în altă parte a orașului?

Râse. Era un răs tăios.

— Am încercat aproape orice.

Am făcut un pas spre el.

— Acolo unde locuiesc eu, este mâncare. Vă pot cumpăra.

— Ce fel de mâncare?

— Ce fel? Întrebarea mă făcu să ezit. Mâncare obișnuită.

Orez.

— Mâncare obișnuită, mă îngână el. Ai vrea tu să ne părăsim casele pentru o gură de orez?

Am inspectat strada din spatele lui. Pustie. Prăfuită. Nimic care să aducă a case locuite.

Făcu un semn cu capul spre băiat și fată, care înaintară către mine. Se pregăteau să pună mâna pe mine?

— Nu. Așteaptă. Am băgat mâna în geantă. Am bani!

Am răscolit printre lucruri. Degetele mele foșniră hârtia.

— Și mâncare. Biscuiți. Am scos un pachet și i l-am întins.

Într-o clipă, fata se repezi la mine, smulgându-mi pachetul din mână, gata să rupă ambalajul. M-am retras rapid în spate câțiva metri.

— Hei!

Băiatul înalt se îndreptă spre ea. Fata își încleștă pumnul, și am putut auzi cum biscuiții se sfărâmau în pachet.

Când s-o ia la fugă, băiatul se aruncă asupra ei. Îi desfăcu pumnul cu forța și îi smulse pachetul. Ea nu spuse nimic, dar avea lacrimi în ochi.

Băiatul rămase în picioare cu pachetul în mână. Ambalajul era simplu, în alb și negru, puțin șters, poate din cauza mâinilor umede ale fetei.

— Trebuie să împărțim, spuse băiatul, cu ochii pe fată. Trebuie să împărțim.

Acum toți trei erau mult prea preocupați de ei înșiși.

Să încerc să fug? Nu. N-ar fi fost mai bine să le dau tot ce aveam, să fiu generoasă? Și să nu fug. Dar atunci s-ar năpusti asupra mea. N-aveam de-ales.

Am băgat din nou mâna în geantă. Am înghițit în sec, am ezitat, dar nu aveam ce face.

— Uitați aici. Bani.

Neîndrăznind să mă apropii mai mult de ei, am pus câteva bancnote pe jos. Erau ultimele. În cutia de metal pe care o lăsasem în camera de hotel nu mai erau decât monede.

Băiatul se uita fix la ele.

Am făcut un pas înapoi. Îmi venea să plâng.

— V-am dat tot ce mai aveam.

El continua să se uite la bani.

— Și-acum plec. Am mai făcut un pas înapoi. Apoi m-am întors.

Am pornit încet în direcția stației de metrou.

Un pas.

Doi. Trei.

Picioarele mele voiau să fugă, dar m-am forțat să merg încet. Să continui să fiu o ființă umană pentru ei, să nu incit vânătătoarea, să nu ajung din nou prada lor. Să țin capul sus, fără să mă uit înapoi.

I-am auzit mișcându-se ușor în spatele meu. Foșnetul unei haine de stofă, o tuse scurtă. Chiar și cel mai mic sunet se auzea limpede în tăcerea asta. Dar nu se auzeau pași pe asfalt.

Șapte. Opt, Nouă. Zece.

Era tot liniște.

Unsprezece. Doisprezece. Treisprezece.

Am prins curaj să grăbesc pasul. M-am apropiat de stație, care era închisă cu un lanț prins cu lacăt. Abia atunci m-am uitat înapoi. Erau tot acolo, în același loc, urmărindu-mă cu privirea. Toți trei cu fețe opace. Dar nici o mișcare.

Am cotit, cu ochii ațintiți asupra lor în tot acest timp.

După ce am dispărut din raza lor vizuală, nu i-am mai putut auzi. În față îmi apărură încă o stradă pustie. În dreapta erau șinele metroului, iar în partea stângă, un șir de case lipsite de viață. Nici țipenie de om aici.

Și am luat-o la fugă.

William

Pachetul sosi după zece zile cu poșta. Scrierile lui Dzierzon. L-am luat cu mine la etaj și am încuiat ușa camerei, care acum era cu totul și cu totul a mea. Thilda nu mai dormea cu mine, în ciuda faptului că mă făcusem bine. Poate că dorea s-o rog să revină în patul conjugal, sau poate chiar s-o implor, ceea ce nu avea să se întâmple vreodată. Patul mare și moale mă îmbie reconfortant. Ce simplu ar fi fost să mă întind, să las păturile să mă învăluie în întuneric și căldură.

Nu.

M-am așezat la fereastră, cu pachetul în poală. În fundul grădinii am întrezărit spatele lui Charlotte, în alb, aplecat deasupra stupului. Petrecea ore întregi acolo, unde își cărase un scaun și o masă la care ședea printre hârtii și călimări. O vedeam permanent observând și notând în carnetul ei cu coperte de piele, cu entuziasm și ușurință în mișcări. Îmi semăna, muncea așa cum muncisem *eu* înainte, deși îmi părea că trecuse mult prea mult timp de-atunci. După discuția cu Rahm, nici nu m-am mai dus la stup. I-am întors spatele, aș fi preferat să-l fac țandări, să-l calc în picioare, să-l văd împrăștiindu-se în toate părțile, zdrobit, distrus. Dar n-am fost în stare – albinele m-au oprit; doar gândul la miile de albine desperate și lipsite de casă, care s-ar fi năpustit asupra mea, atacându-mă.

Am desfăcut sfoara, am rupt peceteile și am pus deoparte hârtia. Cu un dicționar german alături, am început să citesc.

Sperasem, până în ultima clipă, ca afirmațiile lui Rahm să fie eronate, să fi înțeles ceva greșit, ca Dzierzon să nu fi inventat un stup atât de avansat. Dar, cu toate că germana mea era deficitară și înțelegeam doar frânturi din textele lui, un lucru era evident. Stupul lui semăna foarte mult cu al meu, deși ușile erau poziționate diferit, înclinația acoperișului, mai mică, însă principiile erau identice, iar modul de folosință, același. De altfel, munca lui nu se încheia aici. El desfășurase studii extrem de aprofundate de observare a albinelor în interiorul stupului, iar o mare parte a cercetărilor lui se ocupau mai exact de acest aspect. Principiul de bază era extrem de solid și făcea dovada unei infinite răbdări, totul fiind atent documentat, iar argumentația, exemplară. Munca lui Dzierzon era, fără îndoială, de o înaltă ținută științifică.

Am pus lucrarea deoparte și mi-am îndreptat atenția spre fereastră. Charlotte tocmai puneă capacul pe stupul de afară, se depărtă câțiva pași și își dădu jos pălăria. Zâmbi parcă pentru sine, înainte să pornească spre casă.

Am deschis ușa. Îi auzeam pașii jos, la intrare. M-am dus până la trepte. De acolo o puteam vedea. Intră în hol. Se așeză în dreptul consolei, scoase carnetul și-l puse în față. Se gândea, privirea ei rămase o clipă suspendată în aer, înainte să-și plece capul și să scrie. Am coborât, și când mă observă își ridică privirea și îmi zâmbi.

— Tatăl Ce bine că veniți, spuse ea. Haideți să vedeți – aici. Vru să-mi arate carnetul și mi-l întinse.

Dar nu m-am uitat la el, am mers mai departe la cuier, mi-am luat pălăria și jacheta, îmbrăcându-mă în grabă.

— Tată?

Radia. M-am întors în altă direcție.

— Nu acum, am spus.

Entuziasmul plin de pasiune din ochii ei! Nu suportam să fiu în aceeași încăpere cu ea, așa că m-am îndreptat repede spre ieșire.

— Dar nu durează mult. Trebuie să vedeți la ce m-am gândit.

— Mai târziu.

Nu mai spuse nimic. Avea doar privirea aceea, hotărâtă și stăruitoare, ca și cum nu accepta să fie respinsă.

Nici măcar nu aveam energie să fiu curios. Ea nu descopere sau nu gândise ceva ce nu fusese deja cunoscut, iar eu n-aveam chef să-i explic lucrul ăsta, s-o dezamăgesc, să-i povestesc că tot timpul pe care îl petrecuse acolo, la stup, avea drept rezultat doar niște banalități și că toate gândurile ei mai fuseseră gândite deja de mii de ori înainte. Am deschis încet ușa, simțind cum acea senzație de apatie îmi cuprindea iarăși corpul, și un oftat greu îmi ieși din piept. Trebuia să mă pregătesc pentru multe astfel de momente în timpul ce avea să vină. În mână strângeam cheile magazinului, ale micului meu magazin rural de semințe. Acolo mi-era locul.

Plăcinta Swammer îmi lăasă o dără grasă pe cerul gurii, dar n-am reușit să rezist tentației. Mă îndopasem deja cu două de dimineată. Aroma de plăcintă învăluia brutăria și invadase chiar și magazinul meu. Pătrundea prin toate crăpăturile, chiar și atunci când închideam ușa de la intrare, amintindu-mi permanent cât era de simplu să mai cumpăr una sau chiar mai multe. Brutarul îmi făcea și o reducere, întrucât era de părere că eram prea slab, ceea ce însă nu avea să dureze prea mult. Parcă simțeam deja cum corpul meu începuse să dospească, fiind pe cale să-și redobândească vechea sa formă fleșcăită.

Cum vântul rece nu mai șuiera pe străzi, aducându-mi clienți în magazin, iar noutatea știrii apariției mele se epuizase, trecu aproape jumătate de zi fără ca nimeni să-mi calce pragul. De altfel, perioada marilor comenzi de grâu de semănat se încheiase de mult, iar acum se vindeau mai mult mirodenii și semințe pentru plante care cresc rapid, precum salata și ridichile.

Am mai luat câteva înghițituri, deși plăcinta era mult prea sărată, și apoi am încercat, fără succes, să-mi dreg setea bând niște apă.

Apoi m-am dus la ușă. Diligența de după-amiază, care venea din capitală, tocmai trecea pe drum. Se opri apoi la capătul

străzii, iar oamenii coborâra fără ca nici unul din ei să vină în direcția mea.

L-am salutat din cap pe șelar, care stătea la soare în fața atelierului și ungea o șa cu grăsime, i-am zâmbit politicos rotarului, care tocmai învârtea o roată afară din atelier, am salutat-o scurt pe fosta mea angajată, Alberta, care căra două baloturi mari de pânză la magazinul de coloniale unde fusese angajată de curând, cu toții având mâinile pline, asemenea unor furnicuțe neobosite. Chiar și Alberta reușise să se facă utilă, cu șoldurile ei rotunde și iute de picior, salutând în stânga și-n dreapta, în timp ce urca sprinten scările.

— Domnule Savage. Zâmbi în direcția mea. Apoi ezită o secundă, cu siguranță că-i veni ceva în minte. Am ceva ce trebuie neapărat să gustați. Așteptați o secundă.

Dispăru rapid înăuntru, în magazin, împreună cu baloturile. Nu trecu mult și apăru din nou cu un pachet într-una din mâini.

Se postă în fața mea. Îi simțeam mirosul. Îmi dădea o stare de rău.

— Despre ce e vorba? Am o groază de treabă de făcut.

— Am auzit c-ați început să vă ocupați cu albinele, spuse ea și zâmbi cu dinții ei strâmbi din spatele buzelor mult prea umede.

Mi-am amintit brusc de monstrul marin al lui Swammerdam, dar am îndepărtat imediat gândul.

— Și tatăl meu se ocupă cu creșterea albinelor. Are cinci stupi. Poftiți. Îmi arată pachetul. Puteți să gustați. E din cea mai bună miere.

Fără să fi fost invitată, intră în magazin. Puse pachetul pe tejghea și desfăcu nodul. Înăuntru era o felie de pâine și un borcan mic cu miere. Îmi arată conținutul, uitându-se la el și plescăind zgomotos din buze.

— Haideți. Îmi făcu semn cu mâna să mă apropii.

Pielea ei era aspră, neîngrijită, iar pe bărbie stăteau să-i iasă două coșuri. Câți ani să fi avut acum? Probabil se apropia de

treizeci. Atât mâinile, cât și fața trădau că petrecuse mult prea multe ore de muncă în soare.

Îmi dădu o înghițitură de pâine. Mierea, opacă, de o culoare incertă, curgea în rotocoale peste felie, lunecând încet pe deasupra și înăuntrul pâinii.

— Haideți, gustați odată! Ea însăși luă o înghițitură mare.

Mirosul de miere, al ei și al plăcintei pe jumătate mâncate de pe tejghea mi-au întors stomacul pe dos. Cu toate acestea, forțat fiind de buna mea creștere și dintr-o politețe nebunească, am luat o înghițitură.

Am dat din cap, în timp ce aveam gura plină.

— Foarte bun.

Mestecam, încercând să nu mă mai gândesc la puietul și la larvele care se găseau în mierea recoltată prin presare din stupul de paie.

Mă fixă permanent cu privirea cât timp mănca. La urmă, linse mierea rămasă pe degete cu ostentație, cu o siguranță de sine aproape ridicolă.

— Minunat. Și-acum să mai lucrăm puțin.

În sfârșit ieși, mai bine zis... șoldurile ei se unduiră pe ușă afară, iar eu n-am putut să nu le privesc, rămânând în picioare acolo, în mijlocul încăperii.

Plecase. M-am învățit în jur, răsuflând rapid. Un strop de miere rămăsese pe tejghea. L-am șters repede, încercând să mi-l șterg și din minte, odată cu ea, cu buzele ei umede, cu coșurile de pe bărbie, cu mișcările aproape obscene ale șoldurilor ei la cea mai mică mișcare pe care o făcea. Șolduri în care mă puteam afunda ca în pământ. Dar m-am stăpânit. Am preluat controlul. Cu toate puterile pe care le aveam.

Singurul scaun din încăpere mă atrase spre el. M-am poticnit până acolo, așezându-mi șezutul care se tot mărea. Mi-am încrucișat mâinile pe abdomen, ca să-mi astâmpăr neastâmpărul.

Am rămas așa, respirând adânc. Mi-au trebuit câteva minute să mă răcoresc, iar greața slăbi în intensitate. Puteam să mă stăpânesc.

Era cald. O rază de soare lăsa să se vadă particulele de praf dansând chiar în fața mea. Se mișcau lent, plutind ușoare prin aer. Mi-am rotunjit buzele și le-am suflat, au dispărut, dar apoi au reapărut și s-au stabilizat surprinzător de repede.

Am suflat din nou, mult mai puternic de data asta. Acum dispărură înainte să se regăsească în vechea lor existență, lipsită de formă, atât de ușoare, încât nimeni nu le putea lega.

Am încercat să mă concentrez asupra câte unei singure particule de praf, pe rând. Dar mă ustureau ochii. Erau prea multe.

Apoi mi-am concentrat atenția asupra întregului. Dar nu era nici o unitate, doar cantități infinite de particule de praf, incontrolabile.

La ce bun? Nici chiar în acest caz. Mă învinseseră. Nici măcar pe ele nu le puteam controla.

Și am rămas așa, acolo, complet învins. Iarăși, ca un copil neajutorat.

Aveam zece ani. Razele soarelui scăldau frunzișul pădurii într-o lumină galben-aurie. Ședeam pe pământ. Simțeam prin pantaloni pământul cald și umed sub mine. Nemișcat, într-o concentrare extremă, priveam un mușuroi: un adevărat haos la prima vedere. Luate individual, fiecare ființă era atât de mică și de neînsemnată. Era de neînțeles cum putuseră construi un mușuroi care aproape că mă depășea în înălțime. Dar, cu timpul, am priceput mai multe. Pentru că niciodată nu mă săturam să stau să le privesc ore în șir. Se deplasau în tipare clare. Cărau poveri, le descărcau și plecau după altele. Era o muncă minuțioasă, calmă, sistematică, atavică. Iar munca nu era a individului, ci a comunității. Individual, nu contau, ci doar împreună, ele erau furnicarul, ca și cum acesta ar fi fost o unică ființă vie.

Înțelegerea acestui fapt a trezit atunci în mine o neasemuită fervoare. De-atunci, am încercat în fiecare zi să-l conving pe tata să mă însoțească până aici, în pădurea aurie. Voiam atât de mult să-i arăt ce întreprinseseră ele, să-i arăt cum astfel de ființe puteau reuși orice împreună. Însă el doar râdea. „Un

mușuroi? Lasă-l în pace. Fă ceva util, dă o mână de ajutor, să vedem ce zace în tine.“

Și în ziua aceea, ca și în celelalte zile, m-a umilit, făcându-mă să mă simt din nou la fel de singur ca în alte dăți, aici, în timp ce priveam mușuroiul.

Deodată am descoperit ceva. O breșă în sistem. Un gândac a escaladat partea însorită a mușuroiului, orientată spre est. Comparativ cu furnicile, dimensiunile lui erau ciclopice. Razele soarelui se strecurau printre copaci, luminând spatele gândacului. Rămase cu totul imobil. Se făcu loc în jurul lui, furnicile ocolindu-l și lăsându-l în pace, continuându-și munca nestincherite. Nu se mai întâmplă nimic deosebit.

Totuși, mi-a sărit în ochi o furnică ce se îndrepta spre gândac, încălcând tiparul creat, încălcând comportamentul grupului.

Ea căra ceva.

Am mijit ochii. Ce-ar fi putut să fie?

Larve. Larve de furnici.

Mai apărură și altele, mai multe furnici care se desolidarizau de grup. Își duceau propriii copii.

M-am aplecat și mai tare, ca să pot vedea. Furnicile lăsau larvele să cadă în fața gândacului, care rămase o clipă nemișcat, frecându-și picioarele din față unul de altul. Apoi începu să mănânce.

Fâlcile gândacului munceau din greu. M-am aplecat până aproape de el. Larvele dispăreau în neant, una după alta. Furnicile se aliniaseră într-un lung șir, gata să-l servească pe gândac cu propriile progenituri. Mi-aș fi dorit să renunț, dar n-am fost în stare de altceva decât să continui să privesc.

O nouă larvă dispăru în hăul dintre fâlcile lui. Iar furnicile așteptau la rând, încălcând tiparele deja existente, lepădându-se de grupul lor pentru a comite această atrocitate.

Începură să se urce pe mine, pe corpul meu. Mi se încinseră obrazii, iar fierbințeala se răspândi în tot corpul, sângele năvăli până în cel mai îndepărtat punct al corpului meu. Nu voiam să mă uit, pentru că spectacolul îmi repugna, și totuși, nu mă puteam abține. Spre marea mea surprindere, am simțit sângele

pompând sub șlițul pantalonilor. O senzație pe care abia o sesizasem mai demult, dar care acum era atotcuprinzătoare. Mi-am strâns coapsele una de cealaltă în jurul organului care se întărise. O nouă larvă fu strivită între fălcile gândacului. Ochiul lui depărtați luceau, iar antenele se mișcau. M-am întins pe burtă, înfundându-mă ritmic în pământ și gândindu-mă că-mi voi murdări și strica pantalonii, fără să mă pot însă opri. Greața venea în valuri odată cu vederea fiecărei larve nimicite care dispărea în măruntaiele gândacului. Nu mai văzusem nimic asemănător înainte. Mă excita.

În timp ce mă tot împingeam ritmic în pământ, am auzit pași în spatele meu. Erau pașii tatei. Venise, în cele din urmă. Se opri și observă scena, însă nu văzu nimic din ceea ce dorisem eu atât de mult să-i arăt. Mă văzu doar pe mine, copilul care eram, și rușinea mea nesfârșită.

Acel moment... eu la pământ. Întâi stupefacția lui, apoi hohotul de râs, scurt și rece, lipsit de bucurie, dar plin de dezgust și dispreț.

„Uită-te la tine. Cât ești de patetic. Rușinos. Primitiv.“

A fost mai rău decât orice altceva, chiar mai rău decât creaua pe care aveam s-o gust la lăsatul serii și durerea usturătoare de peste noapte. Dorisem să-i arăt și să-i împărtășesc entuziasmul meu, dar tot ce a văzut a fost doar rușinea mea.

GEORGE

Am condus până în centrul oraşului. Chiar dacă „centru“ e prea mult spus, deoarece Autumn nu avea decât o singură intersecţie. O şosea naţională care venea dinspre nord se intersecta cu o alta care venea din sud, iar în jurul intersecţiei se adunaseră câteva case. Aveam puţină benzină, dar mi-am refuzat un plin. De curând îmi impusesem regula rezervorului pe jumătate plin, pe care îl goleam întâi, şi apoi îl umpleam doar pe jumătate. De parcă ar fi costat mai puţin să umpli pe jumătate un rezervor gol decât să completezi un rezervor pe jumătate plin.

Disparaţiile aveau acum un nume. Colony Collapse Disorder era pe buzele tuturor, dar nu pe ale mele. Deşi am încercat şi eu. Sindromul dispariţiei coloniei. Cuvintele mi se învârtteau în cap. Aveau un ritm al lor, cu aceleaşi litere. C-urile şi O-urile şi L-urile şi S-urile. O rimă micuţă, Colony Collapse Disorder. Dilony Collapse Collorder, Cillono Dollips Cylarder. Întreaga expresie avea şi o tentă medicală, ca şi cum ar fi fost proprie unei încăperi pline cu halate albe şi aparate de supraveghere, şi nu potrivită pentru pajiştea mea şi albine. N-am folosit niciodată cuvintele acelea. Nu-mi aparţineau. Preferam cuvântul „Disparaţiile“, sau „Problemele“, sau – dacă eram prost dispus, ceea ce se întâmpla adesea – „Al naibii necaz“.

Am găsit un loc îngust de parcare, între o camionetă verde şi o dubă neagră din faţa băncii. M-am uitat împrejur, nu era

nici un alt loc pe toată strada. Am poziționat mașina în fața camionetei verzi și am încercat să intru. Eram un ageamiu la parcare în lateral, așa că o evitam pe cât puteam. Cred că nici Emma n-avea habar cât sunt de neîndemânatic la parcare laterală. Dar trebuia să merg la bancă. Amânasem deja mult prea mult. Pierdeam bani cu fiecare zi care trecea fără stupi printre flori însozite.

Am tras puternic de volan într-o parte, am dat înapoi până ce mașina a trecut de jumătate din camionetă. Apoi am îndreptat din nou volanul și am continuat să dau cu spatele.

Cu totul strâmb. Am ajuns pe trotuar. Am ieșit din nou din parcare. Trecu o doamnă care mă privi. Dintr-odată, m-am simțit ca un adolescent începător la volan. Am mai făcut o încercare, am tras aer în piept. Am luat-o încet, am rotit volanul la maximum, am dat încet înapoi, pe jumătate, și apoi am îndreptat volanul.

La dracu!

Spațiul era prea mic, asta era problema. Am ieșit iar și m-am îndreptat spre mijlocul străzii, conducând mai departe spre parcare care se afla la mică distanță. Câtă comoditate din partea mea, să vreau să parchez exact în fața băncii, când sunt în stare să merg pe jos. Ce leneși am devenit în țara asta!

În oglinda retrovizoare am zărit apropiindu-se un Chevrolet, care se strecură ușor în locul mult prea strâmt, dintr-o singură mișcare.

Când am intrat în bancă, aerul condiționat mă izbi ca un zid pe care a trebuit să-l străpung. Tremuram încă din cauza parcării, dar mi-am ascuns mâinile în buzunarele pantalonilor.

Allison stătea la ghișeu, butonând, ca de obicei, la computer. Știa să se îmbrace ca o adevărată doamnă, cu o bluză înflorată, proaspăt călcată, care-i pune în valoare ochii verzi și pielea tânără, stropită cu pistrui. Avea un aspect și un miros curat. Ridică privirea și îmi zâmbi cu o dantură demnă de o reclamă la pastă de dinți.

— Bună ziua, George. Ce mai faci?

Allison îmi dădea totdeauna impresia că aş fi fost clientul ei preferat. Cu alte cuvinte, îşi făcea bine treaba.

M-am aşezat pe scaunul din faţa mesei ei. Mi-am pus palmele sub coapse, pentru că doream să-mi ascund tremurul, dar stofa de lână de provenienţă turcească îmi provocă mâncărimi în palme. Mi-am tras mâinile şi mi le-am aşezat în poală, unde reuşeam să le ţin locului.

— Nu ne-am văzut de mult timp.

Dinţii îi străluceau.

— Da, aşa-i.

— Toate bune la voi?

— Nu aşa cum ar trebui.

— Ah! Îmi pare rău. Am aflat şi eu câte ceva.

Şirul de perle scilpitoare dispăru brusc în spatele buzelor tinere şi cărnoase.

— Dar sper că tu ne-ai putea ajuta să ieşim din impas, i-am spus zâmbind.

Nu dădu nici un semn că avea de gând să-şi descopere dinţii, din păcate. Mă privi doar, grav.

— Sigur că voi face tot ce pot.

— Tot ce poţi. Nici nu îndrăznesc să-ţi cer mai mult. Am râs. Mi-am dat seama că începusem să fac pe nebunul, şi mi-am ascuns din nou mâinile sub coapse.

— OK, spuse întorcându-se spre monitor. Să vedem. Aici eşti tu.

Tăcu şi examinează contul. Dar nu sări în sus de entuziasm la vederea lui.

— Cam ce-ai avea de gând? întrebă ea.

— Ei bine, cred că un împrumut.

— Da. Cât anume?

I-am spus suma.

Nasul ei pistruiat tresări.

Răspunsul veni pe loc, fără nici o analiză.

— Nu pot asta, George.

— Haide! N-ai putea măcar să faci nişte calcule?

— Nu. Îţi spun din start că asta nu pot s-o fac.

— OK. Poți să vorbești cu Martin, atunci?

Martin era șeful ei. Un tip care evita conflictele, nu era genul care să se bage într-o bătaie, mai bine zis. Se ținea de parte de toate și stătea mai mult în birou. Rareori își făcea apariția, și doar atunci când trebuiau aprobate sume mari, după cum aflasem de la Jimmy, care tocmai luase un împrumut pentru o casă. De fiecare dată când îl întâlneam, avea tot mai puțin păr pe cap. Am aruncat o privire spre biroul lui, în spațele geamului de sticlă. Chelia îi strălucea în lumina lustrei.

Am simțit cum mi se pune un nod în gât. Ce se aștepta, să cerșesc? Era cu aproape douăzeci de ani mai tânără decât mine. Emma îi fusese bonă pe vremuri. Cine ar fi crezut că fetița delicată ca o zână avea să se transforme într-o japiță?

— Să fim serioși, Allison.

— Dar George, chiar ai nevoie de așa de mult?

N-am fost în stare să mă uit în ochii verzi de partea cealaltă a mesei.

— Întreaga afacere e la pământ, am spus privind în podea.

— Dar... A rămas răcută puțin, gândindu-se. Hai să vedem cum am putea s-o punem din nou pe picioare, fără să fie nevoie să faci investiții atât de mari.

Îmi venea să urlu, dar n-am răspuns. N-avea habar de apicultură.

— Ce categorii de cheltuieli ai?

— Cu forța de muncă, desigur. Am doi angajați cărora le plătesc salariul, înțelegi?

— Da, da.

— Și apoi cheltuieli curente. Hrană. Benzină și chestii de-alte-a.

— Dar acum? Ce investiții *trebuie* să faci acum?

— Stupi noi. A trebuit să incinerăm mulți stupi.

Rodea pixul în gură.

— Bine. Și cât costă un stup?

— Materialul. Greu de spus. Plus manopera.

— Manopera?

— Da. Îi construiesc cu mâna mea de la zero. Fiecare stup în parte. Cu excepția grilajului de excludere a reginei.

— Grilajul pentru regină?

— Ce se pune între... las-o baltă.

Scoase pixul din gură. Urmele dinților rămăseseră impriimate pe el. Dacă l-ar fi strâns mai tare, ar fi spart plasticul și și-ar fi pătat dinții cu pastă albastră. Ar fi fost o chestie. Pastă albastră întinsă pe dinții albi, pe bluza proaspăt călcată, pe buzele moi, precum un machiaj stângaci de Halloween.

— Stai... Se gândi puțin. Dar l-am văzut pe Gareth, Gareth Green, transportând stupi. Adică, l-am văzut aducându-i cu camionul. Stupi fabricați.

— Din cauză că Gareth îi comandă la magazin, am precizat eu, ca pentru un copil mic.

— E mai costisitor să-i comanzi decât să-i construiești?

Puse pixul deoparte. Nu voia să-mi satisfacă plăcerea de a-și mânji ținuta îngrijită.

Nodul din gât urca tot mai sus, până când ajunse în punctul în care nu mai era posibil să-l disimulez.

— Vreau să spun doar, continuă ea dezvelindu-și în același timp dinții albi, ca și cum ar fi fost ceva amuzant, că poate reușești să economisești niște bani dacă i-ai cumpăra, la fel cum face Gareth. Și timp. Timpul costă bani. Și să nu mai confecționezi tu stupii.

— Am priceput, am spus eu încet. Am înțeles ce voiai să spui.

William

Când, în sfârșit, îmi trecuse toropeala, se făcuse deja întuneric. Peste tot era liniște, exceptând urletele care răzbăteau de la taverna din josul străzii. Un loc deplorabil, înghesuit și sufocant, unde se adunau, seară de seară, bețivarii satului să bea până cădeau sub masă. Când plecau de acolo, unii treceau în fugă prin fața ușii mele, niște umbre grăbite profilate pe fereastră, țipând, cântând sau râzând vulgar, din ce în ce mai slab, pe măsură ce se îndepărtau.

Mi se făcuse frig. Camera se răcise, iar aerul serii pătrunse pe ușa pe care nu reușisem s-o închid înainte să ațipesc. Îmi înțepenise ceafa, fiindcă adormisem cu capul în piept, iar plas-tronul îmi era impregnat de salivă.

M-am ridicat țeapăn și m-am grăbit către ușă s-o închid.

Și dacă mă văzuse cineva așa, clienți care băgaseră capul în magazin și mă văzuseră dormind, chiar în orele de program? Atunci vor bârfi și mai mult, riscam să ajung din nou bufonul satului. Sau poate că și după-amiaza fusese la fel de blestemat, sau, mai bine zis, binecuvântat de liniștită.

Stomacul striga după mâncare. Mai rămăsese o ultimă bucată de plăcintă împachetată într-o hârtie. Uscată și rece, cu grăsi-mea întărită pe margini. Totuși am mâncat-o, jurându-mi, în același timp, că nu mă voi mai lăsa tentat de acest fel de mâncare. Poate că, în fond, nici măcar nu era o plăcintă. Deși, ce importanță avea?

Am încuiat după mine și m-am îndreptat spre casă.

Vocile din tavernă creșteau în intensitate, pe măsură ce mă apropiam.

Ferestrele desenau careuri de lumină caldă în întunericul de afară. Acum, pentru prima dată în viața mea, mă simțeam atras de ele. O ulcea de vin ieftin, doar. N-avea ce să strice. M-am oprit și am rămas așa, în picioare. Că urma să fiu văzut acolo sau că ajungeam să fiu unul dintre ei n-avea cum să schimbe, în fapt, ceva.

Spectacolul din fața tavernei era cel obișnuit. Și în seara aceasta, ca în toate serile, se jucau aceleași scene; doi muncitori se certau zgomotos, unul îl împinse pe celălalt, se îmbrânciră, pe punctul să se bată, când un derbedeu ieși pe ușă, clătînându-se, precipitându-se spre colțul clădirii, unde vomă de două ori, ascuns de privirile celor din jur, însă sunetele serii și excesul de alcool îngurgitat, care își găsea inevitabil calea înapoi în natură, nu erau de neglijat.

Nu. Am pornit spre casă. Nu decăzusem încă în așa hal.

Când am trecut pe lângă clădire, am remarcat că erau și mai mulți clienți afară, în această luminoasă seară de vară.

Se auzi guițatul vulgar al unei tinere:

— Termină odată, încetează!

Era un „nu“ care însemna de fapt „da“, urmat de chicoteli energice.

Abia atunci i-am recunoscut vocea. Era Alberta. Nici măcar nu aveam nevoie s-o văd ca să știu deja, cu absolută siguranță, cum sâni ei mari îi ieșeau din decolteu și să simt mirosul pătrunzător al adânciturii dintre ei ajungând până la mine.

Cineva se îndesa în ea, săpând cu mâinile în toate curburile corpului ei, bolborosind, amețit, cuvinte incoerente, spre gâtul ei, subjugat fiind de propria dorință, de propria intoxicație, de propria poftă, adâncindu-se în acest fruct căzut, acest fruct care avea să putrezească și care, curând, avea să expandeze timp de nouă luni în ceva de nerecunoscut. Părea un băiat tânăr, judecând după silueta deșirată, să fi avut vreo cincisprezece-șaisprezece ani, cu vocea încă răgușită și proaspătă. Era mult mai tânăr

decât ea, iar la ora asta ar fi trebuit să fie acasă, în pat, să doarmă sau poate să citească, să studieze, să facă planuri de viitor, ca să-i facă pe alții mândri de el, să-și facă un nume. O ușă se deschise, iar lumina dezvălui identitatea tânărului cu care Alberta făcea sex în picioare și care începuse mult prea devreme procesul de putrefacție, absorbit de ceea ce își imagina el că ar fi pasiunea, tânărul care chiar în acest moment era pe cale să-și periclitizeze întreaga existență, dar nu mă vedea pe mine, tatăl lui, care crezusem că viața mea atinsese de mult punctul cel mai de jos, dar simțeam, în această clipă, cum îmi fuge pământul de sub picioare.

Edmund.

tao

Am continuat să merg pe linia șinelor de metrou, trecând prin mai multe stații, fără să văd pipenie de om sau vreun semn de viață de orice fel. Am fugit kilometri întregi, iar plămânii mă ardeau și simțeam gust de sânge în gură. Fiecare stație de care mă apropiam îmi trezea un licăr de speranță. Dar cu fiecare încercare de a deschide o ușă ca să ajung pe peron, mă lovea aceeași dezamăgire. Stația nu funcționa, iar eu eram, în continuare, în țara nimănui.

Nu mi-am imaginat vreodată că picioarele mă pot duce atâta amar de drum sau că mă pot forța într-atât. Dar acum nu-mi mai rămăsese nici o soluție.

M-am lăsat să alunec în jos, de-a lungul zidului unei clădiri. Simțeam o durere sfâșietoare în plămânii afectați de deficitul de oxigen. Întunericul se lăsă asupra mea, asupra orașului, asupra a ceea ce fusese odată un oraș. Drept în fața mea era o clădire în ruină, de nerecunoscut după ce fusese vandalizată. Probabil ultimul act comis de locatarii acesteia înainte de a o abandona, ca și cum ar fi vrut să nu lase nimic în urma lor. Însă peste tot în jur vedeam urme lăsate de oameni. Vechi panouri publicitare, o bicicletă defectă, o perdea, uzată de vreme și vânt, la o fereastră spartă, plăcuțe cu numele locatarilor în dreptul porților de intrare, unele jucăușe, scrise de mână, altele formale sau fabricate. Unde se aflau acum cei care își trăiseră viața aici?

Am observat că gunoiul fusese îndepărtat, iar tomberoanele erau goale, înșiruite de-a lungul trotuarului. Îmi închipuiam că mașinile fuseseră ultimele care trecuseră pe străzile părăsite, ca să curețe resturile și să prevină înmulțirea șobolanilor. Sau poate ca să adune ultimele resturi de hrană, deșeurile organice care puteau fi reciclate pentru uzul animalelor, sau poate chiar date oamenilor, camuflate în crenvurști sau conserve, cu aditivi de gust și chimicale care să facă mâncarea comestibilă.

Mi se făcu gura apă. Îmi păstrasem pachetul de biscuiți pentru întoarcerea acasă, iar acum nu mai aveam nimic.

Am încercat să mă ridic în picioare, dar nu mă ascultau. Mă ardeau mușchii. Am mai făcut o încercare, sprijinindu-mă de zid, iar de data aceasta am reușit.

M-am îndreptat, pas cu pas, până la cea mai apropiată poartă, pe care am împins-o ușor. Ușa se deschise cu un sunet metalic strident înspre o curte interioară goală, în care vântul clădise mici grămezi de frunze pe la colțuri. Pe ambele laturi ale curții se afla câte o ușă.

Am încercat una din ele. Ducea către o intrare cu scări înghesuite, cu trepte înguste. Lumina nu mai ajungea acolo, doar câteva orificii din zid lăsau să pătrundă lumina difuză a înserării pe trepte.

Am urcat șchiopătând. Fiecare pas era dureros, dar respirația n-o mai simțeam într-atât de grea. Am ajuns la etajul unu. O ușă de fiecare parte. Am încercat-o pe cea mai apropiată. Era încuiată. Am traversat cei doi metri ai palierului și m-am oprit. Și am încercat din nou, apăsând clanța celeilalte uși. Mă așteptam să opună aceeași rezistență în mâna mea, dar am tresărit când ușa se deschise ușor.

Am rămas locului. Mirosul apartamentului pătrunse pe casa scărilor, învăluindu-mă. Nu era nimic special, pentru că fiecare casă are mirosul propriu. Mirosul oamenilor care locuiesc acolo. Mâncarea pe care o consumă, hainele pe care le spală, încălțăminte pe care o poartă, sudoarea pe care o produc, aerul pe care îl expiră noaptea, când dorm – mirosul stătut pe care îl

emană gurile oamenilor în timpul somnului —, așternuturile care ar fi trebuit schimbate, o tigaie care ar fi trebuit spălată, dar care a rămas nespălată până în ziua următoare, cu resturi de mâncare întărite, ce intrau în putrefacție.

Dar acum se mai simțea doar o umbră estompată a acestor mirosuri, aproape ascunse în damful pregnant de aer închis.

Am trecut pragul ușii. Era un apartament mic de doar două camere. Asemănător cu cel al lui Kuan și al meu. Poate că aici locuise o familie mică, de trei persoane. Un dormitor care dădea spre curtea interioară, o bucătărie combinată cu cameră de zi, cu fața spre stradă.

Am închis după mine și am intrat în camera de zi. Era ca și goală, chiar dacă mobilele masive rămăseseră, evident, la locul lor. Canapeaua uzată din colț, tapisată cu stofă gri și mult prea masivă, ocupa aproape jumătate din spațiu. Pe peretele opus era o comodă veche și butucănoasă, vopsită în negru.

Am căutat rapid în dulapurile din bucătărie, fără să mă pot abține, deși știam că aveau să fie goale. Am găsit doar o oală, puțin uzată, lăsată pe raftul de jos al unui dulap. Altfel nimic.

Și comoda era goală, în afară de câteva cabluri vechi și un telefon cu un cadran defect, în ultimul sertar.

Apoi am trecut în dormitor. Dulapurile erau larg deschise, ca și cum n-ar mai fi avut timp să le închidă la plecare. Pe pereți rămăseseră câteva cuie răzlețe și urmele lăsate de tablourile care atârâaseră acolo cândva.

Un pat dublu îngust era lipit de unul din pereții dormitorului. Rămăsese doar salteaua, pentru că plapuma și pernele fuseseră luate. Acolo dormiseră, citiseră, se certaseră, râseseră, iubiseră. Unde erau acum? Mai erau împreună?

Lipit de celălalt perete, se afla un pat de copil. Ar fi putut aparține unui preșcolar, pentru că era mai lung decât un pătuț cu grilaj, dar mai scurt decât un pat de adult. Ar fi putut fi al lui Wei-Wen. O pernă mică, uitată acolo, păstra încă o mică adâncitură la mijloc, în dreptul capului.

Deodată mă lăsară picioarele. M-am prăbușit pe patul copilului, și am rămas acolo câteva secunde. Eram singura ființă umană pe o suprafață de zeci de kilometri. Totul fusese abandonat. Pustiu. Iar eu eram la fel de abandonată ca acest apartament.

Nu.

Am simțit o strângere de inimă. Mi-era dor? Nici nu mă mai gândisem la Kuan, evitând s-o fac, în schimb, îl țineam la distanță, de fiecare dată când figura lui îmi apărea în minte, mă forțam să-l îndepărtiez. Mă forțam să mă gândesc doar la Wei-Wen, doar să-mi găsesc copilul.

M-am ridicat de pe pat, m-am întors în camera de zi, am scos telefonul din dulap și m-am uitat repede în jur. Acolo, lângă canapea, era un comutator. N-avea cum să fie semnal aici, atât de departe de tot.

M-am grăbit să ajung la contact și l-am apăsat. Apoi am ridicat receptorul.

Se auzea un ton slab.

Am format repede numărul de acasă pe cadranul spart al telefonului.

La început se auzeau doar pârieli, semnale mute trimise kilometri întregi prin cablurile vechi, aproape răscoapte.

Dar totuși a început să sune.

O dată.

Curând mă voi umple de o voce. Vocea lui Kuan. N-aveam nici un plan legat de ce aș fi putut să-i spun, trebuia doar să-i aud vocea.

De două ori.

Pentru că poate mai putea fi vorba despre noi, poate că da, acum, când distanța dintre noi era atât de mare.

De trei ori.

Nu era acolo?

Secunde treceau.

De patru ori.

Și totuși.

— Alo?

Vocea lui îmi umplea urechea.

Am suspinat ușurată.

— Salut...

— Tao!

N-am reușit să răspund, am încercat să-mi înăbuș suspinele, fără să le pot însă stăpâni.

— Ce este? S-a întâmplat ceva?

— Sunt... nu știu unde sunt...

— Ce vrei să spui?

— Eu... nu e nimeni aici...

Sunetul se întrerupea, semnalul dispăru.

— Kuan? Nu!

Telefonul bâzâia încet. Apoi muri.

Am încercat din nou, am format numărul lui. Am așteptat. Nimic.

Am scos cablul din priză și apoi l-am pus înapoi.

Telefonul rămase mut.

Am pus receptorul la loc și apoi l-am așezat pe jos. M-am ridicat și l-am privit.

Dintr-odată, piciorul meu îi trase un șut cu toată puterea. Iarăși și iarăși. Vechiul dispozitiv electronic se împrăstie în toate părțile și în toate componentele sale de plastic.

Apoi am intrat în dormitor și din doi pași am fost la patul de copil.

Am rămas acolo șezând, în timp ce camera se întunecă. Sentimentul de singurătate care mă cuprinsese era atât de acut, încât am căscat. Clipa era totul, clipa devenea eternitate. Eu, singură într-un apartament abandonat. Nu mai exista nimic altceva. Pierdusem totul. Chiar și banii.

Copilul pe care am fi putut să-l avem... ce ar fi putut să fie? Tot un băiat? O fată? Asemenea mie? Un copil mai izolat printre ceilalți din grup. ...Nu-l vom cunoaște niciodată pe acest copil. L-am jertfit și nu ne mai rămăsese nimic. Viața se oprea aici.

M-am culcat pe o parte și mi-am tras picioarele sub mine. În întuneric, am dat de perna cea mică pe care am luat-o și am îmbrățișat-o, strângând-o la piept.

Și apoi am adormit.

Părul lui Wei-Wen mirosea a transpirație de copil și a ceva uscat, parcă a nisip. Mi-am apăsât buzele pe părul lui, lăsând câteva fire de păr să-mi intre printre ele, trăgându-le ușor.

— Au, mama. Îmi mănânci părul!

Le-am dat drumul, și el răs. Am găsit obrazul lui și mi-am lipit gura pe locul găsit. Atât de moale, atât de surprinzător de moale, cât de moi pot fi obrații copiilor. Și oricât mi-aș fi apăsât buzele pe obraji, oricât de tare aș fi apăsât, nu întâmpinam nici o rezistență. Să stau culcată așa și să am tot timpul din lume la dispoziție.

— Scumpul meu. Tu ești așa de bun.

Își trase tare nasul în loc de răspuns. Se uita țintă la tavan, unde niște abțibilduri fluorescente desenuau sistemul solar. Le aveam din copilărie, când m-am ținut de capul părinților să mi le cumpere, deși ei, de fapt, voiau să-mi ia o păpușă. Când am crescut și m-am mutat la casa mea, le-am dezlipit cu grijă de pe tavan, le-am pus într-o pungă pe care am așezat-o pe fundul unei valize în care mi-am adunat amintirile din copilărie. Iar când Wei-Wen în sfârșit s-a născut, le-am lipit pe toate din nou pe tavan, de parcă aș fi creat o legătură între copilăria mea și a lui, o legătură între noi și lume, între lume și univers.

Îl învățasem planetele pe de rost, dorind să-l fac să înțeleagă cât de mici eram noi, oamenii, și că eram o parte din ceva mult mai mare. Chiar dacă el era încă prea mic ca să priceapă. În ochii lui, stelele și planetele erau simple abțibilduri lipite sus, pe tavan. Soarele și Luna erau singurele elemente a căror existență o putea concepe, deoarece le văzuse cu ochii lui, pe cer. Însă i se părea cu totul nedrept că Luna nu avea propriul ei

abțibild, că nu se făcuse vrednică de acesta acolo sus, pe tavan.
Doar era aproape la fel de mare ca Soarele.

— Acolo e Jupiter, zise arătând în sus.

— Hm.

N-am putut să mă abțin și mi-am băgat nasul în părul lui.
Dar el rămânea imperturbabil.

— E cea mai mare.

— Da. E cea mai mare.

— Și Saturn. Cu inelele.

— Saturn, am spus.

— Saturn.

— Da. Cu inelele.

— E cea mai frumoasă.

Se gândi puțin.

— De ce Pământul nu are inele?

— Nu... asta nu știu.

— Cred că ar trebui să-și facă rost. Cu inele e cel mai frumos.

Mi-am băgat nasul în obrazul lui.

Se răsuci puțin și își întoarse fața în altă direcție.

— Acuma poți să pleci, mama.

— Pot să mai stau puțin culcată lângă tine?

— Nu.

— Până adormi.

— Nu. Acum poți să pleci.

Era clar, îmi spusese noapte bună. Sarcina mea de mamă fusese îndeplinită.

L-am sărutat pe obraz o ultimă dată. Nu mai avea răbdare să aștepte și își trase plapuma cu forță ca să se acopere.

— Du-te odată. Vreau să dorm.

— Da, bine. Plec. Somn ușor. Ne vedem mâine dimineață.

— Somn ușor, pe mâine.

Aș fi dorit să rămân acolo, sub sistemul solar, sub inelele lui Saturn din plastic luminos, de un verde electric, dar m-am trezit la prima licărire a dimineții. Fereastra nu avea perdele, iar lumina gri intra încet în cameră. M-am trezit în aceeași

poziție. Am încercat să găsesc un drum înapoi spre cealaltă cameră, cea cu celălalt pat de copil, dar n-am reușit.

De dimineață, primul lucru la care m-am gândit în acest pat străin, ca de altfel și în celelalte dimineați, a fost numele lui.

Wei-Wen. Wei-Wen.

Copilul meu.

Dulceața lui. Figura lui.

Nu voiam nimic altceva decât să-l iau în brațe. Dar o altă față se interpuse. O față din această lume. Băiatul, băiatul deșirat, cu pachetul de biscuiți în mâini. Modul în care mă privea, gata de atac.

Și bătrânii. Mulți dintre ei nu erau în stare să înțeleagă situația, nu erau în stare să priceapă că fuseseră lăsați să moară. Dar femeia care venise spre mine, pentru că trebuie să fi fost o femeie, ea știa. Venirea mea o trezise. Îi trezise speranța.

Ce se va întâmpla cu ea?

Dar cu băiatul deșirat?

Ori cu chelnerul de la cafenea?

Sau cu tatăl lui?

Ce se întâmplase cu Wei-Wen?

Ce se întâmplase cu el?

Era ceva ce-i privea pe toți.

Interzicerea accesului în pădure, armata, gardul, secretizarea.

Era ceva ce ne privea pe noi toți.

M-am ridicat rapid în șezut.

Înțelegeam acum.

O luasem de la celălalt capăt. Începusem prin a dori să-l găsesc pe el. Dar nu aveam nici o șansă să-l găsesc, atâta timp cât nu aveam să aflu ce i se întâmplase. Și ce însemnătate avea aceasta.

Din nou, îmi răsări în minte fața lui Wei-Wen. Dar nu fața lui obișnuită, cu obrajii bucălați, ci fața lui din ziua aceea. Wei-Wen în brațele lui Kuan. Pielea i se albea cu fiecare secundă care trecea. Respirația lui era tot mai grea. Iar imaginile îmi păreau mult mai clare acum. Aceste imagini de care încercasem

să fug, neavând forța să le înfrunt. Am alunecat până pe podea, mi-am tras picioarele sub mine, fixând un punct în fața ochilor.

El. Fața palidă și umedă, cu broboane de sudoare pe nas. Ochii lui. Era conștient în brațele lui Kuan, care îl aducea în fugă. Se lupta cu tot corpul lui plăpând după o gură de aer, care apoi îi sfredelea pieptul, hârșâindu-l. Ochii lui înspăimântați, fixându-mă, incapabili să ceară ajutor.

Apoi, la jumătatea drumului dintre colină și case, își dăduse capul pe spate. Devenise inconștient. Am văzut cum se întâmplase, privirea îi dispăruse, îl văzusem dispărând.

Când am ajuns lângă el, respirația lui nu mai era decât un fir subțire care îl mai lega de lume.

Mi-am sprijinit capul de genunchii ridicați. M-am forțat să re trăiesc minutele de atunci. Să-i văd fața, să o privesc. De ce a încetat să mai respire? Ce se întâmplase?

Paloarea, fața umedă și rece. Îmi trezi o vagă amintire. Brusc, îmi apărură o altă imagine în minte. Încă o față. Daiyu. Petrecerea din grădină. Daiyu întinsă pe jos în salopeta albastru deschis. Pantofii negri care luceau în soare. Și ea avea fruntea transpirată și rece. Și ea încerca să-și umple plămânii cu aer, scoțând aceeași horcăială și afișând aceiași ochi rugători. „Ajută-mă”, striga privirea ei. Stăteam adunați în jurul ei, ne jucaserăm mai la vale, în grădină, adulții ședea la masă, la ceva distanță. Mâna lui Daiyu era așezată pe lângă corp. Avea ceva în mână. O bucată din prăjitura din care se servise cu câteva clipe înainte. Tocmai mâncase din ea, luase bucata de prăjitură de pe farfurie, și mânca din ea în timp ce ne jucam.

— Daiyu n-are aer. Nu respiră!

Mama ei apărură într-o clipă. Am lăsat-o cu toții să treacă, iar mama striga:

— Geanta mea, repede, aduceți-o. Geanta mea!

Apoi deschise mâna lui Daiyu și îi luă bucata de prăjitură, înainte să se întoarcă spre noi.

— Are nuci?

Nuci? Nici unul din noi nu știa. Expresia feței ei era atât de insistentă, încât m-am simțit responsabilă. Ca și cum *eu* ar fi trebuit să știu dacă prăjitura conținea nuci.

Cineva sosi în fugă cu geanta. Mama lui Daiyu cotrobăi înăuntru, nu găsi ceea ce căuta și o întoarse cu fundul în sus. Conținutul se risipi pe pământ. Am văzut un ruj, șervețele de unică folosință, o perie de păr. Puse mâna pe ceva, un pachet mic și alb, cu litere verzi. Îl rupse și scoase de acolo o seringă.

Mama mea era și ea prezentă. Îmi ascunse capul în poala ei, ca să nu văd restul. Apoi mă luă cu grijă de acolo.

— Ce se întâmplă? Ce-are Daiyu? am întrebat. Ce are?

William

Se făcuse dimineată. Frunzele filtrau lumina. Totul se mișca în jurul meu, copacii în bătaia vântului, norii care alunecau pe cer, nimic nu stătea locului. Am amețit și am închis ochii. Am rămas așa întins o vreme, lăsând lumina galbenă să mă împresoare, zăcând doar, nemișcat, cu spatele pe pământul reavăn. Pentru că nu era nimic altceva, nu mai era nimic altceva ce ar fi putut să mă țină departe. Nici cercetarea – pasiunea mea. Nici Edmund, pentru că era dat pierzaniei, nu doar de acum, ci dintotdeauna. Nici chiar dorința. Dispăruse. Nu mai voiam să mă îndes în pământ, euforic, până la climax. Voiam ca pământul să mă absoarbă, să devin eu însumi pământ.

Nu mâncasem, dar nu conta, simțeam încă plăcinta care-mi întorcea stomacul pe dos, îmi stătea pe cerul gurii, dându-mi o senzație de uscăciune.

Satul, munca mea din sat și din jurul lui, căminul meu ar fi putut fi la mii de kilometri distanță, pentru că mersesem prin întineric până n-am mai auzit nici un sunet și până când n-am mai putut să pășesc din cauza durerii de picioare. Pădurea era umblată prin unele locuri, am urmat o cărare, după care am renunțat, dorind să fug de tot ce mi-ar fi amintit de oameni. Până la urmă m-am prăbușit în iarbă.

Îmi simțeau lipsa? Mă căutau oare? Poate că nu peste mult aveam să le aud chemările, vocile lor, pe tonuri diferite, de la vocea subțire, pițigăiată și extrem de înaltă a Georgiane și până

la cea mai adâncă dintre toate, dar stânjenitor de falsă, care aparținea Thildei.

Sau poate că nimeni nu-mi simțea lipsa. Poate că se obișnuiseră să plec și să dispar așa, poate că nici măcar nu se mai gândeau că eram plecat.

Sau poate că le preocupa Edmund? Era bolnav azi, nici n-ar fi putut să fie altfel, azi, ca în toate celelalte zile. Dormea până la prânz, mereu palid din cauză că nu ieșea niciodată la lumina zilei. Dar nu era nici un fel de boală. Cum de nu pricepusem până acum... Și eu, care îl crezusem bolnav! Era, cu siguranță, o zi ca oricare alta pentru ele, căci el nu se afla pentru prima dată în starea aceasta. Toate zilele pe care le pierduse așa, dormind în camera lui, până ce ultimii aburi de alcool dispăreau. Nici o melancolie ereditară, doar letargie și autodistrugere. Nu era cu nimic mai bun decât zilierii grosolani care își înecau zilele în alcool. Un bețivan.

Urmăream mersul soarelui pe cer. Curând, avea să fie chiar deasupra mea, uscând și ultimul strop de lichid pe care-l mai aveam în mine. Transpirația se întindea pe piele. Respiram cu gura deschisă. Limba îmi era uscată. Am vrut să ridic mâna ca să-mi șterg stropii de sudoare, dar brațul îmi era mult prea greu.

Ziua trecea. Soarele dispărea iarăși în spatele copacilor, umbrele se alungeau tot mai mult și se răcorea. Aveam cam aceeași temperatură ca pământul de sub mine. În spatele pleoapelor aștepta întunericul. Eram deja absorbit de pământ.

— Tată?

Încă un strigăt. Totul corect. La mijlocul scalei.

— Tată?

Vocea era mult mai puternică acum și, în clipa următoare, am auzit pași apropiindu-se prin iarbă.

Am deschis ochii și am văzut privirea ei limpede. Era Charlotte.

— Bună seara, spuse.

Nici urmă de mirare în glasul ei. Poate că nici măcar nu mă căutaseră, nici măcar nu observaseră că dispărausem.

Stătea pur și simplu privindu-mă, studiindu-mă, ca și cum aș fi fost o insectă, după felul în care zăceam acolo, cât eram de lung.

— Da. Iată-mă!

M-am ridicat rapid în șezut, scuturându-mi murdăria de pe cămașă, apoi mi-am trecut mâna prin păr, ca să mă scutur de acele de brad și mizerie.

— Am fost greu de găsit?

— Ce vreți să spuneți cu asta?

— M-ai căutat multă vreme?

— Nu chiar. Cărarea trece exact pe-aici. Făcu un semn în spatele ei și abia atunci am văzut cărarea spre casă și câțiva copaci care îmi erau extrem de familiari. Nici măcar nu mă rătăcisem adânc în pădure. În dezorientarea mea, nici nu ajunsesem destul de departe. Eram totuși chiar în apropierea casei.

Se așeză lângă mine și abia atunci mi-am dat seama că ținea ceva în mână. Era carnetul de notițe, cel pe care-l avea mereu la ea și ale cărui pagini le umplea cu multă sânguință.

— Aș vrea să vă arăt ceva. Pot?

Îl deschise fără să mai aștepte răspunsul.

— De mult timp tot lucrez la asta.

Am încercat să mă concentrez, dar liniile de cerneală semănau cu niște viermi pe hârtie.

— Așteaptă. Îmi scoase ochelarii de pe nas, îi curăță repede cu poala rochiei, după care mi-i puse înapoi pe nas.

Erau mult mai curați, dar nu din cauza lor mi-am îndreptat spatele încercând să pricep ce dorea să-mi arate. Am simțit un nod în gât din pricina gestului ei neînsemnat. Îi eram atât de recunoscător că venise chiar ea, și nu altcineva care să mă vadă în situația aceasta. Am înghițit și mi-am îndreptat atenția asupra desenului pe care voia să mi-l arate.

Un desen. Un stup. Dar cu totul diferit de al meu.

— M-am gândit că, dacă l-am întoarce invers, asta ar schimba totul, spuse ea. Am putea supraveghea mult mai ușor activitatea din interiorul stupului, l-am deschide de sus, și nu din

lateral. Tot așa și cu ramele, să le scoatem mai curând pe sus și să renunțăm să le mai fixăm de acoperiș.

Priveam fix la desenele pe care mi le arăta. Începuseră să se materializeze sub ochii mei.

— Nu, am spus și mi-am dres vocea. Nu... N-ar funcționa. Îmi căutam cuvintele. Ramele ar rămâne înțepenite în laturile stupului. M-am îndreptat de spate, căci, în cele din urmă, eu eram autoritatea acolo. Albinele ar încerca să le lipească într-un fel cu propolis și ceară, făcând imposibilă îndepărtarea lor.

În clipa aceea ea zâmbi.

— Dacă ar fi prea aproape una de alta, sigur că da. Să zicem, la o distanță de cinci milimetri sau mai mică.

— Dar dacă distanțele dintre rame sunt mult prea mari, atunci albinele ar construi necontrolat, am spus. Oricum ar fi, tot n-ar funcționa pe sus. Luasem și eu în considerare această posibilitate, am continuat cu un zâmbet condescendent.

— Știu asta, dar nu ați încercat să variați distanțele. Trebuie doar să găsiți distanța ideală între rame.

— Cum adică?

Îmi arată din nou desenele.

— Dar trebuie să existe un punct intermediar, tată, de la care albinele să înceteze să mai producă ceară și propolis, și să nu mai construiască faguri transversali. Ce-ar fi să găsim acel punct zero? Dacă am putea stabili distanța milimetrică ideală între marginea exterioară a ramei și peretele interior al stupului, atunci n-ar mai produce nici ceară și nici n-ar mai construi faguri transversali.

Nu mă mai săturam privindu-i chipul. O observam cu atenție. Era calmă, dar ochii îi străluceau de entuziasm. Ce spusese? Ceară. Faguri transversali. Exista o distanță intermediară?

Am simțit că-mi recapăt forțele și m-am ridicat în picioare. Punctul zero!

GEORGE

După întâlnirea din banca aia de rahat, m-am dus până în lunca râului Alabast. Era pustie. Mai rămăseseră doar câțiva stupi într-un ungher, în capătul văii. Mai era ceva viață în ei, dar nu știam pentru cât timp. Nimic nu-i deosebea de ceilalți stupi. Nu vedeam cum ar mai fi putut supraviețui.

Mă tot foiam pe-acolo. Peste tot prin iarbă erau urme lăsate de stupi. Iarba era călcată și moartă. Dar, printre firele de iarbă uscate, începeau să răsară altele noi. Curând, toate acestea aveau să dispară, ștergând orice urmă a coloniilor de albine care trăiseră aici.

M-am dus în direcția zumzetului. Parcă mi se făcuse dor de o înțepătură. Durerea usturătoare. Umflătura. O bună scuză ca să înjur tare și sănătos.

O dată, doar o dată, am fost cu adevărat înțepat. Aveam opt ani. Mi-amintesc că stăteam în bucătărie. Mama fusese la cumpărături. Nu știu din ce motiv, dar exact în ziua aceea mi-a adus și mie ceva. Ba da, voia de fapt să mă îmbuneze. Urma să mai vină un frate sau o soră, pentru a treia oară, și știa prea bine că nu avea să mă bucure deloc vestea. În afară de ziua mea de naștere și de Crăciun, nu primeam niciodată jucării, dar de data asta îmi luase și mie ceva. Era o mașină de jucărie. Dar nu de orice fel. Era exact mașina pe care mi-o dorisem dintotdeauna. O mașină de competiție Hot Wheels. Îmi venea să strig de bucurie. Așa că am luat-o la fugă, cu mașină cu tot,

până pe luncă, înainte ca mama să apuce să-mi spună că era însărcinată.

Acolo l-am întâlnit pe tata. Cu capul vârât într-un stup. N-am stat să mă gândesc. Am fugit într-un suflet la el. „Uite! Uite ce-am primit! Uite, tata!“ Atunci abia i-am descoperit privirea din spatele plasei de protecție. „Nu veni aici! Întoarce-te înapoi!“ Dar era deja mult prea târziu.

Am zăcut la pat mai multe zile în șir. Nu le-a numărat nimeni, dar trebuie să fi fost peste o sută de înțepături. Am avut febră foarte mare, iar doctorul care venise mi-a dat niște tablete care ar fi doborât și un urs, atâta erau de puternice. Iar despre copilul din burtă nu aveam să aflu decât mult mai târziu.

După experiența aceea, am evitat cu orice preț să mă las înțepat.

Obişnuiam să mă gândesc la înțepături ca la o pedeapsă. Ca la un semn că nu mi-am făcut datoria așa cum trebuia. Că nu m-am protejat, nefiind suficient de precaut. De fiecare dată, îmi propuneam un sezon fără înțepături, dar întotdeauna eram înțepat de câteva ori, pentru că nici un apicultor nu scapă fără măcar o înțepătură peste vară. Exceptând anul acesta. Până acum n-aveam nici una, dar din cu totul alte motive decât cele la care mă gândisem.

M-am apropiat de un stup în cercuri concentrice, mai aproape și mai aproape. Roiau cam anemic. M-am oprit. Am măsurat densitatea. Nu erau suficient de multe. Oricum, nu două albine și jumătate pe metru pătrat.

Călcăm energic pe pământ. O albină singuratică zbură de una singură în sus.

„Înțepă-mă. Înțepă-mă!“

Se pierdu prin aer, îndepărtându-se de mine. Nu voia să-mi facă acest serviciu.

M-am întors și m-am dus spre magazin.

N-aveam nevoie de materiale noi, pentru că ultima comandă din primăvara aceasta stătea încă stivuită într-un colț, mirosind a proaspăt și terorizându-mă, cu gândul la orele de lucru care

mă așteptau ca să-i construiesc cu mâna mea. Acum și dintotdeauna. Pentru că atât timp cât mă ocupam cu creșterea albinelor, aveam să-mi construiesc stupii cu mâna mea.

Am luat o scândură și am cântărit-o în mână. Simțeam textura lemnului lipindu-se de pielea mea goală. Era în continuare umed. Suficient de umed. Viu.

Mi-am pus mânuși. Prin mânuși lemnul nu mai era nimic altceva decât un material mort. Am luat căștile antifonice și am pornit ferăstrăul electric.

Apoi, un fascicul de lumină pătrunse în magazie și o siluetă se contură în pragul ușii care se deschise. Nu după mult timp, dispăru.

M-am întors.

În ușă era Emma.

Își muta privirea de la mormanul de scânduri la mine, clătinând ușor din cap.

— Ce-ai de gând?

Întreba, cu toate că știa prea bine răspunsul.

Făcu câțiva pași spre mine.

— E o nebunie, zise arătând spre scânduri. Trebuie să construiești mulți. Avem nevoie de foarte mulți.

Ca și cum n-aș fi știut. Ca și cum n-ar fi fost evident.

Am ridicat din umeri, vrând să-mi pun căștile, când ceva în ochii ei mă opri.

— Am putea vinde, spuse ea.

Am pus deoparte căștile, care căzură însă pe jos, cu zgomot.

— Am fi putut vinde în iarnă. Să ne fi mutat. Să fim deja acolo.

Tăcu, fără să mai spună ce gândea de fapt: „Cât timp mai avem o șansă. Cât timp ferma mai valorează ceva“.

M-am aplecat, am luat căștile de protecție, le-am ridicat cu ambele mâini, ca și cum una singură n-ar fi fost de ajuns, de parcă aș fi fost un copil.

Apoi mi le-am fixat pe cap și m-am întors cu spatele.

N-am auzit când a plecat. Am văzut doar fasciculul de lumină întinzându-se și mai mult pe podea, umbra ei care o umplea, micșorându-se apoi și, în cele din urmă, dispărând cu totul.

N-am mai reluat subiectul. Ea n-a mai amintit nimic. Zilele treceau. Am meșterit atât de mult la stupi, încât am făcut bășici, a început să mă doară spatele, iar degetele îmi sângerau din cauza rănilor. Nu știam ce făcea Emma în timpul acesta. Dar cel puțin nu mai aducea vorba despre acel subiect. Doar din când în când se uita la mine cu ochi înlăcrimați și o privire care îmi spunea: „E vina ta“.

Încercam să menținem rutina. Să facem aceleași lucruri în fiecare zi. Să luăm zilnic masa împreună. Să ne uităm seara la televizor. Urmărea multe seriale. Râdea și plângea în fața ecranului. Își ținea răsuflarea, interpellându-mă: „Ah, ai văzut? Nu, nu se poate așa ceva. Dar nu merita așa ceva. Da, ce dulce-i fata. Cerule, vai, nu!“

Stăteam amândoi pe canapea. Niciodată pe scaune separate. Îi plăcea atunci când o mângâiam pe păr, iar uneori o ciufuleam puțin. Dar acum îmi țineam mâinile mai mult în poală. Mă dureau prea tare, erau mult prea sensibile.

Într-o seară, în timp ce stăteam așa, sună telefonul. Nu dădu nici un semn că ar vrea să răspundă. Și nici eu.

— Răspunde tu, spuse ea. Era cu ochii implântați în televizor, așteptând un vot. Tensiunea creștea. Cine urma să fie eliminată, blonda sau bruneta? Foarte palpitant, evident.

— Poate că e Tom, am spus.

— Da. Și?

— Ar fi mai bine să vorbești tu cu el.

Se uită surprinsă la mine.

— Fii serios, George.

— Da?

— Nu se poate să nu-i mai vorbești.

Nu i-am răspuns.

Telefonul continua să sune.

— Nu răspund, spuse ea, ridicând nasul.

— În regulă. Atunci nu răspundem, am spus.

Dar ea câştigă, desigur, pentru că am ieşit pe coridor şi am ridicat receptorul.

Era Lee. Suna ca să mă anunţe cum mergea cu recolta.

— Sunt afară pe câmp în fiecare zi, spuse el bucuros. Şi totul creşte. S-au făcut o mulţime de fructe încă necoapte.

— Extraordinar. În ciuda ploii?

— Au rezistat până ce-a venit soarele. Se pare că totuşi va fi un an bun. Mai bun decât ne-am fi aşteptat.

— Destul de bun.

— Da. Voiam doar să te anunţ. Ai albine iscusite.

— Am avut, am zis.

— Ce?

— Am avut. Am avut albine iscusite.

Se lăsa tăcerea la capătul celălalt. Probabil că digera informaţia.

— Nu. S-a întâmplat şi la voi? Au dispărut?

— Da.

— Dar nu mi-am închipuit că va afecta şi nordul îndepărtat. Credeam că era doar cazul Floridei şi Californiei.

— Evident că nu. În ciuda eforturilor mele, vocea îmi cedă.

— Ah, George! Doamne! Ce să spun?

— N-ai ce spune.

— Nu... Cel puţin, eşti asigurat?

— Nu pentru astfel de fenomene.

— Dar... Ce-ai să faci? Ce-ai să faci acum?

Îmi răsuceam firul telefonului în jurul degetului arătător. Strânsoarea punea presiune pe o tăietură pe care mi-o făcusem în timpul lucrului, mai devreme. Nu ştiam ce să-i răspund.

— Păi...

— George, spune-mi dacă te pot ajuta cu ceva.

— Mulţumesc.

— Sunt sincer.

— Ştiu.

— Aş fi vrut să-ţi pot împrumuta banii, dar...

— Ai fi vrut tu! am glumit.

Râse drept răspuns, gândindu-se că ar putea detensiona situația.

— Problema e că nici eu nu prea mai am. Recolta n-a fost chiar atât de bună.

— Nici chiar cu reducerea pe care ți-am făcut-o?

— Nici.

Apoi tăcu.

— N-ar fi trebuit să accept.

— Ce vrei să spui?

— N-ar fi trebuit să accept reducerea ta.

— Lee...

— Măcar de-aș fi știut...

— Lee. Las-o baltă.

Mi-am desfășurat firul telefonului de pe arătător. Un desen în formă de spirală îmi rămase imprimat pe deget până la palmă.

— Știi ceva? spuse el pe un ton jovial. Ca să spun drept, te sunasem ca să te anunț contrariul. Recolta e de rahat. Albinele tale n-au făcut nici o treabă.

Nu m-am putut abține să nu râd.

— Ce veste bună!

— Bine-au făcut c-au dispărut, spuse el.

— Da. Bine c-au dispărut.

Se lăsă tăcerea.

— Dar George, pe bune. Ce-o să faci acum?

— Nu știu. Poate că va trebui să comand niște stupi.

— Să comanzi? Nu. Asta e moștenirea ta. Stupii sunt patrimoniul familiei tale.

— Nu prea mai valorează nimic în zilele astea.

— Nu...

L-am auzit înghițind în sec.

— Dar tu, totuși, hai... nu te da bătut.

— Da... nu.

N-am mai fost în stare să spun nimic. Căldura vocii lui făcea conversația imposibilă.

— George? Ești acolo?

— Da...

Am inspirat profund, m-am îndreptat de spate.

— Da. Sunt aici. Și n-am de gând să plec nicăieri.

tao

La câțiva kilometri distanță de apartamentul în care înnoptasem am găsit, în sfârșit, o stație de metrou deschisă. În seara precedentă ajunsesem, fără să știu însă, în apropierea ei, în timp ce mă îndreptam spre partea locuită a orașului. Alți doi oameni așteptau și ei pe peron, o femeie bătrână și atât de slabă, încât părea descărnată, care se târa spre o bancă, și un bărbat de vreo cincizeci de ani, cu ochi vigilenți, care căra plase grele și diforme din ață. Poate fusese la furat în casele abandonate.

În cele din urmă, abia după o jumătate de oră apărui un metrou în stație. Durase prea mult timp. Trebuia să mă întorc imediat, trebuia să găsesc o bibliotecă, să găsesc răspunsuri. M-am strecurat înăuntru, fără bilet, și abia dacă am remarcat-o pe femeia bătrână care se chinuia să urce în metrou. Abia în ultima clipă i-am prins privirea și m-am dus s-o ajut. Îmi mulțumi de mai multe ori, dorind evident să pornească o discuție, dar eu nu aveam nici un chef.

În vagon am stat de una singură. Aș fi preferat să rămân în picioare, fiindcă nu aveam astâmpăr, dar metroul se zgâlțâia atât de tare, încât n-am îndrăznit. Nu fusese amenajat și nici curățat de o groază de vreme, poate de decenii. Mirosea a putregai, geamurile erau acoperite de un strat gros de grăsime, rezultatul a mii de degete ce le deschisese atunci când soarele dogorea sau le închisese în zilele friguroase. În exterior erau îmbâcsite de praf și murdărie. Gălăgia asurzitoare a trenului

care se zguduia traversând peisajul urban făcea aproape imposibilă orice tentativă de a gândi. Cu toate acestea, mă simțeam asemenea unui animal urmărind o pradă și având un scop. Aceleași chipuri mi se roteau în minte. Wei-Wen și Daiyu. Aceeași paloare. Aceeași respirație și uierătoare.

A trebuit să schimb metroul. O dată. Apoi încă de două ori. Panoul cu orarul fusese distrus, iar instalația electronică încetase de multă vreme să mai funcționeze. Trebuia doar să aștept, întâi exact douăzeci și trei de minute, apoi paisprezece și, în sfârșit, douăzeci și șase. Am cronometrat de fiecare dată.

După ce am schimbat de trei ori metroul, am ajuns, în cele din urmă, la destinație. Aproape că aveam senzația că m-am întors acasă. Ce ușurare să mă văd din nou într-un loc familiar, ca și cum aș fi fost plecată mult mai mult timp, nu doar o zi și-o noapte. Foamea vocifera în corpul meu, dar nu aveam vreme să mă așez să măncânc, așa că am înfulecat ultimul pachet de biscuiți, înainte să întreb recepționarul unde se afla cea mai apropiată bibliotecă.

Exista una singură. Mai era o singură bibliotecă deschisă în întreg Beijingul. Se afla în Xicheng, pe linia directă de la hotel. Pe drum am trecut pe lângă vechea grădină zoologică. Inscripțiile de la intrare erau aproape șterse de ploaie și vânt. Vegetația din interior amenința să pună stăpânire pe tot, chiar să rupă gardul. Ce s-o fi întâmplat cu toate animalele? Speciile pe cale de dispariție? Ultimul urs koala? Poate că se refugiaseră în casele părăsite și acum se plimbau în libertate pe străzi. Îmi plăcea ideea că ar putea continua să trăiască pe pământ, chiar dacă nu mai rămăseseră decât puțini oameni.

Piața din fața bibliotecii era pustie. Am traversat-o în grabă, neavând timp să mă tem. Ușa de la intrare era atât de grea, încât m-am temut că putea fi încuiată. Însă când mi-am folosit toate puterile, aceasta se deschise.

Spațiul era enorm, împărțit pe nivele asemenea unor trepte. Pereții erau acoperiți cu mii și mii de cărți. Pe podea, în șiruri drepte, se aflau ordonate mese de scris și scaune, mai multe decât aș fi putut eu număra. Era semiobscuritate în sală, lumina

venea doar de la geamurile de pe tavan, toate lămpile erau stinse, și nu era nici țiipenie de om, ca și cum biblioteca ar fi fost închisă.

Am făcut câțiva pași înăuntru.

— E cineva?

Nici un răspuns.

Am ridicat vocea.

— E cineva!

În cele din urmă, se auziră pași în celălalt capăt al sălii. O femeie tânără, îmbrăcată într-o uniformă ponosită de paznic, își făcu apariția.

— Bună ziua!?

Probabil că uniforma fusese neagră la vremea ei, dar acum era gri șters, după atâtea spălări succesive. Mă privi surprinsă. Poate că eram primul ei vizitator după multă vreme.

Apoi se adună și îmi arătă cu mâna marea de cărți.

— Presupun că vrei să împrumuți? Vă rog să vă alegeți.

— Nu trebuie să mă înregistrez? Să vă dau numele meu?

Se uită iar surprinsă la mine, ca și cum ar fi fost ceva la care nu se gândise. Apoi zâmbi.

— Este în regulă, desigur.

Apoi am fost lăsată în pace.

Pentru prima dată, de mulți ani de zile, m-am lăsat înghițită de cărți, de cuvinte. Aș fi putut să-mi petrec toată viața aici. Tao, cea cu cravata roșie, care se făcea remarcată. Dar *aceea* a fost o altă epocă.

Am început cu secția de științe naturale. Wei-Wen fusese afectat de ceva ce nu putea tolera, făcuse probabil un șoc anafilactic acolo, pe câmp. Să fi fost o mușcătură de șarpe? Am găsit o carte veche despre șerpii din China. Era o carte mare și grea pe care am pus-o pe masă în fața mea și am început s-o răsfoiesc. Știam că existaseră cobre în zonă înainte, dar dispăruseră, sau, mai bine zis, asta ni se spusese nouă. Șerpii mâncaseră broaștele, care la rândul lor mâncaseră insectele – și, când multe dintre insecte dispăruseră, dispăru și fundamentul vieții cobrei. Am frunzărit până ce am ajuns la o imagine – un șarpe

întunecat, cu pielea cefei dilatată, asemenea unui guler, atent, gata de atac, cu un model caracteristic sub cap. Să mai fi existat șerpi din aceștia acolo, în pădure?

Am citit despre mușcătura șarpelui și despre simptome. Amorțelă, bășici, dureri, dureri în piept, febră, durere de gât, probleme de respirație. Aducea cu reacțiile lui Wei-Wen.

Necroză, am citit mai departe, un atac al unei cobre chinezești va duce la necroză, moartea celulelor, semănând cu o cangrenă chiar în jurul răni.

Dar nu văzuserăm nici un fel de mușcătură. Ar fi trebuit s-o vedem.

Și chiar dacă n-am fi văzut-o, chiar dacă un șarpe l-ar fi atacat pe Wei-Wen, acesta nu era un motiv suficient pentru a ține totul ascuns, în spatele unui cort și al unui gard, mergându-se chiar până la a-l lua de lângă noi.

Am continuat căutările la secțiunea medicină. Dacă nu fusese o mușcătură, atunci ce-ar fi putut să fie? În timp ce frunzăream dicționarul medical și alte cărți de medicină, mi-am dat seama de ceva. Poate că am fost tot timpul conștientă de asta, dar nu am avut puterea să-mi asum, pentru că era mult prea mare și mult prea semnificativ.

Telefonul sună doar o singură dată și iată-l, deodată, la capătul firului.

— Tao, ce s-a întâmplat? S-a întrerupt. Unde ești?

Cerusem paznicului permisiunea să folosesc telefonul. Se afla într-un birou în interiorul clădirii. Receptorul era prăfuit și nu fusese folosit de luni de zile.

— Nimic grav, am spus, reamintindu-mi atunci convorbirea din apartament, cu o seară în urmă. Merge bine.

— Dar... ce era? Părai atât de... Vocea lui trăda o solici-tudine ce îi era, de obicei, destinată lui Wei-Wen.

— Mă rătăcisem, dar am găsit apoi drumul, am răspuns în grabă. Trebuia să-i dau o explicație, ca să pot reveni la ale mele.

— Am fost toată ziua cu gândul la tine.

Îngrijorarea lui era mai mult decât puteam eu suporta. Pentru că nu din acest motiv îl sunasem. Ieri m-aș fi agățat de ea, dar azi mă stânjenea.

— Stai liniștit, totul e bine, am spus. Cred că știu ce s-a întâmplat cu Wei-Wen.

— Poftim?

— Șoc anafilactic.

— Anaf...

— Adică o reacție alergică, am reluat eu pe un ton didactic. Apoi am încercat să-mi schimb tonul, nedorind să-i țin o lecție. Wei-Wen a intrat în șoc anafilactic de la ceva de acolo, de-afară.

— De ce... ce te face să crezi asta? întrebă.

— Ascultă, am spus. Apoi i-am citit rapid un text despre simptome și tratament. Am enumerat rapid și dificultăți de respirație, scăderea tensiunii, pierderea cunoștinței, adrenalina.

— Totul se potrivește, am spus. Exact așa a reacționat și el.

— I s-a administrat adrenalină?

— De ce întrebi?

— Atunci când au venit, i-au administrat adrenalină? Spuneai că în situații de-astea se dă adrenalină, atunci când viața este pusă în pericol.

— Nu știu. N-am văzut să i se fi administrat ceva.

— Nici eu.

— Poate... cât a fost în ambulanță.

Tăcu. Îi auzeam doar respirația slabă.

— Așa cred c-a fost, spuse în cele din urmă.

— Corect. Așa cred și eu, am spus.

Nu răspunse. Se gândea. Știam la ce. La același lucru la care mă gândisem și eu după ce m-am trezit în apartamentul părăsit. În cele din urmă spuse.

— Dar la ce? La ce era alergic?

— Poate la ceva ce-a mâncat, i-am zis.

— Da... La ce? Alergic la prune? Sau la ceva din pădure?

— Cred că la ceva din pădure, dar nu la ceva ce ar fi putut mânca.

Tăcu, poate că nu înțelegea.

— Nu cred că era ceva comestibil, am continuat. Cred c-a fost altceva.

— Adică?

— La început m-am gândit la o mușcătură de șarpe. Dar nu, simptomele nu se potrivesc...

Nu răspunse, aștepta doar, respirația i se accelerează în receptor.

— Nu cred c-a fost o mușcătură, ci o înțepătură.

William

Hertfordshire, 4 august 1852

Onorabile domn Dzierzon,

Vă scriu în calitate de confrate, chiar dacă, probabil, nu-mi cunoașteți numele. Cu toate acestea, avem multe în comun și de aceea mi se pare absolut necesar să intrăm în contact. Eu, subsemnatul, urmăresc de mult timp activitatea dumneavoastră, iar noul tip de stup pe care l-ați elaborat mi-a atras în mod special atenția. Nu pot decât să-mi exprim infinita admirație față de munca dumneavoastră excepțională, față de analizele pe care le-ați formulat și față de stupul în sine, așa cum a fost el descris în *Eichstadt Bienenzeitung*.

Eu, subsemnatul, am conceput, de asemenea, un stup, în parte bazat pe principii similare cu cele ale stupului dumneavoastră și pe care acum, cu toată modestia, aș dori să vi le împărtășesc, în speranța că le veți acorda o parte din prețiosul dumneavoastră timp, în speranța că vom putea schimba păreri legate de munca mea.

Stupul Huber m-a convins, de la bun început, că s-ar putea concepe un stup care să permită îndepărtarea ramelor fără a sacrifica viața albinelor, fără a le produce nici cel mai mic disconfort. După ce am citit însemnările lui Huber, am înțeles că îmblânzirea acestor minunate creaturi ar fi posibilă într-o mult mai mare măsură decât ne-am fi putut imagina vreodată.

Această concluzie la care am ajuns a fost esențială pentru munca mea ulterioară.

Am conceput mai întâi un stup asemănător celui construit de dumneavoastră, cu intrare din lateral și cu stinghii mobile fixate de acoperiș. Această concepție nu mi-a oferit însă soluții la obiectivele pe care mi le propusesem. Așa cum și dumneavoastră ați observat, desigur, îndepărtarea fagurilor nu este o operațiune simplă la acest model de stup, ci mai curând anevoioasă și consumatoare de timp, operațiune care, din păcate, nu se poate face decât cu sacrificarea albinelor și a puietului.

Dar o revelație, în puține cazuri, poate să schimbe radical totul. În ceea ce mă privește, miracolul s-a petrecut într-o după-amiază târzie de vară, în timp ce m-am lăsat cuprins de o reverie academică, zăcând pe pământ sub arborii din pădure. Mereu mi-am imaginat stupul asemenea unei case, cu uși și ferestre, exact așa cum este stupul dumneavoastră. Un cămin. Dar de ce să nu gândim altfel? Pentru că albinele nu trebuie să trăiască după chipul și asemănarea noastră, a oamenilor. Căci noi trebuie să le îmblânzim și să ni le supunem nouă. Și-atunci am înțeles că trebuie să le privim de sus și să le dominăm, tot așa cum, în acele clipe, cerul mă domina și mă privea de sus, tot așa ca și Tatăl nostru care, cred cu toată convingerea, nu a fost străin de această iluminare a mea.

Totul s-a schimbat atunci când am început să mă gândesc la o deschidere a stupului din partea superioară. Atunci mi-a venit ideea de a mă adresa dumneavoastră în legătură cu *ramele mobile* pe cale de a fi brevitate. Astfel că în interiorul acestora vor fi fixați fagurii, care nu vor intra în contact direct cu corpul stupului, nici în partea superioară, nici în cea inferioară și nici în lateral. Prin această soluție sunt în măsură să manipulez fagurii după voia mea fără să rănesc albinele. Astfel am libertatea de a strămuta albinele în alți stupi, având control asupra lor într-o mult mai mare măsură decât înainte. Mă veți întreba desigur cum pot împiedica albinele să construiască transversal sau să atașeze fagurele de pereții stupului sau de alte rame folosind ceară și propolis, sau pur și simplu să construiască

necontrolat. Vă voi explica imediat! Prin calcule și experimente îndelungate am ajuns la o anumită cifră hotărâtoare. Iar aceasta, prietene, dacă îmi permiteți să vă numesc așa, este cifra NOUĂ. Nouă milimetri trebuie să fie distanța dintre faguri. Nouă milimetri trebuie să fie distanța necesară între fagure și tavan, între fagure și peretele lateral al stupului, între fagure și baza stupului. Nouă milimetri, nici mai mult, nici mai puțin.

Sper și cred că „stupul standard Savage“ va fi curând disponibil în toată Europa, da, poate chiar și în afara continentului. În timpul cercetărilor mele, am avut ca principiu de bază simplitatea și aspectul practic, ca stupul să poată fi folosit de toți apicultorii, de la cei începători și până la cei experimentați. În plus, sper ca acest stup să contribuie la ameliorarea condițiilor de observare de către noi, naturaliști, astfel încât să ne continuăm cercetările și să facem noi descoperiri legate de această fascinantă creatură, atât de importantă pentru omenire.

Am solicitat de ceva timp brevetarea descoperirii mele, dar, după cum bine știți, această procedură ar putea dura mai mult. Între timp, aș fi foarte interesat să vă aflu părerea despre rezultatele muncii mele. Da, poate chiar dumneavoastră veți încerca să construiți un stup conform principiilor mele. În acest caz m-aș simți onorat, mai mult decât v-ați putea închipui.

Umilul dumneavoastră confrate,
William Atticus Savage

Prima căruță intră în curte. Inima îmi tresăltă în piept, pentru că acesta era începutul. M-am îmbrăcat cu cele mai bune haine, eram proaspăt spălat, primenit și bărbierit. Mi-am scuturat până și praful de pe joben. Iată-i că veneau, iar eu eram pregătit.

Stupii stăteau aliniați pe două șiruri, pe proprietate. Da, erau mulți acum, Conolly avusese ceva de lucru. Zumzetul miilor de albine laolaltă era atât de puternic, încât se putea auzi și din casă. Albinele mele, împlânzite de mine, supusele mele, care, la cel mai mic semn al meu, zi de zi, fiecare cu modestul ei aport, contribuiau la umplerea stupului cu mierea

strălucitoare și galbenă, făcând totul pentru dezvoltarea stupului și pentru apariția unor noi generații de supuse.

În ultimele săptămâni, trimiseseam o serie de invitații la prima mea prezentare a stupului standard Savage. Invitațiile au fost transmise tuturor țăranilor, dar au fost trimise și naturaliştilor din capitală. Și lui Rahm. Mulți mi-au răspuns, dar el nu. De venit, totuși, trebuia să vină.

Edmund era și el pregătit. Aveam impresia că înțelesese importanța situației. Da, Thilda probabil vorbise ea însăși cu el. Nu-mi pierdusem speranța, pentru că era încă tânăr, aflându-se în acea perioadă a vieții când puteai ușor să fii atras pe căi laterale, sedus de plăcerile ușoare. Trebuia să-și urmeze pasiunea, după cum spunea el, argument pentru care aveam tot respectul, dar acum rămăsese doar să-și găsească o pasiune de calitate. Speranța mea era că avea să se simtă inspirat de contactul direct cu natura și cu cercetarea. Că avea să regăsească calea cea bună atunci când se va simți mândru de mine, nustrind sentimente de mândrie că face parte din această familie și că avea să ducă numele nostru mai departe.

Femeile din familie au cărat la stupi scaune și bănci pentru publicul în fața căruia aveam să-mi țin prezentarea. Fetele și Thilda au tot tăiat, prăjit și fiert în bucătărie mai multe zile în șir. Urma o tratație, desigur, chiar dacă am folosit și ultimii bani pe care-i mai aveam, inclusiv banii de școală. Erau pentru o investiție pe termen scurt doar, având în vedere că, după această zi, totul avea să se rezolve, fără îndoială.

Charlotte fusese mereu alături de mine din momentul acela din pădure. Calmul ei mă molipsea, iar entuziasmul ei devenea al meu. Era, în egală măsură, și ziua ei, dar, cu toate acestea, tacit, costumul ei de apicultor avea să rămână în dulapul din camera fetelor. Ea făcea parte din anturajul femeilor, părând că-și găsisese locul între ele, cu un platou în mână și cu obrajii îmbujorați ca doi trandafiri. Dar, din când în când, îmi arunca zâmbete vesele și emoționate, care îmi spuneau cât de mult așteptase acest moment, de fapt, la fel de mult ca mine.

Prima trăsură se opri în fața mea. Mă pregăteam să salut. Dar abia atunci am văzut cine era. Conolly, doar Conolly.

I-am întins mâna, însă el doar m-a bătut pe umăr.

— De-o săptămână tot aștept momentul, spuse zâmbind. N-am mai participat la așa ceva.

I-am întors zâmbetul, încercând să fiu condescendent. Nu voiam să-i spun că și eu, dar el mă înghionti.

— Văd că te bucuri. Îmi dau seama.

Așa că am stat așa acolo, ca doi băieți neastâmpărați în prima zi de școală.

La început sosiră fermierii locali – doi care deja se ocupau cu creșterea albinelor și unul care cocheta cu ideea. Veneau spre stupi în timp ce noi așteptam.

Puțin mai târziu, au sosit doi domni călare. Îmi erau necunoscuți. Ambii aveau joben și costum de călărie, acoperite de praf, de parcă ar fi mers drum lung. Descălecară și se îndreptară spre mine. Abia atunci mi-am recunoscut foștii colegi din studenție, ambii cu părul rar, burtă și ten plin de pori și riduri. Ce tare îmbătrâniseră, ba nu, nu doar ei, *noi* îmbătrâniserăm, noi toți.

Mă salutară, mulțumind pentru invitație, se uitară împrejur, admirativ. Comentară despre posibilitățile pe care le oferă un astfel de loc, în plină natură, în loc de existența pe care o aleseseră ei, într-o pădure urbană unde copacii erau clădiri din țiglă, țărâna mănoasă era piatra cubică, și tot ce se vedea dacă întorceai capul spre cer erau etaje peste etaje și hornuri.

Oamenii începură să vină în număr tot mai mare. Mai mulți țărani, unii mânați de curiozitate, și încă trei zoologi din capitală, care sosiră cu diligența de la prânz, se dădură jos chiar în apropierea proprietății mele.

Dar Rahm nu era nicăieri.

M-am grăbit din nou înăuntru și am verificat orologiul de pe polița șemineului.

Sperasem să începem la unu fix. Și abia atunci, când toți își vor fi găsit un loc, aveam să mă duc în fața lor. Iar Edmund,

primul meu născut, avea să fie acolo în mijlocul adunării – el avea să mă vadă stând astfel în fața tuturor.

Se făcu ora unu și jumătate. Oamenii nu mai aveau răbdare. Unii dintre ei își pescuiau cu discreție ceasurile de buzunar din veste pentru a verifica în treacăt ora. Se serviseră cu poftă din gustările și băuturile cu care Thilda și fetele îi îmbiaseră, astfel că acum se simțeau destul de sătui. Mulți dintre ei își scoteau pălăriile din cauza căldurii și își ștergeau cu batista ceafa transpirată. Jobenul mă încingea, presându-mi capul și împiedicându-mă să gândesc limpede. Regretam deja ținuta pe care mi-o alesesem. Tot mai mulți invitați aruncau priviri fugitive înspre stupi, după care se uitau la mine întrebători. Conversațiile lăncezeau și nu mă mai puteam concentra asupra interlocutorului, în timp ce privirea îmi era permanent atrasă de poarta de la intrare. Nici urmă de Rahm. Oare de ce nu mai venea?

Trebuia oricum să începem. *Trebuia* să încep.

— Aduceți copiii, i-am spus Thildei.

Încuviință din cap. Le chemă în șoaptă pe fete și le adună în jurul ei, în timp ce o trimise pe Charlotte să-l aducă pe Edmund.

Când am ajuns în apropierea stupilor, iar adunarea a fost astfel înștiințată că, în sfârșit, avea să se întâmple ceva, conversațiile din public se destrămară și toți spectatorii se întoarseră spre mine.

— Domnilor, fiți amabili și luați loc, am spus ridicând brațul spre scaunele pe care le așezaserăm acolo.

Nu a fost nevoie să insist, pentru că abia așteptau să ajungă la băncile aflate la umbră. După ce participanții își ocupară locurile, am observat că supraestimase numărul lor, că nu erau nici pe departe la fel de mulți pe cât așteptaserăm noi. Dar fetele veniră, la fel și Edmund, răsfirându-se care încotro, așa cum numai copiii știu s-o face, și umplând astfel golurile cele mai evidente din public.

— Așadar, văd că toată lumea are loc, am spus.

Dar aș fi preferat să văd exact contrariul. Pentru că el nu era aici, iar fără el, ziua aceasta nu avea nici un sens. Dar chiar

atunci am prins privirea lui Edmund. Nu, nu era fără sens. () făceam pentru Edmund.

— Vă rog doar să mă scuzați o clipă, ca să-mi pot lua echipamentul de protecție. Am încercat să arborez un zâmbet. Orice s-ar spune, nu sunt un Wildman.

Cu toții, până și țăranii, râseră cu gura până la urechi. Și eu, care îmi închipuisem că le servisem o glumă doar pentru inițiați, o glumă care să ne deosebească pe *noi* față de *ei*. ...Dar nu avea importanță. Ceea ce conta acum era stupul, iar așa ceva știam bine că nu mai văzuseră vreodată.

M-am grăbit în casă și m-am debarasat de hainele grele de lână, înlocuindu-le cu combinezonul alb. Materialul subțire era plăcut și răcoros pe piele. Ce ușurare să-mi pot scoate jobenul și să-l înlocuiesc cu pălăria albă și ușoară de stupărit, cu vâl de plasă pentru protecția feței.

M-am uitat afară pe fereastră. Stăteau liniștiți pe scaune și bănci. Acum. Acum trebuia s-o fac. Cu sau fără el. La dracu' cu Rahm, sigur aveam să mă descurc și fără superioritatea lui științifică!

Am ieșit afară și am coborât pe potecă până jos, la stupi. În ultimele luni aceasta se lărgise mult, datorită drumurilor du-te-vino cu faetonul vechi și rablagit al lui Conolly, cu care eu însumi am transportat stupii, abia reușind să urc înapoi panta cu el. Și toate astea doar pentru că el, Conolly, nu se încumeta să se apropie de stupi.

Audiența mă aștepta binevoitoare, cu zâmbetul pe buze, ceea ce m-a făcut să mă simt încrezător. În sfârșit, puteam să vorbesc pentru prima oară despre descoperirea mea, despre stupul standard Savage.

Când am terminat, au venit cu toții la mine și m-au felicitat, unul după altul; „fascinant, surprinzător, impresionant” erau cuvintele de laudă cu care ploua peste mine, nu puteam distinge cine ce-mi spune, era ca un vârtej. Dar cel mai important lucru era că Edmund se afla acolo, că Edmund văzuse totul. Privirea îi era vie și limpede, în sfârșit, nu era nici agitat

și nici letargic, ci pur și simplu prezent. Atenția lui fusese concentrată asupra mea în tot acest timp.

Văzuse totul, toate mâinile întinse să mă felicite, dar mai ales cea din urmă mână care îmi fusese întinsă: o mână rece, care, când o atinse pe a mea, mă făcu să tresar din tot corpul.

— Felicitări, William Savage! Zâmbea, dar nu era o grimasă, ci un zâmbet adevărat, care îi rămase întipărit pe față, da, un zâmbet care îi era propriu.

— Rahm, am spus.

Îmi ținu mâna într-a lui, făcând semn spre stupi.

— Asta e altă poveste.

Abia dacă mai puteam rosti un cuvânt.

— Dar... când ați venit?

— La timp ca s-aud ce era important.

— Eu... nu v-am văzut...

— Dar eu te-am văzut, William. Și de altfel...

Mă atinse cu mâna stângă pe mâneca salopetei și am simțit cum mi se ridică părul pe braț, într-un fior minunat.

— ...știi bine că nu îndrăznesc să mă apropiu de albine fără să fiu îmbrăcat potrivit. De aceea am rămas cât mai în spate posibil.

— Și eu... eu nu credeam...

— Nu. Dar iată că sunt aici.

Îmi luă mâna între mâinile sale. Căldura palmelor lui îmi invadă corpul, accelerându-mi sângele până în cel mai îndepărtat colțșor al său. Iar cu coada ochiului îl zăream pe Edmund, care nu se mișcase din loc, cu ochii țintă la noi, la mine, la fel de atent și de concentrat ca înainte. Era martor la acest moment.

tao

Am rămas toată ziua la bibliotecă. Am consultat cărți, articole științifice vechi, am văzut filme cu un videoproiector hârbuit. Trebuia să fiu absolut sigură.

Mare parte era informație de școală generală și mă simțeam de parcă aș fi fost la una din orele plictisitoare de științe ale naturii, în care profesorul ne predica istoria naturală pe un ton apocaliptic, astfel că în curând aveam să le numim ore de istoria somnului. Eram prea mici ca să înțelegem dimensiunea a ceea ce încerca să ne spună. Când profesorul se uita la noi cu ochii lui încadrați de riduri, ne întorceam privirea spre lumina soarelui care pătrundea pe geam și fabulam în legătură cu formele norilor sau ne uitam la ceasul de pe perete ca să vedem câte minute ne mai despărțeau de următoarea pauză.

Acum redescopeream toate acele date pe care profesorul încerca să ni le transmită atunci. Unii ani îmi mai rămăseseră întipăriți în minte.

2007. Anul în care Colapsul a primit un nume. CCD – Colony Collapse Disorder.

Dar totul a început cu mult înainte. Am găsit un film despre istoria dezvoltării stupăritului în secolul trecut. După cel de-al Doilea Război Mondial, creșterea albinelor devenise o industrie înfloritoare la nivel global. Doar în SUA existau 5,9 milioane de colonii de albine. Dar cifrele au scăzut, atât acolo, cât și în restul lumii. În 1988 numărul stupilor s-a înjumătățit.

Multe zone au fost afectate de moartea albinelor, iar în Sichuan s-a întâmplat încă din anul 1980. Dar abia atunci când SUA au fost afectate – și la fel de dramatic ca în 2006 și 2007, când apicultori cu mii de stupi au fost afectați de dispariția în masă, în decurs de doar câteva săptămâni – abia atunci colapsul a primit acest nume. Poate pentru că se întâmplase în SUA. Pe vremea aceea nimic nu era cu adevărat mareț dacă nu se întâmpla prima oară în SUA. Dispariția în masă a albinelor în China nu servea unei diagnoze globale. Așa era atunci. Acum este exact opusul.

Câte cărți nu s-au scris despre CCD! Am răsfoit câteva, dar n-am găsit răspunsuri definitive la întrebările mele. Nu putuseră să cadă de acord nici asupra cauzei care a provocat Colapsul, pentru că, de fapt, nu era o cauză anume. Erau mai multe. Prima cauză majoră luată în considerare a fost utilizarea pesticidelor. În Europa, anumite tipuri de pesticide au fost provizoriu interzise în 2013, și mai apoi și în restul lumii. Doar SUA au continuat să le folosească. Anumiți cercetători au arătat că aceste substanțe toxice afectau sistemul de orientare al albinelor, împiedicându-le să se mai întoarcă la stup. Otrăvurile afectau sistemul nervos al insectelor mici, așa că mulți dintre acești cercetători au fost convinși că moartea albinelor fusese provocată de substanțele fitosanitare. Interdicția lor a fost mai curând o metodă de precauție, pentru a nu regreta mai târziu. Dar rezultatele cercetărilor nu erau concludente. Consecințele interdicției pesticidelor erau și ele grave, pentru că recoltele au fost afectate de dăunători, ducând la o criză alimentară. Iar agricultura modernă era imposibilă în absența acestor substanțe otrăvitoare. Însă interzicerea pesticidelor nu a dat rezultate, iar albinele au dispărut oricum. În 2014 s-a constatat că Europa pierduse 7 miliarde de albine. Pentru că otrăvurile intraseră deja în sol, după cum susțineau unii, iar albinele mureau oricum, fiind în continuare afectate de acestea. Dar puțini ascultau sfatul oamenilor de știință. Și, după o perioadă de probă, s-a renunțat la această interdicție.

Însă un nou inamic al albinelor a fost identificat în minusculul parazit varroa, care se fixa pe corpul albinei ca o minge mare și îi suga limfa, inoculându-i virusul ce, adesea, era descoperit mult prea târziu.

Dar mai erau și fenomenele meteorologice care au contribuit la dispariția albinelor. Încă din anul 2000 schimbările climatice au început să se accelereze tot mai tare. Verile fierbinți și uscate, fără flori și nectar, au dus la moartea albinelor. Și precipitațiile. Albinele se adăposteau de ploaie, la fel ca oamenii. Iar verile ploioase aduceau moartea lor lentă.

În fine, monoculturile din agricultură au transformat pământul într-un pustiu verde, unde pe zeci și zeci de kilometri era plantată, la nesfârșit, una și aceeași plantă, fără să mai lase loc nici unui areal neatins de mâna omului. Dezvoltarea civilizației prinsese o viteză uimitoare, cu care albinele nu au mai putut ține pasul, dispărând de pe pământ.

Fără albine, miile de hectare de pământ cultivate au cedat. Câmpuri întregi de plante și copaci înfloriți nu mai făceau fructe de nici un fel. Și, dintr-odată, produsele agricole care înainte făceau parte din alimentația cotidiană se găseau tot mai rar: mere, migdale, portocale, ceapă, broccoli, morcovi, afine, nuci sau cafea.

Producția de carne a scăzut pe parcursul anilor 2030 din lipsa furajelor pentru animale. De asemenea, oamenii au fost nevoiți să se descurce și fără lapte și brânză, tot pentru că animalele nu primeau suficiente furaje. Iar producția de resurse alternative de combustibil, ca floarea-soarelui, pe care se pusese accentul ca substitut al petrolului, devenise de neconceput în absența polenizării. Încă o dată, oamenii au fost nevoiți să se întoarcă la energia convențională, ceea ce, din nou, a favorizat încălzirea globală.

Concomitent, creșterea demografică a stagnat. Pentru început s-a stabilizat, pentru ca apoi să se înregistreze o scădere. Am început să fim din ce în ce mai puțini. Specia intrase în declin.

Disparația albinelor a afectat continentele în mod diferit. Agricultură americană a intrat prima în criză. Americanii, spre deosebire de chinezi, n-au fost în stare să introducă polenizarea manuală pe scară largă, neavând suficientă forță de muncă. Și, pe deasupra, americanii nu munceau din greu pe o nimica toată. Nici mâna de lucru străină nu a rezolvat problema, soldându-se cu un eșec, pentru că era necesar să li se asigure alimentația celor aduși. Și, în ciuda faptului că erau mai muncitori și mai toleranți decât americanii, muncitorii străini nu produceau, totuși, cu mult mai multe alimente decât consumau ei înșiși.

Colapsul din SUA a dus la o criză alimentară globală. În același timp, au murit albinele din Europa și Asia.

Australia a fost ultima țară lovită. Un documentar din 2008 mi-a arătat cum s-au petrecut lucrurile. Australia a fost speranța tuturor, aici nu exista parazitul varroa, iar albinele păreau mai puțin afectate de pesticide. Australia a început să exporte albine sănătoase, ceea ce a transformat-o într-o mare putere economică, specializată la cel mai înalt nivel în apicultură, polenizare și puiet.

Nu se știa cum se ajunsese aici, dar în primăvara anului 2027, un apicultor din Avon Valley a observat că ceva nu era în regulă la unul dintre stupii lui. Mark Arkadieff era producător de miere ecologică și proceda mereu ca la carte, cu polenizare la scară mică și cu doar câțiva stupi în pastorală, în zone sigure, care nu recurgeau la pesticide. Își îngrijea frumos albinele, le schimba soclul atunci când se murdărea, avea grijă mereu să aibă suficientă mâncare. Arkadieff spunea că albinele erau stăpânele lui, și nu invers. El era umilul lor servitor, iar ele îi guvernau viața, bioritmul circadian sau anual. Își ceruse soția, pe Iris, în căsătorie când se ocupau, cu mare grijă, de roirea unei colonii de albine dintr-un stup într-altul nou.

Ce nedreptate ca tocmai afacerea lui Arkadieff, Happy Bees Honey Farm, să fie prima afectată de parazitul verroa pe continentul australian. Probabil că fusese vina surorii lui din California, care își petrecuse două săptămâni la fermă, aducând parazitul în bagaj sau poate pe hainele de lucru pe

care le comandase din Coreea de Sud. Nimeni nu a remarcat nimic când au desfăcut pachetul, aparent nevinovat, învelit în hârtie gri, din care au scos combinezoanele de protecție. Sau să fi fost ceva în sacii mari cu îngrășământ produs în Norvegia pe care îi primise vecinul?

Nici Mark și nici soția lui nu știau. Tot ce știau era că albinele lor s-au îmbolnăvit în primăvara aceea și că atunci când au descoperit boala era deja mult prea târziu.

În fața echipei de televiziune care a vizitat ferma, n-a reușit să-și ascundă lacrimile în timp ce-și spunea povestea și deschidea stupii goi, în care se mai aflau la fund doar câteva albine muribunde.

Acum, nimeni nu mai era protejat. Lumea se afla în fața celei mai mari provocări din istoria omenirii. S-a mai încercat totuși un ultim efort, iar parazitul varroa a fost parțial învins. În unele zone a fost diversificată agricultura de tip monocultură. Au fost amenajate zone floricole tampon între diferitele parcele. Și au fost interzise substanțele nocive. Dar, în urma ultimei interdicții, recoltele au fost distruse de insectele dăunătoare.

Cercetătorii din Anglia au creat plante modificate genetic, plante care au ele însele feromonii insectelor, E-beta-farnesen, substanțe pe care insectele le secretă pentru a-și semnaliza între ele existența unui pericol în apropiere. Acum, aceste plante modificate genetic erau folosite la scară largă. China a fost prima care a adoptat acest nou standard, disperată din cauza lipsei de hrană. Exista convingerea că feromonii nu aveau cum să influențeze albinele, care nici măcar nu-i vor băga de seamă. Organizațiile de protecție a mediului au protestat însă zgomotos, considerând că albinele aveau să reacționeze la feromoni, tot așa cum o făceau și insectele dăunătoare. Dar nimeni nu le-a acordat atenție. Se spunea că ar fi o situație de câștig reciproc. Oamenii puteau să continue cu agricultura industrială – pentru că nici nu se cunoștea altceva –, iar albinele nu mai erau expuse la pesticide.

Așa că toate câmpurile au fost umplute cu plante modificate genetic, iar rezultatele s-au arătat bune la început. Atât de bune,

încât s-a încercat extinderea lor în întreaga lume, cu o viteză uimitoare. Au preluat controlul. În acest timp însă, albinele continuau să dispară, iar dispariția lor a atins apogeul. În 2029, China pierduse deja 100 de miliarde de albine.

Nu s-a putut stabili însă dacă, de fapt, albinele reacționau la aceste fenomene. Dar oricum era deja prea târziu. Plantele creșteau fără oprire. La marginea fiecărui șanț de drum creșteau plante care alungau insectele cât colo.

Lumea se împotmolise.

Am descoperit la bibliotecă interviuri cu apicultori din diferite părți ale lumii. Resemnarea lor era evidentă. Erau purtătorii de cuvânt și reprezentanții acestei crize. Unii apicultori furibunzi jurau că nu vor înceta lupta, dar cu cât aceste interviuri avansau în timp, creștea și resignarea lor. Dacă aș fi văzut filmele mai repede, nu le-aș fi acordat nici o importanță. Erau dovada unei epoci revoluate. Nu aveam nimic în comun cu acești bărbați obosiți, în haine de lucru uzate, cu trăsături grosolane, brăzdate de soare și cu un limbaj banal. Acum însă vedeam ființa umană în fiecare, ființa umană zdrobită de o catastrofă personală, care era și a mea.

GEORGE

Într-o bună zi, își făcu apariția din senin. Poate că Emma îl sunase. I-am auzit vocea când am deschis ușa magaziei, unde lucrasem ore în șir cu căștile pe urechi, neauzind nimic, nici dacă trecea vreo mașină, nici vocile din curte și nici chiar pe Emma care mă striga.

Era vocea unui bărbat. Întâi n-am știut cine e. Apoi am înțeles că era el. Deci așa suna vocea lui acum.

Am traversat curtea în fugă. Venise. Emma îi povestise cum stăteau lucrurile. Ei țineau mereu legătura și venise să ne ajute. Cu el aici, totul ar fi fost mult mai ușor. Cu el alături aș fi putut face față la toate. Aș fi putut ciopli câte douăzeci de ore pe zi. Aș fi putut munci mult mai mult decât altădată.

Dar apoi am auzit despre ce vorbea. Povestea despre slujba lui de vacanță. Entuziasmat. M-am oprit și am rămas așa, pe loc, nemaiaivând chef să intru în casă.

— E vorba de roșii, dar oricum, spuse el. Totul devine mai interesant când înveți cu ce se mănâncă. N-am văzut niciodată roșii așa de mari. Nici măcar fotografia. Iar țăranul care a câștigat concursul era tare mândru de el. Cazul a apărut pe prima pagină a ziarului, închipuie-ți! E primul meu articol și a apărut chiar pe prima pagină!

Am pus mâna pe clanță.

Emma râdea, întrecându-se, fără încetare, în laude, ca și cum ar fi fost vorba de un copil de cinci ani care tocmai învățase să meargă cu bicicleta.

Am apăsat repede pe clanță și am deschis ușa. Tăcură brusc.

— Salut, am zis. Nu știam c-ai venit.

— Uite-l! zise Emma adresându-mi-se.

— Am vrut să-i fac o surpriză mamei, spuse Tom.

— A făcut tot drumul ăsta lung, deși trebuie să fie înapoi duminică, spuse Emma.

— Dar ca ce chestie?

— Doar e ziua mamei, spuse Tom.

Uitasem complet. Am calculat la repezeală și-am răsuflat ușurat, căci era doar a doua zi.

— Și-am vrut să mai văd cum vă merge, zise el încet.

— Dar ca ce chestie?

— George! spuse Emma pe un ton strident.

— Totul bine aici, i-am spus lui Tom. Dar drăguț din partea ta c-ai venit pentru ziua de naștere a mamei.

A doua zi am sărbătorit cu pește. Nu mai mâncase pește de data trecută de când fusese acasă. Tom povestea anecdote de la ziarul local unde lucra. Nu se exprima direct, dar era apreciat, din câte am înțeles eu. Redactorul era de părere că avea „un ochi bun“, indiferent ce putea să însemne acest lucru. Emma râdea tot timpul. Aproape că uitasem cum suna râsul ei.

M-am dus în viteză în oraș și i-am cumpărat cadou un ciorap-pantaloni scump și o cremă de mâini.

— Ah, n-aveam nevoie de nimic anul acesta, spuse ea când deschise pachetul.

— Trebuia să-ți iau un cadou, am zis. De altfel, e și un cadou util, pe care îl poți folosi.

Dădu din cap, mormăi un „mulțumesc“, dar am văzut cum ochii îi alunecară la etichetă și la prețul pe care îl ștersesem doar pe jumătate, întrebându-se, probabil, cât mă costase.

Tom îi dădu în dar o carte groasă care avea pe copertă o fermă cufundată în ceață. Îi plăceau cărțile care-ți iau mult timp să le citești.

— Din primul meu salariu, spuse el zâmbind.

Îi mulțumi călduros, cu un zâmbet larg. Apoi se așternu liniștea. Tom luă o bucată de pește. Mesteca încet. I-am simțit ochii ațintiți asupra mea.

— Spune, tată, zise el deodată.

Se gândea la albine? Sau doar voia să fie politicos.

— Sigur. Ciulește urechile. A fost odată..., am spus eu.

— George, mă întrerupse Emma.

Tom continua să se uite la mine, cu aceeași privire deschisă.

— Mama și cu mine am discutat câte ceva, dar ea zice că pe tine ar trebui să te-ntrebăm, pentru că tu ești expertul.

Punea întrebări ca un adult. Ca și cum el ar fi fost adultul. M-am sucit în scaun. Îmi amortise fundul, iar spătarul mă incomoda la spate.

— Cât interes din partea ta, ce să mai zic! am spus.

Puse deoparte tacâmurile, se șterse conștiincios cu șervetul în jurul gurii.

— Am citit destul de mult despre colapsul coloniilor de albine CCD în ultima vreme. Dar sunt doar speculații, se pare. Mă gândeam că tu, care ești pe teren în fiecare zi, ai putea avea alte păreri despre motivul pentru care...

— Înțeleg, ziaristul e cel care a venit în vizită, din câte observ. Ai de gând să scrii un articol pe această temă?

Clipi, iar fața i se crispă. Direct la țintă.

— Nu, tată. Nu. Nu de-asta am venit.

Apoi tăcu.

Dintr-odată n-am mai putut suporta mirosul înțepător de pește, care îmi intrase în păr și în haine. M-am ridicat brusc de la masă.

— Mai avem altceva?

— Mai avem pește, spuse Emma, și lăsa deoparte cartea pe care o ținuse în mână în tot acest timp.

M-am dus la frigider, fără să mă mai uit la ei.

— Mă gândeam la altceva în afară de pește.

— Avem desert.

Vocea ei era la fel de blândă și de ușoară.

— Nu mă satur cu un desert.

M-am întors spre ea și am privit-o fix, apoi m-am uitat repede spre Tom. Amândoi se uitau la mine, ședeau unul lângă altul la masă, privindu-mă cu blândețe, chiar dacă se gândeau, desigur, că eram un idiot.

Tom se întoarse spre Emma.

— Nu era nevoie să faci pește special pentru mine. Doar e ziua ta! Ar fi trebuit să gătești ceva ce-ți place ție.

— Mie-mi place peștele, spuse ea, de parcă ar fi citit dintr-o carte cu voce tare.

— Vă rog să mâncați mâine ce obișnuiți voi să mâncați la micul dejun, continuă Tom, enervant de politicos. Nu se mai sfârșea odată toată chestia asta!

— Dar n-aveai de gând să pleci mâine oricum? am spus.

— Adevărat, zise Tom încet.

— Dar are timp să ia micul dejun cu noi, dacă mâncăm mai repede, zise Emma. Nu-i așa, Tom?

— Sigur că da, spuse el.

— Cât de devreme? am întrebat. Vreau să pot lucra o bună bucată din zi înainte de masă. Vocea mea era dură și hârșăită față de vorbele lor ușoare și luminoase.

— Parcă ne-am înțeles pentru ora două? i se adresă ea lui Tom.

— Aș putea să mai rămân, spuse Tom.

M-am făcut că nu-l aud.

— La două? Vorbim deja de masa de prânz.

— Nu vă stresați din cauza mea, spuse Tom.

— Nu-i nici un stres doar cu un simplu mic dejun, ciripi Emma.

— Am destul de lucru peste zi, după cum probabil ți-ai dat seama, am continuat eu.

Măcar unul dintre noi trebuia să fie onest.

— Te ajut cu plăcere cât stau aici, spuse Tom repede.

— Dacă e să-ți arăți mușchii de student doar pentru o jumătate de zi, mă lipsesc.

Emma nici măcar nu-mi răspunse, adresându-i-se lui Tom cu o voce la fel de miorlăită:

— E minunat că vrei să-l ajuți puțin pe tata, da.

— MINUNAT, am spus.

Nimeni nu răspunse la asta. Din fericire. Mi-ar fi venit să vărs dacă aș mai fi auzit iarăși vocea aceea mieroasă.

Tom luă din nou tacâmurile și începu să scurme prin mâncare. Mută cu furculița câteva oase de pește și o piele gri și strălucitoare.

— Voiam să rămân mai mult.

„Voiam.“ Ca și cum ar fi fost la trecut. Ceva care nu mai depindea de el.

— Ai putea suna să întrebi dacă nu ajungi prea târziu? spuse Emma.

— Eram printre cele treizeci și opt de persoane interesate de slujba asta, spuse Tom încet.

M-am îndreptat spre ușă. Nu mai suportam s-aud scuzele lui.

Eram deja în curte, când Tom mă ajunse din urmă.

— Tată... așteaptă.

Nu m-am întors, ci am continuat să merg înspre magazie.

— Am de lucru.

— Pot să vin cu tine?

— Sunt multe de făcut. N-are nici un sens, pentru așa de scurt timp.

— Dar vreau. Eu vreau.

Dumnezeule! Insistența lui era cu totul nouă. Cuvintele lui mă ajutară încet-încet să scap de nodul neplăcut pe care-l aveam în gât. Chiar voia? Trebuia să mă întorc și să-l privesc.

— Nu facem decât să ne călcăm pe picioare.

— Tată, nu pentru că sunt ziarist. Ci... pentru că... îmi pasă cu adevărat.

Mă privea cu ochii lui mari și rotunzi.

— Aceasta este și ferma mea.

Apoi tăcu. Înlemnise. Nu avea de gând să mai spună ceva. Doar mă privea fix. N-am rezistat acelei priviri, ochilor frumoși ai copilului meu. Copil și adult în același timp.

Era convins de ceea ce spunea.

— Bine, am încuviințat, cu vocea gâtuită. În regulă.

Mi-am dres vocea ca să fie mai limpede, dar se părea că nu mai era nimic altceva de spus.

Apoi am intrat împreună.

William

Scrisoarea sosi cu diligența de după-amiază. Pluteam încă de fericire după ziua precedentă, când totul se petrecuse așa cum îmi dorisem, poate chiar mai bine, iar viața mea cea nouă tocmai începuse. Încă mai simțeam acea clipă în interiorul meu, acea clipă între Edmund, Rahm și mine, momentul în care totul fusese perfect, așa cum era menit să fie, când Ideea de moment și Momentul în sine deveneau o entitate superioară.

Am început să tremur în momentul în care am văzut ștampila poștală. Karlsmarkt. Era de la el – un semn de apreciere –, nu putea fi altceva. Trecuseră săptămâni de zile de când îi trimisese scrisoarea, răspunsul lui ar fi putut veni în orice altă zi, dar culmea, sosise tocmai acum, tocmai astăzi. Am început să tremur. Era mult prea mult. Eram Icar? Oare vor lua foc aripile mele? Nu, nu era hybris, ci rezultatul unei munci enorme, prin urmare, binemeritat.

Am luat scrisoarea și am dus-o în camera mea, unde m-am așezat comod pe un scaun și am rupt sigiliul cu aceeași reverență pe care i-aș fi arătat-o Sfântului Petru în persoană.

Karlsmarkt, 29 august 1852

Onorabile William Savage,

Am primit epistola dumneavoastră cu mare entuziasm. Munca pe care o faceți pare a fi foarte interesantă. Îndrăznesc să sper că apicultorii locali din ținutul dumneavoastră vor putea profita din plin de stupii despre care pomeniți.

Presupun că din momentul în care mi-ați scris s-au mai schimbat multe lucruri și, probabil, aveți deja cunoștință despre activitățile desfășurate de pastorul Lorenzo Langstroth. Poate că cererea dumneavoastră de brevetare a fost deja respinsă. Vă rog să mă iertați, prin urmare, dacă reiau aici informații pe care e posibil să le dețineți deja.

Modul dumneavoastră de gândire îmi pare că urmează exact cursul unui începător de pe cealaltă parte a Oceanului Atlantic. Trebuie să vă mărturisesc că am citit cu surprindere descrierea stupului dumneavoastră, deoarece este aproape identic cu cel al pastorului. În ultimul an am avut chiar plăcerea să corespundez cu pastorul Langstroth și știu cu siguranță că i s-au brevetat ramele, care sunt exact la fel cu acelea descrise în scrisoarea dumneavoastră. Și eu am calculat distanța de aur dintre latura stupului și rame, și distanța dintre fiecare două rame, deși el a ajuns la măsurătoarea de 9,5 milimetri.

Vreau să cred că vă veți continua extrem de fructuoasa muncă de cercetare, deoarece am toată convingerea că, în ce privește cunoașterea vieții albinelor, suntem doar la nivelul de suprafață al domeniului.

Mi-ar face mare plăcere să îmi mai scrieți, și sper că astfel vom putea dezvolta o corespondență de la egal la egal, ca între confrăți în domeniu.

Cu respect,
Johan Dzierzon

Am prins scrisoarea cu ambele mâini, însă aceasta nu conținea să tremure, literele îmi jucau în fața ochilor și abia dacă erau lizibile. În urechi îmi răsuna un hohot de râs.

„Corespondență de la egal la egal, ca între doi confrați în domeniu.“ Repetam cuvintele în gând, dar nu aveau nici un sens.

Era prea târziu. Nu eram egalul nimănui.

Eu trebuia să fiu cel plasat într-o cutie cu capac, ca să fiu studiat și controlat de sus. Dar nu mai era nevoie, căci acum viața însăși mă îmblânzise.

Am lăsat scrisoarea să cadă pe jos și m-am ridicat. Îmi venea să răstorn, să distrug, să rup ceva în bucăți. Orice, numai să stăvilesc uraganul care se stârnise în mine. Deodată, mâinile îmi scăpară de sub control și începură să arunce de pe masă cărțile, călimara de cerneală și desenele. Toate căzură pe jos, cerneala se împrășteie, formând pe podea o pată ce se va căsca mereu la mine, amintindu-mi de această înfrângere.

Ca și cum ar mai fi fost nevoie să mi se amintească. Pentru că însăși persoana mea, întregul meu corp dezlănțit și inert o atestau.

Cărțile de pe rafturi avură aceeași soartă, și apoi scaunul de la birou. Planșele de pe perete au fost și ele smulse. Am rupt și monștrii marini al lui Swammerdam, ca să nu-mi mai odihnesc privirea asupra lor, să văd cele mai mici detalii ale Creației Domnului.

Apoi urmă tapetul, afurisitul acela de tapet galben. L-am rupt de pe pereți fășie cu fășie, lăsând să se vadă răni adânci până la zidul gol din spatele lui.

Și, în cele din urmă, schițele stupului ajunseră și ele între degetele mele. Erau lipsite de valoare. Trebuiau distruse pentru totdeauna.

Mi-am încordat mușchii mâinilor. Aș fi vrut să le mototolesc, să le rup în bucăți, însă nu eram în stare.

Nu eram în stare.

Pentru că nu eu eram cel care putea s-o facă. Nu erau ale mele, ci ale lui. Totul a fost din vina lui și de aceea era și responsabilitatea lui.

M-am repezit pe hol.

— Edmund!

M-am năpustit înăuntru, fără să bat la ușa, căci nu se sinchisise s-o încuie.

Sări din pat cu părul vâlvoi și cu ochii injectați. Duhnea a băutură. M-am ferit de duhoare aproape instinctiv. Nu, epoca în care mă amăgisem că nu simt nici un miros trecut. Pentru totdeauna. După ce distrugea planurile, trebuia pedepsit. Biciuit pe spate cu catarama curelei până ce-i țâșnea sângele din răni.

— Uite-aici! I-am aruncat desenele pe pat. Uite-le!

— Ce este?

— Uite. Tu ai declanșat totul. Uite-le! Ce să fac cu ele?

— Tată... dormeam.

— Nu valorează nimic. Înțelege?

Privirea i se limpezi și se dezmetici. Luă unul din desene.

— Ce-i asta?

— Nu valorează nici cât hârtia pe care sunt desenate! Nimic! Se uită la petele de cerneală lipsite de sens.

— Ah! Stupul. E stupul, spuse el încet.

Respiram greu, încercam să mă stăpânesc.

— Acum sunt ale tale. Desenele. Tu ai vrut să încep toate astea. Poți să faci ce vrei cu ele.

— Vreți să încep... Ce vreți să spuneți?

— Tu ai declanșat totul. Acum le poți distruge. Arde-le. Rupe-le în bucăți, fă ce vrei!

Se ridică încet și luă o înghițitură de apă dintr-o cană, cu o mână surprinzător de sigură.

— Nu înțeleg ce vreți să spuneți, tată.

— Asta e opera ta. Le-am făcut pentru tine.

— Dar de ce?

Se uita fix la mine. Nu puteam să-mi amintesc când îi întâlnisem ultima dată privirea. Acum avea ochii mijiți. Părea mai în vârstă, nu de doar șaisprezece ani.

— Cartea! am strigat.

— Care carte? Despre ce vorbești?

— Cartea lui Huber. François Huber! *Apicultorul orb!*

— Tată. Nu înțeleg.

Mă privea de parcă aş fi fost bolnav mintal, de parcă locul meu ar fi fost la azil.

M-am prăbușit în mine însumi. Nici măcar nu-și mai aducea aminte. Acel moment care însemnase imens pentru mine.

— Cea pe care mi-ai lăsat-o... după duminica... în care ceilalți erau la biserică.

Dintr-odată parcă se luminează.

— În ziua aceea, da. În primăvară...

Am făcut un semn aprobator din cap.

— Nu voi uita niciodată. Că tu, din proprie inițiativă, ai venit la mine în acea zi.

Își feri privirea, își mișca mâinile ca și cum ar fi încercat să se agațe de ceva, dar nu găsea nimic în afară de particulele de praf plutind în aer.

— Mama a fost cea care m-a rugat să vin la tine, spuse, în cele din urmă. Credea că ar putea să ajute.

Thilda; era fiul ei, acum și pentru totdeauna.

GEORGE

Am construit stupi până la căderea întunericului. Lucra din greu. Dar nu cu aceeași lehamite ca pe vremuri. Acum își dorea să lucreze. Întreba și mă descosea, învăța rapid și era precis și iute.

Sunetul ciocanului lovind cuiele, ritmic. Sunetul pătrunzător al ferăstrăului, o adevărată muzică. Și pe alocuri liniștea. Vântul, păsările care se auzeau de afară.

Soarele bătea asupra magaziei și eram lac de sudoare. Își pune capul sub robinet să se răcorească, apoi și-l scutura ca un câine și râdea. Stropii de apă mă mai nimereau și pe mine, răcorindu-mă. Și nu mă puteam abține să nu râd la rându-mi.

Duminica am petrecut-o în același fel. Lucram, vorbeam, dar nu numai despre stupi. Mi se părea că se simțea bine. Nu-l mai văzusem așa de când era mic. Mânca bine, ba mai lua și câte o îmbucătură de șuncă!

Mi-am aruncat ochii la ceas. Stăteam afară la o ceașcă de cafea. Era aproape ora două. Autobuzul pleca în curând. Nu zicea nimic. Poate că uitase. Sau poate se răzgândise.

Se uită și el la ceas.

Apoi îl dădu jos de la mână. Îl băgă în buzunar.

— Tată. Cum a fost prima oară?

Se uită la mine. Brusc deveni iarăși foarte grav.

— Ce vrei să spui?

— Cum a fost când ai deschis primul stup?

— Tu ce crezi? Absolut îngrozitor.

— Dar... ce era diferit? Cum este acest „diferit“?

Am luat o gură de cafea, am plimbat-o în gură, fiindu-mi greu s-o înghit.

— Nu, nu știu... Dispăruseră. Mai rămăseseră doar câteva, jos de tot. E groaznic. Doar regina și larvele. Singure, singurele.

M-am întors cu spatele, nu voiam să vadă că mi se umeziseră ochii.

— Și totul se întâmplă cu atâta repeziciune. Azi sunt în formă și a doua zi sunt de negăsit.

— Nu seamănă cu moartea lor pe timp de iarnă, spuse el.

Am dat din cap.

— Nu se poate compara. Motivul este, evident, iarna. Vremea sau lipsa de mâncare, sau și una, și alta.

Tăcea, căzut pe gânduri, ținând cana cu ambele mâini.

— Dar vor mai muri iarna și de acum încolo, spuse în final.

Am dat din cap.

— Sigur. Din când în când avem parte de ierni grele.

— Și vor fi din ce în ce mai grele, continuă el. Și veri cu furtuni.

Trebuia să spun și eu ceva, să răspund, dar nu știam ce-aș fi putut spune.

— Și mai e sezonul de vară când mor, continuă el. Vei pierde multe dintre ele și vara. Pentru că verile vor deveni mai umede și instabile.

— Da, sigur, am spus. Dar n-avem cum să știm.

Nu mă privea, continua doar, însă cu o voce tot mai puternică.

— O să mai fie un colaps. O să se întâmple din nou. Vorbea tare acum. Albinele sunt pe cale să moară, tată. Stă doar în puterea noastră să facem ceva, să acționăm.

M-am întors spre el. Nu-l auzisem niciodată vorbind în felul ăsta, și am încercat să zâmbesc, dar n-am reușit decât să fac o grimasă strâmbă.

— Noi? Tu și cu mine.

Nu zâmbi, dar nici nu se supără. Vorbea al naibii de serios.

— Noi, oamenii. Trebuie să facem niște schimbări. Despre asta vorbeam când am fost în Maine, nu-i așa? Nu trebuie să facem parte din sistem. Trebuie să schimbăm ceva până nu e prea târziu.

Am înghițit. De unde veneau toate astea? Angajamentul? Nu fusese niciodată așa înainte. Am devenit dintr-odată mândru, trebuia să-l privesc mai atent. Dar el era preocupat de ceașca lui de cafea.

— Ne-ntoarcem la treabă? Întrebă el încet.

Am încuviințat.

Se înseră. Se înnoptă.

Stăteam pe verandă toți trei. Cerul era senin.

— Îți amintești de șarpe? am zis.

— Și de albine, spuse Tom.

— De șarpe? Întrebă Emma.

Tom și cu mine ne-am privit unul pe altul, zâmbind complice.

Am dormit până târziu a doua zi. M-am trezit cu un rânet pe buze. Eram pregătit să construiesc și mai mulți stupi.

Emma stătea la masă când am intrat în bucătărie. Începuse să citească din cartea groasă.

Pe masă era o singură farfurie. M-am uitat împrejur.

— Unde e?

Puse cartea deoparte. Colțurile gurii i se lăsară în jos, într-o expresie tristă.

— Of, George...

— Ce-i?

— Tom a plecat devreme. Înainte de micul dejun.

— Fără să-și ia rămas-bun?

— Spunea că nu vrea să te trezească.

— Dar am crezut că...

— Da. Știu. Ridică din nou cartea, agățându-se parcă de ea, dar fără să mai scoată o vorbă.

N-am mai avut forță să spun nici un cuvânt. Nimic nu mai conta.

Mă simțeam de parcă Dumnezeu ar fi râs de mine. De parcă mi-ar fi aruncat o scară din cer, lăsându-mă să mă cațăr ca să trag cu ochiul, lăsându-mă să văd îngerii pe norii din vată de zahăr, înainte să-mi dea un ghiont de pe nor, ca să cad înapoi pe pământ. Pământul într-o zi ploioasă. Gri. Umedă. Searbădă.

Doar că soarele strălucea la fel de implacabil. Pârjolea de moarte planeta.

Îmi pierdusem albinele.

Și îl pierdusem, desigur, și pe Tom. Cu mult înainte. Doar că fusesem prea greu de cap ca să pricep.

tao

— Doamnă! Închidem.

Femeia-gardian se uita în jos la mine, zdrăngănind o legătură grea de chei, pe care o ținea în mână.

— Puteți reveni mâine. Sau să le luați împrumut.

M-am îndreptat de spate.

— Mulțumesc.

Aveam în fața ochilor un articol lung despre dispariția bondarilor. Bondarii și albinele sălbatice au dispărut în același timp cu albinele, dar moartea lor nu a fost atât de vizibilă sau preventivă de rău precum cea a albinelor. Speciile se împușinau tot mai mult, fără ca cineva să tragă un semnal de alarmă. Albinele sălbatice asigurau două treimi din polenizarea globală. În SUA, albinele melifere făceau cea mai mare parte a muncii, dar pe celelalte continente albinele sălbatice erau, categoric, cele mai importante. Ceea ce îngreuna evaluarea scăderii permanente a speciilor și a numărului de albine. Dar albinele sălbatice au fost, în egală măsură, afectate de acarieni, virusuri și de vremea instabilă. La toate acestea se mai adăugau pesticidele intrate în sol în cantități suficiente pentru a otrăvi generații întregi de albine și de oameni.

Au fost făcute cercetări asidue pentru a găsi alte insecte capabile să polenizeze. Primele în cauză au fost albinele sălbatice care supraviețuiseră, dar în zadar. Apoi s-a încercat cu diferite specii de muște polenizatoare, ca *Ceriana conopsoides*,

Chrysotoxum octomaculatum și *Cheilosia reniformis*, dar tot fără rezultat. Simultan, schimbările climatice au făcut lumea un loc tot mai puțin primitiv. Creșterea nivelului mărilor și condițiile meteorologice au obligat populațiile să se refugieze, iar penuria alimentară s-a acutizat. În timp ce înainte oamenii declanșau războaiele pentru putere, acum războaiele se duceau pentru hrană.

Asemenea tuturor celorlalte articole, și acesta se oprea la anul 2045. La o sută de ani de la încheierea celui de-al Doilea Război Mondial, Pământul, așa cum îl cunoștea omul modern, nu mai era în măsură să adăpostească miliarde de oameni. În 2045, nu se mai găsea nici o albină pe planetă.

M-am dus până la rafturile pe care găsisem multe dintre cele mai recente cărți despre Colaps, vrând să le pun la loc. În momentul în care mă pregăteam să împing una dintre cărți înapoi pe raft, am observat, puțin mai încolo, un cotor verde. Cartea nu era nici prea groasă și nici înaltă, nu era mare, dar culoarea verde mi-a atras privirea. Iar titlul era scris cu litere galbene: *Apicultorul orb*.

Aceasta suspină când am tras de ea, desprinzând-o de cărțile alăturate de care se lipise, din cauza copertei plastificate. Am deschis-o, copertele erau rigide dar paginile, ușor de răsfoit, de parcă mi-ar fi urât bun-venit. Prima dată citisem cartea în biblioteca modestă a școlii, dar exemplarul era zdrențuit și uzat. De data aceasta, țineam în mâini o ediție originală. M-am uitat pe foaia de titlu: 2037. Prima ediție.

Am deschis la primul capitol, iar acolo am dat de imagini bine cunoscute. Regina și puietul doar în stadiul de larve, în alveole înconjurată de miere aurie. În stup, o ramă cu albine aglutinate unele într-altele, identice, imposibil de deosebit între ele. Corpuri dungate, cu ochi negri și aripi strălucitoare în culorile curcubeului.

Am răsfoit mai departe, am ajuns la pasaje despre cunoaștere, aceleași propoziții pe care le citisem când eram copil, dar care acum dădeau mult mai multă greutate cuvintelor: „Pentru a putea trăi în natură și *cu* natura, trebuie să ne îndepărtăm de

natura noastră... Educația înseamnă să desfiți natura, propria natură, instinctele...”

Am fost întreruptă de zgomotul pașilor care se apropiau. Femeia-gardian se îndreaptă spre mine. Nu spuse nimic, dar zornăi din nou cheile, demonstrativ.

I-am făcut semn că plec imediat.

— Vreau s-o împrumut pe aceasta. I-am arătat cartea.

Ridică din umeri.

— Pofțiți.

Am pus cartea pe pat, lângă un morman de alte cărți. Împrumutasem câte puteam să car. Aveam de gând să citesc în continuare. Dar mai întâi trebuia să fac măcar un duș.

M-am dezbrăcat în mijlocul camerei, adunând totul la picioare într-o grămadă rău mirositoare, pe care am lăsat-o acolo.

Am făcut duș până ce n-a mai curs apa caldă, spălându-mi de trei ori părul și frecând bine pielea capului și unghiile, ca să mă debarasez de praful străzilor acestui oraș mort. Apoi m-am șters îndelung, însă umezeala nu-mi mai ieșea din piele, iar baia era încețoșată de aburi; în sfârșit, m-am spălat cu aceeași ardoare pe dinți, simțind cum placa și bacteriile se evaporau, mi-am înfășurat prosopul în jurul corpului și m-am întors în cameră.

Atunci am observat că hainele mele dispăruseră. Podeaua era goală. M-am întors spre pat, unde ședea o femeie mai tânără decât mine, cu tenul proaspăt, fără murdărie sub unghii, îngrijit îmbrăcată, cu haine strâmte, de parcă ar fi avut o uniformă. Cu siguranță că această femeie nu muncea cățărată prin copaci.

Ținea în mână una dintre cărți, dar nu puteam să văd pe care.

Își înalță privirea spre mine și mă studie cu un aer serios, neutru. Nu eram în stare să spun ceva. Creierul meu lucra intens, încercând să înțeleagă ce se petrece. O cunoșteam de undeva?

Se ridică liniștită, lăsa cartea din mână, apoi îmi întinse hainele, care erau acum frumos împăturite și ordonate una peste alta.

— Ar fi bine să te îmbraci.

Am rămas așa, în picioare. Se purta de parcă ar fi fost firesc să se afle acolo. Sau poate că așa și era. Mă uitam fix la ea. Încercam să-i scrutez fața, ca să văd dacă îmi trezea amintiri. Dar nu aveam nici una. Am simțit că prosopul stătea să se desfacă, să lunece și să mă lase goală, și, probabil, cu atât mai vulnerabilă. L-am tras în sus, ținându-l cu mâinile, simțindu-mă ciudat și, în același timp, expusă.

— Cum ați intrat? am întrebat cu un aplomb care mă surprinse.

— Am împrumutat o cheie. Rosti cuvintele cu un surâs dezinvolt, ca și cum ar fi fost o evidență.

— Ce vreți? Cine sunteți? m-am bâlbâit.

— Trebuie să vă îmbrăcați și să mă însoțiți.

Nu era un răspuns, ci un ordin.

— De ce? Cine sunteți?

— Poftim, spuse și îmi întinse hainele.

— Vreți bani? Am doar puțini. M-am dus la noptiera în care mai aveam monede, m-am întors și i le-am întins.

— Am fost trimisă de Comitet, spuse. Trebuie să veniți cu mine.

William

Țineam schițele stupului în poală. Stăteam pe o bancă în grădină, suficient de aproape de stupi ca să le pot auzi larma, dar destul de departe ca să nu mă las înțepat. Încremenisem, ca un animal, o pradă care avea să fie curând atacată.

Dar, de fapt, atacul se și încheiase deja. Iar în prezent eram doar un hoit.

Albinele mor când aripile le sunt epuizate, deșirate și slăbite, asemenea pânzelor de pe corabia *Olandezul zburător*. Albina moare în zbor, pentru că este prea îngreunată de nectar și polen, iar aripile nu mai pot face față. Ea nu ajunge la stup, prăbușindu-se pe pământ, odată cu întreaga încărcătură. De-ar fi avut sentimente, asemenea oamenilor, ar fi putut să fie fericită în clipa în care trecea prin poarta cerurilor, știind prea bine că existența ei a fost la înălțimea ideii în sine de Albină, cam așa cum ar fi spus Platon. Uzura aripilor, moartea ei, în ansamblu, este semnul clar al faptului că și-a împlinit din plin misiunea pentru care a apărut pe pământ, unde a realizat infinit de mult, având în vedere cât de mic este corpul ei.

Eu nu aveam șansa unei asemenea morți care să confirme că mi-aș fi împlinit misiunea pentru care am fost creat. Nu realizasem absolut nimic. Aveam să îmbătrânesc, să dospesc ca un aluat și apoi să dispar, fără să fi lăsat vreo urmă după mine, fără să dăruiesc nimic posterității, în afară de plăcinta Swammer,

tarta sărată după care îți rămâne o peliculă grasă pe cerul gurii. Nimic altceva decât plăcinta Swammer.

Așa că puteam să-mi închei socotelile imediat. Ciuperca era tot acolo, la magazin, închisă bine, în sertarul cel mai de sus din stânga, cu o cheie la care doar eu aveam acces. Efectul ciupercii era imediat, în doar câteva ore aș fi intrat în letargie și apoi mi-aș fi pierdut cunoștința. Iar doctorul ar fi pus diagnosticul de deficiență de organ și nimeni n-ar fi bănuț că fusese o sinucidere. Iar eu m-aș fi eliberat.

Dar n-am fost în stare, pentru că nu eram capabil să mă mișc de pe bancă, nici măcar nu eram în stare să distrug desenele, mâinile mele refuzau să execute această simplă acțiune, impulsul muscular se oprea la vârfurile degetelor, paralizându-mă.

Nu știu cât timp am stat așa, de unul singur. A apărut fără s-o remarc. Dintr-odată, m-am trezit cu ea pe bancă, alături de mine. Ca o umbră, nici măcar respirația nu i se auzea. Ochii ei apropiați, propriii mei ochi, se uitau spre albinele care zumzăiau în fața noastră, sau poate că priveau în gol.

Ținea în mână scrisoarea de la Dzierzon. Probabil că o găsisse undeva în haosul din cameră, o descoperise și o citise, așa cum obișnuise și altă dată să cotrobăie prin lucrurile mele. Pentru că fusese meritul ei tot timpul – magazinul ordonat, cartea de pe masa de scris. Atât doar că nu văzusem, că nu *dorisem* să văd.

Prezența unei alte ființe m-a ajutat să ies din starea de paralizie care pusese stăpânire pe mine. Sau poate că m-am eliberat doar datorită prezenței ei. Acum ea era singura care îmi mai rămăsese.

Am luat schițele și i le-am pus în poală.

— Te rog să le distrugi tu în locul meu, i-am spus încet. Eu nu sunt în stare.

Rămase nemișcată pe bancă. Am încercat să-i surprind privirea, dar mă evita.

— Ajută-mă, am implorat-o.

Puse o mână peste desene și rămase tăcută pentru o clipă.

— Nu, spuse ea.

— Dar sunt un gunoi, nu pricepi?

Vocea mea arăta că cedez, dar ea nu se lăsă afectată.

— E prematur, tată, poate că ne mai sunt de folos.

Am inspirat adânc. Am reușit apoi să vorbesc calm, încercând să fiu rațional.

— Nu sunt bune de nimic. Vreau să le distrugi, pentru că eu nu sunt în stare. Ia-le de-aici, du-le... și arde-le undeva... ca să nu văd și să nu te pot opri! Fă un foc mare, cu flăcări până la cer.

Aș fi dorit ca aceste cuvinte să-i dea un impuls, s-o facă să se ridice și să urmeze rugămințile mele insistente, așa cum obișnuia. Dar rămase pe bancă, răsfoind schițele, trecându-și ușor un deget peste liniile pe care mă străduisem să le fac drepte, pe detaliile cu care mă luptasem atât.

— Nu, tată. Nu.

— Dar vreau să faci asta! Am simțit iarăși cum mi se strânge pieptul. Simțeam mâna tatălui meu în jurul cefei, râsul lui batjocoritor în urechi, pământul pe genunchi și cureaua care mă aștepta. Ea era adultul, iar eu, copilul. Aveam din nou zece ani, și rușinea atârna greu pe umerii mei, deoarece eșuasem pentru a nu știu câta oară. Arde-le... fii bună!

Abia atunci am observat lacrimile din ochii ei. Lacrimile ei. Când le văzusem ultima oară? Nu le văzusem nici când obișnuia să stea ore în șir la căpătâiul meu, în iarnă, nici când îl adusese acasă pe Edmund beat crișă, nici când mă găsisse întins pe pământ în pădure.

Ce idiot eram! Acestea erau și schițele ei, opera ei. Ea fusese de la bun început alături de mine, dar eu nu m-am văzut decât pe mine, cercetarea mea, schițele mele, albinele mele. Abia acum înțelegeam că fuseserăm doi chiar din prima zi, că toate acestea îi aparțineau deopotrivă – albinele și desenele.

— Charlotte. Mi-am înghițit nodul din gât. Of, Charlotte! Ce fel de tată am fost pentru tine?

Se uită mirată la mine.

— Ce vrei să spunei?

— Tu... meritaî mult... mult mai mult.

Își trecu mâna peste ochi, acum în privirea ei se citea doar mirare.

— Mai mult? Nu...

Aveam atâtea să-i spun, că ar fi meritat un tată mai bun, un tată care să se gândească și la ea, că fusesem un idiot, preocupat doar de mine, în timp ce sprijinul ei fusese consecvent, în pofida acțiunilor mele. Dar vorbele erau mult prea mărețe pentru mine ca să le rostesc.

Nu mă simțeam în stare decât să-i iau mâna. Îmi dădu voie, dar se grăbi să o pună pe cealaltă peste schițe, ca să nu le ia vântul.

Am rămas așa, în tăcere.

Inspiră adânc de câteva ori, ca și cum ar fi vrut să spună ceva, dar nu scoase nici o vorbă.

— Nu trebuie să gândești așa, spuse ea în cele din urmă. Apoi întoarse capul și se uită la mine cu ochii ei gri și limpezi. Am primit mai mult decât orice altă fată. Mai mult decât orice altă fată pe care o cunosc. Tot ce mi-ai arătat, tot ce mi-ai povestit, toate lucrurile la care mi-ai permis să asist... Tot acest timp pe care l-am petrecut împreună, toate discuțiile noastre, tot ce m-ai învățat... Pentru mine sunteți... eu...

Nu-și încheie propoziția, rămase locului, și, în cele din urmă, reveni:

— ...nici n-aș fi putut avea un tată mai bun.

Am scăpat un suspin, fixând un punct în aer, fixând nimicul și luptându-mă din răputeri să nu plâng.

Am rămas așezați, timpul trecea, natura ne împresura cu toate sunetele ei, ciripitul de păsări, foșnetul vântului, orăcăitul unei broaște... Și albinele. Zumzetul lor ușor mă liniștea.

Cu delicatețe, Charlotte își retrase mâna dintr-a mea.

— Nu trebuie să le mai vedeți.

Se ridică, luă desenele cu ea, ducându-le cu amândouă mâinile, ca și cum ar fi fost încă valoroase, și dispăru în direcția casei.

Am oftat adânc, cu recunoștință și ușurare, dar și cu conștiința că acum, da, acum se terminase totul.

Nu m-am ridicat în picioare, m-am uitat la albine, la perseverența aceluia du-te-vino al lor, niciodată în repaus.

Niciodată, până în momentul când aripile li se vor fi frânt.

GEORGE

Stăteam iarăși întins în pat, fără să-mi găsesc somnul. Totul era perfect pentru un somn bun: camera aerisită, liniștea și întunericul. Dar oare nu era prea întuneric pentru această perioadă a anului? Mult mai întuneric decât altă dată. Apoi mi-a venit în minte lampa. Asta era cauza. Nu fusesem în stare s-o repar. Firele erau tot acolo, târându-se pe sus, pe perete, ca niște viermi cu capete din bandă adezivă. În fiecare zi treceam pe lângă ele, iar vederea lor îmi strica orice bună dispoziție. Încă ceva ce nu reușisem să termin. Chiar dacă știam că nu era cel mai important lucru pe care-l aveam de făcut. Mă puteam lipsi de lumina lămpii, de fapt amândoi puteam s-o facem. Și nici Emma nu se plânga de lipsa ei. Presupun că nici Emma nu-i acorda atenție, pentru că nu mă bătuse la cap. Dar cablurile târătoare îmi aminteau de fiecare dată că erau doar o parte din tot ce nu funcționa așa cum ar fi trebuit.

Aveam nevoie de șapte ore de somn. Cel puțin. Mereu i-am invidiat pe cei care se mulțumeau cu puține ore de somn. Cei cărora le erau suficiente doar cinci ore pe noapte și apoi se simțeau în plină formă. Se spune că ei sunt cei care ajung cel mai departe în viață.

M-am întors înspre ceasul deșteptător. Ora 00:32. Mă foisem de la 23:08. Emma adormise imediat, iar eu am ațipit nu peste mult. Dar apoi m-am trezit brusc și aveam mintea foarte limpede. Iar corpul meu lucra, nu-și găsea locul, nu mai putea sta

culcat pe saltea. Nu-mi găseam o poziție confortabilă, eram foarte agitat și, indiferent cum stăteam, tot nu mă simțeam bine.

Trebuia să dorm, dacă voiam să funcționez normal a doua zi. Poate că o băutură m-ar fi ajutat.

Nu aveam băuturi tari, nu prea beam țării. Și nici alte spirtoase. Dar am găsit o bere în frigider. Și un pahar în dulap. Lipsea doar deschizătorul de bere. Nu era la locul lui, agățat într-un cârlig deasupra chiuvetei, cel de-al patrulea cârlig de la stânga la dreapta, între foarfecă și paleta de prăjit. Dar unde era? Am deschis sertarul cu tacâmuri. Într-un compartiment, în interiorul sertarului, am dat peste un tirbușon care avea câteva garnituri mâncate. Dar deschizătorul de sticle nu se afla acolo. Am deschis alt sertar. Nimic. Să-i fi schimbat Emma locul? Să-l fi pus altundeva? N-ar fi fost pentru prima dată.

Am cotrobăit mai departe, sertar cu sertar. A trebuit să pun deoparte berea, ca să-mi folosesc ambele mâini. Nici nu-mi păsa dacă făceam gălăgie. Dacă tot își găsisese să schimbe totul, atunci trebuia să suporte măcar atâta lucru. Al dracului câte sertare și cât de multe rahaturi erau în bucătăria asta! Așa-zise ustensile folositoare, care doar adunau praful pe ele. Aparat de fiert ouă, râșniță electrică de piper, un instrument care tăia merele în șase. Toate adunate într-o jumătate de viață de om. Era doar vina Emmei. Îmi venea să caut o pungă și să încep să le arunc pe toate. Să fac ordine.

Dar în clipa aceea am dat de el. Era în sertarul mare, împreună cu lingurile de lemn, cu telurile și cu polonicele. Chiar în fund. Jos de tot. Îi găsisese un loc nou, evident. Am deschis imediat berea. Aveam chef să mă duc la ea, s-o trezesc și să-i spun să nu schimbe întruna locul lucrurilor, fir-ar să fie! În cele din urmă, m-am răcorit cu o gură zdravănă de bere. Am simțit-o alunecând rece pe gât în jos.

Îmi chiorăia stomacul, dar nu-mi venea să mănânc. Nimic nu mă tenta. Oricum, și berea avea calorii. Nu eram deloc obosit, doar neliniștit. M-am plimbat dintr-o parte în alta, am intrat în cameră și am luat telecomanda. Dar m-am oprit brusc, pentru că ceva de pe peretele din sufragerie mi-a atras atenția.

M-am dus până acolo. Stăteam în fața lor. A schițelor. Schițele stupului standard al lui William Savage. Care, strict vorbind, n-a devenit niciodată standard pentru altcineva în afară de familia Savage, atârinate pe peretele casei lor, ferite de razele soarelui. Ramele impunătoare și aurite luceau, fără nici un fir de praf, pentru că Emma le veghea. Cerneala neagră pe hârtia gălbejită. Cifre. Măsurători. Descrieri rudimentare. Atât și nimic mai mult. Dar în spatele lor se afla o istorie pe care familia mea o păstrase, transmițând-o din generație în generație, de la crearea schițelor, în 1852. Stupul standard trebuia să fie marea descoperire a lui William Savage, prin care să-și înscrie numele în cartea de istorie. Dar nu luase în calcul existența unui alt american, mai rapid, Lorenzo Langsroth, care crease stupul standard înaintea lui. Iar lui Savage nu i se acordase nici o atenție. Venise pur și simplu prea târziu. Cam așa se lucra pe vremuri, când inventatorii, fiecare pe câte un alt continent, lucrau separat la aceeași descoperire, fără să poată comunica nici prin fax, nici prin telefon și nici prin e-mail.

În spatele oricărui mare inventator se află o duzină de alte persoane care lucrează la aceeași idee, dar vin prea târziu. Iar Savage se număra printre aceștia. Așa că nici nu se îmbogățise și nici nu câștigase onoruri pentru el și familia lui.

Soția lui reușise, din fericire, să mărite cea mai mare parte a fetelor. Dar fiul, Edmund, nu avusese o soartă la fel de bună. Un dandy turbulent care prinsese gustul alcoolului și care dispăruse mai apoi în șanțurile Londrei.

O singură fiică a sa rămăsese nemăritată. Charlotte, cea care era și cea mai inteligentă. Prima femeie din familia noastră. Charlotte își luase un bilet doar dus peste ocean. Iar cufărul ei se află încă în podul nostru. Cel cu care traversase Atlanticul, împreună cu un copil al cărui tată era necunoscut. Cei doi și cufărul veniseră singuri în America. Iar în cufăr era toată averea ei. Miroase a vechi și îmbâcsit. Nu-l folosim la nimic, dar parcă n-am inimă să-l arunc. În acest cufăr se aflase toată viața lui Charlotte. Inclusiv schițele stupului standard, desenate de tatăl ei.

De-acolo începuse totul. Charlotte se ocupase și ea de apicultură. Ca un hobby, pe lângă meseria ei de profesor și director de școală. Avea doar trei stupi, dar cei trei stupi fuseseră suficienți pentru ca băiatul să prindă gustul apiculturii, așa că mai construiseră câțiva stupi. Așa și fiul lui. Și fiul fiului lui. Și, în cele din urmă, bunicul meu, care trăise doar din apicultură.

Ale naibii schițe!

Am lovit cu pumnul în geam. Bubui bine, iar durerea mi se răspândi pe mână în sus, în tot corpul. Rama tresăltă, dar rămase agățată.

Trebuia să le dau jos de pe perete. Toate cele trei să dispară.

Le-am scos din cui și le-am dus afară, în hol. Am căutat cei mai grei bocanci de iarnă cu talpă groasă.

M-am încălțat și am ieșit în curte.

Trebuia să le calc în picioare și să mă descotorosesc de ele, dar, în momentul acela, m-am gândit la zgomotul pe care l-aș face și la Emma. Mi-am întors repede privirea către geamul de la dormitor. Nu se vedea lumină în cameră. Dormea.

Am cărat tablourile mai încolo, am deschis ușa magaziei și le-am pus înăuntru, pe jos.

Aș fi putut să le scot din rame, dar voiam să aud zgomotul sticlei crăpând sub bocanci.

Am călcat. Din nou și din nou, am sărit pe ele. Sticla se sparse, iar ramele tablourilor se rupseră. Exact așa cum îmi imaginasem.

Apoi am scos desenele. Sperasem că se vor fi distrus de la bucățile de sticlă spartă. Dar nu, hârtia era surprinzător de tare și de rezistentă. Le-am pus unele peste altele, într-un vraf. Erau șase la număr și am rămas așa, privindu-le. Puteam să le dau foc, să pun un chibrit aprins sub ele și să las toată opera de-o viață să dispară, să se facă scrum. Nu.

Le-am pus pe masa de lucru și le-am examinat puțin. Ce desene lamentabile! Nu contribuiseră cu nimic la lumea asta. Meritau o soartă mizeră. În nici un caz să piară în foc, care era mult prea dramatic și onorant pentru ele. Trebuia să găsesc altceva.

Și atunci mi-a venit ideea.

Mi-am adunat forțele, am pus mâinile pe ele. Parcă se împotriveau, dar până la urmă am fost mai tare și am început să rup hârtiile în fâșii lungi, încercând să le fac cât mai egale posibil. Dar îmi era prea greu cu șase odată. Nu puteam să le rup exact așa cum îmi doream. Le-am împărțit în două. Câte trei laolaltă. Dar așa dura prea puțin, iar eu voiam să dureze mult. Așa că le-am luat pe fiecare, pe rând.

Îmi plăcea cum sună. De parcă hârtia ar fi strigat: „Îndurare. Îndurare!“ Mă simțeam mai mult decât bine. Mă simțeam fenomenal, în sfârșit făceam ceva – acționam așa cum trebuie. Aș fi putut continua în felul ăsta toată noaptea.

Dar a trebuit să mă opresc în cele din urmă. Nu merita să le rup în bucăți mult prea mici, pentru că atunci nu și-ar fi atins scopul.

Am adunat bucățile și le-am luat cu mine. Nu m-am mai sinchisit să strâng ramele și sticla, puteam s-o fac și mâine, am ieșit doar afară în întuneric, am traversat curtea și am deschis ușa de la intrare.

Am traversat veranda și am intrat pe hol. Acolo, am deschis prima ușă la dreapta. Apoi am făcut doi pași prin întuneric. Un sunet de apă care curge îmi aminti că iarăși se stricase valva. Probabil că trebuia înlocuită. Nu m-am mai ostenit să aprind lumina și să verific. Am lăsat schițele, hârtiile să cadă pe jos. Gata de întrebuințare. Acolo unde le era locul. La vecu.

tao

Stăteam într-o veche mașină electrică, dintre acelea care inundaseră piața în anii 2020, când energia solară era înfloritoare. Când am vizitat orașul împreună cu părinții mei, străzile erau încă inundate de ele, chiar dacă majoritatea erau vechi și uzate. Dimpotrivă, mașina cu care mergeam noi acum – mare, neagră și strălucitoare – fusese rezervată doar elitelor, și nu celor de rând. Nu mai văzusem niciodată un astfel de vehicul în posesia unei persoane private sau a uneia sub un anumit rang. De altfel, la noi în zonă, doar poliția și personalul medical aveau mașini de tipul celei care îl transportase pe Wei-Wen la spital. Erau niște simple cutii din material ușor, fabricate în așa fel încât să aibă un consum redus de curent electric. Mașina aceasta era mai mare și mult mai sofisticată. Rareori trecea așa ceva prin micul nostru oraș, iar când se întâmpla să zărim o astfel de mașină, cu geamuri întunecate, traversând silențios orașul, ne întrebam ce putea căuta în colțul nostru uitat de lume.

Pentru prima oară în viață mă găseam într-un vehicul atât de frumos. Mi-am pus mâna pe scaunul tapițat cu o imitație de piele. Fusese neted cândva, dar acum era plin de crăpături. Deși luxoasă, mașina era un hârb, după tapițeria scaunelor sau mirosul îmbâcsit, cu greu camuflată de deodorant și produsele de întreținere.

Femeia îmi indică să mă așez pe bancheta din mijloc, în timp ce ea se așează în față și dictează pilotului automat o adresă. Numele nu-mi spunea nimic. Mașina porni. Vedeam doar ceafa femeii. Era tăcută. O clipă m-am gândit dacă s-o rog să oprească, să mă lase să cobor, dar știam că n-ar fi folosit la nimic. Nu aveam de ales. Și era ceva în ochii ei care îmi spunea că refuzul meu ar fi avut repercusiuni.

De altfel... Poate că mă conducea la Wei-Wen. Era tot ce conta pentru mine.

Am mers aproape o oră. Cu cât ne apropiam de periferia orașului, drumul era din ce în ce mai pustiu, iar după ce am ieșit din oraș rămăseserăm singure pe șosea. Nici un semafor de pe drum nu funcționa. Treceam în viteză pe străzi, fără să ne facem griji legate de alte eventuale vehicule. Indicatoarele îmi spuneau că ne îndreptam spre Shunyi. Nu știam nimic despre această regiune, dar construcțiile dezvăluiau un trecut îmbelșugat. Clădiri retrase, spațioase, cu trei sau patru etaje, situate în grădini imense, care fuseseră reprezentative cândva, dar care acum erau dărăpănate și înconjurată de grădini în paragină. Am trecut pe lângă un fost teren de golf care acum era doar un câmp acoperit de buruieni, cu excepția câtorva locuri răzlețe, cu timide încercări de agricultură. O mare parte a zonei era abandonată și mă întrebam de ce nimeni nu încerca să o cultive. Sau poate că plecaseră cu toții?

În sfârșit, mașina se opri. Femeia coborî, rugându-mă s-o urmez.

Ne-am dat jos într-o piață în mijlocul căreia se găsea o fântână arteziană, altădată impunătoare, dar acum ruginită. Pe fundul bazinului am observat statuia căzută a unui cocor. Să fi fost opera naturii sau a unor vandali? Nu se auzea nici o mașină, doar vântul care se izbea de clădiri, șuierând prin ferestrele și țiglele prost fixate; era chiar sunetul mușchilor Pământului care, lent, dar sigur, își lua revanșa asupra civilizației și încerca să extermine omenirea.

La auzul unor voci, am ridicat privirea. Pe acoperișul unei clădiri înalte am zărit doar siluetele a doi oameni, pe fundalul cerului. Vorbeau, fără să pot distinge însă cuvintele. Țineau ceva în mâini și apoi lăsară obiectul să cadă în aer. Umbre rotunde își luară zborul spre centrul orașului. Citisem despre computerele teleghidate de odinioară, care puteau zbura. Drone. Să fi fost niște drone? Pe cine trebuiau să urmărească? Deodată, mi-am dat seama că poate mă urmăriseră și pe mine înainte să bănuiesc ceva, și că deja știau multe despre mine.

— Intrăm aici, spuse femeia.

Clădirea nu avea nici nume și nici vreo firmă care să-mi spună ce ascunde. Femeia își așeză mâna pe o suprafață de sticlă montată în zid, cu toate cele cinci degete pe cinci puncte marcate pe sticlă. Dintr-odată, două uși se dădură la o parte. Funcționau electric, deși, aparent, zona era lipsită de electricitate.

Mă conduse în clădirea mare. Am tresărit în momentul în care aproape c-am dat peste un tânăr paznic de la intrare. M-am întors și am mai descoperit și alții, îmbrăcați în uniformă exact ca a lui. O salutau scurt pe femeie, iar ea le răspundea, continuându-și grăbită drumul.

Am urmat-o prin holul mare și apoi în interiorul unui spațiu deschis de birouri. Peste tot pe unde treceam erau oameni. Părea ireal, după aceste săptămâni petrecute în orașul pustiu. Toți erau asemenea paznicului, amabili, curați, și nu dădeau impresia să fi făcut muncă fizică în aer liber. Lucrau rapid, mulți în fața unor monitoare mari, în timp ce, pe alocuri, alții țineau ședințe în locuri amenajate special pentru acest scop. Un peisaj transparent. Pereții erau din sticlă, iar birourile, deschise, însă totul era sufocat de covoare moi și mobile greoaie. În mai multe locuri era cât pe ce să mă împiedic de niște aspiratoare care lucrau pe jos, absorbind murdăria pe care nici nu o puteam vedea.

Decăderea nu ajunsese încă până aici, de parcă aș fi nimerit într-o lume care aparținea trecutului.

În sfârșit se opri. Eram la capătul unui coridor. În fața noastră, un perete, primul care nu mai era făcut din sticlă. Era din lemn lustruit, închis la culoare. Femeia bătu scurt în ușa masivă, sculptată. Trecură doar câteva secunde, ușa scoase un bâzâit și se deschise cu un clic.

Wei-Wen. Să fi fost aici? Am început să tremur dintr-odată.

— Pofțiți! spuse arătând din cap spre ușă.

Am intrat ezitând.

Ușa se închise în spatele meu. Am auzit sunetul reluându-se, un sunet ascuțit și apoi un clic. Mă închisese înăuntru.

Încăperea era spațioasă și luminoasă, fără să aibă geamuri. Și aici erau covoare pe jos. Pereții erau acoperiți cu textile și draperii grele, din tavan și până în podea. Ce era în spatele lor? Pereți? Sau poate că ascundeau altceva. Oameni, uși spre alte încăperi? Oare mi s-a năzărit? Să fi fost o vagă mișcare acolo, în dreapta? M-am întors repede. Dar nu; perdeaua atârna la fel de nemișcată. Sunetul discret de afară era asurzitor comparativ cu tăcerea de aici, dinăuntru. Poate că încăperea fusese în așa fel concepută încât nici un sunet să nu pătrundă. Sau să scape afară. Poate că era o cameră ce trebuia protejată de orice sunet din exterior. Sau poate ca să nu iasă nici un sunet de aici. Doar gândul acesta îmi făcu pulsul să crească.

Draperiile din dreapta mea se unduiră și, brusc, au fost date la o parte. Din spatele lor ieși o femeie mai în vârstă. Zâmbea ușor. Figura nu-mi era străină. Modul în care își ținea capul, cămașa cu gulerul închis. Rețeaua de riduri din jurul ochilor. O văzusem de mai multe ori, dar niciodată în realitate.

Pentru că era Li Xiara. Vocea de la radio, liderul Comitetului, organul suprem al țării noastre.

Am făcut un pas înapoi, dar ea continua să zâmbească.

— Îmi pare rău c-a trebuit să ne întâlnim în felul acesta, spuse ea încet. Dar nu mai puteam evita să vorbim cu dumneavoastră, zise, punându-și mâna pe speteaza unui fotoliu moale. Vă rog, luați loc.

Fără să aștepte, se așează în fotoliul de vizavi.

— Știu că aveți multe întrebări. Îmi pare rău că n-am putut veni eu însămi să vă iau. Sper să putem clarifica situația. Vorbea blând și rezervat, ca și cum ar fi citit dintr-un manual.

Am rămas așa, față în față, cu capul la același nivel.

Nu mă puteam împiedica s-o privesc. Fără filtrele fotografiilor oficiale, fața ei era altfel. Poate pentru că nu eram obișnuită s-o văd atât de aproape, în carne și oase.

Inima îmi stătu în loc. Treptat, începeam să înțeleg amploarea situației în care mă aflam. Această femeie... Ce fel de alegeri făcuse ea? De ce era ea răspunzătoare? De moartea orașului? De situația unui tânăr într-un restaurant? De bătrânii lăsați să moară? De tinerii care ajunseseră doar niște stafii, atât de disperați, încât se transformaseră în prădători? De soarta mamei mele?

Nu. Trebuia să-mi înăbuș aceste gânduri, să nu dau curs întrebărilor și criticii, deoarece ea știa mai multe decât mine.

— V-aș fi recunoscătoare dacă mi-ați putea spune de ce mă aflui aici.

Am preluat stilul ei de a vorbi, cât mai senin și mai blând. Privirea ei zăbovi asupra mea.

— La început ne păreați o problemă.

— Poftim?

— Mai ales atunci când ați venit la Beijing. A făcut o pauză. Dar mai apoi... Voiam să vă contactăm, nu voiam ca dumneavoastră, amândoi, să trăiți în necunoștință de cauză. Dar trebuia să fim absolut siguri de la bun început.

— Siguri de ce?

Se aplecă în față, ca și cum ar fi vrut să se apropie de mine.

— Acum suntem siguri.

N-am răspuns. Vocea ei calmă mă înfuria, dar întrebările mele n-ar fi dus nicăieri.

— Și poate c-a fost mai bine așa, totuși, continuă ea. Că ați descoperit răspunsurile singură.

Am tras adânc aer în piept, încercând să-mi păstrez calmul.

— Nu înțeleg la ce vă referiți.

— Veți avea posibilitatea să jucați un rol în perioada următoare. Și sperăm că veți dori să colaborați.

— Ce vreți să spuneți?

— Voi ajunge și acolo. N-ați putea să-mi spuneți, pentru început, ce credeți că s-a întâmplat cu fiul dumneavoastră? La ce concluzie ați ajuns?

Mă forțam să-mi păstrez calmul. Îmi prezenta situația, iar eu nu aveam de ales decât să mă supun, să colaborez. Ce s-ar fi putut întâmpla dacă dădeam greș?

— Cred că lui Wei-Wen i s-a întâmplat ceva ce are importanță pentru mult mai mulți oameni, nu doar pentru mine, am spus încet. Sau pentru el.

Ea încuviință, dând din cap.

— Și ce altceva?

— Cred că din cauza asta l-ați luat. Și că ceea ce s-a întâmplat ar putea fi... ar schimba totul.

Ea aștepta.

— N-ați putea să-mi spuneți unde se află? Acum imploram. Nu știu mai mult!

Tăcea. Privirea îi rămăsese suspendată în aer.

Deodată parcă totul se opri înăuntrul meu și n-am mai putut suporta vocea ei calmă și propovăduitoare, misterele, privirea impasibilă și zâmbetul din colțul gurii, imposibil de interpretat.

— Dacă vă spun că nu știu nimic!

Dintr-un salt am ajuns la ea.

Tresări în fotoliu.

Am înșfăcat-o de umeri. Pentru prima dată își schimbă expresia și o umbră de teamă străpunse masca imperturbabilă de pe fața ei.

— Unde-i Wei-Wen? am strigat. Unde e? Ce s-a întâmplat cu el?

Am încercat s-o trag de la locul ei.

— Nu mai suport! Înțelegeți? E copilul meu!

O zgâlțâiam de umeri. Eram mai puternică, mai rezistentă decât ea, după o viață de muncă fizică. N-avea nici o șansă, am

împins-o spre ușă, izbind-o de lemnul acesteia. Fața i se crispă. În sfârșit reușisem să zdruncin ceva în interiorul ei. Dar nu i-am dat drumul. O țineam strâns și strigam.

— Unde-i Wei-Wen? Unde este?

Din spatele meu apărură gărzile, mă smulseră din încălțare și mă trântiră la pământ, ținându-mă acolo jos, în timp ce din adâncul meu răbufniră tânguiri profunde.

— Wei-Wen... Wei-Wen... Wei-Wen...

Mă privea de deasupra mea. Din nou la fel de implacabilă, își aranjă puțin hainele și își regăsi suflul.

— Lăsați-o!

Ezitănd, gărzile mă eliberară. Am rămas acolo în șezut și aplecată în față, fără să mai opun rezistență; nu mai era nimic de făcut. Li Xiara se îndreptă încet spre mine, se aplecă și îmi puse mâna pe cap, ținând-o așa o secundă, apoi o coborî ușor de-a lungul obrazului și mă prinse de bărbie. După aceea, cu mare grijă, îmi împinse fața în sus, astfel ca privirea mea să o întâlnească pe a ei.

Și dădu afirmativ din cap.

Era culcat pe un cearșaf alb, într-o încăpere cu lumină orbitoare. Dormea. O pătură îi ascundea trupul. I se vedea doar capul. Avea obraji încă moi și bucălați, chiar dacă slăbise între timp. Orbitalele ochilor se conturau asemenea unor umbre. M-am apropiat, și atunci am descoperit că-i răsese răul de pe o parte a capului. Am mai făcut un pas înainte și am înțeles motivul. O zonă din spatele urechii, chiar la rădăcina părului, era roșie. Înțepătura. M-am împotrivit dorinței de a mă repezi spre el. Eram singură, dar știam că se uitau la mine. Mă observau mereu. Dar nu din acest motiv am rămas pe loc.

Atâta vreme cât păstram distanța de doar doi metri, puteam continua să cred că dormea.

Puteam să cred că dormea și să ignor cristalele de gheață care creșteau ca niște plante cățărătoare din podea în sus, pe picioarele patului.

Puteam să cred că dormea și să ignor norul alb care rămânea suspendat în aer de fiecare dată când expiram aerul cald din plămâni.

Puteam să cred că dormea și să ignor că el nu scotea nici un nor alb și că deasupra patului lui, deasupra cearșafului alb, aerul era imobil, limpede și rece.

GEORGE

Mirosea a ars la ferma lui Gareth. Miros dulceag de miere și de benzină. Fumul m-a lovit în momentul în care am deschis portiera.

Stătea cu spatele la mine și cu fața îndreptată spre focul de câțiva metri înălțime. Stupii nu fuseseră clădiți, ci aruncați unii peste alții într-un morman dezordonat. Focul duduia, pocnea și arunca scânteii. Asta mi se păru amuzant. Ca și cum ar fi avut propria voință, ca și cum i-ar fi făcut plăcere să distrugă o muncă de-o viață. Ținea o canistră de benzină în mână, brațul îi atârna fără vlagă, poate uitase că-l mai avea.

Se întoarse și dădu cu ochii de mine. Nu păru deloc surprins.

— Câți? am întrebat eu arătând spre foc.

— Nouăzeci la sută.

Nu numărul stupilor, nici numărul coloniilor de albine, ci procentul. Ca și cum ar fi fost doar o chestie matematică. Dar ochii lui spuneau cu totul altceva.

Făcu câțiva pași, puse canistra deoparte, dar o luă din nou în mână, dându-și seama că nu putea s-o lase așa acolo, în mijloc.

Era roșu la față, avea pielea atât de uscată, încât stătea să se crape, iar o iritație cutanată se întindea în sus, pe gâtul lui ars de soare.

— Dar tu? întrebă înălțându-și capul.

— Cea mai mare parte.

Dădu din cap.

— I-ai ars?

— Nu știu dacă are vreun sens, totuși.

— Nu merită să refolosești stupii. Sunt impregnați.

Avea dreptate. Miroseau a moarte.

— Nu mi-am închipuit că vor ajunge până aici, spuse.

— Credeam că era din cauza întreținerii lor proaste.

Colțurile buzelor lui Gareth se ridicară, formând un fel de zâmbet.

— La fel și eu.

Îmi amintea de băiatul care fusese altădată, singur în curtea școlii, cu ghiozdanul gol, aruncat la picioare, cu cărțile călcate în picioare și creioanele împrăștiate împrejur, toate mânjite cu noroi. Dar nici atunci nu se dădea bătut, luând-o la fugă. Dimpotrivă, stând pe vine, își aduna cărțile, ștergea noroiul de pe ele cu mâneca puloverului, culegea creioanele, punând totul în ordine, așa cum mai făcuse de sute de ori înainte.

Îmi veni, din senin, să întind mâna și să-l strâng de braț.

Atunci lăsa capul în pământ, figura i se descompuse și cedă sub ochii mei.

Scoase trei hohote fierbinți.

Corpul i se cutremura sub mâna mea. Se încordă ca și cum ar mai fi urmat ceva. Am continuat să-l țin strâns de braț. Dar nu urmă nimic. Trei hohote, și nimic mai mult.

Apoi se îndreptă, își șterse ochii cu dosul palmei, fără să se uite la mine. Deodată, o rafală de vânt trimise fumul spre noi. Lacrimile începură să curgă nestăvilite.

— Ce fum afurisit! am spus.

— Da, confirmă el. Ce fum afurisit!

Am rămas nemișcați. Se scutură puțin, apoi se adună și abordă iarăși rânjetul său obișnuit.

— Așadar, George, cu ce te pot ajuta azi?

Gareth avusese dreptate. Stupii veniră imediat. Allison aprobă împrumutul fără să clipească, iar după doar două zile un camion gri parcă în curtea fermei mele. Un tip morocănos coborî din vehicul și mă întrebă unde să-i pună.

Îi descărcă pe câmp, înainte să apuc să ajung la el. Nu spuse nici un cuvânt, îmi întinse doar un clipboard pe care era prinsă o hârtie și îmi ceru să semnez de primire.

Iată-i aici. Rigizi. Aveau culoarea oțelului, asemenea camionului care îi adusese. Miroseau a vopsea industrială. Un lung șir de stupi. Fiecare era imaginea fidelă a următorului. M-am înfiorat de dezgust și m-am întors cu spatele.

Speram doar ca albinele să nu simtă diferența.

Dar cu siguranță că aveau s-o facă.

Căci ele simțeau tot.

tao

Băiatul așeză orezul fiert în fața mea pe masă. Ultima dată îl servise cu câteva bucățele de legume și puțin ou. Azi avea doar niște arome și acel sos ciudat de soia. Mirosul mă înțepa în nări, trebuia să mă aplec în altă parte ca să nu vomit. Abia dacă mâncasem ceva în ultimele zile, chiar dacă Li Xiara îmi dăduse bani destui. Mai mult decât destui. Dar nu puteam mânca altceva în afară de biscuiții uscați. Mă ardea fiecare mușchi, gura mi-era uscată, pielea de pe mâini mi se crăpa. Nu știam dacă eram deshidratată pentru că abia dacă puteam bea, sau pentru că dădusem frâu liber lacrimilor. M-am uscat de-atâta plâns, am plâns până ce mi-au secăt lacrimile și am rămas goală pe dinăuntru. Dar vocea lui Li Xiara îmi șterse mai apoi lacrimile. Mă vizita zilnic, îmi vorbea tot timpul, îmi explica în mod convingător. Și încet, pe măsură ce vremea trecea, vorbele ei căpătau sens. Le sorbeam, aproape cu lăcomie. Poate că-mi doream ca ele să aibă un sens. Și, urmărind-o pe ea, nu mai eram nevoită să gândesc de una singură.

— L-ați iubit mult prea mult, spuse ea.

— Este posibil să iubești pe cineva prea mult?

— Ați fost ca toți părinții. Ați dorit să-i dați totul copilului dumneavoastră.

— E-adevărat. Doream să-i dau totul.

— Iar totul este mult prea mult.

Pentru câteva fracțiuni de secundă, secunde sau minute, chiar aveam senzația că înțelegem sensul celor spuse de ea, pentru ca, mai apoi, să cad în neantul lipsei de sens. Tot ce-mi spunea devenea atunci doar o simplă vorbărie, și aveam un singur gând: Wei-Wen. Wei-Wen, copilul meu.

Cu o zi în urmă venise pentru ultima dată. Nu mai aveam ce să vorbim, îmi spusese ea. Trebuia să plec acasă, în orașelul meu, să-mi las deoparte durerea și să împlinesc un nou țel. Voia ca eu să țin cuvântări în public, să vorbesc despre Wei-Wen, despre revenirea albinelor. Despre scopul pe care ni-l fixaserăm amândouă, respectiv ea: să crească albinele într-un cadru su-pravegheat, să facă o apicultură utilă, să le cultive ca pe niște plante, în speranța că ele se vor reproduce rapid, astfel încât totul să fie din nou ca odinioară. Mă asigurase că Wei-Wen urma să devină un simbol. Iar eu aveam să mă transform din mama îndoliată în mama care reușise să înțeleagă întreg contextul și care se pusese la dispoziția comunității. „Dacă eu, care am pierdut totul, pot, atunci puteți și voi.“ Nu-mi dădea de ales. Ceva din interiorul meu a înțeles de ce. Am înțeles că și ea făcea ce trebuia, sau ce credea ea însăși că trebuie să facă. Chiar și așa, tot nu știam dacă aveam să reușesc, dacă aveam resursele necesare să fac ce-mi cerea.

Pentru că singurul lucru care îmi dădea un sens în viață era el. Fața lui. Încercam să mă agăț de ea, de fața lui încadrată de fețele noastre, a lui Kuan și a mea. El se uita în sus la noi. „Mai vreau. Mai vreau. Unu, doi, trei, și hop.“ Cravata roșie care flutura în vânt.

A doua zi urma să plec. Wei-Wen rămânea în continuare aici. Ulterior, puteam să-i fac o înmormântare frumoasă. Dar nu era important. Corpul lui mic și rece, acoperit cu un strat de gheață, nu mai semăna oricum cu el. Fața *aceea* nu mai era a lui, nu mai semăna oricum cu cea pe care mă străduiam să mi-o amintesc.

Am împins bolul spre băiat.

— E pentru tine.

Mă privi întrebător.

— Dar dumneavoastră nu mâncați?

— Nu. L-am luat pentru tine.

Rămase în picioare, balansându-se de pe un picior pe altul.

— Așază-te.

Am auzit cât de rugătoare era vocea mea.

Scoase rapid scaunul de sub masă și apoi își trase bolul în dreptul lui, îl privi aproape fericit pentru o clipă, înainte să-l ridice și să și-l toarne în gură.

Îmi făcea bine să-l văd mâncând. Să-l văd hrănindu-se. Am rămas așa, șezând și studiindu-l în timp ce își îndesa orezul în gură, abia reușind să mestece între două înghițituri.

După ce-și potoli foamea de lup, se linișți, concentrându-se să ducă mai încet bețișoarele la buze, ca și cum și-ar fi amintit brusc de codul bunelor maniere.

— Mulțumesc, spuse el încet.

I-am zâmbit drept răspuns.

— Ai noutăți? l-am întrebat după ce l-am mai lăsat să mestece.

— Despre ce?

— Despre familia voastră. Rămâne să locuiți aici în continuare?

— Nu știu. Privi tăblia mesei. Știu doar că tata are regrete în fiecare zi. Credeam că aveam să fim în siguranță aici, că trebuia să rămânem aici, dar apoi totul s-a schimbat. Suntem în plus acum.

— Nu puteți pleca?

— Unde să mergem? Bani nu mai avem și nici unde să ne ducem.

Din nou m-a acaparat sentimentul de neputință. Încă un lucru împotriva căruia nu mă puteam apăra.

Ba nu. Nu era ceva insurmontabil. Puteam să ajut, *era* ceva ce puteam rezolva eu însămi.

Am ridicat privirea.

— Haideți cu mine.

— Ce vreți să spuneți?

Mă privi stupefiat.

- Mă întorc acasă împreună cu voi.
— Plecați acasă?
— Da... mă întorc acasă.
— Dar... nu avem permis. Nu ne vor da voie. Și ce vom munci? E de lucru acolo?
— Promit că vă ajut.
— Dar alimente?
— Aici e mult mai rău.
— Da...

Puse bețișoarele deoparte. Bolul de orez era gol. Mai rămăsese doar un bob de orez pe fund. Îl descoperi, luă bețișoarele ca să-l culeagă, dar le puse imediat înapoi când văzu că-l observam.

— N-aveți încotro, am murmurat. Veți muri dacă rămâneți aici.

— Poate că e totuna.

Era ceva sălbatic în vocea lui și îmi evita privirea.

— ...Ce vrei să spui? am insistat.

Era inacceptabil. Nu el, el, care era atât de tânăr.

— Nu contează ce se întâmplă cu noi, spuse el cu capul plecat. Cu tata și cu mine. Unde locuim. Aici. Împreună. Sau singuri. Nu contează. Răguși. Își dresе glasul. Nimic nu mai este important acum. N-ați înțeles asta?

N-am reușit să răspund. Vorbele lui reflectau ceea ce spunea Li Xiara: „Nici unul dintre noi nu este important“. Dar, în timp ce ea vorbea despre comunitate, el vorbea despre singurătate.

M-am ridicat brusc, trebuia să-l fac să tacă. Firicelul fragil de speranță de care mă agățasem urma să se rupă. Mă uitam oriunde altundeva numai la el nu, în timp ce mă îndreptam spre ușă.

— Să vă faceți bagajele, am murmurat. Măine plecăm.

După ce m-am întors în cameră, mi-am scos repede geanta. Nu dură mult să împachetez puținele lucruri pe care le luasem cu mine. Hainele, câteva obiecte de toaletă și încălțăminte de schimb. Am verificat prin cameră să nu fi uitat nimic. Și atunci

am dat de ele. Cărțile. Fuseseră acolo tot timpul, dar nu le văzusem, deveniseră o parte din decorul camerei, clădite într-un teanc pe noptieră. Nici nu le mai atinsesem din ziua în care venise femeia-gardian să mă ducă la Li Xiara. Nu le-am mai luat ca să citesc din ele, nici măcar o singură dată, deoarece cuvintele probabil că nu aveau prea multă însemnătate, ca și tot restul, de altfel.

Trebuia să le înapoiez, poate că mai ajungeam la bibliotecă. Dar ezitam, cu ele în mâini. Am simțit coperta platifiată a uneia dintre ele lipindu-mi-se de degete. Le-am pus pe celelalte pe pat, păstrând-o pe aceea. Era *Apicultorul orb*. Nu reușisem niciodată s-o citesc până la capăt. Am deschis-o.

GEORGE

Emma plângea iarăși. Curăța cartofi cu spatele la mine și plângea. Lăsă lacrimile să-i curgă fără oprire, scoțând câte un suspin din când în când. Plângea destul de des în ultima vreme. Plângea la înmormântări, oriunde și oricând, fie că spăla pe jos, gătea sau se spăla pe dinți. De fiecare dată când se întâmpla asta, îmi venea s-o iau la goană, nu făceam față și încercam să găsesc scuze ca să plec.

Din fericire, nu prea stăteam în casă. Lucram de dimineață până seara. I-am angajat pe Rick și pe Jimmy cu normă întreagă. Banii, cei împrumutați de la bancă, se scurseseră din cont. Până la urmă, n-am mai catadicsit să verific. Nu suportam să mă uit la soldul tot mai redus. Nu ne mai rămăsese decât să lucrăm. Doar să lucrăm. Fără să primim vreun venit. Încă puteam să mai salvez ceva. Ca să fac rost de bani să plătesc împrumutul.

Slăbisem. Kilogramele se topeau unul după altul. Zi de zi. Noapte de noapte, pentru că dormeam prost. Emma avea grijă de mine, mă servea, orna mâncarea cu felii de castravete și morcov ras, dar fără rezultat. Mâncarea nu avea gust, parcă era rumeguș pe cerul gurii. Mâncam doar fiindcă trebuia să mă hrănesc ca să nu-mi pierd forțele și să pot ieși la muncă în continuare. Știam că Emma ar fi preferat să-mi gătească zilnic mușchi de vită la grătar, dar făcea și ea economii. Nu vorbeam

nimic despre asta, însă probabil că nu eram singurul care observase că banii intraseră la apă.

Nu prea mai spuneam nimic despre nimic în ultima vreme. Nu știam ce se întâmplase cu noi. Îmi era dor de nevasta mea, care era prezentă, și totuși, nu. Sau poate că, de fapt, *eu* eram cel absent.

Suspina. Voiam s-o iau în brațe, așa cum obișnuiam. Dar corpul meu se împotriva. Toate lacrimile ei se adunau în acel imens lac de acumulare care ne despărțea.

Am ieșit din bucătărie, sperând să nu observe.

Dar se întoarce.

— Vezi bine că plâng.

N-am răspuns. Nu prea eram bun la dat replici.

— Hai, vino aici! spuse ea ușor.

Era prima dată când mă ruga să vin. Și, cu toate acestea, am rămas în picioare.

Ea aștepta. Ținea încă într-o mână instrumentul de curățat cartofi, iar în cealaltă, un cartof. Am așteptat și eu. În speranța că-i va trece. Dar de data asta nu.

— Nici nu-ți pasă, gemu ea încet de tot.

— Sigur că-mi pasă, am spus, chiar dacă n-am fost în stare să-i întâlnesc privirea.

Își ridică brațele puțin mai sus.

— Smiorcăitul n-ajută la nimic, am continuat.

— N-ajută la nimic să nu ne consolăm unul pe altul.

Denatura cuvintele mele, așa cum îi era obiceiul.

— Nu reușim să facem mai mulți stupi dacă stau aici și te consolez, am spus. Nici mai multe regine sau albine. Nici miere în cantități mai mari.

Își lăsă brațele să cadă. Se întoarce.

— Du-te la treabă atunci.

Dar am rămas acolo în picioare.

— Du-te și lucrează! reluă ea.

Am făcut un pas înspre ea. Și încă unul. Puteam să pun o mână pe umărul ei. Puteam s-o fac. Ne-ar fi ajutat, desigur. Pe amândoi.

Am dat să-i ating spatele. Nu observă, pentru că se reapucase de curățatul cartofilor; luă un alt cartof din apa murdară. Îl cojea cu mișcări rapide, așa cum făcuse de sute de ori înainte.

Mâna mea rămase suspendată în aer, dar nu ajunsese s-o atingă. În același moment sună telefonul.

Am lăsat brațul jos, m-am întors și am ieșit pe hol, să răspund.

Era o voce tânără, aproape de fetiță. Întrebă dacă vorbea cu mine și i-am confirmat.

— Am numele dumneavoastră de la Lee, spuse ea. Am fost colegi de școală.

— Așa.

Prin urmare, nu putea să fie la fel de tânără precum părea la telefon.

Vorbea repede. Era pricepută la cuvinte, isteată. Lucra pentru un canal de televiziune, făcea un film, spuse ea.

— Este despre CCD.

— Da?

— Colony Collapse Disorder. Sindromul colapsului coloniilor de albine.

Rostea cuvintele încet și cu o claritate exagerată.

— Știi bine ce este CCD.

— Facem un documentar despre moartea albinelor și despre consecințele ce vor apărea în timp. Ați experimentat sindromul pe propria piele.

— V-a spus Lee?

— Am vrea să fie o experiență personală, zise ea.

— Personală. A, da.

— Am dori să petrecem o zi cu dumneavoastră și să vă însoțim pe teren, să ne împărtășiți trăirile dumneavoastră.

— Trăirile mele? Nu prea am multe de spus.

— Ba da. Dimpotrivă. Și tocmai asta vrem să arătăm. Cum este atins fiecare dintre noi de acest sindrom. Cum v-a distrus munca de-o viață. Ați mai trăit o astfel de situație? V-a fost greu?

— N-aș zice că mi-a luat pâinea de la gură, am spus, și dintr-odată am simțit că-mi displace tonul ei. Îmi vorbea ca unui câine rănit.

— Nu? Pentru că din câte am înțeles v-ați pierdut toate albinele.

— Da. Dar am înlocuit o mare parte din ele.

— A!

Se făcu liniște.

— Albinele lucrătoare trăiesc doar câteva săptămâni în timpul verii. Iar punerea în funcțiune a unui stup nu durează chiar așa de mult timp.

— Înțeleg. Deci cu asta vă îndeletniciți acum, nu-i așa? Să puneți în funcțiune stupii cei noi.

— Exact.

— Excelent! spuse ea.

— Poftim?

— Putem folosi chestia asta. Minunat! V-ar conveni să venim săptămâna viitoare?

Am închis telefonul. Receptorul era ud tot de transpirație. Aveam să ajung la televizor. Ajunsesem unul numai „bun de folosit“. Acum era imposibil să mă mai eschivez. Încercasem, dar ea mă dusese cu vorba. Era mai rea decât Emma.

La postul național de televiziune. Toate statele urmau să vadă emisiunea. Dumnezeuule!

Emma intră în cameră, ștergându-și mâinile de un prosop. Avea ochii roșii, dar, din fericire, erau uscați.

— Ce este?

I-am explicat cine sunase.

— Un interviu despre albine? Dar de ce noi?

— Nu noi. Vor să vorbească doar cu mine.

— Dar de ce ai acceptat?

— Poate că interviul va aduce o schimbare. Poate că autoritățile vor face ceva, am spus, remarcând cum copiam vorbele tipei care sunase.

— Dar de ce noi?

— Eu, am spus apăsător și i-am întors spatele. Nu mai suportam alte întrebări, alte plânsete și cicăleli.

Brusc, am simțit-o din nou. Oboseala. N-o mai simțisem în ultimele săptămâni, de la venirea lui Tom, în iarnă. Dar revenise. Dacă m-aș fi întins pe jos în hol, aș fi adormit imediat. Podeaua de lemn uzată mă îmbia. Mă gândeam la termometrul lui Tom decorat cu ursuleți, la piuitul pe care-l scotea. Mi-aș fi dorit să arate temperatură înaltă, febră mult mai mare. Doar ca să pot rămâne la pat. Întins pe o pernă moale, sub o plapumă caldă, ca un capac peste întregul meu corp. Să-mi iau temperatura, iar febra să nu mai scadă niciodată.

Dar nu mă puteam duce să mă culc. Nici măcar nu puteam să mă așez.

Pentru că afară mă așteptau stupii. Gri și goi pe dinăuntru. Mult prea ușori. Trebuia să-i umplu. Eu eram singurul care putea s-o facă. Și urma să mai apar și la televizor. Trebuia să arăt că eram în plină activitate. Că nu mă lăsasem doborât de sindromul colapsului coloniilor de albine.

Combinezonul atârna fără vlagă în cui. Pălăria cu plasă era chiar deasupra.

Dedesubt erau cizmele. Aveam impresia că un om în doar două dimensiuni se ascunsese în perete. Mi-am scos haina și m-am schimbat în hainele de lucru. Mi-am tras fermoarul combinezonului, asigurându-mă că totul este bine închis.

— E aproape ora mesei, spuse Emma.

Stătea acolo, fără să țină nimic în mână.

— Pot aștepta până diseară.

— Dar avem budincă de carne. Am făcut budincă de carne.

— Dar avem cuptor cu microunde.

Buza inferioară începu să-i tremure, dar nu spuse nimic. Rămase tăcută, în vreme ce eu mi-am pus pălăria, mi-am fixat plasa peste față și am ieșit afară.

Restul zilei mi l-am petrecut pe terenul de la Alabast River. Întâi am lucrat. Vremea era agasant de frumoasă. N-ar fi avut

voie să fie așa frumoasă. Nu corespundea. Soarele imens atârna către apus, peste lunca înflorită. Frumos ca o filă de calendar.

Dar, dintr-odată, munca deveni anevoioasă. Îmi simțeam brațele paralizate, iar oboseala puse stăpânire pe mine. Nu mai puteam nici să merg. Dădeam ocol stupilor noi. Goi. Gri, un munte imens.

Am rămas acolo până la întoarcerea primelor albine. Natura se liniștea.

Abia atunci am traversat lunca până în celălalt capăt. Picioarele mă duceau într-acolo. Înspre vechii stupi în culori vii, în care mai era încă viață.

Oare de ce tocmai aceștia fuseseră cruțați? Cine le hotărâse soarta, ca tocmai aceștia să aibă dreptul la viață?

Respiram greu și m-am oprit lângă un stup galben. De fiecare dată când verificam un stup, aveam o strângere de inimă. Pentru că de fiecare dată se repeta același scenariu. Îmi imaginaam deja albinele letargice bâjbâind pe fundul stupului, golul, regina solitară înconjurată doar de câteva albine tinere.

Și ceva nu era în regulă nici cu stupul acesta. Era mult prea silențios. Sigur era ceva în neregulă. Am verificat rampa de zbor. Rămăseseră doar câteva albine. Nu destule.

Nu mai suportam.

N-aveam încotro.

Cu ochii închiși, am înșfăcat acoperișul. L-am ridicat în sus. Zumzetul mă lovi brusc, bâzâitul. Cum să nu-l aud? Totul părea normal. Cât se poate de normal, sută la sută așa cum trebuia să fie. Albinele erau active în stup. Unele dansau. Am văzut puiet. Mierea limpede și aurie. Lucrau. Trăiau. Și erau aici.

Am simțit că amețesc. Cât eram de obosit! M-am lăsat în jos pe pământ. Am rămas așa un timp. Pământul era cald. Iar firele de iarbă erau moi. Am închis ochii.

Dar n-am adormit. Mă strângea ceva în piept. Toate lacrimile Emmei curgeau în direcția mea. Apa creștea. O simțeam lovindu-se de picioarele mele.

Am înghițit și iar am înghițit apă. Nu mai puteam respira. Mă înecam. Dar opuneam rezistență. M-am ridicat din nou.

Am rămas în picioare privind albinele, care și ele se luptau acolo jos, în stup. Luptau pentru viața de zi cu zi, pentru urmașele lor, pentru suficient polen, pentru miere.

Și ele urmau să moară. Nu era viabil nimic din ce făceam. De fiecare dată când deschideam un stup, avea să fie exact ca acum. Același sentiment de incertitudine, dacă sunt vii sau dacă au dispărut. N-avea nici un sens.

N-avea nici un sens.

Toți mușchii corpului îmi erau încordați. Toată puterea mea se concentrează într-un singur picior, cu care am lovit.

Stupul căzu pe jos cu o bubuitură și un roi de albine se ridică în aer.

Am scuturat ramele. Iar acum albinele erau peste tot. Energate și înfricoșate. Voiau să mă atace, să se răzbune pe mine. Le-am călcat în picioare, am călcat puietul în picioare, copiii lor. Dar sunetul era absent, aproape imperceptibil. Nu era precum acela al sticlei zdrobite în picioare. Totuși, nu m-am oprit. Am continuat să le distrug. Să le zdrobesc. Să le rup aripile. Pentru că mă năruiseră pe mine.

Și apoi am înțeles. Cât de ușor era.

Ne puteam distruge unii pe alții.

Stăteam în mijlocul unui nor de albine nervoase. Se năpusteau asupra mea.

Cât era de simplu!

Am ridicat mâna la fermoar, la plasa de protecție.

Trebuia doar s-o ridic.

Să-mi scot pălăria de pe cap.

Să-mi dau jos mănușile.

Să trag repede de fermoar în jos – să ies din combinezon.

Să-mi arunc cizmele.

Și să rămân așa acolo, lăsându-le să-și ducă treaba până la capăt.

S-ar fi apărat înțepându-mă. Și-ar fi înfipt acele în mine, dându-și viața pentru a o lua pe a mea. Dar de data aceasta nu mai era tatăl meu în preajmă, să mă ia în brațe și să mă ducă departe de ele, în timp ce norul de albine, deasupra noastră,

ne urmărea până la râu, unde ne scufundam amândoi sub apă, rămânând acolo până la dispariția pericolului.

De data aceasta aveam să cad. Să rămân la pământ. Veninul avea să-mi curgă prin vine. Aveam să le las să mă înțepe, iar dacă încetau, aveam să le lovesc cu degetele goale, să le calc în picioare, astfel încât să continue să mă înțepe până ce ajungeam de nerecunoscut.

Aveau să fie răzbunate. Meritau din plin.

Și așa, totul avea să se termine.

S-o fac acum.

Acum.

Degetele mele apucară plasa. Materialul subțire sub mănușile groase.

Am ridicat-o.

Acum!

Dar...

Pași traversând câmpul. Cineva striga.

Se îndrepta spre mine.

La început lent, apoi din ce în ce mai repede. Din ce în ce mai aproape.

În combinezon alb. Pălărie, plasă de protecție. Gata echipat, gata să lucreze.

Apăruse din nou din senin, neanunțat. Sau poate că Emma știa.

Venise. Poate pentru totdeauna?

Acum se apropia în fugă. Mă vedea? Vedea ce avea să se întâmple?

Strigătele erau din ce în ce mai puternice. Țipătul străpungea aerul.

— Tată? Tată!

tao

Tatăl și fiul erau în spatele meu când am băgat cheia în broască și am deschis ușa spre o beznă pustie.

Jachera lui Kuan era agățată în cuierul din hol. Pantofii nu erau acolo.

Am apăsat clanța ușii de la baie. Raftul lui de deasupra chiuvetei era gol. Doar o urmă de săpun, acolo unde stătuse aparatul de bărbierit.

Se mutase fără să spună o vorbă. Pentru că dorise s-o facă? Sau credea că eu doream? Pentru că tot ce era legat de mine îi amintea de Wei-Wen, așa cum tot ce era legat de Kuan îmi amintea mie de el?

Pentru că mă acuza?

Încă o persoană dispărută. Dar de data aceasta nu puteam căuta. Nu puteam întreba, nu puteam să-l contactez. Fusese alegerea lui, iar eu nu aveam nici un drept să întreb. Pentru că vina era tot a mea.

Tatăl și fiul rămaseră în hol. Mă priveau așteptând. Trebuia să le spun ceva.

— Puteți să stați în dormitor.

Am pus geanta jos, în mijlocul camerei de zi, și mi-am aranjat canapeaua. Îl auzeam pe băiat vorbind în camera de alături. Vocea lui se unduia în valuri, entuziast, în detalii practice care îi insuflau energie. Își recăpătase viitorul. Întunericul din adâncul lui dispăruse. Sau poate că pusesem mult prea multe în

vorbele din seara trecută. Proiectasem toate trăirile mele în acele vorbe.

M-am dus la geam. Gardul era tot acolo. Deasupra zonei se rotea un elicopter. Albinele fuseseră încapsulate ca într-un cocon, astfel încât nici una să nu mai scape, să nu se înmulțească înainte de a strânge informații despre modul în care ar putea fi controlate. Acesta era planul lui Li Xiara.

Dorea să le îmblânzească. Aceasta ar fi fost salvarea noastră. Voia să le îmblânzească, așa cum mă îmblânzise pe mine. Iar eu mă lăsasem îmblânzită. Era cel mai simplu lucru pe care-l puteam face. S-o urmez, să nu gândesc.

Băiatul râdea acolo, în cameră. Era pentru prima oară când îl auzeam râzând. Un râs atât de proaspăt și de luminos... Le dăruisem ceva, lui și tatălui său. Sunetul creștea în intensitate și mă făcea să pot respira mai ușor. Când a mai râs cineva ultima oară între pereții aceștia?

În spatele meu se afla geanta. Iar în geantă era cartea pe care nu am mai ajuns s-o înapoiez la bibliotecă, dar pe care am citit-o în întregime, de la cap la coadă. Purтам cuvintele cu mine, dar nu știam ce să fac cu ele. Era ceva mult prea mareț, mă depășea.

Degajau piața pentru mai mult spațiu. A fost ridicat un podium și au fost instalate camere de luat vederi. Mai multe echipe lucrau concomitent, pentru că discursul urma să fie difuzat în toată lumea. Un producător energic dădea instrucțiuni oamenilor din jur. În fundal stivuiseră coșuri mari cu pere proaspăt culese. Simbolistica mi se părea exagerată. Dar poate că era necesară.

Am primit propria mea cabină. O femeie îmi aduse acolo câteva haine din care trebuia să-mi aleg ceva. Nimic ieșit din comun, dar totul era nou-nouț. Cu o tăietură simplă, aducând cu uniforma din faza de început a Partidului, probabil cu intenția de a aminti audienței de unde veneam, că eram de-a lor, o femeie din popor. Fusta era plisată, ținuta, în general, avea un aer sobru, dar, altfel, totul era făcut dintr-un material moale.

— E bumbac, spuse femeia. Bumbac reciclat.

N-avusesem niciodată haine de bumbac. Un metru costa salariul pe o lună. Am ales un costum albastru și l-am îmbrăcat. Stofa respira, abia dacă o simțeam pe piele. Am întors privirea spre oglindă. Îmi venea bine. Arătam acum ca una dintre ei. Asemenea ei, lui Li Xiara, și nu asemenea unei muncitoare pe câmpurile cu pomi fructiferi. Eram asemenea celei care probabil trebuia să devin, de fapt.

Eram cu totul alta în acest costum – persoana pe care ea îmi ceruse s-o întruchiez. M-am întors, m-am uitat peste umăr în oglindă, jacheta îmi venea bine pe umeri, pantalonii îmi cădeau bine pe coapse. Am tras puțin de mânecile jachetei, care se potriveau exact.

Apoi mi-am întâlnit propria privire. Ochii mei... cât de mult semănau cu ai lui. Dar cine eram eu? Am plecat privirea. Wei-Wen nu avusese niciodată o haină de bumbac, iar scurta lui viață nu avusese nici un sens.

M-am forțat din nou să ridic privirea, să mă privesc pe mine însămi. Un idiot util pentru societate mă privi înapoi.

Nu. Deodată am simțit cum materialul începe să mă întepe. Am smuls bluza de pe mine. Mi-am dat jos pantalonii și i-am lăsat acolo.

Trebuia să existe un sens. Și știam și cum aveam să-l gădesc.

Mi-am tras pe cap vechiul meu pulover uzat, m-am îmbrăcat cu vechii mei pantaloni, i-am închis rapid și mi-am pus pantofii.

Apoi am luat geanta de pe jos, am deschis ușa de la vestiar și am ieșit repede afară, unde am dat de producătorul spectacolului și l-am înșfăcat de braț.

— Unde-i Li Xiara? Trebuie să vorbesc cu Li Xiara.

Ea se afla în clădirea comitetului local, unde primise cel mai mare birou. Trei bărbați au fost scoși pe ușă de un paznic în momentul în care am sosit, chiar dacă era evident că nu încheiaseră discuția.

Li Xiara se ridică repede în picioare, îmi ieși în întâmpinare, încercând unul dintre zâmbetele ei, dar eu, una, eram deja lămurită.

— Poftim!

I-am întins cartea.

O luă fără s-o deschidă, nici măcar nu se uită la ea.

— Tao, aștept cu nerăbdare discursul dumneavoastră.

— Trebuie să citești cartea, am spus.

— Dacă vrei, putem să-l repetăm încă o dată, o fac cu plăcere. Intonația, poate să schimbăm unele formulări...

— Vreau doar s-o citești, am spus.

În cele din urmă își aruncă ochii pe carte, mângâind titlul cu degetul. *Apicultorul orb*?

Am dat aprobator din cap.

— Nu țin nici o cuvântare înainte s-o citești.

Se uită rapid în sus, spre mine.

— Ce spunei acolo?

— Faceți totul greșit.

Ochii ei se îngustă.

— Facem *tot* ce putem.

M-am aplecat spre ea, i-am înfruntat privirea și am spus încet:

— Albinele vor muri. Din nou.

Mă privi. Așteptam un răspuns, dar acesta nu veni. Se gândea? Înțelesese? Însemnau cuvintele mele ceva pentru ea? Eram tot mai furioasă. Nu putea spune nimic?

Nu mai suportam să stau acolo, m-am întors, îndreptându-mă spre ușă. Abia atunci reacționează.

— Așteaptă!

Deschise cartea și începu s-o răsfoiască până ce ajunse la foaia de titlu.

— Thomas Savage. Se uita la numele autorului. American?

— A fost singura carte pe care a scris-o, am spus eu repede.

Dar asta n-o face mai puțin valoroasă.

Înălță capul și mă privi din nou. Apoi făcu semn înspre un scaun.

— Așază-te. Spune-mi.

La început m-am repezit într-un șuvoi de cuvinte, vorbind sacadat și sărind de la una la alta. Dar am înțeles repede că avea răbdare să mă asculte. La intrare aștepta multă lume, dar ea îi

expedia pe toți cei care băteau la ușă. Încet, mi-am recăpătat calmul.

I-am povestit despre autor, Thomas Savage. Cartea se baza pe propriile experiențe, pe propria viață. Provenea dintr-o familie cu generații întregi de apicultori, tatăl lui fusese primul apicultor lovit de sindromul colapsului coloniilor de albine, dar și ultimul care s-a dat bătut. Iar Savage a lucrat în preajma tatălui său până în ultima clipă. La insistențele fiului, îmbrățișaseră de la bun început apicultura ecologică, astfel că nu forțau albinele la drumuri lungi și nu recoltau mai multă miere decât era necesar. Cu toate acestea, nici ei nu au fost cruțați. Albinele au murit. Iarăși și iarăși. În cele din urmă, au fost constrânși să-și vândă ferma. Abia atunci când a împlinit cincizeci de ani, Savage s-a apucat să scrie o carte despre propriile experiențe și despre viitor. *Apicultorul orb* era o carte vizionară, însă realistă și concretă, pentru că se baza pe experiența practică a unei întregi vieți.

Cartea a apărut în 2037, cu numai opt ani înaintea Colapsului propriu-zis. Autorul prevestea până unde va ajunge rasa umană. Dar și cum am putea renaște din propria cenușă.

Când am terminat, Li Xiara rămase tăcută. Ținea calmă mâinile pe carte. Mă fixa cu privirea ei imposibil de descifrat.

— Poți pleca acum.

Mă dădea afară? Dacă m-aș fi opus, ar fi chemat gărzile și le-ar fi dat ordin să mă ducă acasă. Să-mi ceară să stau acolo în apartament, până ce venea vremea să țin cuvântarea, aceasta și multe altele, chiar împotriva convingerilor mele.

Dar nu se întâmplă nimic din toate astea. În schimb, răsfoi cartea până la primul capitol și se aplecă asupra textului.

Am rămas pe loc. Atunci își ridică privirea și îmi făcu semn spre ușă.

— Acum aș vrea să rămân singură. Mulțumesc.

— Dar...

Puse o mână pe carte, ca și cum ar fi vrut s-o protejeze:

— Am și eu copii, murmură ea.

William

Tapetul atârna ferfeniță pe pereți, iar culoarea galbenă era la fel de țiptoare. Ea fredona din nou, azi, ca-n fiecare zi, un murmur melodios și discret, în timp ce mătura podeaua cu mișcări precise. Eu zăceam cu fața la geam, privind câteva frunze maronii ce treceau în zbor pe-afară.

Mătură gunoiul în fâraș, apoi puse fârașul la ușă și se întoarse spre mine.

— Să vă scutur pătura?

Fără să aștepte un răspuns din partea mea, ridică repede pătura de pe mine, o luă în brațe și o duse la fereastră. Mă simțeam dezbrăcat, pentru că rămăsesem așa, în cămașa de noapte, dar ea nu-mi aruncă nici o privire.

Deschise fereastra, iar aerul năvăli înăuntru. Era mai rece decât ieri. Simțeam cum mi se face pielea de găină pe picioare și mi le-am tras sub mine.

Ținea pătura afară pe geam și o scutura cu mișcări ample. Când ridica pătura semăna cu pânza unei bărci, înainte s-o lase să cadă. Atunci când ajungea să cadă, o smucea din nou, scuturând-o în fața ferestrei.

După ce termină, o întinse peste mine. Era rece ca aerul de afară. Apoi își trase un scaun lângă pat și rămase în picioare cu mâna pe speteaza scaunului.

— Vreți să vă citesc?

Nu așteptă răspunsul. Niciodată nu aștepta răspunsul, mergea direct la biblioteca din nou foarte bine organizată. Ezită puțin și își lăsa degetul să treacă peste cotoarele copertilor. Se opri la un moment dat și scoase o carte.

— O luăm pe asta.

N-am văzut titlul. Nici măcar nu citea pentru mine, știa foarte bine că nu avea oricum nici o importanță. Nu conta ce citea, ci faptul că ea citea era important.

— Charlotte, am spus cu vocea mea ruginită de om bătrân, care nici măcar nu era a mea. Charlotte...

Își ridică privirea din carte. Clătină ușor din cap. Nu trebuia să spun nimic. Pentru că i-o repetasem deja de nenumărate ori, iar ea știa prea bine ce urma să-i spun. Că o imploram să se ducă. Să plece. Să mă părăsească. Să se gândească la ea însăși. Să trăiască, dar nu pentru mine, ci pentru ea.

Dar răspunsul ei era același, de fiecare dată. Cu toate acestea, eu insistam să-i repet mereu și mereu același mic discurs. Nu puteam renunța. Îi datoram măcar atât, pentru că ea îmi dăruise întreaga ei viață. Dar nici o vorbă nu putea s-o alunge de aici, nici o vorbă n-o putea convinge. Voia doar să stea lângă mine.

Vocea ei umplu camera odată cu aerul răcoros de toamnă. Dar nu mi-era frig. Cuvintele mă îmbrățișau. Avea să citească mult timp, nu se lăsa niciodată întreruptă.

Am întins o mână și am știut că o va lua în mâna ei.

Azi, ca în celelalte zile, ȳeghea la căpătâiul meu, cu mâna ei în mâna mea, în timp ce cuvintele umpleau tăcerea. Își risipea vorbele cu mine, își risipea timpul, își risipea viața.

Aveam un motiv suficient de puternic să mă ridic din nou. Dar nu eram capabil. Fusesem jefuit – nu, nu jefuit –, ci îmi *irosisem* propria voință și pasiune.

Deodată se auzi un sunet de la etajul inferior. Un sunet pe care nu-l mai auzisem de ani buni. Plânset de sugar. Un sugar? Nu era al meu. Poate că venise cineva în vizită. Dar oare cine? Trecuseră luni de zile de când nu mai auzisem alte voci jos decât cele ale propriei familii.

Charlotte se opri din citit. Se lăsă întreruptă și se aplecă înainte, ca și cum s-ar fi pregătit să sară din scaun.

Cineva potolise copilul acolo jos. Să fi fost Thilda?

Copilul scâncea, dar se lăsa liniștit. Încet, se făcu mai liniște.

Charlotte se lăsă din nou pe speteaza scaunului, luă cartea și continuă să citească.

Am închis ochii. Am simțit mâna ei pe a mea și cuvintele începură să se reverse în aerul dintre noi doi. Minutele treceau. Ea citea, iar eu stăteam nemișcat, plin de recunoștință.

Dar plânsetul copilului se porni din nou. Mult mai puternic acum. Charlotte se opri.

Își retrase mâna.

Plânsetul care creștea în dramatism, disperat, de nepotolit, trecea prin pereți.

În acel moment, se ridică de pe scaun și lăsă jos cartea. Se repezi pe ușă afară.

— Îmi pare rău, tată.

Deschise ușa. Plânsetul umplu camera.

— Sugarul... am spus.

Rămase în ușă.

Îmi căutam cuvintele.

— A venit în vizită?

Făcu semn că nu.

— Nu... eu... Copilul este al nostru acum.

— Dar, cum...

— Mama pruncului a murit la naștere. Iar tatăl... tatăl nu este în stare să se ocupe de el.

— Dar cine e tatăl? am întrebat. E aici?

— Nu, tată... Ezită. E la Londra.

Am înțeles imediat. M-am ridicat în capul oaselor, încercând să mă uit sever la ea, ca să o fac să-mi spună adevărul.

— E copilul lui, nu-i așa? Al lui Edmund?

Clipi grăbit. Nu răspunse, dar nici nu era nevoie.

— Îmi pare rău, spuse ea repede și plecă.

Ușa rămase deschisă în urma ei. Am auzit pașii grăbiți pe trepte, mergând la parter și mai apoi în camera de jos.

— Vin acum. Se opri. L-am luat... Vocea ei slăbi în intensitate. Așa... uite-așa... da... șșșș...

Și apoi.

Din nou cântecul ei discret, murmurul ei melodios.

Dar acum nu-mi mai cânta mie.

În sfârșit, nu-mi mai cânta mie. Cânta copilului pe care îl ținea în brațe și pe care îl legăna ușor.

GEORGE

Frisoane mari. Nu-mi mai dădeau pace. Zile în șir. Dimineața, la prânz, seara.

Mă forțam să țin tacâmurile în mână. Emma mă vedea, dar nu spunea nimic. Îmi era greu să manevrez uneltele, scăpam șurubelnița pe jos, iar ferăstrăul o lua razna.

În fiecare dimineață mă trezeam cu inima cât un purice.

Mă trezeam, coboram la parter și mă întâlneam cu el. Mă privea scurt și dădea ușor din cap, înainte să se cufunde iarăși într-o carte. Dar era în regulă.

Pentru că *el* nu tremura.

Nu avea ezitări. Chiar și atunci când răsfoia o carte, o făcea cu mișcări sigure, hotărât și calm, iar ceașca de cafea de alături o ridica mereu cu o mână fermă. Mergea pe luncă, la stupi, cu pași egali, bine ancorați în pământ.

Iar eu îl urmam. Mereu agitat de același tremur interior.

Dar, pe măsură ce-l urmam în luncă, observându-l cum ridica stupii, cu genunchii îndoiți, nu cu spatele, ridicându-i și apoi așezându-i la loc, mereu neobosit, am încetat să mai tremur. Cu fiecare zi care trecea îmi era tot mai ușor să țin furculița în mână.

Și apoi, într-o zi, în timp ce extrăgeam mierea, în lumina soarelui blând de toamnă aflat la apus, la fel de aurie ca picăturile pe care le scuturam de pe rame, mi-am dat dintr-odată seama că tremurul dispăruse.

Lucram cu mâini sigure și calme. Asemenea lui. Alături de el. La unison.

tao

Stupul era păzit, dar cortul fusese îndepărtat, iar acum putea fi văzut de toată lumea, la marginea parcelor, la liziera pădurii.

Oamenii se adunau la o distanță rezonabilă și priveau liniștiți. Nimeni nu se temea de el, albinele nu erau periculoase, iar alergia lui Wei-Wen era un caz izolat. Pretutindeni în jurul nostru erau tufe cu flori de curând plantate, roșii, roz, portocalii, aceeași lume de basm pe care o întrezărisem și în cort, dar care acum se întindea pe o suprafață mare, pentru că pomii fructiferi fuseseră tăiați și înlocuiți cu plante noi.

Militarii plecaseră, gardurile fuseseră dezmembrate, iar cortul, demontat. Coconul fusese spart, și acum stupul își trăia viața printre noi. Albinele puteau zbura unde poșteau, cu totul libere.

Stupul era la zece metri de mine, în umbra copacilor, soarele strălucea prin frunzișul pomilor – nu departe de locul unde fusese găsit primul roi de albine, aproape de locul unde Wei-Wen fusese înțepat. Stupul Savage, exact așa cum Thomas Savage îl reproduseseră în *Apicultorul orb*, stupul folosit de familia lui începând din 1852 și ale cărui schițe dispărușeră la un moment dat în decursul istoriei, dar ale cărui măsurători și formă fuseseră memorate și reconstituite de Savage. Stupul fusese proiectat de inventator pentru producție și observație, în speranța domesticirii albinelor.

Dar albinele nu pot fi domesticate. Ele pot fi îngrijite doar, ele pot primi atenția noastră. În ciuda scopului inițial al stupului, cel de îmblânzire a albinelor, acesta deveni totuși un

bun adăpost pentru ele. În acest stup totul era conceput astfel încât să favorizeze înmulțirea și creșterea albinelor. Albinele puteau păstra mierea pentru uzul lor, nimic nu se putea colecta sau exploata. Mierea avea să fie de acum încolo ceea ce fusese menită să fie: hrană pentru larve.

Sunetul pe care îl scoteau albinele nu semăna cu nimic din ce auzisem vreodată. Un du-te-vino al albinelor, când înăuntru, când afară. Se întorceau la stup încărcate cu nectar și polen pentru micuții lor. Dar nicidecum fiecare doar pentru ai săi, deoarece fiecare albină muncea pentru întreaga colonie, pentru toți membrii acesteia, pentru organismul pe care ele toate îl formau împreună.

Zumzetul se unduia în aer, făcând să vibreze ceva în mine. Sunetul mă liniștea și mă ajuta să respir.

Am rămas așa, încercând să urmăresc fiecare albină cu privirea, să urmăresc traiectoria fiecăreia dinspre stup și până la flori, apoi din floare în floare și din nou înapoi la stup. Dar mereu le pierdeam din ochi. Erau prea numeroase, iar mișcărilor lor în aer erau imposibil de înțeles.

Așa că, în schimb, mi-am odihnit privirea pe imaginea de ansamblu, pe stup și toată viața cu care se înconjură, toată viața la care acesta participa.

În timp ce stăteam așa, am simțit o prezență nu departe de mine. M-am întors. Era Kuan. Era preocupat de stup, înălțându-și capul ca să vadă mai bine. Dar mă observă imediat.

— Tao...

Veni înspre mine. Avea mers străin, mai greoi, de parcă îmbătrânise deja.

Am rămas față în față. Kuan continuă să mă privească fără să se uite în jos, așa cum obișnuia s-o facă adesea. Avea ochii încercănați. Era tras la față și palid.

Îmi era dor de el. Mi-era dor de cel ce fusese odată. Natura sa luminoasă și jucăușă, mulțumirea și bucuria pentru copilul pe care îl avusese. Și copilul pe care l-ar fi avut. Mi-aș fi dorit să-i pot spune ceva care să readucă acea lumină în el, dar n-am găsit nici un cuvânt.

Ne-am îndreptat atenția spre stup și am rămas așa, unul lângă altul, privindu-l. Măinile noastre erau atât de apropiate, dar nici unul din noi n-a luat mâna celuilalt, eram ca doi adolescenți sfinși. Căldura dintre noi. Revenise.

O albină zbură pe lângă noi zumzând, la doar un metru, apoi viră la dreapta, probabil neplanificat, apoi zbură printre noi doi – am simțit o adiere pe obraz –, înainte să dispară în direcția florilor.

Atunci mă luă de mână.

Am tras aer în piept. De data aceasta el a fost cel care a îndrăznit.

În sfârșit mă atinge din nou. Palma mea se făcu mică într-a lui. Își împărțea căldura cu mine.

Eram pur și simplu acolo, ținându-ne de mână și privind stupul.

Și apoi.

Cuvintele care îmi lipsiseră atât de mult veniră în cele din urmă.

Încet și clar, cu o gravitate ce nu-i era proprie. Nu spuse cuvintele pentru că se simțea obligat, ci pentru că așa gândea:

— Tao, n-a fost vina ta. N-a fost vina ta.

După ce ne-am luat rămas-bun, am coborât colina de una singură, pe făgașe. Albinele încă mai vibrau în mine. Iar cuvintele lui eliberaseră cuvintele din mine.

Am mers mai departe, răind pasul, tot mai încet, înainte să mă opresc de tot și să rămân în mijlocul pomilor fructiferi. Totul era deschis acum, nici urmă de garduri sau militari, totul era ca mai demult, ca anul trecut pe vremea aceasta. Ninge cu petale galbene. Pământul era acoperit de petale, iar copacii aproape goi. Toate perele fuseseră recoltate cu grijă, una câte una, împachetate în hârtie. Pere de aur.

Dar la orizont am întrezărit o schimbare. Șirurile nesfârșite de pomi fructiferi fuseseră întrerupte. Muncitorii erau pe cale să scoată pomii din rădăcină. Viziunea lui Thomas Savage devenea, în cele din urmă, realitate. Renunțam la control, iar

pădurea se putea extinde. Alte plante urmau să fie sădite, și spații întinse urmau să rămână necultivate.

Ba da. Acum doream să țin un discurs, așa cum îmi ceruse ea. Voiam eu însămi să fac lucrul ăsta, ca să pot să vorbesc despre Wei-Wen. Aveam să le spun cine a fost el pentru noi toți, cine avea el să fie – imaginea lui, care fusese imprimată pe steaguri mari din piața orașului, pe afișele de pe pereții caselor, pe pancartele de deasupra intrărilor în clădirile oficiale.

Era una dintre puținele fotografii pe care le aveam cu el, era neclară și ștersă, făcută pe un fundal gri și neutru, dar pe afișe culorile erau clare, contrastul, mai marcat, iar ochii erau mai luminoși.

Această fotografie clară, în culori tari, era imaginea oferită lumii, și exact despre asta urma eu să vorbesc. Nu despre *el*, Wei-Wen, pentru că el nu avea niciodată să fie al lor. Cei de acolo, din piață, nu aveau niciodată să-i cunoască entuziasmul, încăpățănarea, îndărătnicia. N-aveau să afle cum uneori se trezea din somn cântând fals, dar entuziast. N-aveau să audă niciodată nimic despre nasul care-i curgea fără oprire, despre schimbatul pantalonilor uzi de urină și nici despre cum îi frecam picioarele înghețate ca să se încălzească, sau despre corpul lui încins de somn lipindu-se noaptea de mine. Pentru ei, el nu avea să fie nimic din toate astea. Din acest motiv nici n-ar fi folosit la nimic dacă le-aș fi povestit. De aceea nu avea nici un sens să vorbesc despre copilul care *fusesse* el cu adevărat. Viața unei simple ființe umane, în carne și oase, cu umori și impulsuri nervoase, cu gânduri, temeri și visuri nu conta. Și nici visurile mele pentru el nu contau deloc, atâta timp cât ele nu erau realizabile și nu erau împărtășite de noi toți.

Dar Wei-Wen avea totuși o însemnătate majoră. Fotografia lui. Băiatul cu cravată roșie, fața lui: el *era* imaginea timpurilor noi. Pentru că milioane de oameni se regăseau în chipul lui rotund, cu ochi luminoși, privind spre cerul de un albastru intens, uniți printr-un singur cuvânt. Un singur sentiment care ne lega într-un tot: speranța.

Mulțumiri

Țin să mulțumesc călduros tuturor specialiștilor care au găsit timp să citească manuscrisul și să răspundă la întrebările mele: Ragnhild Hutchinson și Johanne, istorici; Nygren, Tone Helene Aarvik, expert din China; Petter Bøckman, zoolog; Siri Seterelv, medic; Bjørn Dahle, consultant-șef la Asociația norvegiană a apicultorilor; Ragna Ribe Jørgensen, consultant la Bybi; Roar Ree Kirkevold, eseist; Ingar Tallastad Lie și Per Sigmund Bøe, apicultori, și, nu în cele din urmă, Isaac Barnes, de la Ferma Honeyrun din Ohio.

Mulțumiri tuturor persoanelor care au citit, comentat și susținut munca mea: Hilde Rød-Larsen, Joakim Botten, Vibeke Saugestad, Guro Solberg, Jørgen Lunde Ronge, Martis Øybø, Hilde Østby, Catherine Movold, Gunn Østgård și Steinar Storløkken.

Vreau, de asemenea, să mulțumesc înțeleptului meu redactor, Nora Campbell, și tuturor colegilor săi pricepuți de la Editura Aschehoug, care au primit *Istoria albinelor* cu un enorm entuziasm, chiar din prima zi.

Am folosit o gamă largă de surse pentru scrierea acestui roman. Printre cele mai importante citez lucrările de specialitate *The Hive* de Bee Wilson, *Ingar'sis birøkt* (*Stupăritul*

pentru începători) de Roar Ree Kirkevold, *Langstroth's Hive and the Honey-Bee* de reverendul Lorenzo Lorraine Langstroth, *A World Without Bees* de Allison Benjamin și Brian McCallum și *Det nye Kina (China Nouă)* de Henning Kristoffersen, precum și filmele documentare *Vanishing of the Bees*, *More than Honey*, *Who Killed the Honey Bee*, *Silence of the Bees* și *Queen of the Sun*.

Oslo, mai 2015

Maja Lunde

Informații suplimentare despre albine și stupărit, precum și despre sindromul colapsului albinelor (CCD): norbi.no, bybi.no și coloss.org.

Maja Lunde este una dintre cele mai importante voci ale literaturii norvegene actuale. S-a născut în 1975 și a crescut la Oslo, unde locuiește și în prezent cu soțul ei și cei trei copii. A studiat la Universitatea din Oslo mai întâi literatura și psihologia, apoi și-a luat masteratul în media și comunicare, cu specializare în istoria filmului. Din 2009 s-a dedicat exclusiv scrisului, concentrându-se pe scenarii de film și pentru televiziunea norvegiană, care s-au bucurat de succes. Printre acestea se numără cele pentru filmul serial pentru copii *Barnas supershow*, pentru serialul dramatic *Hiem (Acasă)* și serialul de comedie *Side om side (Unul lângă altul)*. Din 2012 până în prezent i-au apărut zece cărți pentru copii și adolescenți. Primul său roman pentru adulți, *Istoria albinelor (Bienes historie; Humanitas Fiction, 2019)*, care a propulsat-o pe scena literară internațională într-un mod spectaculos, fiind tradus în treizeci și cinci de țări, a fost publicat în 2015 și face parte dintr-o tetralogie. Romanul a primit mai multe premii literare, printre care prestigiosul Bokhandlerprisen (Premiul librarilor norvegieni) și Fabelprisen (Premiul Fabel pentru literatură fantastică). Cel de-al doilea roman din tetralogie se intitulează *Albastru (Blå)*, a apărut în 2017 și este deja tradus în peste douăzeci de țări.

ISBN 978-606-779-481-6

9 786067 794816

„*Istoria albinelor* va stârni interesul unui număr foarte mare de cititori. Lunde a scris un roman pe care mulți îl vor citi dintr-o suflare, după care se vor așeza și vor medita: asupra vieții, a lumii și a viitorului. O reușită totală.“

„Maja Lunde combină imaginația și cercetarea științifică în acest roman care ținește să transmită un mesaj convingător, un roman plasat într-un trecut sumbru, o modernitate deja condamnată și un viitor distopic.“

Annette Orre,
littkritikk.no

Bestseller
internațional publicat
cat în treizeci și cinci de țări

Kirkus Reviews

• peste un milion și jumătate de exemplare
vândute în toată lumea • Bokhandlerprisen (Premiul librărilor norvegieni) în 2015 • cea mai bine vândută carte în Norvegia în 2015 • cea mai bine vândută carte în Germania în 2017 • doi ani consecutiv în topul *Der Spiegel* • selectată în cadrul programului Books at Berlinale în 2017 • una dintre cele mai vândute zece cărți în traducere din Marea Britanie în 2018 • roman în curs de ecranizare.

Neliniștitoare, revelatoare, emoționantă și scrisă cu o măiestrie aparte, *Istoria albinelor* unește în mod surprinzător trei voci distincte din trei epoci diferite într-un roman provocator despre supraviețuirea speciei umane. Relațiile cele mai puternice și în mod paradoxal cele mai fragile, cele dintre părinți și copii, sunt puse în echilibru cu

„Maja Lunde nu scrie un raport de mediu, ci o ficțiune de cea mai bună calitate, care nu se concentrează neapărat asupra albinelor, ci mai ales asupra oamenilor și a relației pe care o au cu copiii lor și cu locul în care trăiesc.“

Deutsche Welle

aceea asupra căreia rareori reflectăm –
relația dintre om și natură.

„Fanii lui David Mitchell din *Atlasul norilor* și ai lui Kazuo Ishiguro din *Să nu mă părăsești* vor iubi această carte.“

Good Housekeeping

„Distopic și electrizant, romanul *Istoria albinelor* e merit să bântuie mințile celor care îl vor citi.“

Stylist

"ISTORIA ALBINELOR"

9786067794816

"45 LEI/BUC"

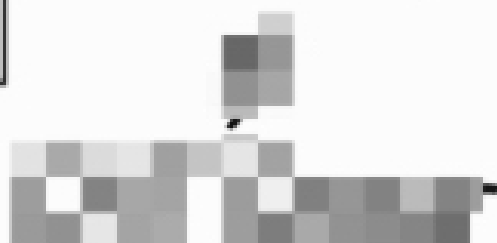
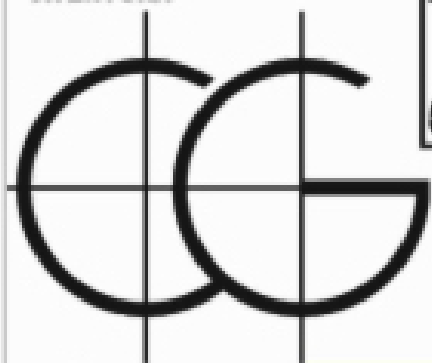
Scanare și prelucrare digitală

EM

de

Anonim

2026

